

Преглед података о изабраном пропису

Гласило:	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Број / година издања:	02/2020
Врста прописа:	УРЕДБА
Назив правног прописа:	УРЕДБА О УТВРЂИВАЊУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПАРКА ПРИРОДЕ "ЗЛАТИБОР".
Напомена правног прописа:	

Датум објављивања:	Датум важења:	Датум почетка примене:	Датум ступања на снагу:	Датум уноса:
15.01.2020.			23.01.2020.	20.01.2020.

Датум укидања:	
МБР прописа који укида:	

Доносилац:	ИЗВРШНИ ОРГАН СКУПШТИНЕ - ВЛАДА
Територијална јединица:	РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Област примене:	ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ - НАКНАДА.
Правни основ:	ЗАКОН О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ. МОДИФИКАЦИЈА 83/2018 ОДНОСИ СЕ НА ЗАКОН О ИЗМЕНАМА..., ЗАКОН О ВЛАДИ. ...,
Модификација:	
Модификује:	
Укида:	
Пропис је правни основ за:	

91

На основу члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор”

Члан 1.

Утврђује се Просторни план подручја посебне намене Парка природе „Златибор” (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђује се плански основ за заштиту, уређење и одрживи просторни развој подручја Парка природе „Златибор” и преосталог подручја обухваћеног овим планским документом, на деловима територија града Ужича и општина Нова Варош, Прибој и Чајетина, као и директно спровођење у складу са законом.

Члан 3.

Просторни план се састоји из текстуалног дела и графичких приказа.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Графички прикази су рефералне карте и карте детаљне разраде, и то:

- 1) Реферална карта број 1 „Посебна намена простора”, у размери 1:50000;
- 2) Реферална карта број 2а „Мрежа насеља саобраћајна и водопроводна инфраструктура”, у размери 1:50000;
- 3) Реферална карта број 2б „Мрежа насеља електроенергетска инфраструктура, електронске комуникације и поштанског саобраћаја”, у размери 1:50000;
- 4) Реферална карта број 3 „Природни ресурси, туризам, заштита животне средине, природних и културних добара”, у размери 1:50000;
- 5) Реферална карта број 4 „Карта спровођења” у размери 1:50000;
- 6) Карте детаљне разраде: лист 1-1 „Постојећа намена површина”, лист 1-2 „Планирана намена простора”, лист 1-3 „Регулација и интензификација са елементима синхронизације” у размери 1:2500.

Графичке приказе из става 3. овог члана, израђене у осам примерака, својим потписом операла овлашћеног лице органа надлежног за послове просторног планирања.

Члан 4.

Просторни план ће се спроводити:

1) директно:

(1) издавањем локацијских услова на основу детаљне разраде (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза”) за саобраћајне површине,

(2) издавањем локацијских услова за објекте стамбене намене на постојећем и планираном грађевинском подручју насеља у просторним јединицама са режимом III степена заштите Парка природе;

2) индиректно:

(1) урбанистичким пројектима за све планиране намене у оквиру детаљне разраде овог просторног плана (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза”), осим за јавне саобраћајне површине,

(2) применом и разрадом планских решења овог просторног плана у другим просторним плановима подручја посебне намене,

(3) применом и разрадом планских решења овог просторног плана у планским документима јединица локалне самоуправе – просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и урбанистички пројекти.

Члан 5.

Графички прикази из члана 3. ст. 3. и 4. ове уредбе, чувају се трајно у Влади (један комплет), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (два комплекта), Јавном предузећу „Србијашугме” (један комплет), граду Ужичу и општинама Нова Варош, Прибој и Чајетина (по један комплет).

Члан 6.

Документациона основа Просторног плана израђује се у два примерка (у аналогном и дигиталном формату) и трајно се чува у министарству надлежном за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни план је доступан заинтересованим лицима, у електронском облику, преко Централног регистра планских докумената, који води орган надлежан за послове државног прегледа и катастра.

Члан 8.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-12548/2019

У Београду, 20. децембра 2019. године

Влада

Председник,

Ана Брибаћ, с.р.

УВОД

Изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” (у даљем тексту: Просторни план) приступљено је на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” („Службени гласник РС”, број 104/17) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор” на животну средину („Службени гласник РС”, број 92/17).

Просторни план је израђен у складу са принципима/интересима планирања, коришћења, уређења и заштите простора утврђеним чланом 3. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон) и начелима заштите и одрживог коришћења природних ресурса, вредности и добара утврђених чланом 5. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка, 14/16 и 95/18 – др. закон), као и на Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/10), Закону о туризму („Службени гласник РС”, број 17/19), Закону о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др. закон и 99/11 – др. закон), Закону о јавним сајцалиштима („Службени гласник РС”, број 46/06), Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11 – УС, 14/16, 76/18, 95/18 – др. закон и 95/18 – др. закон), Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19) и другим законским и подзаконским актима Републике Србије који се непосредно или посредно односе на природу и природна добра, туризам и одрживи развој подручја Просторног плана.

Непосредни предмет Просторног плана представљају природне вредности Парка природе „Златибор”, које су утврђене Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор” („Службени гласник РС”, број 91/17), за заштићено подручје од изузетног значаја, односно I категорије, као и туристичке вредности Златибора, једне од главних дестинација планиског туризма у Републици Србији.

Просторни план је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и најбољим документима у Републици Србији, као и на Извештају о спроведеном јавном увида у плански документ (број 350-01-635/2017-11 од 3. августа 2018. године), Извештају о обављеној стручној контроли Нацрта просторног плана подручја посебне

намене Парка природе „Златибор“ (број 350-01-635/2017-11 од 9. априла 2019. године) и Извештају о обављеном јавном увиду у Нацрт просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“ и Извештају о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“ на животну средину (број 350-01-635/2017-11 од 18. јула 2019. године).

Просторни план представља плански основ за заштиту, уређење и одрживи просторни развој подручја Парка природе „Златибор“ и преосталог подручја обухваћеног овим планским документом. Садржи детаљну разраду површине од око 190 ha. Просторни план представља плански основ за издавање локацијских услова, израду урбанистичких пројеката, утиривање јавног интереса и спровођење поступка експропријације и израду пројеката парцелације и препарцелације за простор у обухвату детаљне разраде (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза“), као и за израду других планова детаљне регулације и урбанистичких пројеката.

Просторни план јесте плански основ за усклађивање донетих планских докумената и планских докумената чија је израда у току (просторних планова подручја посебне намене, просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова) према смерницама утврђеним у делу V Просторног плана.

Текстуални део Просторног плана садржи:

I. Полазне основе (са показјем, просторним обухватом и описом граница подручја Просторног плана, граница целина и потцелина посебне намене; обавезама, условима и смерницама из Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године и других развојних докумената; скраћеним приказом постојећег стања, потенцијала и ограничења);

II. Принципе, циљеве и концепцију просторног развоја (принципе просторног развоја; опште и оперативне циљеве просторног развоја; регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и односе са окружењем; концепцију развоја подручја посебне намене, као и полазних и принципа за релативизацију конфликтних интереса);

III. Планска решења просторног развоја подручја посебне намене (заштите природних вредности и предела, заштите непокретних културних добара, вода и водног земљишта са режимима заштите, уређења и коришћења простора, развоја туризма; са анализом утицаја посебних намена на природне ресурсе, демографски развој, мрежу насеља, привреду и јавне службе; просторни развој инфраструктурних система; заштиту животне средине и заштиту од елементарних непогода и акцидената; основну намену простора с билансом површина посебне намене);

IV. Правила употребе земљишта, правила уређења и грађења (правила уређења за зоне са посебним режимом заштите; правила уређења и грађења за туристичке и спортско-рекреативне садржаје; правила уређења и грађења појединачних и објеката јавне намене; правила уређења и грађења за објекте осталих намена; правила уређења и грађења у обухвату детаљне разраде Просторног плана);

V. Имплементацију Просторног плана (институционални оквир и учеснике у имплементацији; смернице за израду планске документације и спровођење Просторног плана; приоритетна планска решења и пројекте; мере и инструменте за имплементацију Просторног плана).

Рефералне карте и графички прилози Просторног плана су:

1. Реферална карта број 1 „Посебна намена простора“, у размери 1:50000;
2. Реферална карта број 2а „Мрежа насеља свобраћајна и водопривредна инфраструктура“, у размери 1:50000;
3. Реферална карта број 2б „Мрежа насеља електроенергетска инфраструктура, електронске комуникације и поштански саобраћај“, у размери 1:50000;
4. Реферална карта број 3 „Природни ресурси, туризам, заштита животне средине, природних и културних добара“, у размери 1:50000;
5. Реферална карта број 4 „Карта спровођења“ у размери 1:50000;
6. Карте детаљне разраде: лист I-1 „Појединачна намена површина“, лист I-2 „Планирана намена простора“, лист II-3 „Регулација и имплементација са елементима синхрон плана“ у размери 1:2500.

Саставни део документационе основе Просторног плана чини и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

I. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

I. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Границе Просторног плана подручја посебне намене, приказане су на рефералним картама Просторног плана (1-4) и описане према ситуацији на топографским картама (ТК) размере 1:50000, као и према дигиталној катастарско-топографској подлози у одговарајућој размери 1:1000 и 1:2500, те на основу ортофото снимка. У случају неслагања са текстом, меродавна је ситуација на рефералним картама. Све координате карактеристичних тачака са елементима за геодеетско обележавање дате су са тачношћу која одговара класи размере картографско-топографске подлоге.

За потребе детаљне разраде Просторног плана извршено је снимање терена из ваздуха мобилним мултиплексим ласерским скенирањем, а на основу добијених података урађен је топографски план хоризонталне тачности 1-2 cm и висинске тачности 3-5 cm. На основу урађеног топографског плана, ширег подручја, дефинисане су границе детаљне разраде површине око 190 ha. У случају међусобног неслагања текстуалних и графичких података или неслагања због накнадних промена насталих одржавањем катастра непокретности меродавна је ситуација на детаљним картама Просторног плана.

I.1. Територијални обухват подручја Просторног плана

Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“ дата је прелиминарна граница обухвата Просторног плана на подручју града Ужица и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој (укупне површине од око 876,4 km²), која се накнадно утирђује планским документом.

Нацртом Просторног плана предлаже се граница обухвата Просторног плана површине од око 656,2 km², такође на подручју града Ужица и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој.

У односу на прелиминарно утврђене границе обухват је измењен изостављањем делова катастарских општина:

– Мокра Гора у граду Ужицу, Семенјево у општини Чајетина, Негбина и Сеништа у општини Нова Варош које су изван обухвата Парка природе „Златибор“, у складу са условима Завода за заштиту природе Србије (број 360-11350-01-635/17 од 18. јула 2018. године); и

– Раца и Бања које су изван граница заштићеног подручја на територији општине Прибој, јер не представљају функционалну целину са преосталим обухваћеним подручјем.

Границама Просторног плана обухваћене су следеће катастарске општине:

- на територији града Ужица – део јелне (1) катастарске општине: Мокра Гора;
- на територији општине Чајетина – једнаост (11) катастарских општина, и то десет (10) целих: Стубло, Алин Поток, Бранешчи, Гостиле, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Чајетина и Шљивовица, и део једне (1) катастарске општине Семенјево;
- на територији општине Нова Варош – једна (1) цела катастарска општина Бела Река, и делови три (3) катастарске општине Негбина, Драглица и Сеништа; и
- на територији општине Прибој – делови три (3) катастарске општине: Бања, Кратово и Раца.

Граница Просторног плана пружа се спољним границама наведених катастарских општина које су у целисти обухваћене овим планским документом, односно границом заштићеног подручја на обухваћеним деловима катастарских општина.

Границама Просторног плана обухваћено је у целисти подручје Парка природе „Златибор“ укупне површине од око 419,2 km², и то:

- део катастарске општине Мокра Гора (град Ужице), на површини од око 2311 ha;
- катастарска општина Стубло и делови катастарских општина Алин Поток, Бранешчи, Гостиле, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семенјево, Чајетина и Шљивовица (општина Чајетина), на површини од око 32946 ha;
- делови катастарских општина Бела река, Драглица, Негбина и Сеништа (општина Нова Варош), на површини од око 5169 ha; и

– деловни катастарских општина Бања, Криво и Рача (општина Прибој), на површини од 1497 ha.

Табела 1: Обухват подручја Просторног плана

Деловна катастарска општина (ДКО)	Површина ДКО обухваћена Просторним планом km ²	%	Површина ДКО обухваћена Парком природе „Златибор“ km ²	%
Ужиче	23,2	1,5	23,1	1,5
Чајетина	519,9	34,7	329,4	22,0
Нова Варош	78,1	5,2	51,7	3,5
Прибој	15,0	1,0	15,0	1,0
Укупно	636,2	100	419,2	100

Граница заштићеног подручја и режими заштите утврђени Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор“, биће описани Просторним планом преко природних (топонима и хидронима) и антропогенних објеката и геодејских тачака (нота и тригонометрија и координатне мреже).

1.2. Положај и основне одлике подручја Просторног плана

Подручје просторног плана налази се у западној Србији, припада старом, историјском и географском крају званом Стари Ваљак. Обухвата катастарску површ надморске висине 1.000–1.150 m, са које се уздижу гребени и врхови Чајете (1.422 m н.в.), Муртенице (Бријач – 1.480 m н.в.), Торника (Бандера – 1497 m н.в.), Лиске (1.356 m н.в.), Лулаша (1.269 m н.в.), Вигора (1.281 m н.в.) и др. Ова површ у свом централном делу има изглед изораван са плитко усеченим речним долинама и развојима широким темена, а у ободним деловима је делимично снижена и снажно дисцирпана клисурастим долинама Уша, Црног Равна и Великог Равна и њихових речних мрежа. Сматра се да су наведени елементи рељефа Златибора (висораван, узвишења и речне долине) настали комбинацијом деловања тектонских покрета и ерозионних процеса на простору заравњене флувно-денудационе површи карактера пинетлана која је постојала у геолошкој историји у доба терцијара, пре интензивног раседања и набирања терена у току алпске ерозије у олигоцену. Око 43% подручја је на надморским висинама 1.000–1.250 метара, 37% у распону 750–1.000 m, 12% на висинама испод 750 m и 8% изнад 1.250 m н.в.

Златибор представља највећи ултрамафитски масив у Србији, периодитски магматски плутонит, при чему стене тог петролошког комплекса јурске старости (харибургити и серпентинити, мање лезолити и дузити) покривају преко 75% подручја просторног плана и изграђују, осим највећег дела златиборског платоа, гребен Чајете и део Торника. Од других стена, значајније распрострањене имају тријаски кречњаци (Муртеница и подручја села Бела Река, Гостиње, Ални Поток и Голово у сливу Великог Равна и Негбина, Доброселица и Стубло у сливу Уша). Стене дијабаз-ројачке формације, тј. офиолитског меланжа јурске старости представљене су највећим делом пешчарима, глинчанима, ројачницама и плочастим сидиктованим кречњацима (Палисад, Рудине, Ални Поток) и дијабазима и сполитима (јужна страна Торника и подручје села Јабланица). Неогени седименти јављају се у неколико мањих партија миоценоских конгломерата, пешчара и пескова у језерским басенима Семегњева и Брнешког поља. Од квартарних седимената, који су мале површине и моћности (речни нанос, спарски и други делувијум), најинтересантнија је појава изворског бигра у долини Гостињског потока, притоке Катуншане.

Одлике климе, осим општим географским положајем планског подручја у односу на устаљене регионалне правце кретања ваздушних маса, условљене су значајном просторном варијационошћу климатских чинилаца везаном за надморску висину и висинске разлике, експозиције, нагиб, морфолошки склоп (отвореност или заклоњеност) терена и др. Према подацима метеоролошких осматрања за референтни период 1961–1990. године на ГМС Златибор (1.028 m н.в.), као станица из државне осматрачке мреже која се налази у централном делу планског подручја, средња годишња температура ваздуха износи 7,1 °C, а средња годишња количина падавина 964 mm. Најтоплији месеци су јул и август (са истом вредношћу просечне температуре – 16,3 °C), а најхладнији јануар (-3,3 °C), при чему негативну средњемесечну температуру ваздуха имају децембар и фебруар. Апсолутни забележени максимум температуре ваздуха у том периоду био је 34,0 °C, а апсолутни

минимум – 22,8. Средњи број мразних дана је 120,3 а тропских света 1,3 док је просечно годишње трајање сунчевог сјаја 1940,3 часова. Највише падавина се излучи у тромесечју мај–јул, са максимумом у јуну (110 mm), мају (100 mm) и јулу у секундарним максимумом у новембру (85,4 mm) и септембру (83,4 mm), а најмање у зимском периоду (јануар–март) са минимумом у фебруару (60,8 mm) и секундарним минимумом у октобру (66,6 mm). Максимална дневна количина падавина од 116,0 mm забележена је у септембру. Просечно годишње трајање снежног покривача веће од 1 cm је 112,3 дана, а просечан број дана са појавом магле 117,3. Највећу учесталост имају ветрови из југозападних квадранта (са доминацијом правца SW – 27,1% и SSW – 9,2%), а затим из северноисточних квадранта (са доминацијом правца N – 11,0% и NE – 8,1%), док је учесталост тишина доста мала и износи 10,0%. Анализом података метеоролошких осматрања на истој станици за период 1981–2010. године констатовано је повећање средњих вредности температуре ваздуха, годишњих (на 7,7 °C), јулских и августовских (на 17,2 и 17,5 °C) и јануарских (на -2,2 °C), као и апсолутног температурног максимума (на 35,8 °C) и минимума (на -19,5 °C) и повећање средње годишње количина падавина (на 1.017,3 mm) у односу на период 1961–1990. године. Може се претпоставити, да се у зависности од надморске висине и експозиције средње годишње температуре ваздуха крећу од 9 °C у највишим, долинским деловима (Уша и Црног Равна) до 6 °C на горњим, планинским деловима подручја, на надморским висинама преко 1.400 метара (Чајета, Торник, Муртеница). Положај на месту интензивног сусрета маријитимних (јужних) и континенталних (северних) ваздушних маса, изванредна проветреност и умерена, ипак честа, промена временских стања у три годишња доба (осим летњег, временски стабилнијег периода) и мања израженост температурних екстрема у односу на планинску област и котлине у Србији, основа су позитивне благодотворности субпланинско-планинске климе Златибора и његовг лезилног и рекреативног значаја.

Површинске воде подручја Просторног плана припадају сливу Дрине (око 2/3 подручја), преко Црног Равна (и затим Равна и Уша (а затим Лима) и сливу Западне Мораве (око 1/3 подручја), преко Великог Равна и Бетиње. На деловима водотока у оквиру планског подручја нема хидролошких станица државне осматрачке мреже. Упад је обухваћен на дужини од око 30 km (на делу тока од профила на десетак километара изнадно од бране водоакмулације „Раловица“ до неких 4,5 km узводно од ушћа у Лим), а његове главне притоке су Расничка и Доброселичка река и потоци Грнка и Кравац. Слив Црног Равна, на коме је 1971. године формирана водоакмулација „Рибница“ за водоснабдевање насеља Златибор и Чајетина заузима централни део златиборске висоравни, а главне притоке су Јабланица, Рибничка и Семегњева река, са низом притока нижег реда, и поток Обудојевница. Сливом Великог Равна припадају горњи, изворишни делови водотока Камниште, Крешњак и потоци у Другањци, док слив Бетиње обухвата део простора на коме је развијена речна мрежа Сушице. У сливу Великог Равна обухваћени су делови водотока и сливних Приштанице, Катуншане, Љубинице и Беле реке.

Подземне воде су на највећем делу подручја представљене пукотинском издани везаном за раседне зоне и приповршинску кору распадања магматских и метаморфних стена, пре свега харибургита и серпентинита, а затим дијабаз и сполита, али и за друге стене дијабаз-ројачке формације. Та издан се празни дифузивним испуштањем, у облику пшталница, или преко бројних извора мале изданности (мање од 0,01 l/s), ретко у максимуму јачим од 0,5 l/s. Међутим, у стенама ултрамафитског масива Златибора има и око 20 извора максималне изданности веће од 1 l/s, а код неколико извора максимална изданност просечена је на око 5 l/s. Јаки извори налазе се на дну дубоко усечених долина, највише у клисури Црног Равна, а занимљиво је да се један снажан извор изданности до 1,4 l/s налази и високо на северној страни Торника у близини места званог Равни Торник. У тријаским кречњацима је развијен дисоцијациони, крстни (пукотинско-кавернозни) тип порозности, са интензивном подземном циркулацијом и појавом јачих извора и врела. Врела веће изданности, преко 10 l/s, налазе се у Горњој Јабланици, Белој Речи, Љубици и Гостињу. Интермитентна (збијена) издан неогених наслага Семегњева и Брнешког поља, везана за слабопропусне пескове и слабовезане конгломерате и пешчаре мале је дебљине и квалитета и празни се преко извора или директно у водотоке и користи се за локално водоснабдевање.

15. јануар 2020.

Гласник

Број 2 37

Квартари шљунковито-песковити и други седименти не садрже респективне ресурсе подземних вода. Већи број извора калциран је и уређен у облику јавних чесма, међу којима су познатије Краљева вода, спомен чесма Око на локалитету Очка гора, Тудована у Рибници, Пашића врело у Чајетини и др. Такође, позната извори су и Јокими и Сенино врело, Гудурка, Ђоново врело, Буковини и Рајевач, Раково врело, Хајдучко врело, Бијела чесма, Туржовац, Буковића извор, Ђирова чесма, Мало око у кориту Катупинице у Гостиљу и др.

Од типова педолошког покривача доминирају ранкери, хумусно-силкатна земљишта, А-С профила, развијена на стенама ултрамафитског нивиса (периодитима и серпентинитима) и дијабаз-ројначке формације (пешчари, глинци, дијабазити) у вишим деловима подручја, укључујући и њихове скелетне и скелетно-не еволутивне и морфолошке варијетете, док су на овим стенама у нижем и мање нагнутим деловима подручја развијена кисела смеђа земљишта, веће дубине и А-В-С профила (дистрични камбисол). На кречњацима и доломитима, у зависности од надморске висине и механичких особина матичне подлоге, јављају се такође земљишта А-С профила (црнице – калкомеланосол и рендзине у вишим и стрмијим деловима подручја) и смеђа земљишта А-В-С профила (калкокамбисол на теренима мањег нагиба и висине). Кисела смеђа земљишта (дистрични камбисол) су везана за све типове подлоге, при чему су највише заступљена на пешчарима, пшчницама и другим стенама дијабаз-ројначке формације и пеогним седиментима Семетина и Бранешког поља, у којима се јављају и илмеризована (лувисол), исприва земљишта бледосије боје. Земљишта ниског бонитета (од шесте до осме бонитетне класе) са потпуном непосредношћу или веома озбиљним ограничењима коришћења за друге намене осим за сточарство (дивље, пашњаци) и гајење игума доминирају у односу на обрадива земљишта средњег бонитета (од треће до пете бонитетне класе), погодна за воћарство, ливадарство и делом ратарство.

Живи свет одликује се изузетном специјском и екосистемском разноврсношћу. Флористички фонд представљен је са око 1.050 таксона, од чега је према Працицику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16) на националном нивоу заштићено 146 биљака, од чега 34 строгом заштитом (која подразумева забрану брва, чувања или уништавања, као и нарушавања станишта), а 112 таксона су у категорији заштићених, од којих је 47 на листи Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05 – исправка, 22/07, 38/08, 9/10, 69/11 и 95/18 – др. закон); 76 биљака су ендемити, а 80 врста се налазе на предиминарној Црвеној листи флоре Србије, на међународном нивоу, за три врсте биљака које су обухваћене Директивом о стаништима потребне су посебне активности заштите, односно издавања Натура 2000 подручја (*Echium piosicum* – црвена дивовина) или примена одговарајућих мера очувања и управљања (*Galanthus nivalis* – висибаба и *Gentiana lutea* – ливцур); 29 таксона је на листи СТЕС-а (све врсте златиборских орхидеја и висибаба). У погледу просторне заступљености шумске вегетације, она преовлађује у односу на травну вегетацију пашњака и ливада и халмофитску вегетацију каменира и стена, иако травнаци централног дела златиборске висоравни и зеластва вегетација серпентинских и кречњачких клисура и планинских падина, представљена низом разноврсних билих асоцијација, захватају велике површине подручја. Најпростирања пашњачка зона се пружа од Грде (у атару Шљивовице и Бранешана), на северозападу, преко Бијелих вода, Тугог брда и Обадонице, Брегова и Краљеве воде, и даље уз Црну Раву, преко Дебелог брда и Смиљанских записа до Јокиме Нуприје, на југоистоку, укључујући са овом зоном спојене травнате падине западне стране Чиготе. Друга велика пашњачко-ливадска зона обухвата извориште и средња дела Катупинице у северном и северноисточном подножју Чиготе. Лишћарске шуме представљене су чистим и мешовитим заједницама балканског хрста китњака и буковим састојинама, претежно на источним падинама Чиготе и буковим долинских страна Уица и Рзава. Шуме црног и белог бора заузимају највеће површине под шумском вегетацијом, при чему се најзначајније црноборове састојине налазе на Торнику и са леве стране Црног Рзава, а чисте белоборове шуме на северним и вишим падинама Торника. Састојине смрче и јеле налазе се на Муртеници и мањим делом на Торнику.

Птице су заступљене са 154 врсте, од чега је 127 врста строго заштићено и 27 врста заштићено, од којих 19 има статус лонне дивљачи. Посебно значајне врсте птица су из групе грабљиваца (сури орао, сиви соко, орао змијар, белоглави сул, црни лешинар), затим лештарка, камењарка, прдлаш, шумска шљуска, а претпоставља се и нирене популације великог тетреба са Таре, преко Шаргана и Виогора на Златибор. На подручју стајно или повремено жонан ово 45 врста сисара, највише глодара (13 врста), затим зверн (12 врста, од којих су три под строгом заштитом: видра, мрки медвед и шарени твор) и бубојели (9), а од слезих мишева за сада су констатоване само три врсте. Херпетофауна чини 19 врста и то 8 врста волоземана (шарени даждевњак, обични мрмољак, жуто-трби мукач, обична крастаца, зелена крастаца, гаталиника, шумста жаба и зелена жаба) и 11 врста гмизаваца (сленав, задни гуштер, ливадски гуштер, крвоносни гуштер, зелембаћ, белоушка, рибарница, степски смук, обични смук, емукуда и поскок). Све врсте херпетофауне, осим задни гуштера и зелембаћа, имају одређени заштитни статус на националном нивоу. У икхнофауни подручја евидентирано је 19 врста риба од којих су две строго заштићене (вијунца, дивљак) и 13 је у категорији заштићених. Неколико врста икху аутохтоне за воде Златибора већ су унете порибљивањем у Рибничку акумулацију и поједине водотоке (дивљак, деверика, буцлов, сом, шаран, скобаљ, мрена, бодорка). Са становништва Бериске комениције, односно Директиве о стаништима значајно је присуство мадаине, поточне мрене, двопругасте уклије и пеша. Међу до сада истраженим и евидентираним врстама инсеката (правокрилаца, тврдокрилаца, стеница, лештира, и др), њих 15 ужива одређени статус заштите, на националном и/или међународном нивоу.

У намени простора, односно коришћењу земљишта на подручју просторног плана доминирају површине обраде шумском и жбунастом вегетацијом (55,8%), затим су заступљене травне површине (33,9%), интензивно коришћено пољопривредно земљиште у знатно мањем обиму (6,9%), док остали видови коришћења простора (насеља, инфраструктура и други изграђени и антропогено измењени терени, водене површине и голети) заједно заузимају 3,4% подручја Просторног плана. У Парку природе „Златибор” учешће шума (којима је обухваћено и земљиште обрадио пашњарама и пашњацима) је 58,3%, травних површина 39,5%, док је учешће површина под ратарским, повртарским и воћарским културама изузетно мало и износи свега 1,1%, а остали облици покривености простора – водене и изграђене површине и голети, заузимају заједно само 1,1% од укупних површина.

Карактеристично обележје предела централног дела златиборске висоравни су простране сувати односно секундарне травне (пашњачке и ливадске) површине, процарапане или окружене природним шумама црног бора или мешовитим шумама црног и белог бора и мешовитим шумама букве, јеле и смрче. На ободу висоравни, на странама клисурастих речних долина преовлађују мешовите (лишћарско-четинарске) или чисте лишћарске шуме хрстовог и буковог појаса, са честом појавом голети на стрмијим деловима терена, плитком или скелетним земљиштем и веома оскудним травним покривачем. Осим биолошких одлика, природним вредностима заштићеног подручја значајно доприноси лепота и привлачност златиборског предела заснована на композицији и својствима рељефних (геоморфолошких) и вегетацијских одлика, допуњена хидролошким феноменима, објектима и облицима традиционалног градитељства и народног живота и споменцима културе.

1.3. Границе подручја Просторног плана

Граница Просторног плана дефинисана је претежно границама Парка природе и границама катастарских општина, а приказана је графички и описно, на следећи начин:

1) Северна граница се пружа од локалитета Пашњак и прати границу Парка природе у КО Мокра Гора на територији града Ужаци, затим прелази на територију општине Чајетина и у КО Семетинево наставаља да прати границу Парка природе, потом се удаљава и наставаља дуж северне спољне границе КО Шљивовица. Након 8 km граница пресеца државни пут Бв реда број 28 и наставаља да се пружа даље ка истоку све до границе са КО Бранешани и прати њену северноисточну спољну границу. На територији ове КО, граница пресеца државни пут Бв реда број 23 и након 1 km улази на територију КО Чајетина. Наставља да прати њену

северну спољну границу прелазећи преко коте од 900 m н.в. у близи насеља Барјактаревихи.

2) Источна граница се пружа дуж спољне североисточне и источне границе КО Чајетина и прати источну спољну границу КО Алиш Поток све до границе са КО Гостиње. Граница наставља да прати источну спољну границу ове КО и на око 3,7 km пресеца државни пут ПА бр. 195. Одатле наставља спољном границом ове КО и улази на територију КО Дренова. Након 1 km граница пресеца државни пут ПБ бр. 406 и наставља спољном источном границом ове КО, пресеца ток реке Катунитце и наставља ка југу где прати спољну источну границу КО Љубин. У овој КО, након 4,4 km граница пресеца пут ПА бр. 196 и ток Љубинитце. Одатле се граница пружа јужно и улази на територију општине Нова Варош и прати спољну североисточну и источну границу КО Бела Река, пресеца ток Беле реке и наставља ка југу да прати југоисточну спољну границу КО Бела Река.

3) Јужна граница се пружа дуж јужне спољне границе КО Бела Река и наставља на западу и прати границу Парка природе у КО Негбина, Драганица и Сеништа на територији општине Нова Варош, а затим улази на територију општине Прибој и у КО Крањско, Бања и Рача прати границу Парка природе до границе општине Прибој са територијом општине Чајетина.

4) Западна граница се пружа северно од границе територије општине Прибој са територијом општине Чајетина и прати западну спољну границу КО Јабланица, у једној и границу Парка природе све до локалитета „Пањак“ у КО Мокра Гора на територији града Ужиче, то јест до почетне тачке овог опаса.

1.4. Границе целина и пољелазна посебне намене

Граница Парка природе „Златибор“ и границе просторних јединица и локалитета Парка природе са режимом заштите I и II степена преузете су из Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор“, са мањом редакцијом поднасловом и описне, првенствено, преко тачака Гаус-Кригерове координатне мреже и катастарских парцела.

1.4.1. Граница Парка природе „Златибор“

Граница Парка природе „Златибор“ почиње на западној страни заштићеног подручја, у тачки која се налази на реци Уши, на државној граници Босне и Херцеговине (Република Српска) и Републике Србије. На истој тачки је међа КО Рача и КО Јабланица и међа општина Прибој и Чајетина. Граница из те тачке иде ка северу, пратећи државну границу између Босне и Херцеговине и Србије, целом дужином западне границе КО Јабланица, код локалитета Горонуч, кат. парц. број 566 КО Јабланица, прелазу у трид Ужиче, КО Мокра Гора, прати државну границу у правцу севера, до међе кат. парц. бр. 4392, 4401/1 и 9540. Граница Парка природе „Златибор“ се ту одија од државне границе, и даље у правцу севера у КО Мокра Гора, прати кат. парц. број 4401/1, пресеца је у тачки са координатама Y=7379118 X=4843995 код кат. парц. број 4400. Затим кат. парц. број 4401/1 сече у тачкама са координатама: Y=7379123 X=4844018, Y=7379110 X=4844034, Y=7379087 X=4844045, Y=7379066 X=4844040, Y=7379043 X=4844045, Y=7378989 X=4844076, Y=7378978 X=4844097, Y=7378965 X=4844130, Y=7378945 X=4844142, Y=7378916 X=4844152, Y=7378897 X=4844170, Y=7378884 X=4844191, Y=7378880 X=4844204, Y=7378876 X=4844217, Y=7378871 X=4844255, Y=7378859 X=4844312, Y=7378849 X=4844339, Y=7378822 X=4844365, Y=7378804 X=4844383, Y=7378798 X=4844392, Y=7378792 X=4844401, Y=7378791 X=4844403, Y=7378788 X=4844421, Y=7378791 X=4844431, Y=7378793 X=4844438, Y=7378799 X=4844460, Y=7378798 X=4844476, Y=7378793 X=4844491, Y=7378776 X=4844523, Y=7378763 X=4844560, Y=7378752 X=4844572, Y=7378751 X=4844574, Y=7378736 X=4844574, Y=7378712 X=4844570, Y=7378666 X=4844564, Y=7378645 X=4844557. Граница затим прати кат. парц. број 4402, њеном северозападном границом долази до реке Црни Рван кат. парц. број 9495, сече реку у тачкама са координатама: Y=7378591 X=4844629, Y=7378587 X=4844665. Затим, граница прати ток реке Црни Рван, узводно, обухватајући ток до ушћа са притоком код локалитета Пањак. Прати притоку кат. парц. број 4033, затим кат. парц. бр. 4042, 4046, 4043, 4044, 4045, 3817, 3818, 3826 коју сече у правцу

северноистоку, изнад врха Видице коју 799,7 m н.в. у тачкама са координатама: Y=7378672 X=4846739, Y=7378689 X=4846735, Y=7378706 X=4846728, Y=7378730 X=4846716, Y=7378756 X=4846708, Y=7378786 X=4846700, Y=7378799 X=4846695, Y=7378808 X=4846693, Y=7378837 X=4846685, Y=7378852 X=4846678, Y=7378877 X=4846678, Y=7378901 X=4846678, Y=7378923 X=4846673, Y=7378940 X=4846664, Y=7378950 X=4846656, Y=7378961 X=4846647, Y=7378973 X=4846618, Y=7378984 X=4846595, Y=7378988 X=4846560, Y=7378987 X=4846520, Y=7378986 X=4846491, Y=7378989 X=4846462, Y=7378995 X=4846456, Y=7379015 X=4846470, Y=7379019 X=4846473, Y=7379052 X=4846497, Y=7379089 X=4846525, Y=7379106 X=4846545, Y=7379137 X=4846564, Y=7379163 X=4846592, Y=7379186 X=4846614, Y=7379229 X=4846668, Y=7379258 X=4846702, Y=7379280 X=4846726, Y=7379308 X=4846760, Y=7379332 X=4846788, Y=7379362 X=4846816, Y=7379395 X=4846838, Y=7379420 X=4846849, Y=7379466 X=4846858, Y=7379502 X=4846860, Y=7379542 X=4846858, Y=7379581 X=4846858, Y=7379622 X=4846864, Y=7379637 X=4846869, Y=7379647 X=4846873, Y=7379673 X=4846888, Y=7379688 X=4846895, Y=7379712 X=4846900, Y=7379734 X=4846900, Y=7379756 X=4846900, Y=7379776 X=4846898, Y=7379794 X=4846933, Y=7379803 X=4846954, Y=7379812 X=4846976, Y=7379825 X=4846999, Y=7379851 X=4847041, Y=7379854 X=4847046, Y=7379892 X=4847100, Y=7379927 X=4847144, Y=7379945 X=4847165, Y=7379962 X=4847185, Y=7380012 X=4847217, Y=7380053 X=4847250, Y=7380113 X=4847295, Y=7380160 X=4847326, Y=7380187 X=4847348, Y=7380221 X=4847377, Y=7380244 X=4847392, Y=7380265 X=4847406, Y=7380287 X=4847442, Y=7380291 X=4847467, Y=7380291 X=4847489, Y=7380291 X=4847508, Y=7380291 X=4847517. Граница долази до кат. парц. број 1503 (поток Другагичица), сече је правоугаоником у тачкама са координатама: Y=7380291 X=4847522, Y=7380288 X=4847539. Одатле тачке, граница сече кат. парц. број 3619/1 у правцу северноистока, у тачкама са координатама: Y=7380249 X=4847531, Y=7380234 X=4847532, Y=7380211 X=4847532, Y=7380209 X=4847536, Y=7380203 X=4847550, Y=7380179 X=4847608, Y=7380177 X=4847634, Y=7380177 X=4847665, Y=7380180 X=4847702, Y=7380180 X=4847705, Y=7380186 X=4847741, Y=7380200 X=4847769, Y=7380215 X=4847795, Y=7380230 X=4847822, Y=7380250 X=4847850, Y=7380259 X=4847866, Y=7380277 X=4847898, Y=7380293 X=4847925, Y=7380307 X=4847942, Y=7380322 X=4847951, Y=7380338 X=4847968, Y=7380353 X=4847983, Y=7380370 X=4848004, Y=7380383 X=4848024, X=4848036 X=4848032, Y=7380391 X=4848048, Y=7380398 X=4848067, Y=7380400 X=4848071, Y=7380407 X=4848085, Y=7380420 X=4848105, Y=7380430 X=4848116, Y=7380433 X=4848119, Y=7380448 X=4848132, Y=7380467 X=4848144, Y=7380479 X=4848152, Y=7380498 X=4848163, Y=7380512 X=4848171, Y=7380520 X=4848175, Y=7380533 X=4848183, Y=7380561 X=4848197, Y=7380585 X=4848216, Y=7380619 X=4848241, Y=7380648 X=4848259, Y=7380675 X=4848271, Y=7380697 X=4848278, Y=7380720 X=4848280, Y=7380731 X=4848281, Y=7380761 X=4848284, Y=7380778 X=4848285, Y=7380798 X=4848283, Y=7380813 X=4848286, Y=7380823 X=4848288, Y=7380829 X=4848291, Y=7380845 X=4848298, Y=7380872 X=4848310, Y=7380898 X=4848326. Граница долази до кат. парц. број 3618, сече је у тачкама са координатама: Y=7380898 X=4848326, Y=7380925 X=4848349, Y=7380928 X=4848354, Y=7380932 X=4848359, Y=7380935 X=4848360, Y=7380938 X=4848363. Затим долази до кат. парц. број 9454 и сече је у тачкама са координатама: Y=7380938 X=4848363, Y=7380940 X=4848367. Граница даље прати кат. парц. број 9454 у правцу југоистока у дужини 78 m, долази до тачке са координатама Y=7381012 X=4848337, одатле граница правоугаоником ка северу, прелазу у кат. парц. број 3523 и сече је у тачкама са координатама: Y=7381014 X=4848359, Y=7381013 X=4848349. Граница у правцу севера прелазу у кат. парц. број 3524 и сече је у тачкама са координатама: Y=7381014 X=4848360, Y=7381016 X=4848379, Y=7381022 X=4848444, Y=7381026 X=4848471, Y=7381033 X=4848497, Y=7381033 X=4848519, Y=7381033 X=4848552, Y=7381035 X=4848568, Y=7381032 X=4848579, Y=7381030 X=4848586, Y=7381028 X=4848592, Y=7381022 X=4848612, Y=7381020

X=4848626, Y=7381022 X=4848673, Y=7381019 X=4848698, Y=7381017 X=4848711, Y=7381012 X=4848725. Граница прати даље међу кат. парц. бр. 3524 и 3519/1, 3519/2 и 3519/1, излази на Кременски поток кат. парц. број 3502, кат. парц. број 3587 (пут) коју пресеца у тачкама са координатама: Y=7380988 X=4848765, Y=7380992 X=4848779, Y=7380995 X=4848783. Граница одатле прати западну границу кат. парц. број 3516/1 до њене најсеверније тачке и сече кат. парц. број 3524 у правцу истока, у тачкама са координатама: Y=7381074 X=4848890, Y=7381081 X=4848909, Y=7381093 X=4848927, Y=7381108 X=4848951, Y=7381126 X=4848982, Y=7381145 X=4849008, Y=7381169 X=4849040, Y=7381188 X=4849048, Y=7381211 X=4849060, Y=7381247 X=4849076, Y=7381279 X=4849091, Y=7381314 X=4849102, Y=7381353 X=4849106, Y=7381415 X=4849114, Y=7381449 X=4849130, Y=7381462 X=4849137, Y=7381477 X=4849153, Y=7381494 X=4849172, Y=7381527 X=4849211, Y=7381566 X=4849245, Y=7381606 X=4849286, Y=7381613 X=4849293, Y=7381646 X=4849327, Y=7381681 X=4849349, Y=7381688 X=4849356, Y=7381720 X=4849386, Y=7381732 X=4849397, Y=7381760 X=4849413, Y=7381791 X=4849423, Y=7381820 X=4849432, Y=7381856 X=4849443, Y=7381878 X=4849447, Y=7381901 X=4849446, Y=7381926 X=4849445, Y=7381949 X=4849453, Y=7381969 X=4849451, Y=7381993 X=4849449, Y=7382049 X=4849462, Y=7382134 X=4849469, Y=7382150 X=4849468, Y=7382153 X=4849468, Y=7382182 X=4849467, Y=7382183 X=4849466, Y=7382193 X=4849462, Y=7382199 X=4849460, Y=7382204 X=4849458, Y=7382224 X=4849452, Y=7382245 X=4849451, Y=7382246 X=4849450, Y=7382249 X=4849448, Y=7382276 X=4849425, Y=7382310 X=4849403, X=4849432, Y=7382312 X=4849402, Y=7382369 X=4849364, Y=7382397 X=4849344, Y=7382403 X=4849340, Y=7382505 X=4849268, Y=7382514 X=4849262, Y=7382554 X=4849233, Y=7382600 X=4849310, Y=7382610 X=4849323, Y=7382631 X=4849348, Y=7382665 X=4849376, Y=7382695 X=4849395, Y=7382700 X=4849396, Y=7382767 X=4849417, Y=7382817 X=4849460, Y=7382883 X=4849446, Y=7382920 X=4849425, Y=7382933 X=4849417, Y=7382942 X=4849307, X=4849358, Y=7382930 X=4849349, X=4849294 X=4849297, Y=7382949 X=4849283, Y=7382952 X=4849203, Y=7382951 X=4849152, Y=7382947 X=4849111, Y=7382945 X=4849091, Y=7382940 X=4849038, Y=7382949 X=4848980, Y=7382959 X=4848940, Y=7382960 X=4848939, Y=7382964 X=4848920, Y=7383071 X=4848951, Y=7383165 X=4848931, Y=7383304 X=4848884, Y=7383305 X=4848884, Y=7383350 X=4848875, Y=7383420 X=4848862, Y=7383459 X=4848851, Y=7383487 X=4848842, Y=7383545 X=4848851, Y=7383659 X=4848900, Y=7383675 X=4848906, Y=7383742 X=4848935. Граница долази до међе КО Мокра Гора и КО Семетњево, и прелази у КО Семетњево пратећи границу кат. парц. број 501, 516, 517, 519, 520, 521, 522, 529, 530, 539, 558, 582, 583, 20, 19, 20, 21, 49, долази до реке Камшиште кат. парц. број 4756, сече је, обухвата и прати узводно, односно граница се даље поклапа са међом КО Семетњево и КО Кремена, иде у правцу истока и долази до тромеђе КО Семетњево, КО Кремена и КО Шљивовица. Од тромеђе, граница Парц. прероде прати међу КО Семетњево и КО Шљивовица све до локалитета Велика Груда, Суви арх и Дебело брадо. У тачки са координатама Y=7390146 X=4848739 граница се одваја од међе, улази у КО Шљивовица и прати кат. парц. бр. 5068, 4455 до њене најјужније тачке, долази до кат. парц. број 5068 (пут), сече је праволинијски у тачкама са координатама: Y=7391084 X=4848439, Y=7391095 X=4848429. Даље граница прати кат. парц. број 4456/1 до међе КО Шљивовица и КО Бранешин, која се налази између локалитета Мађарово грло, Шокодрића прибој и Дуга коса. Граница улази у КО Бранешин и то кат. парц. број 2784, пратећи је граница мења правца на југу. У тачкама са координатама: Y=7393853 X=4846146, Y=7393853 X=4846139 граница сече кат. парц. број 3967 (пут), затим прати кат. парц. бр. 3817, 3118, 3819, 3820, 3821, 3810/7, 3822, 3823, 3824, 3864, 3865, 3879, 3872/1 којом долази до пута Семетњево-Партизанске воде кат. парц. број 4012 КО Бранешин, прати га југоисточну границу те парцеле у дужини од 16,6 m, и у тачкама са координатама: Y=7393397 X=4844023, Y=7393392 X=4844019 граница сече кат. парц. број 3218/2 (пут) и у правцу југа прати међу КО Бранешин и КО Чајетина, затим прати међу КО Бранешин и КО Јабланица. У тачки са координатама Y=7392114 X=4842582 на кат. парц. број

3951 КО Бранешин, прелази у КО Јабланица, сече кат. парц. број 1148 (река Црни Рзав) у тачкама са координатама: Y=7392114 X=4842582, Y=7392120 X=4842562. Граница даље прати кат. парц. бр. 64, 68, 69, 70, 72/2, 73/2, 88/14, 88/11, 89/2, 89/3, 89/4, 89/5, 107/1, 102/1 сече у тачкама са координатама: Y=7392292 X=4841859, Y=7392322 X=4841704. Граница даље прати кат. парц. бр. 109/1, 109/2, 115/1, 115/2, 125/3, 125/2, 125/1, 25, 12/1, 26/5 и долази до тромеђе кат. парц. бр. 27, 26/5 и 1428/1, у тачкама са координатама: Y=7391220 X=4839737, Y=7391321 X=4839758, Y=7391352 X=4839737, Y=7391384 X=4839739, Y=7391404 X=4839752, Y=7391425 X=4839767. Граница се враћа на границу кат. парц. бр. 1428/1 коју је сече, долази до пута, кат. парц. број 1424, сече га у тачкама са координатама: Y=7391985 X=4839669, Y=7391993 X=4839664. Граница даље прати границу кат. парц. бр. 1435/1, 1436/2, 1435/1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7392763 X=4839920, Y=7392784 X=4839903. Граница даље прати међу кат. парц. број 1435/1 и кат. парц. број 1435/7 и кат. парц. број 4925 (Река Црни Рзав) граница сече реку Рзав у тачкама са координатама: Y=7392706 X=4839757, Y=7392722 X=4839753 и прелази у КО Чајетина, сече кат. парц. број 7010/9 и прелази у КО Чајетина, сече кат. парц. број 7010/9 у тачкама са координатама: Y=7392722 X=4839753, Y=7392901 X=4839717. Даље граница прати кат. парц. број 7010/9 до локалитета Брезића, односно до најисточније тачке кат. парц. број 7020, одатле праволинијски сече кат. парц. број 7010/9 у тачкама са координатама: Y=7393242 X=4839714, Y=7393421 X=4869632. Граница даље сече кат. парц. број 7010/17 у тачкама са координатама: Y=7393535 X=4839580, Y=7394654 X=4839110, Y=7394914 X=4839092, Y=7394929 X=4839082, Y=7394979 X=4839058, Y=7395002 X=4839027, Y=7395022 X=4838999, Y=7395060 X=4838963, Y=7395080 X=4838938, Y=7395085 X=4838916, Y=7395080 X=4838889, Y=7395079 X=4838855, Y=7395099 X=4838827, Y=7395143 X=4838785, Y=7395181 X=4838730, Y=7395197 X=4838677, Y=7395205 X=4838620, Y=7395212 X=4838555, Y=7395212 X=4838537, Y=7395222 X=4838512, Y=7395217 X=4838455, Y=7395217 X=4838431, Y=7395224 X=4838416, Y=7395237 X=4838403, Y=7395242 X=4838391, Y=7395249 X=4838363, Y=7395247 X=4838349, Y=7395243 X=4838338, Y=7395236 X=4838326, Y=7395232 X=4838313, Y=7395218 X=4838299, Y=7395214 X=4838285, Y=7395201 X=4838266, Y=7395195 X=4838238, Y=7395191 X=4838214, Y=7395183 X=4838201, Y=7395170 X=4838192, Y=7395131 X=4838167, Y=7395081 X=4838069, Y=7395100 X=4838048. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 7010/17 и 7055 и реку Рзав до тромеђе кат. парц. река Рзав, 7052/1 и 7050/1, прелази у кат. парц. број 7052/1 и сече је у тачкама са координатама: Y=7395743 X=4837318, Y=7395785 X=4837341, Y=7395903 X=4837408. Граница излази на међу КО Чајетина и КО Доброселица, прати међу КО Чајетина и КО Доброселица, у правцу југа у дужини од око 110 m, где у тачки са координатама Y=7395940 X=4837314 код локалитета Петачка дола, прелази у КО Доброселица. Граница нагло окреће ка северу, пратећи међу кат. парц. бр. 5912 и 536/1, у дужини око 108 m до тачке из које иде ка истоку, улази у кат. парц. број 536/1 и сече је у тачкама са координатама: Y=7395966 X=4837419, Y=7395990 X=4837434, Y=7396008 X=4837428, Y=7396028 X=4837426, Y=7396037 X=4837429, Y=7396069 X=4837434, Y=7396098 X=4837433, Y=7396123 X=4837443, Y=7396134 X=4837448, Y=7396153 X=4837455, Y=7396190 X=4837472, Y=7396225 X=4837473, Y=7396259 X=4837478, Y=7396276 X=4837484, Y=7396288 X=4837493, Y=7396299 X=4837501, Y=7396323 X=4837517, Y=7396363 X=4837548, Y=7396414 X=4837596. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 536/1 и 5881/1 у правцу југа, у дужини од око 183 m, сече кат. парц. број 5881/1 (пут) у тачкама са координатама: Y=7396466 X=4837425, Y=7396475 X=4837427 излази на границу кат. парц. број 535 и прати је до њене најсеверније тачке, где је истовремено и међа КО Доброселица и КО Љубин. Граница улази КО Љубин, у правцу севера пратећи кат. парц. бр. 6325/1, 6281/2, 6281/3, 6281/1, 6283, 6274, 6250, 6247, 6246, 6245, 6240, 6253, 6254, 6255, 6256, 6184, 6175, излази на међу КО Љубин и КО Чајетина, прати је у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 7064, 7061, 7065, долази до пута кат. парц. број 7354 који не улази у заштићено добро, одваја се од међе и прати кат. парц. бр. 7065, 7073, 7071/1, 7070, 7069, 7070, 7071/6, 7071/7, 7065, 7068, 7118/2, 7119/1, 7120/9, 7120/2, 7120/1, 7120/2, 7122, 7123, 7124/1, 7124/3, 7124/4, 7124/2,

7127, 7138, 7139/1, 7191, 7192, 7196, 7197, 6627, 6618, 6553, сече реку Катушницу у тачкама са координатама: Y=7399009 X=4840677, Y=7399015 X=4840681. Граница даље наставља да прати кат. парц. бр. 6607, 6605/1, 6606, 6604, 6603, 6601, 6600, долази до потока Тиронина, кат. парц. број 7306, сече га у тачкама са координатама: Y=7399784 X=4840779, Y=7399795 X=4840783. Граница прати кат. парц. бр. 6518, 6535, 6527, 7307, 6231, којом долази до међе КО Чајетина и КО Ални поток. Граница сјекреће југоисточно, у КО Ални поток, пратећи кат. парц. број 1493, пресеца кат. парц. број 3461 (пут) код места Дабићи у тачкама са координатама: Y=7402638 X=4840181, Y=7402644 X=4840180. Граница даље прати кат. парц. број 1676, којом долази до пута кат. парц. број 3465 и пресеца га у тачкама са координатама: Y=7403131 X=4839856, Y=7403135 X=4839853, излази на тромеђу кат. парц. бр. 3465, 1796 и 1794/1 и прати границу кат. парц. бр. 1794/1, 1798, 1799, 1794/1, 1794/2, 1793/2, 1790, 1789, 1788, 1787, 1786, 1783, 1784, 1764, 1766, 1768, 1767, 1763, 1762, 1758, 1757, 1753, 1751, 1752, 1750, 1744/2, 1744/1, 1745, 1730, долази до пута, кат. парц. број 3466, и сече га у тачкама са координатама: Y=7403711 X=4839263, Y=7403718 X=4839262, даље прати кат. парц. бр. 1724, 2002, 2023, 2022, 2021, 2016, 2015, 2505, 2504, 2503/3, 2503/2, 2503/1, долази до међе КО Ални поток и КО Гостиље, прелазни у КО Гостиље, пратећи кат. парц. број 89/1, сече кат. парц. број 4785 (пут) у тачкама са координатама: Y=7405659 X=4837159, Y=7405659 X=4837155, затим прати кат. парц. бр. 877, 874, 859, 863, 864, 868 на чијој најисточнијој тачки сече кат. парц. број 4775/1 (пут) у тачкама са координатама: Y=7405956 X=4836955, Y=7405962 X=4836958. Затим прати кат. парц. бр. 839, 826, 825, 821, 813, 814, 815, 822, 964, 971, 972, 977, 992, 993, 989, 988, 987, сече кат. парц. број 4779 у тачкама са координатама: Y=7406423 X=4836462, Y=7406428 X=4836455. Затим прати кат. парц. бр. 1217, 1218/1, 1218/4, 1218/5, 1223/1, 1224, 1225, 1206, 1207/2, 1207/1, 1240, 1242, 1243, 1244, 3334, 3333, сече кат. парц. број 4783 у тачкама са координатама: Y=7406762 X=4835752, Y=7406765 X=4835753, затим прати кат. парц. бр. 3337/1, 3337/2, 3337/3, 3337/4, 3342, 3343, 3349, у тачкама са координатама: Y=7407019 X=4835775, Y=7407022 X=4835772, сече кат. парц. број 3347 и наставља да прати кат. парц. бр. 3364, 3362, 3363, 3377, 3379, 3384, 3382/4, 3434, излази на међу КО Гостиље и КО Дренова. Граница прелази у КО Дренова, пратећи кат. парц. бр. 842, 840/1, 839, 836, 837, 836 до њене најисточније тачке од које у правцу југа, праволинијски сече кат. парц. број 802 до најсеверније тачке кат. парц. број 835. Наставља да прати кат. парц. бр. 835, 831, 830, 827, 868, 865/2, 865/1, 866, 864/2 долази до њене најисточније тачке и у тачкама са координатама: Y=7408412 X=4834208, Y=7408414 X=4834187, Y=7408411 X=4834172, Y=7408396 X=4834154, Y=7408384 X=4834134 граница долази до кат. парц. број 1226 и сече је праволинијски у тачкама са координатама: Y=7408384 X=4834136, Y=7408389 X=4834117. Граница долази до кат. парц. број 860/1 и прати њену источну границу до тачка са координатама: Y=7408379 X=4834094, Y=7408343 X=4834072 у којима сече кат. парц. број 860/1, излази на међу кат. парц. бр. 858 и 857, прати је до тачка са координатама: Y=7408331 X=4834041, Y=7408295 X=4833991. Граница даље прати јужну границу кат. парц. број 857, затим 856/1 и долази до међе КО Дренова и КО Гостиље, прелазни у КО Гостиље пратећи кат. парц. бр. 3769, 3766, 3767, 3766, 3765, 3764, 3763, 3762, 3759, 3756, 3758, 3757, 3790, 3794/1, 3795, 3796, 3800, 3799, сече кат. парц. број 4803 у тачкама са координатама: Y=7407620 X=4834120, Y=7407618 X=4834121, наставља да прати кат. парц. бр. 3742, 3727, 3726, 3725, 3721, 3719, 3718, 3719, 3717, 3715, 3714, 3713, 3712, 3711, 3710, 3319/1, 3702, 3701, 3319/1, 3435, 3448, 3449, 3455, 3319/1, 3326, 3325, 3324, 3322, 3323, 3319/1, 3320/3, 3320/1, 1258 сече у тачкама са координатама: Y=7406456 X=4835210, Y=7406445 X=4835222. Излази на међу кат. парц. бр. 1254/1 и 1257/9, прати је до најсеверније тачке кат. парц. број 1257/9 и сече кат. парц. број 1254/1 у тачкама са координатама: Y=7406417 X=4835231, Y=7406296 X=4835248. Прати даље кат. парц. број 1254/1, долази до висинске коте 862, која је раскрсница путева, прати кат. парц. бр. 1268/1, 1268/2, 1270, 1271, 1272, 1273, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1322, 4774 коју сече у тачкама са координатама: Y=7405916 X=4835969, Y=7405910 X=4835970. Граница даље прати кат. парц. бр. 1323, 1358, 1324/1, 1324/4, 1324/3, 1325, 1326/3, 1326/1, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1345, 1334/1, 1334/2, 4788 сече у тачкама са координатама: Y=7405248 X=4835978, Y=7405238 X=4835979, даље прати

кат. парц. бр. 1820/2, 1819, 1849, 1848, 1841, 4789 коју сече у тачкама са координатама: Y=7404827 X=4835956, Y=7404821 X=4835959. Граница даље прати кат. парц. бр. 1854/1, 1855, 1856, 1857, 1858, 4794 коју сече у тачкама са координатама: Y=7404444 X=4835868, Y=7404440 X=4835868, даље прати кат. парц. бр. 1924/1, 1924/2, 1924/3, 1922/2, 1928/1, 1928/2, 2675, 2673, 3115/3, 3115/1, 3114, 3113, 4771, 3168, 3169/1, 3169/2, 3160, 4793, 2501/1, 4772 сече у тачкама са координатама: Y=7403139 X=4833890, Y=7403141 X=4833887, даље прати кат. парц. бр. 4545, 4541/1, 4542/1, 4542/2, 4541/2, 4543, 4548/4, 4548/1, 4550, 4558/3, 4558/2, 4573/2, 4641/1, 4817 сече у тачкама са координатама: Y=7402433 X=4833365, Y=7402420 X=4833358, прати кат. парц. бр. 4776/2, 4685/2, 4640/2, 4639/1, 4638/2, 4638/1 долази до међе КО Гостиље и КО Љубиш, прелазни у КО Љубиш пратећи кат. парц. бр. 28/2, 28/1, 36, 29/1, 36, 29/1, 35, 29/2, 6764, 2663, 2662, 6764 (река Љубишница) прати је низводно све до места Ришуми код Ришумске међине, где граница сече Љубишницом реку кат. парц. број 6764 у тачкама са координатама: Y=7404043 X=4831668, Y=7404040 X=4831664, даље прати кат. парц. бр. 2436, 2439, 2440/2, 2441, 2442/2, 2443/2, 2415/1, 2415/2, 2399, 2395, 2389, 2396, кат. парц. број 2387 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7404430 X=4831386, Y=7404434 X=4831383, а затим и реку кат. парц. број 6731/1 сече у тачкама са координатама: Y=7404434 X=4831383, Y=7404437 X=4831382, даље прати кат. парц. бр. 3003, 3183 сече у тачкама са координатама: Y=7405417 X=4831346, Y=7405426 X=4831353 наставља да прати кат. парц. бр. 3180, 3183, 3003, до локалитета Ребра, где у тачкама са координатама: Y=7405930 X=4831025, Y=7405927 X=4831002, Y=7405932 X=4830971, Y=7405941 X=4830947, Y=7405960 X=4830923, Y=7405966 X=4830905, Y=7405965 X=4830873, Y=7405967 X=4830864 сече кат. парц. број 3006/1 и пратећи границу исте кат. парц. број 3006/1, ка северозападу, долази до висинске коте 1116 m, где на тромеђи кат. парц. бр. 3030/1, 3035/2 и 3006/1 сјекреће на југ, пратећи границе кат. парц. бр. 3030/1, 3030/2, 3029, 3020, 3021, 3023, 3024, 3015, 3012, 3011, 3091, 3092 и излази на међу КО Љубиш и КО Бела река, као и међу општина Чајетина и Нова Варош. Граница прелази у општину Нова Варош, КО Бела река и прати границе кат. парц. бр. 107/10, 107/4, 107/3, 107/2, 107/1, 106, 115, 117, 118, 198, 197, 173, 172/1, 172/3, 171/1, 171/2, 170, 169, 182, 183, 3159/1 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7406492 X=4828709, Y=7406477 X=4828704, Y=7406468 X=4828702. Даље, прати кат. парц. бр. 229/4, 229/5, 229/2, 229/8, 229/10, 230/5, 221, 220/2, 219/3, 1993, 1992, 1988/2, 1987/2, 1986/2, 1986/1, 1998, 1999, 2004, 2005, сече кат. парц. број 2008 (пут) у тачкама са координатама: Y=7406013 X=4828036, Y=7406011 X=4828034. Прати кат. парц. број 1967, а кат. парц. број 3162 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405922 X=4828015, Y=7405921 X=4828008. Граница даље прати кат. парц. бр. 2014, 2015, 2016, 3175 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405896 X=4827910, Y=7405898 X=4827907, даље прати кат. парц. бр. 2041, 2042, 2041, 2040, 2039, 2036, 2174/1, 2174/3, 2174/4, 2089 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405820 X=4827622, Y=7405826 X=4827606, даље прати кат. парц. бр. 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2097, 2098, 2099, 2106/2, 2105, 2194, 2131, 2130, 2127, 2126, 2125, излази на међу граница КО Бела река и Кушањ. Прати међу општина у правцу северозапада, пратећи кат. парц. бр. 2125, 2126, 3168, 2133, 2134 чијом најјужнијом тачком долази до тромеђе КО Бела река, КО Кушањ и КО Негбина. Граница даље прати међу КО Негбина и КО Кушањ у правцу југа, до локалитета Горна равна 1279 m н.в., односно Лазови кат. парц. број 794. Граница сјекреће на запад пратећи кат. парц. бр. 794, 792, 791, 790, 789, 2903, 736, затим сјекреће на северозападу кат. парц. бр. 737, 738, 752/2, 753/2, 753/1, 754, 2962, 592, 593/1, 2954, 703, 701/6, 699, 701/6, 700/3, 700/1, 628, 639, 2963 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7404089 X=4825663, Y=7404085 X=4825664, затим наставља да прати кат. парц. бр. 652/2, 653/2, 653/1, 654, 655, 656, 661, 663/2, 665, 667/2, 668, 669/2, 672, 670, 671, 840, 839/1, 839/2, 825, 824, 823, 814, 813, 811, 1336, 1338, 1336, 1340, 1343, 1344, 1345, 1346, 1348, 202, 1384, 1390, 1392, 1393, 1391, 2968 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7401830 X=4824510, Y=7401824 X=4824505. Граница парца наставља у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 1423, 1405/2, 1406, 1411/2, 1411/1, 1274, 1269, 2950 поточ сече у тачкама са координатама: Y=7401398 X=4824794, Y=7401386 X=4824795, даље прати кат. парц. број 1243, сече кат. парц. број 2961 (пут) у тачкама са координатама: Y=7401380 X=4824794, Y=7401377 X=4824789, даље

прати кат. парц. број 294, кат. парц. број 1798 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7400656 X=4825128, Y=7400650 X=4825127, даље прати кат. парц. број 1794, кат. парц. број 3960/3 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7400536 X=4825026, Y=7400530 X=4825024. Граница излази на међу КО Негбина и КО Сеништа, прати је у правцу југа у дужини око 80 m кат. парц. број 307/2, долази до пута Чајетина-Нова Варош, код ког граница скреће на северозапад, пратећи пут и трагови кат. парц. бр. 307/2, 306/2, 3305/1, долази до међе КО Сеништа и КО Драглица, граница прелази у КО Драглица, пратећи кат. парц. бр. 2215/1, 2212/2, 2234 (Карјански поток), 1834/1, и код пута кат. парц. број 2202 граница прати међу КО Драглица и КО Сеништа кат. парц. број 1517 скреће у правцу југозапад, у КО Сеништа пратећи границе кат. парц. бр. 46, 48, 59, 58, 61, 60, 63, 64, 67, 68, 74, 72, 391, 389, 383, 380, 379, 378, 182, 184, 185, 186, 187, 365 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7398276 X=4826231, Y=7398275 X=4826227, даље прати кат. парц. бр. 206, 207, 365, 357, 382, 383, 471/3, 471/4, 471/1, Сенички поток, кат. парц. број 2450 сече у тачкама са координатама: Y=7397649 X=4825575, Y=7397643 X=4825571, даље прати ток Сеничког потока низводно, све до ушћа Рашничког потока у Сенички, а затим наставља низводно до ушћа у реку Увац, што је истовремено и трмења КО Сеништа, КО Драглица и КО Кратово. Граница даље прати међу КО Драглица и КО Кратово, што је истовремено и мења општину Нова Варош и општине Прибој, као и ток реке Увац узводно. Граница прати реку Увац, узводно, све до међе кат. парц. бр. 1150/5 и 1150/4 када сече реку Увац кат. парц. број 2285 у КО Драглица Y=7394938 X=4827080 и Y=7394892 X=4827077, скреће у општину Прибој, у КО Кратово, прати кат. парц. бр. 21, 20, 19, 32, 40, 43, 42, 74, 72, 74, 84, 79, 100, 96, 100, 97 коју делом прати, а онда сече у тачкама са координатама: Y=7393217 X=4825423, Y=7393187 X=4825422, Y=7393149 X=4825433, Y=7393117 X=4825451, Y=7393086 X=4825469, Y=7393031 X=4825497, Y=7392981 X=4825509, Y=7392849 X=4825541, Y=7392742 X=4825541, Y=7392604 X=4825540. Граница даље прати кат. парц. бр. 98, 100, улази у кат. парц. број 97 и сече је у тачкама са координатама: Y=7392147 X=4825450, Y=7392057 X=4825427, Y=7392036 X=4825419, Y=7391967 X=4825396, Y=7391877 X=4825384, Y=7391803 X=4825391, Y=7391720 X=4825428, Y=7391663 X=4825457, Y=7391618 X=4825461, Y=7391540 X=4825485, Y=7391511 X=4825497, Y=7391443 X=4825509. Граница даље прати кат. парц. бр. 856, 851, 852, 853, 104, 105, 104, 108, 104, 4759 (река Увац) сече у тачкама са координатама: Y=7390478 X=4826108, Y=7390473 X=4826009, даље прати кат. парц. бр. 717, 725, 724, 723, 718, 715/1, 714/1, 714/2, 716 до тачке када се одваја од кат. парц. број 716, улази у кат. парц. број 141 и сече је у тачкама са координатама: Y=7390261 X=4826792, Y=7390180 X=4827138. Граница даље прати кат. парц. бр. 1, 143, 149, 144, 147/2, 146/2, 145, 1 и долази до међе КО Кратово и КО Бања. Граница долази до међе КО Кратово и КО Бања, улази у КО Бања и прати кат. парц. бр. 75, 73, 71, 72, 71, 73, 76 коју сече у тачкама са координатама: Y=7388501 X=4829009, Y=7388502 X=4829038, Y=7388526 X=4829083, Y=7388537 X=4829110, Y=7388539 X=4829127, Y=7388494 X=4829241, Y=7388467 X=4829277, Y=7388416 X=4829378, Y=7388361 X=4829466, Y=7388355 X=4829462, Y=7388322 X=4829449, Y=7388290 X=4829404. Граница иде међом кат. парц. бр. 76 и 67, 68, затим прати кат. парц. бр. 59, 58, 56, 55, граница излази на међу КО Бања и КО Рача. Улази у КО Рача и прати кат. парц. бр. 1401, 1399, 316 коју сече у тачкама са координатама: Y=7387090 X=4829471, Y=7387069 X=4829506, Y=7387062 X=4829513, Y=7387042 X=4829534, Y=7387048 X=4829564, Y=7387032 X=4829585, Y=7387012 X=4829600, Y=7387004 X=4829618, Y=7387004 X=4829641, Y=7387000 X=4829657, Y=7386976 X=4829683, Y=7386947 X=4829718, Y=7386929 X=4829726, Y=7386889 X=4829740, Y=7386855 X=4829754, Y=7386845 X=4829786, Y=7386831 X=4829767, Y=7386815 X=4829746, Y=7386792 X=4829713, Y=7386773 X=4829697, Y=7386731 X=4829669, Y=7386696 X=4829657, Y=7386657 X=4829637, Y=7386629 X=4829628, Y=7386598 X=4829618, Y=7386556 X=4829732, Y=7386540 X=4829774, Y=7386468 X=4829941, Y=7386390 X=4830088, Y=7386381 X=4830105. Граница даље прати кат. парц. бр. 245, 246, 316 коју сече у тачкама са координатама: Y=7386273 X=4830191, Y=7386239 X=4830258, Y=7386230 X=4830286, Y=7386152 X=4830314, Y=7386105 X=4830314, Y=7386032 X=4830310, Y=7386009 X=4830304,

Y=7385994 X=4830305. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 243, 242, 236, 235, 232, 209, 198, 197, граница сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7385213 X=4830138, Y=7385211 X=4830140, Y=7385208 X=4830181, Y=7385224 X=4830237, Y=7385246 X=4830324, Y=7385253 X=4830410, Y=7385235 X=4830434, Y=7385194 X=4830431, Y=7385185 X=4830433, Y=7384968 X=4830491. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 180, 177 до тачке када опет сече кат. парц. број 316 Y=7384616 X=4830525, Y=7384512 X=4830618, Y=7384473 X=4830695, Y=7384462 X=4830716. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 176/2, њеном источном, јужном и западном страном, и затим опет сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7384284 X=4830751, Y=7384252 X=4830750, Y=7384212 X=4830749, Y=7384199 X=4830749, Y=7384173 X=4830750, Y=7384113 X=4830689, Y=7384103 X=4830658, X=4830748, Y=7384113 X=4830689, Y=7384095 X=4830633, Y=7384080 X=4830592, Y=7384080 X=4830512, Y=7384056 X=4830441, Y=7384009 X=4830410, Y=7383988 X=4830416, Y=7383952 X=4830405, Y=7383904 X=4830346, X=4830346, Y=7383901 X=4830475, Y=7383884 X=4830587, Y=7383882 X=4830599, Y=7383881 X=4830609, Y=7383882 X=4830946, Y=7383802 X=4830930, Y=7383760 X=4830902, Y=7383693 X=4830836, Y=7383687 X=4830831, Y=7383616 X=4830734, Y=7383543 X=4830642, Y=7383512 X=4830572, Y=7383497 X=4830563, Y=7383492 X=4830563, Y=7383476 X=4830563, Y=7383447 X=4830571, Y=7383420 X=4830573, Y=7383394 X=4830563, Y=7383363 X=4830536, Y=7383321 X=4830506, Y=7383300 X=4830497, Y=7383296 X=4830408, Y=7383294 X=4830404, Y=7383288 X=4830385, Y=7383280 X=4830396, Y=7383274 X=4830405, Y=7383271 X=4830409, Y=7383245 X=4830447, Y=7383241 X=4830452, Y=7383143 X=4830561, Y=7383141 X=4830563, Y=7383088 X=4830621, Y=7383014 X=4830716, Y=7382997 X=4830731, Y=7382984 X=4830742, Y=7382984 X=4830755, Y=7382971 X=4830756, Y=7382961 X=4830757, Y=7382915 X=4830788, Y=7382854 X=4830824, Y=7382743 X=4830883, Y=7382642 X=4830938, Y=7382614 X=4830952, Y=7382400 X=4831057, Y=7382397 X=4831058, Y=7382308 X=4831094, Y=7382242 X=4831156, Y=7382192 X=4831235, Y=7382159 X=4831362, Y=7382159 X=4831421, Y=7382044 X=4831406, Y=7382045 X=4831432, Y=7382042 X=4831471, Y=7382042 X=4831504, Y=7382045 X=4831519, Y=7382049 X=4831536, Y=7382034 X=4831556, Y=7382020 X=4831565, Y=7382004 X=4831572, Y=7381997 X=4831572, Y=7381987 X=4831564, Y=7381972 X=4831553, Y=7381945 X=4831536, Y=7381923 X=4831518, Y=7381893 X=4831494, Y=7381871 X=4831482, Y=7381861 X=4831506, Y=7381848 X=4831563, Y=7381833 X=4831601, Y=7381821 X=4831599, Y=7381786 X=4831587, Y=7381752 X=4831563, Y=7381695 X=4831498, Y=7381602 X=4831424, Y=7381586 X=4831411, Y=7381522 X=4831364. Граница долази до шумског пута кат. парц. број 3446, прати га не узимајући га у површину заштитеног II степена, прати границу кат. парц. број 310, затим сече кат. парц. број 405 у тачкама са координатама: Y=7380724 X=4832037, Y=7380724 X=4832041, Y=7380731 X=4832105, Y=7380730 X=4832109, Y=7380717 X=4832178, Y=7380712 X=4832208, Y=7380676 X=4832287, Y=7380618 X=4832357, Y=7380583 X=4832392. Граница долази до пута, кат. парц. број 406, и сече га у тачкама са координатама: Y=7380583 X=4832392, Y=7380578 X=4832397. Граница улази у кат. парц. бр. 405/2 и 3471 и сече их у тачкама са координатама: Y=7380578 X=4832397, Y=7380564 X=4832411, Y=7380560 X=4832415, Y=7380548 X=4832427, Y=7380538 X=4832439, Y=7380509 X=4832473. Граница даље прати кат. парц. бр. 408/3, 413/3, 3471, 413/4, 412/1, граница излази на реку Увац кат. парц. број 3469 до почетне тачке описа границе заштитеног подручја.

1.4.2. Границе просторних јединица Парка природе са режимом заштите I и II степена

Режим заштите I степена

1) Вногор

Граница локалитета Вногор почиње код локалитета Пивак, односно локалитета Марића бор и Рупчице, у тачки са координатама Y=7383325 X=4846547, која је на међи општине Чајетина

и града Ужине, и међи КО Семењеве и КО Мокра Гора, на граници кат. парц. број 3652, град Ужине, КО Мокра Гора. Граница даље иде на север, пратећи међу КО Мокра Гора и КО Семењеве до локалитета Полице на врху 1216 м. Граница даље прази међу кат. парц. бр. 3524 и 3624/1, 3624/3, 3623, 3622, 3621/1 и међу кат. парц. бр. 3524 и 3626, 3636, 3637, 3639, 3638/1, 3638/2, 3638/3, 3639, 3642, 3643, 3644, 3650, 3682, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3695, 3696, 3697, 3698. Граница долази до тачке, између локалитета Обешени храсти и Јовини гроб, где сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7382136 X=4847580, Y=7382140 X=4847591, Y=7382145 X=4847603, Y=7382156 X=4847625, Y=7382163 X=4847639, Y=7382176 X=4847664, Y=7382193 X=4847696, Y=7382210 X=4847728, Y=7382219 X=4847742, Y=7382224 X=4847749, Y=7382230 X=4847763, Y=7382232 X=4847780, Y=7382230 X=4847795, Y=7382231 X=4847801, Y=7382242 X=4847839, Y=7382246 X=4847855, Y=7382251 X=4847875, Y=7382251 X=4847895, Y=7382250 X=4847917, Y=7382250 X=4847924, Y=7382250 X=4847941, Y=7382252 X=4847955, Y=7382253 X=4847972, Y=7382253 X=4847985, Y=7382254 X=4848003. Граница излази на водоток кат. парц. број 9502 који сече у тачкама са координатама: Y=7382254 X=4848003, Y=7382251 X=4848014. Граница, затим улази у кат. парц. број 3524 који сече је у тачкама са координатама: Y=7382251 X=4848014, Y=7382201 X=4847988, Y=7382174 X=4848003, Y=7382134 X=4848013, Y=7382121 X=4848024, Y=7382110 X=4848033, Y=7382117 X=4848043, Y=7382120 X=4848061, Y=7382123 X=4848089, Y=7382125 X=4848101, Y=7382127 X=4848120, Y=7382131 X=4848125, Y=7382142 X=4848138, Y=7382155 X=4848142, Y=7382166 X=4848142, Y=7382184 X=4848142, Y=7382200 X=4848145, Y=7382227 X=4848153, Y=7382228 X=4848153, Y=7382242 X=4848159, Y=7382265 X=4848175, Y=7382281 X=4848187, Y=7382293 X=4848192, Y=7382310 X=4848194, Y=7382334 X=4848197, Y=7382353 X=4848193, Y=7382368 X=4848190, Y=7382380 X=4848190, Y=7382380 X=4848190, Y=7382395 X=4848199, Y=7382454 X=4848231, Y=7382492 X=4848254, Y=7382523 X=4848272, Y=7382537 X=4848283, Y=7382560 X=4848308, Y=7382582 X=4848326, Y=7382599 X=4848339, Y=7382625 X=4848351, Y=7382637 X=4848362, Y=7382642 X=4848365, Y=7382677 X=4848389, Y=7382704 X=4848400, Y=7382732 X=4848411, Y=7382689 X=4848479, Y=7382674 X=4848496, Y=7382659 X=4848521, Y=7382649 X=4848541, Y=7382640 X=4848556, Y=7382636 X=4848562, Y=7382629 X=4848574, Y=7382617 X=4848608, Y=7382600 X=4848660, Y=7382573 X=4848734, Y=7382566 X=4848752, Y=7382568 X=4848793. Граница локалитета Виногор, долази до међе кат. парц. број 3524 и кат. парц. број 3570, прази границу кат. парц. број 3566 до тачке када улази у кат. парц. број 3524 и сече је у тачкама са координатама: Y=7382568 X=4848793, Y=7382609 X=4848800, Y=7382605 X=4848816, Y=7382589 X=4848848, Y=7382578 X=4848874, Y=7382558 X=4848896, Y=7382533 X=4848929, Y=7382509 X=4848963, Y=7382507 X=4848989, Y=7382506 X=4849009, Y=7382503 X=4849036, Y=7382499 X=4849073, Y=7382503 X=4849103, Y=7382511 X=4849141, Y=7382521 X=4849174, Y=7382527 X=4849187, Y=7382554 X=4849233. Граница локалитета, даље се поклапа са границом Парка природе „Златибор“, прази је све до границе са КО Семењеве у општини Чајетина, сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7382554 X=4849233, Y=7382600 X=4849310, Y=7382610 X=4849323, Y=7382631 X=4849348, Y=7382665 X=4849376, Y=7382695 X=4849395, Y=7382700 X=4849396, Y=7382767 X=4849417, Y=7382817 X=4849460, Y=7382883 X=4849446, Y=7382920 X=4849425, Y=7382933 X=4849417, Y=7382931 X=4849358, Y=7382930 X=4849349, Y=7382942 X=4849307, Y=7382945 X=4849297, Y=7382949 X=4849283, Y=7382952 X=4849203, Y=7382951 X=4849152, Y=7382947 X=4849111, Y=7382945 X=4849091, Y=7382940 X=4849038, Y=7382949 X=4848980, Y=7382959 X=4848940, Y=7382960 X=4848939, Y=7382964 X=4848920, Y=7383071 X=4848951, Y=7383165 X=4848931, Y=7383304 X=4848884, Y=7383305 X=4848884, Y=7383350 X=4848875, Y=7383351 X=4848875, Y=7383420 X=4848862, Y=7383459 X=4848851, Y=7383487 X=4848842, Y=7383545 X=4848851, Y=7383659 X=4848900, Y=7383675 X=4848906, Y=7383742 X=4848935, Y=7383754 X=4848939, Y=7383757

X=4848937. Граница локалитета, скреће ка југу, пратећи једним делом међу граница града Ужине и општине Чајетина, као и КО Мокра Гора и КО Семењеве, све до тачке са координатама Y=7383797 X=4847862, која се налази у средини између три локалитета – Дивљак на северу, Полице на западу и Виногор на истоку. Од ове тачке граница улази у општину Чајетина, КО Семењеве и прази међу кат. парц. број 236/1 и кат. парц. бр. 668, 679, 678, кат. парц. број 236/1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7383963 X=4847740, Y=7384029 X=4847706. Граница долази до међе кат. парц. бр. 236/1 и 239, прази је и долази до њене најјужније тачке, сече кат. парц. број 236/1 у тачкама са координатама: Y=7383978 X=4847647, Y=7383868 X=4847561. Граница долази до међе кат. парц. број 236/1 и кат. парц. број 182 коју сече неправилно у тачкама са координатама: Y=7383867 X=4847560, Y=7383866 X=4847556, Y=7383857 X=4847486, Y=7383777 X=4847341, Y=7383801 X=4847339, Y=7383768 X=4847271, Y=7383762 X=4847256, Y=7383752 X=4847214, Y=7383750 X=4847208, Y=7383741 X=4847168, Y=7383730 X=4847117, Y=7383706 X=4847113, Y=7383657 X=4847089, Y=7383641 X=4847084, Y=7383602 X=4847052, Y=7383601 X=4847051, Y=7383598 X=4847047, Y=7383529 X=4846959, Y=7383520 X=4846940. Граница долази до кат. парц. број 693, водотока, прази га, долази до међе КО Семењеве (општина Чајетина) и КО Мокра Гора (град Ужине), до локалитета Рупине и Марица бор, односно до локалитета Пањак, почетне тачке описа границе просторне јединице.

2) Црњи Рзав

Граница локалитета „Црњи Рзав“ почиње код ушћа реке Рибнице у реку Црњи Рзав, на међи КО Семењеве и КО Јабланица, на тромеђи кат. парц. бр. 12/14, 4945 (река Црњи Рзав) и 4926 (река Рибница) у тачки са координатама Y=7385771 X=4841568. Граница иде северноисточно, прази ток реке Црњи Рзав, узводно, не обухватајући реку Црњи Рзав, пратећи кат. парц. бр. 12/14, 12/13, 12/1, не укључујући пругу Бар-Београд, све до локалитета Крива коса, односно до тромеђе КО Јабланица, КО Бранешини и КО Семењеве. Даље иде ка северу међом КО Семењеве и КО Бранешини, кат. парц. бр. 3959, 3960, 3959, 3958, до пута кат. парц. број 3991, одакле сече неправилно кат. парц. број 3939 у тачкама са координатама: Y=7390404 X=4843179, Y=7390406 X=4843188, Y=7390429 X=4843199, Y=7390458 X=4843215, Y=7390474 X=4843217, Y=7390480 X=4843217, Y=7390486 X=4843213, Y=7390498 X=4843205, Y=7390528 X=4843184, Y=7390548 X=4843176, Y=7390574 X=4843169, Y=7390596 X=4843163, Y=7390644 X=4843153, Y=7390677 X=4843160, Y=7390720 X=4843172, Y=7390759 X=4843178, Y=7390819 X=4843180, Y=7390850 X=4843163, Y=7390907 X=4843110, Y=7390936 X=4843081, Y=7390940 X=4843074. Пресеца кат. парц. број 3991 (пут) у тачкама са координатама: Y=7390940 X=4843074, Y=7390943 X=4843066. Затим сече кат. парц. број 3958 у тачкама са координатама: Y=7390943 X=4843066, Y=7390954 X=4843045, Y=7390975 X=4842976, Y=7390984 X=4842963, Y=7391010 X=4842935, Y=7391031 X=4842923. Сече кат. парц. број 3959 у тачкама са координатама: Y=7391031 X=4842923, Y=7391066 X=4842914, Y=7391084 X=4842910, Y=7391103 X=4842912, Y=7391121 X=4842923, Y=7391147 X=4842948, Y=7391153 X=4842952, Y=7391192 X=4842981, Y=7391195 X=4842979, Y=7391198 X=4842978, Y=7391198 X=4842978, Y=7391201 X=4842977, Y=7391207 X=4842973, Y=7391214 X=4842970, Y=7391221 X=4842966, Y=7391243 X=4842955, Y=7391252 X=4842951, Y=7391273 X=4842929, Y=7391310 X=4842889, Y=7391333 X=4842864, Y=7391348 X=4842863, Y=7391390 X=4842859, Y=7391404 X=4842860, Y=7391454 X=4842861, Y=7391464 X=4842857, Y=7391499 X=4842840, Y=7391523 X=4842826, Y=7391544 X=4842816, Y=7391559 X=4842812, Y=7391589 X=4842803, Y=7391618 X=4842790. Граница даље сече кат. парц. број 3955 у тачкама са координатама: Y=7391618 X=4842790, Y=7391664 X=4842768, Y=7391674 X=4842761. Затим, кат. парц. број 3991 сече у тачкама са координатама: Y=7391674 X=4842761, Y=7391679 X=4842758. Даље, кат. парц. број 3949 сече у тачкама са координатама: Y=7391679 X=4842758, Y=7391685 X=4842754, Y=7391734 X=4842722, Y=7391762 X=4842699. Даље, кат. парц. број 3953 сече у тачкама са координатама: Y=7391762 X=4842699, Y=7391764 X=4842698, Y=7391842 X=4842627, Y=7391881 X=4842590, Y=7391929 X=4842540, Y=7391932 X=4842538. Граница даље прази кат. парц.

бр. 3953, 3954, 3955, долази до најистоминије тачке кат. парц. број 3955, у којој сече реку Црпн Рзав у тачкама са координатама: Y=7391507 X=4842563, Y=7391511 X=4842551. Граница даље иде у правцу југа и улази у КО Јабланица, пратећи катастарску колеу. Прати границу кат. парц. бр. 12/1, 25 до тачке код локалитет Кобиња глава, тромеђа кат. парц. бр. 25, 109/1 и 106. Из те тачке, сече кат. парц. број 25 у тачкама са координатама: Y=7391753 X=4841528, Y=7391719 X=4841533, Y=7391643 X=4841537, Y=7391607 X=4841547. Граница наставља да прати јужну границу кат. парц. број 25, до њене ивице, прелази у кат. парц. број 12/1, коју сече у тачкама са координатама: Y=7390943 X=4841827, Y=7390929 X=4841903, Y=7390917 X=4841917, Y=7390909 X=4841920, Y=7390799 X=4841964, Y=7390745 X=4841975, Y=7390722 X=4841981, Y=7390695 X=4841997, Y=7390664 X=4842077, Y=7390643 X=4842072, Y=7390627 X=4842092, Y=7390596 X=4842119, Y=7390570 X=4842130, Y=7390558 X=4842133, Y=7390545 X=4842135, Y=7390532 X=4842146, Y=7390514 X=4842136, Y=7390500 X=4842126, Y=7390471 X=4842054, Y=7390457 X=4842014, Y=7390452 X=4841973, Y=7390442 X=4841921, Y=7390428 X=4841882, Y=7390408 X=4841848, Y=7390392 X=4841816, Y=7390371 X=4841784, Y=7390347 X=4841737, Y=7390321 X=4841682, Y=7390310 X=4841629, Y=7390296 X=4841576, Y=7390282 X=4841532, Y=7390249 X=4841478, Y=7390230 X=4841454, Y=7390226 X=4841449, Y=7390195 X=4841401, Y=7390168 X=4841361, Y=7390165 X=4841346, Y=7390159 X=4841323, Y=7390162 X=4841292, Y=7390144 X=4841285, Y=7390095 X=4841316, Y=7390063 X=4841389, Y=7390047 X=4841423, Y=7389970 X=4841405, Y=7389951 X=4841418, Y=7389886 X=4841446, Y=7389837 X=4841449, Y=7389791 X=4841455, Y=7389734 X=4841500, Y=7389623 X=4841460, Y=7389602 X=4841393, Y=7389582 X=4841269, Y=7389567 X=4841260, Y=7389557 X=4841280, Y=7389542 X=4841301, Y=7389519 X=4841310, Y=7389494 X=4841308, Y=7389468 X=4841298, Y=7389417 X=4841314, Y=7389369 X=4841353, Y=7389336 X=4841408, Y=7389310 X=4841443, Y=7389278 X=4841476, Y=7389239 X=4841496, Y=7389224 X=4841519, Y=7389205 X=4841546, Y=7389151 X=4841548, Y=7389126 X=4841547, Y=7389140 X=4841581, Y=7389158 X=4841623, Y=7389178 X=4841645, Y=7389231 X=4841707, Y=7389206 X=4841750, Y=7389193 X=4841781, Y=7389207 X=4841838, Y=7389209 X=4841846, Y=7389219 X=4841909, Y=7389221 X=4841950, Y=7389238 X=4841996, Y=7389228 X=4841996, Y=7389204 X=4842006, Y=7389189 X=4842020, Y=7389175 X=4842036, Y=7389149 X=4842055, Y=7389120 X=4842078, Y=7389096 X=4842090, Y=7389074 X=4842100, Y=7389059 X=4842102, Y=7389044 X=4842094, Y=7389014 X=4842066, Y=7388998 X=4842053, Y=7388979 X=4842043, Y=7388960 X=4842026, Y=7388934 X=4841980, Y=7388918 X=4841952, Y=7388905 X=4841936, Y=7388890 X=4841925, Y=7388863 X=4841911, Y=7388839 X=4841910, Y=7388814 X=4841913, Y=7388781 X=4841925, Y=7388761 X=4841934, Y=7388748 X=4841952, Y=7388737 X=4841975, Y=7388719 X=4841988, Y=7388689 X=4842007, Y=7388661 X=4842029, Y=7388641 X=4842036, Y=7388613 X=4842052, Y=7388594 X=4842068, Y=7388567 X=4842094, Y=7388534 X=4842126, Y=7388518 X=4842139, Y=7388491 X=4842158, Y=7388469 X=4842170, Y=7388452 X=4842173, Y=7388443 X=4842173, Y=7388417 X=4842223, Y=7388415 X=4842218, Y=7388412 X=4842198, Y=7388405 X=4842171, Y=7388393 X=4842141, Y=7388386 X=4842318, Y=7388383 X=4842089, Y=7388384 X=4842067, Y=7388395 X=4842038, Y=7388410 X=4842020, Y=7388442 X=4841983, Y=7388464 X=4841960, Y=7388479 X=4841950, Y=7388496 X=4841933, Y=7388506 X=4841917, Y=7388507 X=4841903, Y=7388502 X=4841897, Y=7388490 X=4841896, Y=7388464 X=4841894, Y=7388443 X=4841896, Y=7388395 X=4841902, Y=7388375 X=4841901, Y=7388354 X=4841895, Y=7388342 X=4841883, Y=7388325 X=4841861, Y=7388331 X=4841855, Y=7388322 X=4841852, Y=7388302 X=4841812, Y=7388263 X=4841782, Y=7388234 X=4841764, Y=7388180 X=4841748, Y=7388143 X=4841746, Y=7388076 X=4841703, Y=7388050 X=4841680, Y=7388020 X=4841654, Y=7387966 X=4841631, Y=7387949 X=4841609, Y=7387900 X=4841692, Y=7387841 X=4841772, Y=7387814 X=4841805, Y=7387794 X=4841831, Y=7387756

X=4841865, Y=7387749 X=4841873, Y=7387744 X=4841875, Y=7387734 X=4841907, Y=7387706 X=4841893, Y=7387704 X=4841891, Y=7387699 X=4841892, Y=7387635 X=4841898, Y=7387534 X=4841901, Y=7387446 X=4841898, Y=7387382 X=4841893, Y=7387276 X=4841888, Y=7387282 X=4841873, Y=7387192 X=4841875, Y=7387156 X=4841869, Y=7387103 X=4841841, Y=7387063 X=4841831, Y=7387037 X=4841826, Y=7387010 X=4841798, Y=7386965 X=4841785, Y=7386928 X=4841782, Y=7386926 X=4841758, Y=7386933 X=4841741, Y=7386958 X=4841719, Y=7386961 X=4841706, Y=7386935 X=4841703, Y=7386920 X=4841692, Y=7386916 X=4841669, Y=7386930 X=4841634, Y=7386968 X=4841603, Y=7387000 X=4841580, Y=7387021 X=4841552, Y=7387009 X=4841550, Y=7386955 X=4841583, Y=7386918 X=4841608, Y=7386912 X=4841607, Y=7386895 X=4841605, Y=7386883 X=4841605, Y=7386862 X=4841605, Y=7386875 X=4841581, Y=7386869 X=4841584, Y=7386808 X=4841600, Y=7386856 X=4841559, Y=7386854 X=4841469, Y=7386845 X=4841425, Y=7386834 X=4841378, Y=7386821 X=4841327, Y=7386818 X=4841313, Y=7386812 X=4841285, Y=7386776 X=4841223, Y=7386745 X=4841178, Y=7386742 X=4841173, Y=7386717 X=4841176, Y=7386693 X=4841177, Y=7386671 X=4841180, Y=7386649 X=4841187, Y=7386626 X=4841211, Y=7386591 X=4841232, Y=7386562 X=4841251, Y=7386509 X=4841282, Y=7386491 X=4841293, Y=7386480 X=4841300, Y=7386448 X=4841315, Y=7386427 X=4841335, Y=7386409 X=4841349, Y=7386389 X=4841364, Y=7386379 X=4841395, Y=7386351 X=4841386, Y=7386348 X=4841383, Y=7386345 X=4841384, Y=7386274 X=4841403, Y=7386182 X=4841432, Y=7386088 X=4841477, Y=7386017 X=4841478, Y=7385998 X=4841484. Граница долази до пута Бар-Београд, кат. парц. број 4954, сече је у тачкама са координатама: Y=7385998 X=4841484, Y=7385962 X=4841492. А затим, сече кат. парц. број 12/14 у тачкама са координатама: Y=7385962 X=4841492, Y=7385888 X=4841526, Y=7385830 X=4841558, Y=7385771 X=4841568 и долази до почетне тачке описа границе просторне јединице.

3) Кансура реке Увац

Локалитет 2а

Граница локалитета обухвата целу кат. парц. број 1118. Граница локалитета почиње на њеној најјужнијој тачки, на реци Увац, иде узводно реком Увац, пратећи међу кат. парц. број 1118 и кат. парц. бр. 5910, 1126, 5910, 5014, 5012, 5010, 5009, 5910, 1122, излази на међу КО Јабланица и КО Стубло, прати је у правцу севера у дужини од око 1 km, граница се одваја од међе КО Јабланица и КО Стубло, прати међу кат. парц. број 1118 и кат. парц. бр. 1120, 1119, поново иде међом КО Јабланица и КО Стубло, затим међом кат. парц. бр. 1118 и 1116, 4970, 4971, 4972, 4973, 4980, 4981, 4985, 4986, 4988, 4989, 4993, 4994, 4998, 5000, 5001, 5003, 5004, 5005, 5006, 5008, 5076, 5039, 5016, 5022 и долази до почетне тачке описа границе локалитета.

Локалитет 2б

Граница почиње у општини Чајетина, КО Стубло, у јужном делу локалитета, на кат. парц. број 5909 (Шарански поток), коју сече у тачкама: Y=7386151 X=4831288, Y=7386128 X=4831277. Граница наставља пратећи међу кат. парц. бр. 4969 и 5077, 5046, 5008, 5002, 5001, 4999, 4996, 4995, 4992, 4991, 4985, 4984, 4983, 4979, 4973, 4976, 4978, 4976, 4974, 4972, 4971, 4970, 1131, 1134, 1135, улази у кат. парц. број 4969 и сече је у тачкама са координатама: Y=7386284 X=4832704, Y=7386286 X=4832700, Y=7386295 X=4832681, Y=7386312 X=4832643, Y=7386315 X=4832630, Y=7386343 X=4832528, Y=7386350 X=4832494, Y=7386370 X=4832405, Y=7386402 X=4832253, Y=7386411 X=4832179. Граница у дужини од око 40 m прати међу кат. парц. бр. 4969 и 5909, сече кат. парц. број 5909 у тачкама са координатама: Y=7386390 X=4832149, Y=7386401 X=4832146. Граница прелази у кат. парц. број 1139 и сече је у тачкама са координатама: Y=7386402 X=4832146, Y=7386405 X=4832145, Y=7386492 X=4832144, Y=7386520 X=4832149, Y=7386593 X=4832104, Y=7386639 X=4832100, Y=7386690 X=4832076, Y=7386698 X=4832048, Y=7386738 X=4832037, Y=7386763 X=4832045, Y=7386939 X=4831998, Y=7386957 X=4832011, Y=7386998 X=4832015, Y=7387004 X=4831991, Y=7386984 X=4831937, Y=7386982 X=4831896, Y=7386949 X=4831862, Y=7386954 X=4831827, Y=7386928 X=4831769, Y=7386910 X=4831708, Y=7386890

X=4831600, Y=7386874 X=4831581, Y=7386883 X=4831555,
Y=7386861 X=4831515, Y=7386876 X=4831489, Y=7386863
X=4831477, Y=7386822 X=4831478, Y=7386807 X=4831500,
Y=7386769 X=4831526, Y=7386752 X=4831513, Y=7386727
X=4831505, Y=7386705 X=4831517, Y=7386677 X=4831553,
Y=7386639 X=4831551, Y=7386654 X=4831570, Y=7386653
X=4831577, Y=7386430 X=4831563, Y=7386291 X=4831454,
Y=7386164 X=4831294, Y=7386151 X=4831288.

Локалитет 3а

Граница локалитета почиње у општини Чајетина, КО Стубло, на реци Увац, у насељеном месту Увац, кат. парц. број 5910 (река Увац), у тачки са координатама Y=7386509 X=4830604. Прати реку Увац узводно око 550 m, до тромеђе кат. парц. бр. 5910, 5151 и 1139 реке, граница даље сече кат. парц. број 1139 у тачкама са координатама: Y=7386875 X=4830835, Y=7386800 X=4830889, Y=7386780 X=4830968, Y=7386783 X=4831051, Y=7386798 X=4831130. Граница долази до међе кат. парц. бр. 1139 и 1145, прати је до тачака у којима граница омет сече кат. парц. број 1139 у тачкама са координатама: Y=7387172 X=4831159, Y=7387252 X=4831322, Y=7387294 X=4831445, Y=7387296 X=4831474, Y=7387300 X=4831559. Граница прати међу кат. парц. 1139 и 4867 до кат. парц. 4866, одатле прати северну границу до локалитета Чисти до, до тока, кат. парц. број 4865, коју сече у тачкама са координатама: Y=7387417 X=4831746, Y=7387432 X=4831747. Граница даље прати ток, кат. парц. број 4866, при чему водоток улази у режим I степена заштите, све до ушћа у реку Крпалац, обухвата је, улази у кат. парц. број 1139, прати међу кат. парц. број 1139 и кат. парц. бр. 4873, 4871, 4872, а затим сече кат. парц. број 4866 у тачкама са координатама: Y=7387618 X=4831402, Y=7387710 X=4831450, Y=7387742 X=4831462, Y=7387755 X=4831467, Y=7387876 X=4831526, Y=7387972 X=4831596, Y=7387995 X=4831623, Y=7388002 X=4831663, Y=7387998 X=4831739, Y=7387998 X=4831773, Y=7388002 X=4831794, Y=7388005 X=4831792. Граница и даље остаје у кат. парц. број 4866, прати међу кат. парц. број 4886 и кат. парц. бр. 4858, 4857, 4856, 4845, 4836/9, 4836/8, 1246, поново излази на ток, кат. парц. број 5908, сече га у тачкама са координатама: Y=7388805 X=4832006, Y=7388804 X=4831999. Граница даље прати међу кат. парц. број 4773 и кат. парц. бр. 4777, 4778, 4827, 4828, 4829, 4830, 4833, 4835, 4834, 4819, 4818, 4813, 4812, 4811, 4803, 4804, 4805, 4806, 4809, 4810, 4809, 4898, 4900, 4901, 4772/3, 4772/6, 4776 коју сече у тачкама са координатама: Y=7389245 X=4829896, Y=7389247 X=4829890. Граница даље прати међу кат. парц. број 5195/1 и кат. парц. број 4776 до тачака у којима сече кат. парц. број 5195/1: Y=7389955 X=4830553, Y=7389970 X=4830540, Y=7390046 X=4830490, Y=7390107 X=4830446, Y=7390114 X=4830439, Y=7390160 X=4830390, Y=7390193 X=4830309, Y=7390220 X=4830239, Y=7390228 X=4830218, Y=7390230 X=4830214. Граница затим прати међу кат. парц. број 5195/1 и кат. парц. број 5193, међу кат. парц. број 5364 и кат. парц. бр. 5363, 5417, 5418, 5421, међу кат. парц. број 5422 и кат. парц. број 5421, међу кат. парц. број 5364 и кат. парц. бр. 5423, 5424, 5425, 5426, 5416/1, 5428, 5429, 5430, 5433, 5434, 5379, 5374, 5375, 5377, 5435, 5436, 5435, 5365, 5910/1 река Увац, коју прати и излази на међу општина Чајетина и општину Прибој, односно КО Стубло и КО Кратово, граница долази до тромеђе кат. парц. бр. 5910/1, 5435 и 5542, одатле се од реке Увац, међа општина и катастарских општина, наставља у КО Стубло, прати међу кат. парц. број 5542 и кат. парц. бр. 5437, 5435, 5553/1, 5550, 5549, 5548, 5545/2, 5545/1, 5544, 5543, 5557, 5558, 5561, 5562, 5563, 5565, 5567/6, 5566/1, поново се враћа на ток реке Увац, кат. парц. број 5910/1, обухвата је, уједино је то међа општина Чајетина и Прибој, као и КО Стубло и КО Кратово, прати их све до тачке, на реци Увац, на међи кат. парц. број 5910/1 Увац и кат. парц. број 5880, и на најисточнијој тачки кат. парц. број 5880, граница сече реку Увац кат. парц. број 5910/1 у тачкама са координатама: Y=7392390 X=4826145, Y=7392406 X=4826134. Где граница прелази у општину Прибој, КО Кратово и даље прати кат. парц. бр. 100, 94 до тачака у којима сече поменуте кат. парц. бр. 94, 100 и 98: Y=7392972 X=4825957, Y=7392972 X=4825957, Y=7392969 X=4825946, Y=7392974 X=4825906, Y=7392974 X=4825906, Y=7392996 X=4825834, Y=7392996 X=4825834, Y=7393001 X=4825799, Y=7393006 X=4825755, Y=7393006 X=4825754, Y=7392990 X=4825728, Y=7392988 X=4825728, Y=7392946 X=4825721, Y=7392945 X=4825720, Y=7392844 X=4825720, Y=7392778 X=4825720, Y=7392705 X=4825685,

Y=7392661 X=4825648, Y=7392613 X=4825626, Y=7392556 X=4825611, Y=7392512 X=4825631, Y=7392454 X=4825663, Y=7392393 X=4825725. Граница прати међу кат. парц. бр. 98 и 100 до тачака у којима их сече: Y=7392234 X=4825921, Y=7392212 X=4825901, Y=7392182 X=4825919, Y=7392132 X=4825932, Y=7392114 X=4825925, Y=7392077 X=4825875, Y=7392048 X=4825816, Y=7392035 X=4825789, Y=7392020 X=4825742, Y=7391997 X=4825725, Y=7391958 X=4825722. Граница излази на међу кат. парц. бр. 98 и 100 прати је до тачака у којима сече кат. парц. број 100: Y=7391779 X=4825787, Y=7391697 X=4825797, Y=7391639 X=4825802, Y=7391611 X=4825790. Граница прати међу кат. парц. бр. 104 и 100 до тачака у којима сече кат. парц. број 104: Y=7391467 X=4825693, Y=7391423 X=4825666. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 104 и 854, 100 и 852, 100 и 853 до најсеверније тачке кат. парц. број 853 одатле сече кат. парц. број 104 у тачкама са координатама: Y=7391329 X=4825824, Y=7391284 X=4825851, Y=7391253 X=4825836, Y=7391191 X=4825879, Y=7391142 X=4825896, Y=7391081 X=4825919, Y=7391012 X=4825944, Y=7390996 X=4825966, Y=7390987 X=4826013, Y=7390971 X=4826089, Y=7390958 X=4826151, Y=7390932 X=4826151, Y=7390921 X=4826151, Y=7390842 X=4826153, Y=7390800 X=4826155, Y=7390756 X=4826173, Y=7390736 X=4826201. Граница излази на међу кат. парц. бр. 111 и 104, долази до кат. парц. број 4759 (Бре занско река) обухвата је и прати изводно, затим прати кат. парц. бр. 140, 138, 139, 1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7389787 X=4827673, Y=7389735 X=4827710, Y=7389691 X=4827741, Y=7389691 X=4827865, Y=7389692 X=4828265, Y=7389624 X=4828320, Y=7389621 X=4828323, Y=7389565 X=4828334, Y=7389535 X=4828332, Y=7389470 X=4828354, Y=7389422 X=4828370, Y=7389383 X=4828383, Y=7389361 X=4828376, Y=7389334 X=4828381, Y=7389315 X=4828393, Y=7389315 X=4828418, Y=7389311 X=4828445, Y=7389310 X=4828449, Y=7389286 X=4828504, Y=7389272 X=4828536, Y=7389269 X=4828543, Y=7389176 X=4828558, Y=7389162 X=4828560, Y=7389140 X=4828584, Y=7389073 X=4828658, Y=7389054 X=4828679, Y=7389027 X=4828716, Y=7389022 X=4828851. Граница долази до кат. парц. број 4770, сече је праволинијски у тачкама са координатама: Y=7389022 X=4828851, Y=7389020 X=4828872. Граница улази у КО Стубло и прати међу кат. парц. бр. 4773 и 4922, 4921, 4920, 4919, 4918, 4917, 4915, 4914, 4913, 4912, 4911, 4775, 4910, 4909, 4925, 4924, 4933, 4934, 4957/1, 4957, 4955, кат. парц. број 5908 сече у тачкама са координатама: Y=7387603 X=4830778, Y=7387583 X=4830787. Граница прати међу кат. парц. бр. 5908 и 1139, 1146 и излази на реку Увац кат. парц. број 5910, сече је у тачкама са координатама: Y=7387469 X=4830533, Y=7387475 X=4830507. Граница даље улази у КО Рава, прати кат. парц. број 1393, међу кат. парц. бр. 316 и 1396, сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7387271 X=4829925, Y=7387271 X=4829905, Y=7387265 X=4829902, Y=7387265 X=4829902, Y=7387265 X=4829880, Y=7387263 X=4829862, Y=7387259 X=4829810, Y=7387251 X=4829786, Y=7387241 X=4829771, Y=7387226 X=4829755, Y=7387207 X=4829755, Y=7387167 X=4829762, Y=7387153 X=4829791, Y=7387146 X=4829804, Y=7387115 X=4829820, Y=7387070 X=4829828, Y=7386969 X=4829836, Y=7386966 X=4829836, Y=7386963 X=4829837, Y=7386873 X=4829838, Y=7386873 X=4829838, Y=7386869 X=4829876, Y=7386868 X=4829891, Y=7386866 X=4829926, Y=7386860 X=4830043, Y=7386855 X=4830216, Y=7386856 X=4830299, Y=7386855 X=4830299, Y=7386858 X=4830336, Y=7386794 X=4830342, Y=7386744 X=4830310, Y=7386710 X=4830290, Y=7386683 X=4830271, Y=7386669 X=4830299, Y=7386649 X=4830341. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 316 и 265, 268, 267, 265, 262, 261, 259/2 до најсеверније тачке те кат. парц. број 259/2, праволинијски сече кат. парц. број 316 у тачкама са координатама: Y=7386450 X=4830484, Y=7386492 X=4830553. Граница наставља реком Увац, кат. парц. број 3469, до почетне тачке описа границе локалитета.

4) Класура Гриже

Граница локалитета почиње код ушћа Доброселичке реке у реку Увац, на међи КО Стубло и КО Доброселица, на тромеђи кат. парц. бр. 5910/1 (река Увац), 5907 (река Доброселичка) и 5681 у тачки са координатама Y=7394332 X=4828834. Граница иде у правцу југозапада пратећи кат. парц. бр. 5681, 5184, 5183, 5182 до

тачке са координатама Y=7392427 X=4829918, и сече кат. парц. број 5182 у тачкама са координатама: Y=7392427 X=4829918, Y=7392502 X=4829912, Y=7392561 X=4829929, Y=7392595 X=4829945, Y=7392615 X=4829966, Y=7392678 X=4829942, Y=7392721 X=4829932, Y=7392757 X=4829922. Граница прелази у кат. парц. број 5183, коју сече у тачкама са координатама: Y=7392823 X=4829882, Y=7392913 X=4829856, Y=7392957 X=4829892, Y=7393011 X=4829909, Y=7393100 X=4829900, Y=7393262 X=4829781, Y=7393313 X=4829740, Y=7393317 X=4829737, Y=7393341 X=4829719. Граница даље прати кат. парц. бр. 5184, 5681, долази до кат. парц. број 5907/1 Доброселска река, која је уједино и међа КО Стубло и КО Доброселица, сече је у тачкама са координатама: Y=7394665 X=4829517, Y=7394679 X=4829523, Y=7394689 X=4829528. Граница прати реку кат. парц. број 5907/1 у луку око 180 м изнад, до тачака са координатама: Y=7394623 X=4829374, Y=7394627 X=4829372, Y=7394652 X=4829363, Y=7394688 X=4829356, Y=7394723 X=4829352, Y=7394776 X=4829351, Y=7394808 X=4829339, Y=7394832 X=4829326, Y=7394841 X=4829313, Y=7394869 X=4829255, Y=7394885 X=4829237, Y=7394905 X=4829222, Y=7394926 X=4829211, Y=7394960 X=4829200, Y=7395003 X=4829174, Y=7395066 X=4829125, Y=7395077 X=4829104, Y=7395093 X=4829052, Y=7395098 X=4829035, у којима сече кат. парц. број 5163. Граница се спушта на међу кат. парц. бр. 5163 и 5698, 5692, 5691, 5689, 5688, 5687, 5684, 5683, 5682/1, 5682/2, 5696/2, 5696/1, 5697, 5699, 5700, 5705, 5724, 5778, 5775, 5771, 5774, 5772, излази на међу КО Доброселица и КО Драглица, прати је у правцу југозапада до тромеђе КО Драглица, КО Доброселица и КО Кратово. Граница у правцу северозапада прати међу КО Кратово и КО Доброселица до почетне тачке описе границе просторне јединице.

Режим заштите II степена

1) Семетљевска гора – Црни Рзав – Чаволац

Граница почиње код локалитета Горосуч, у тачки на тромеђи КО Семетљево и КО Јабланица (општина Чајетина) и КО Мокра Гора (град Ужине), на реци Црни Рзав кат. парц. број 9544. Даље иде северозападно, пратећи реку Црни Рзав, изнад, кат. парц. број 9544, која улази у II степен заштите, долази до међе КО Семетљево и КО Мокра Гора, улази у КО Мокра Гора, прати кат. парц. бр. 4335, 4336, 4337, 4541/3, 4544/2, 4541/2, 4543, 4542, 4480, 4481, 4437, 4476, 4475, 4474, 4473, 4472, 4471, 4469, 4468, 4465, 4435, 4436, 4437, 4438, 4432, 4011, 4116, 4117, 4015, 4016, 4019, 4020, 4023, 4024, 4027, 4046, 4118, 4120, 4145, 4147, 4152, 4153, 4154, 4046, 4029, 4030, 4065, 4067, 4031, 4042, 4046, 4043, 4044, 9455/1, 3817, 3826, долази до локалитета Подпанањ, мења смер на исток и сече неправилно кат. парц. број 3826 у тачкама са координатама: Y=7378999 X=4846459, Y=7379003 X=4846455, Y=7379010 X=4846451, Y=7379024 X=4846451, Y=7379026 X=4846451, Y=7379036 X=4846451, Y=7379059 X=4846454, Y=7379065 X=4846461, Y=7379074 X=4846465, Y=7379109 X=4846470, Y=7379126 X=4846478, Y=7379161 X=4846499, Y=7379183 X=4846509, Y=7379186 X=4846510, Y=7379206 X=4846352, Y=7379246 X=4846293, Y=7379285 X=4846273, Y=7379297 X=4846248, Y=7379338 X=4846219, Y=7379354 X=4846204, Y=7379397 X=4846195, Y=7379437 X=4846202, Y=7379494 X=4846204, Y=7379519 X=4846189. Граница излази на пут, кат. парц. број 9455/1, сече га и прати кат. парц. број 4046 до локалитета Ђавињо брдо са надморском висином 1101 м. Одатле прати кат. парц. бр. 3897, 3898, 3896, 3893, 3892, 3889, 3888, 3887/1, 3880, 3879, 3878, 3867, 3868, 3791, сече кат. парц. број 9455/1 (пут) код локалитета Колпина, у тачкама са координатама: Y=7382339 X=4846397, Y=7382339 X=4846403. Граница даље, у правцу севера прати кат. парц. бр. 3726, 3725, 3720/2, 3720/1, 3706, 3700, 3851, 3849, 3846, 3845, 3844/1, 3842/1, сече кат. парц. број 3619/1 и кат. парц. број 9654 (пут) у тачкама са координатама: Y=7382113 X=4847467, Y=7381994 X=4847598. Граница у правцу запада даље прати кат. парц. број 3524 до локалитета Обенини храст, висинске>Note 1039,8 м, коју сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7381504 X=4847609, Y=7381512 X=4847699, Y=7381502 X=4847752, Y=7381487 X=4847847, Y=7381474 X=4847955, Y=7381474 X=4848015, Y=7381471 X=4848042, Y=7381479 X=4848069, Y=7381487 X=4848089, Y=7381531 X=4848203, Y=7381554 X=4848242, Y=7381559 X=4848250,

Y=7381578 X=4848284, Y=7381611 X=4848338. Граница долази до Кремљанског потока, кат. парц. број 9302, сече је у тачкама са координатама: Y=7381611 X=4848338, Y=7381618 X=4848350. Даље прати кат. парц. бр. 3524, 3517, 3524 до тромеђе кат. парц. бр. 3524, 3516/1 и 3592. Од тромеђе прати међу кат. парц. бр. 3524 и 3516/1 до најсеверније тачке кат. парц. број 3516/1 од које сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7381074 X=4848890, Y=7381081 X=4848909, Y=7381093 X=4848927, Y=7381108 X=4848951, Y=7381115 X=4848963, Y=7381126 X=4848982, Y=7381135 X=4848994, Y=7381145 X=4849008, Y=7381169 X=4849040, Y=7381188 X=4849048, Y=7381211 X=4849060, Y=7381247 X=4849076, Y=7381279 X=4849091, Y=7381314 X=4849102, Y=7381353 X=4849106, Y=7381415 X=4849114, Y=7381449 X=4849130, Y=7381462 X=4849137, Y=7381477 X=4849153, Y=7381494 X=4849172, Y=7381527 X=4849211, Y=7381566 X=4849245, Y=7381585 X=4849265, Y=7381606 X=4849286, Y=7381613 X=4849293, Y=7381646 X=4849327, Y=7381681 X=4849349, Y=7381688 X=4849356, Y=7381720 X=4849386, Y=7381732 X=4849397, Y=7381760 X=4849413, Y=7381791 X=4849423, Y=7381820 X=4849432, Y=7381856 X=4849443, Y=7381878 X=4849447, Y=7381901 X=4849446, Y=7381926 X=4849445, Y=7381949 X=4849453, Y=7381969 X=4849451, Y=7381980 X=4849450, Y=7381993 X=4849449, Y=7382049 X=4849462, Y=7382134 X=4849469, Y=7382150 X=4849468, Y=7382153 X=4849468, Y=7382182 X=4849467, Y=7382183 X=4849466, Y=7382193 X=4849462, Y=7382199 X=4849460, Y=7382204 X=4849458, Y=7382224 X=4849452, Y=7382245 X=4849451, Y=7382246 X=4849450, Y=7382249 X=4849448, Y=7382276 X=4849425, Y=7382310 X=4849403, Y=7382312 X=4849402, Y=7382369 X=4849364, Y=7382397 X=4849344, Y=7382398 X=4849344, Y=7382403 X=4849340, Y=7382505 X=4849268, X=4849262, Y=7382520 X=4849257, Y=7382540 X=4849243, Y=7382554 X=4849233, Y=7382527 X=4849187, Y=7382521 X=4849174, Y=7382513 X=4849148, Y=7382511 X=4849141, Y=7382505 X=4849113, Y=7382503 X=4849103, Y=7382499 X=4849073, Y=7382502 X=4849050, Y=7382503 X=4849036, Y=7382506 X=4849008, Y=7382507 X=4848989, Y=7382509 X=4848971, Y=7382509 X=4848963. У тачки са координатама Y=7382182 X=4849467 граница локалитета се једним делом поклапа са границом Парка природе „Златибор“ и Парка природе „Мокра Гора“, до локалитета Прао, затим скреће на југ у тачки са координатама Y=7382554 X=4849233. Граница наставља у правцу југа, наставља се и прати западну границу локалитета „Вногор“, режима заштите I степена, и даље сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7382568 X=4848793, Y=7382568 X=4848783, Y=7382566 X=4848752, Y=7382573 X=4848734, Y=7382600 X=4848660, Y=7382600 X=4848659, Y=7382617 X=4848608, Y=7382627 X=4848578, Y=7382629 X=4848574, Y=7382636 X=4848562, Y=7382640 X=4848556, Y=7382649 X=4848541, Y=7382659 X=4848521, Y=7382674 X=4848496, Y=7382689 X=4848479, Y=7382696 X=4848467, Y=7382732 X=4848411, Y=7382704 X=4848400, Y=7382680 X=4848390, Y=7382677 X=4848389, Y=7382642 X=4848365, Y=7382637 X=4848362, Y=7382625 X=4848351, Y=7382599 X=4848339, Y=7382582 X=4848326, Y=7382560 X=4848308, Y=7382537 X=4848283, Y=7382523 X=4848272, Y=7382492 X=4848254, Y=7382454 X=4848231, Y=7382395 X=4848199, Y=7382380 X=4848190, Y=7382380 X=4848190, Y=7382368 X=4848190, Y=7382353 X=4848194, Y=7382334 X=4848197, Y=7382310 X=4848194, Y=7382293 X=4848192, Y=7382281 X=4848187, Y=7382274 X=4848181, Y=7382265 X=4848175, Y=7382242 X=4848159, Y=7382228 X=4848153, Y=7382227 X=4848153, Y=7382200 X=4848145, Y=7382184 X=4848142, Y=7382166 X=4848142, Y=7382155 X=4848142, Y=7382142 X=4848138, Y=7382131 X=4848125, Y=7382127 X=4848120, Y=7382125 X=4848117, Y=7382123 X=4848089, Y=7382120 X=4848061, Y=7382117 X=4848043, а затим прати међу кат. парц. број 3524 и кат. парц. бр. 3566, 3570 и опет сече кат. парц. број 3524 у тачкама са координатама: Y=7382568 X=4848793, Y=7382568 X=4848783, Y=7382566 X=4848752, Y=7382573 X=4848734, Y=7382600 X=4848660, Y=7382600 X=4848659, Y=7382617 X=4848608, Y=7382627 X=4848578, Y=7382629 X=4848574, Y=7382636 X=4848562, Y=7382640 X=4848556, Y=7382649 X=4848541, Y=7382659

X=4848521, Y=7382674 X=4848496, Y=7382689 X=4848479,
Y=7382696 X=4848467, Y=7382732 X=4848411, Y=7382704
X=4848400, Y=7382680 X=4848390, Y=7382677 X=4848389,
Y=7382642 X=4848365, Y=7382637 X=4848362, Y=7382625
X=4848351, Y=7382599 X=4848339, Y=7382582 X=4848326,
Y=7382560 X=4848308, Y=7382537 X=4848283, Y=7382523
X=4848272, Y=7382492 X=4848254, Y=7382454 X=4848231,
Y=7382395 X=4848199, Y=7382380 X=4848190, Y=7382380
X=4848190, Y=7382368 X=4848190, Y=7382353 X=4848193,
Y=7382334 X=4848197, Y=7382310 X=4848194, Y=7382293
X=4848192, Y=7382281 X=4848187, Y=7382274 X=4848181,
Y=7382265 X=4848175, Y=7382242 X=4848159, Y=7382228
X=4848153, Y=7382227 X=4848153, Y=7382200 X=4848145,
Y=7382184 X=4848142, Y=7382166 X=4848142, Y=7382155
X=4848142, Y=7382142 X=4848138, Y=7382131 X=4848125,
Y=7382127 X=4848120, Y=7382125 X=4848101, Y=7382123
X=4848089, Y=7382120 X=4848061, Y=7382117 X=4848043. Граница
долази до Кремњанског потока кат. парц. број 9502, прати га
југоисточно у дужини од око 160 m до тромеђе кат. парц. бр. 9502,
3524 и 3698. Граница даље прати кат. парц. бр. 3698, 3697, 3696,
3695, 3692, 3691, 3689, 3688, 3687, 3686, 3682, 3650, 3644, 3643,
3642, 3639, 3638/3, 3638/2, 3638/1, 3639, 3637, 3636, 3626, 3621/2,
3622, 3623, 3624/3, 3624/2, долази до међе града Ужике и општине
Чајетина, као и КО Мокра Гора (град Ужике) и КО Семетњевево (општина
Чајетина) и прати је до локалитета Пањак и Марића бор,
кат. парц. број 3652 и тачке са координатама Y=7383344
X=4846489 где граница прелази у општину Чајетина у КО Семетњевево
и даље пратећи западно, а затим и источну границу локалитета
„Висоград“ и то кат. парц. број 695, поток Црквеники кат. парц.
број 4747, све до тачке са координатама Y=7383837 X=4846074.
На потоку Црквеники, граница скреће оштро на север, пратећи кат.
парц. бр. 964, 245, 182 до тромеђе кат. парц. бр. 182, 244 и 4741,
граница сече кат. парц. број 182 у тачкама са координатама:
Y=7383529 X=4846959, Y=7383598 X=4847047, Y=7383601
X=4847051, Y=7383602 X=4847052, Y=7383641 X=4847084,
Y=7383657 X=4847089, Y=7383706 X=4847113, Y=7383730
X=4847117, Y=7383741 X=4847168, Y=7383750 X=4847208,
Y=7383752 X=4847214, Y=7383762 X=4847256, Y=7383768
X=4847271, Y=7383797 X=4847341, Y=7383857 X=4847486,
Y=7383866 X=4847556, Y=7383867 X=4847560. Граница улази у
кат. парц. број 236/1 и сече је у тачкама са координатама:
Y=7383867 X=4847560, Y=7383978 X=4847647. Граница прати
међу кат. парц. бр. 236/1 и 239, поново улази у кат. парц. број 236/1
у тачкама са координатама: Y=7384028 X=4847705, Y=7383958
X=4847737. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 236/1 и 678,
679 и 668, долази до међе града Ужике и општине Чајетина, односно
међе КО Мокра Гора и КО Семетњевево. Граница прати међу КО
Мокра Гора и КО Семетњевево до насеља Шинђуњски ливази, и у
тачки надморске висине 1140 m, најсеверније тачке кат. парц. број
501 у КО Семетњевево граница мења правац на исток и прати у КО
Семетњевево кат. парц. бр. 501, 516, 517, 519, 520, 521, 522, 529, 530,
559, 558, 598, 582, 583, 582, 20, 19, 20, 21, 49, долази до реке Камнише
кат. парц. број 4756, обухвата је и прати узводно, што је уједно
и међа КО Кремна (град Ужике) и КО Семетњевево (општина Чајетина),
али и део границе Парка природе „Златибор“, све до локалитета
Пашћенића раскле, односно места где река Камниша
добива нови број кат. парц. број 4745, на том месту граница прати
реку, не узимајући је у своју површину и прати кат. парц. број 410,
у тачкама са координатама: Y=7386396 X=4849182, Y=7386426
X=4849166, Y=7386454 X=4849124, Y=7386468 X=4849064,
Y=7386492 X=4849017, Y=7386538 X=4848985, Y=7386557
X=4848985, Y=7386565 X=4848985, Y=7386592 X=4848978,
Y=7386637 X=4848924, Y=7386664 X=4848929, Y=7386688
X=4848896, Y=7386690 X=4848894, Y=7386702 X=4848891,
Y=7386746 X=4848880, Y=7386770 X=4848838, Y=7386772
X=4848833, Y=7386792 X=4848795, Y=7386927 X=4848690,
Y=7386970 X=4848647, Y=7386996 X=4848612, Y=7387022
X=4848509, Y=7387076 X=4848472, Y=7387107 X=4848359,
Y=7387142 X=4848313, Y=7387221 X=4848207, Y=7387221
X=4848206, Y=7387196 X=4848179, Y=7387177 X=4848154,
Y=7387158 X=4848128, Y=7387111 X=4848093, Y=7387072
X=4848065, Y=7387030 X=4848030, Y=7387018 X=4848009,
Y=7386997 X=4848003, Y=7386982 X=4847972. Сече кат. парц.
број 182 повремено пратећи међе кат. парц. број 182 и кат. парц.

бр. 206, 206, 210, 211, 212, затим прати кат. парц. бр. 390/2, 182,
777 коју сече у тачкама са координатама: Y=7386863 X=4847540,
Y=7386821 X=4847511. Затим оштар кат. парц. број 182, коју прати
до тачкама у којима је сече: Y=7385958 X=4847632, Y=7385898
X=4847636, Y=7385867 X=4847633, Y=7385839 X=4847631,
Y=7385721 X=4847634, Y=7385687 X=4847654, Y=7385669
X=4847672, Y=7385643 X=4847674, Y=7385626 X=4847664,
Y=7385602 X=4847637, Y=7385544 X=4847570, Y=7385529
X=4847553, Y=7385507 X=4847533, Y=7385476 X=4847527,
Y=7385446 X=4847529, Y=7385418 X=4847536, Y=7385392
X=4847545, Y=7385377 X=4847548, Y=7385360 X=4847553,
Y=7385332 X=4847532, Y=7385306 X=4847529, Y=7385284
X=4847517, Y=7385274 X=4847456, Y=7385270 X=4847456,
Y=7385264 X=4847406, Y=7385259 X=4847403, Y=7385220
X=4847385, Y=7385201 X=4847372, Y=7385186 X=4847361,
Y=7385175 X=4847328, Y=7385197 X=4847319, Y=7385191
X=4847300, Y=7385179 X=4847278, Y=7385149 X=4847257,
Y=7385127 X=4847216, Y=7385120 X=4847214, Y=7385101
X=4847207, Y=7385088 X=4847196, Y=7385057 X=4847192,
Y=7385011 X=4847201, Y=7384974 X=4847194, Y=7384974
X=4847141, Y=7384974 X=4847131, Y=7384975 X=4847098,
Y=7384969 X=4847102, Y=7384953 X=4847108, Y=7384953
X=4847108, Y=7384930 X=4847115, Y=7384922 X=4847119,
Y=7384913 X=4847129, Y=7384901 X=4847143, Y=7384892
X=4847159, Y=7384885 X=4847182, Y=7384876 X=4847190,
Y=7384862 X=4847200, Y=7384853 X=4847210, Y=7384841
X=4847230, Y=7384838 X=4847236, Y=7384828 X=4847256,
Y=7384815 X=4847272, Y=7384814 X=4847273, Y=7384803
X=4847277, Y=7384785 X=4847289, Y=7384769 X=4847298,
Y=7384755 X=4847297, Y=7384749 X=4847296, Y=7384745
X=4847292, Y=7384747 X=4847286, Y=7384749 X=4847283,
Y=7384751 X=4847278, Y=7384754 X=4847272, Y=7384742
X=4847265, Y=7384690 X=4847236, Y=7384689 X=4847206,
Y=7384710 X=4847158, Y=7384685 X=4847144, Y=7384645
X=4847114, Y=7384622 X=4847054, повремено се водећи међама
кат. парц. бр. 182 и 278, 281, 249, 296 и 249, затим кат. парц. број
249 сече у тачкама са координатама: Y=7384546 X=4846910,
Y=7384536 X=4846864, Y=7384525 X=4846855, Y=7384518
X=4846851, Y=7384500 X=4846837, Y=7384501 X=4846824,
Y=7384501 X=4846820. Граница наставља да прати међу кат. парц.
број 249 и кат. парц. бр. 696, 699, 100/2, 100/3, 707, 706, 721/1,
721/2, 2477, 2478, 2446, 2449, 2447, 2448, 2447, 2446, границу кат.
парц. број 260, међу кат. парц. бр. 182 и 2445/1, 2445/2, 2460, 2462,
2461, слушајући се на поток Брезовац кат. парц. број 4747 који прати
низводно до тромеђе кат. парц. бр. 4747, 2615 и 2616, где граница
прати даље кат. парц. бр. 2616, 2617, 2646, 2684, 2683, 2682, 2681,
2688, 2687/1, до места где граница сече кат. парц. број 2664 у тачкама
са координатама: Y=7385062 X=4844654, Y=7385068
X=4844651 и наставља да прати кат. парц. бр. 2974, 2975/1, 2975/2,
2985, 2986/1, 2986/2, 2986/3, 2989, 2991, 2996/2, 2998, 2977, до тачка:
Y=7385421 X=4844396, Y=7385424 X=4844399 у којима сече
кат. парц. број 4736 (пут), прати кат. парц. бр. 3374, 3189, 3190,
3193, 3194, 3193/1, 2207, 2208, 2204, 2202/8, 2201/1, 2200/1, 2209,
2210, 2364, кат. парц. број 4735 (пут) сече у тачкама са координатама:
Y=7386409 X=4844680, Y=7386404 X=4844680. Граница
мења правац на север, прати кат. парц. бр. 3254, 3231, 3234, 2309/2,
2292, 2290, 2275, 2274, 2273, 2271, 2269, 4730 сече у тачкама са
координатама: Y=7386614 X=4845382, Y=7386610 X=4845390 и
наставља да прати кат. парц. бр. 1913, 1908, 1910, 1909, сече кат.
парц. број 4933 у тачкама са координатама: Y=7386701 X=4845697,
Y=7386703 X=4845705. Граница прати кат. парц. бр. 1633, 1634/1,
1635/1, 1635/2, 1636, 1638, 4748 (поток Сикавала), све до ушћа у
реку Бјеле воде, кат. парц. број 4755/6, код железничке станице,
пратећи је узводно улази у КО Бранепеш и даље пратећи реку Бјеле
воде, пре ушћа Цигановог потока у реку Бјеле воде, креће на
југ, сече реку Бјеле воде, кат. парц. број 3996, у тачкама са координатама:
Y=7391285 X=4844319, Y=7391295 X=4844305. Граница
даље прати кат. парц. бр. 3935, 3936, 3937, 3938, сече кат. парц.
број 3991 у тачкама са координатама: Y=7391546 X=4843208,
Y=7391547 X=4843205. Граница даље прати кат. парц. бр. 3957,
3959, 3956, кат. парц. број 3991 сече у тачкама са координатама:
Y=7391837 X=4843175, Y=7391844 X=4843175. Затим кат. парц.
бр. 3949, 3450, 3949, 3951, до тачка: Y=7392114 X=4842582,
Y=7392120 X=4842562 у којима сече реку Црн Рав, скреће у

правцу југа и улази у КО Јабланица. Граница прати кат. парц. број 64, сече и обухвата кат. парц. број 66 у тачкама са координатама: Y=7392120 X=4842562, Y=7392120 X=4842549. Граница прати кат. парц. бр. 67, 70, 69, 72/1, 73/2, 88/14, 88/11, 89/1, 89/2, 89/3, 89/4, 89/5, 101/1, 102/1, 109/1, 109/2, 1015/1, 125/3, 125/2, 125/1, 16, 26/5, 26/4, 26/1, 26/3, 12/1, 26/2, 12/1, и долази до тачака: Y=7388910 X=4839659, Y=7388900 X=4839655. У којима сече кат. парц. број 4926 (река Рибница), обухвата је и прати низводно до железничке пруге Бар-Београд, затим прати границу кат. парц. број 314/1, излази на реку Рзав кат. парц. број 4925, која је уједно и међа КО Јабланица и КО Семетљјево, обухвата је и прати низводно до почетне тачке описа границе просторне јединице.

2) Бијеле воде

Граница локалитета почиње код ушћа Кани потока у поток Бијеле воде, на тромеђи КО Семетљјево, КО Шљивовица и КО Бранешин у општини Чајетина. Граница иде у правцу севера, у КО Шљивовица, пратећи кат. парц. бр. 5026/1, 2025/1, 5025/4, 5025/3, 5025/1 до тачке у којој сече кат. парц. број 5025/1. Y=7390891 X=4846250, Y=7390955 X=4846231 и онда се враћа на границу кат. парц. број 5025/1, затим кат. парц. бр. 5026/2, 5027, до тачака у којима сече кат. парц. број 5073 (пут): Y=7391330 X=4846383, Y=7391329 X=4846390 и прелази у кат. парц. број 4456/1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7391329 X=4846390, Y=7391369 X=4846464, Y=7391396 X=4846539, Y=7391421 X=4846580, Y=7391434 X=4846607, Y=7391439 X=4846650, Y=7391435 X=4846701, Y=7391431 X=4846743, Y=7391442 X=4846776, Y=7391453 X=4846790, Y=7391724 X=4846904, Y=7391992 X=4847159, Y=7392210 X=4847204, Y=7392297 X=4847190, Y=7392394 X=4847175, Y=7392475 X=4847162, Y=7392633 X=4847106. Граница излази на међу КО Шљивовица и КО Бранешин, прати међу у правцу северистока, долази до пута, кат. парц. број 4773, који не улази у локалитет са режимом заштите II степена и прати границу кат. парц. број 2784 у КО Бранешин, граница пратећи је скреће на југ, долази до пута кат. парц. број 3917 коју сече у тачкама са координатама: Y=7393853 X=4846146, Y=7393853 X=4846139. Граница настала у правцу југа да прати кат. парц. бр. 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3810/5, 3822, 3823, 3822, 3810/5 коју сече у тачкама са координатама: Y=7393314 X=4845195, Y=7393314 X=4845195, Y=7393273 X=4845179, Y=7393134 X=4845116, Y=7393090 X=4845062. Настала границом кат. парц. број 3810/5 до тачака са координатама: Y=7392843 X=4845205, Y=7392675 X=4845051 у којима сече кат. парц. број 3872/1. Граница даље прати кат. парц. бр. 3873, 3810, 3931, 3934, 3933 до тачака са координатама: Y=7390918 X=4845107, Y=7390928 X=4845123 у којима сече реку Бијеле воде, кат. парц. број 3996. Граница даље прати реку Бијеле воде узводно, обухватајући и реку, која је и међа КО Семетљјево и КО Бранешин, до почетне тачке описа границе просторне јединице.

3) Рибничко језеро

Граница локалитета почиње у његовој најјужнијој тачки са координатама Y=7393029 X=4837342 на међи КО Јабланица и КО Чајетина, у најјужнијој тачки кат. парц. број 1435/25 у КО Јабланица. Даље прати границу кат. парц. број 1435/25, у правцу северозапада, кат. парц. број 1435/5, до тачке са координатама Y=7392492 X=4837781 где сече кат. парц. број 1435/5 у правцу северистока до тачке са координатама Y=7392614 X=4838000, тромеђе кат. парц. бр. 1435/5, 1425/25 и 1447. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 1435/5 и 1447 до тромеђе кат. парц. бр. 1435/5, 1447 и 1435/25 одакле у правцу северистока сече кат. парц. број 1435/25 у тачки са координатама Y=7392809 X=4838285. Из тачке са координатама Y=7392809 X=4838285 у којој сече кат. парц. број 1435/24, граница прелази у кат. парц. број 1435/30 коју сече у тачки са координатама Y=7392840 X=4838403. Даље прати границу кат. парц. број 1435/30, која је уједно међа КО Јабланица и КО Чајетина, и коју сече у тачки са координатама Y=7393008 X=4838763. Тачка је на међи кат. парц. бр. 4925 (Црн Рзав) и 1435/30, одакле улази у КО Чајетина, сече кат. парц. број 4925 у тачки са координатама Y=7393011 X=4838770. Затим из исте тачке прелази у кат. парц. број 7010/13 коју сече у тачки са координатама Y=7393047 X=4838855. Граница прелази на међу кат. парц. бр. 7010/13 и 7010/12, одакле улази у кат. парц. број 7010/12 и сече је у тачки са координатама Y=7393043 X=4838869. Граница у правцу северистока прати кат. парц. бр. 15 и 7010/17 коју сече у тачкама са координатама: Y=7394142 X=4838834, Y=7394164 X=4838831,

Y=7394202 X=4838824, Y=7394255 X=4838799, Y=7394299 X=4838769, Y=7394339 X=4838746, Y=7394380 X=4838739, Y=7394445 X=4838741, Y=7394467 X=4838745, Y=7394499 X=4838750, Y=7394550 X=4838753, Y=7394603 X=4838750, Y=7394651 X=4838746, Y=7394711 X=4838737, Y=7394770 X=4838703, Y=7394848 X=4838656, Y=7394875 X=4838630, Y=7394887 X=4838617, Y=7394936 X=4838566, Y=7394968 X=4838527, Y=7394981 X=4838510, Y=7395005 X=4838442, Y=7395009 X=4838428, Y=7395021 X=4838372, Y=7395020 X=4838315, Y=7395030 X=4838207, Y=7395031 X=4838174, Y=7395032 X=4838118, Y=7395033 X=4838114, Y=7395028 X=4838073, Y=7395049 X=4838071. Граница излази на кат. парц. број 7056, прати је до реке Рзав, коју сече у тачкама са координатама: Y=7393048 X=4838000, Y=7395040 X=4837990. Затим граница долази до кат. парц. број 7252 коју сече у тачкама са координатама: Y=7395040 X=4837990, Y=7394918 X=4837955. Граница затим сече кат. парц. бр. 7257/1, 7285, 7282, 7294/1, 7280/1, 7276/1, 7300/2 (Маринков поток) у тачкама са координатама: Y=7394919 X=4837955, Y=7394874 X=4837898, Y=7394836 X=4837879, Y=7394802 X=4837849, Y=7394781 X=4837829, Y=7394758 X=4837802, Y=7394739 X=4837774, Y=7394728 X=4837758, Y=7394709 X=4837743, Y=7394675 X=4837736, Y=7394625 X=4837733, Y=7394581 X=4837730, Y=7394564 X=4837728, Y=7394560 X=4837728, Y=7394530 X=4837723, Y=7394478 X=4837713, Y=7394466 X=4837711, Y=7394435 X=4837703, Y=7394415 X=4837698, Y=7394396 X=4837682, Y=7394158 X=4837678, Y=7393813 X=4837617, Y=7393769 X=4837587, Y=7393695 X=4837580, Y=7393479 X=4837583, Y=7393193 X=4837625, Y=7393167 X=4837624, Y=7393140 X=4837620. Граница излази на међу КО Чајетина и КО Јабланица, прати је у правцу југа до почетне тачке описа границе просторне јединице.

4) Равин Торина

Граница локалитета почиње у његовој најјужнијој тачки и креће се у правцу севера пратећи међу кат. парц. бр. 994 и 2084, 2077, 2072/2, 2071, 2076, 1969, 1960/1, затим међу кат. парц. број 332 и кат. парц. бр. 1960/1, 1959, 1948, 1949, 1955, 1947, 1946, 1945, 995, 996, 997/1, 997/6, 997/12, 997/7, 591, а затим скреће у правцу истока и сече кат. парц. број 591 у тачкама са координатама: Y=7392802 X=4835272, Y=7392867 X=4835347, Y=7392883 X=4835364, Y=7392921 X=4835403, Y=7392924 X=4835398, Y=7392942 X=4835383, Y=7392971 X=4835374, Y=7393007 X=4835374, Y=7393024 X=4835377, Y=7393030 X=4835378, X=4835374, Y=7393082 X=4835397, Y=7393102 X=4835403, Y=7393136 X=4835399, Y=7393149 X=4835384, Y=7393168 X=4835345, Y=7393182 X=4835316, Y=7393202 X=4835296, Y=7393224 X=4835290, Y=7393246 X=4835292, Y=7393297 X=4835317, Y=7393368 X=4835362, Y=7393382 X=4835366, Y=7393396 X=4835363, Y=7393416 X=4835351, Y=7393449 X=4835317, Y=7393467 X=4835286, Y=7393473 X=4835261, Y=7393471 X=4835240, Y=7393465 X=4835217, Y=7393467 X=4835188, Y=7393476 X=4835176, Y=7393481 X=4835170, Y=7393510 X=4835150, Y=7393528 X=4835140, Y=7393541 X=4835133, Y=7393551 X=4835116, Y=7393594 X=4835087, Y=7393623 X=4835070, Y=7393642 X=4835037, Y=7393652 X=4835027, Y=7393664 X=4835030, Y=7393669 X=4835029, Y=7393672 X=4835034, Y=7393684 X=4835056, Y=7393712 X=4835078, Y=7393733 X=4835089, Y=7393749 X=4835098, Y=7393773 X=4835101, Y=7393790 X=4835101, Y=7393816 X=4835099, Y=7393835 X=4835104, Y=7393881 X=4835111, Y=7393906 X=4835130, Y=7393906 X=4835142, Y=7393910 X=4835150. Граница излази на међу кат. парц. број 332 и кат. парц. бр. 676, 677, 680, 683, 687, 688, 977, 969, 967, 968 (пут), до тачака у којима сече кат. парц. број 332: Y=7394645 X=4834785, Y=7394648 X=4834767, Y=7394659 X=4834759, Y=7394669 X=4834752, Y=7394687 X=4834721, Y=7394693 X=4834691, Y=7394693 X=4834689, Y=7394692 X=4834660, Y=7394676 X=4834631, Y=7394674 X=4834617, Y=7394683 X=4834602, Y=7394696 X=4834586, Y=7394761 X=4834534, Y=7394781 X=4834526, Y=7394791 X=4834522, Y=7394804 X=4834519, Y=7394826 X=4834513, Y=7394855 X=4834514, Y=7394873 X=4834522, Y=7394884 X=4834526, Y=7394894 X=4834529. Граница излази на међу кат. парц. бр. 332 и 735/1, прати је у правцу југозапада, до тачака у којима сече кат. парц. број 735/1: Y=7394757 X=4834419, Y=7394769 X=4834414, Y=7394770

X=4834414, Y=7394846 X=4834380, Y=7394852 X=4834378, Y=7394885 X=4834363, Y=7394897 X=4834357, Y=7394917 X=4834347, Y=7394942 X=4834339, Y=7394958 X=4834334, Y=7395148 X=4834272, Y=7395255 X=4834247, Y=7395277 X=4834234, Y=7395284 X=4834222, Y=7395280 X=4834215, Y=7395258 X=4834208, Y=7395230 X=4834198, Y=7395213 X=4834182, Y=7395210 X=4834151, Y=7395221 X=4834122, Y=7395229 X=4834068, Y=7395223 X=4834036, Y=7395200 X=4834020, Y=7395175 X=4834009, Y=7395177 X=4833981, Y=7395190 X=4833971, Y=7395201 X=4833970, Y=7395231 X=4833968, Y=7395248 X=4833954, Y=7395251 X=4833921, Y=7395263 X=4833882, Y=7395274 X=4833849, Y=7395272 X=4833813, Y=7395270 X=4833782, Y=7395266 X=4833777, Y=7395239 X=4833819, Y=7395219 X=4833824, Y=7395204 X=4833826, Y=7395191 X=4833832, Y=7395166 X=4833842, Y=7395153 X=4833773, Y=7395126 X=4833736, Y=7395124 X=4833733. Граница даље, у правцу југа прати кат. парц. бр. 2196, 2194, 2192, 2190 коју сече у тачкама са координатама: Y=7394677 X=4833661, Y=7394563 X=4833659. Затим прати кат. парц. бр. 2189, 2187, 5894 сече у тачкама са координатама: Y=7394401 X=4833739, Y=7394397 X=4833740. Граница даље прати међу кат. парц. бр. 5894 и 994 све до почетне тачке описа границе просторне јединице.

5) Чигота

Граница локалитета почиње у његовој најјужнијој тачки, на међи општина Чајетина и Нова Варош, КО Доброселица и КО Драглица, и креће се у правцу севера. Полази са реке Риа, из тачка: Y=7399441 X=4832080, Y=7399438 X=4832087. Граница даље прати међу КО Доброселица и КО Драглица, затим прати у КО Драглица у правцу севера, кат. парц. бр. 142, 141/1, 140/1, 139/6, 139/3, 138/2, 138/4, 138/1, долази до које са надморском висином 1158 m, на локалитету Кљајево планиште, пратећи кат. парц. бр. 2573/2, 2573/1, 2572/1, 2565/1, 2564, 2563/1, 2541/1 у КО Доброселица, до тачка пресека: Y=7399263 X=4833094, Y=7399251 X=4833147. Граница даље наставља да прати границе кат. парц. бр. 2541/8, 2541/7, 2541/2, 2540/7, 2540/6, 2540/1, 2538, 2537, 2533/1, 2533/2, 2532/2, 2532/1, 2529, 2521/2, 2520/2, 2519, 825, до висине које 1067 m на локалитету Царево поље, где кат. парц. број 5882/1 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7398433 X=4834068, Y=7398435 X=4834072. Граница наставља да прати границе кат. парц. бр. 826, 5906 (поток Риа) низводно до кат. парц. број 2467, где сече кат. парц. број 5906 у тачкама са координатама: Y=7397389 X=4833871, Y=7397395 X=4833878. Даље граница прати кат. парц. број 857/1 све до источне границе кат. парц. број 5931, улази у ту парцелу и сече је у тачкама са координатама: Y=7396320 X=4833993, Y=7396275 X=4833980. Граница прати кат. парц. број 5913 до међе са кат. парц. број 857/9 и сече је у тачкама са координатама: Y=7396296 X=4834362, Y=7396383 X=4834348. Граница улази у кат. парц. број 857/1 и прати је до тромеђе кат. парц. бр. 857/1, 888 и 5913 коју сече у тачкама са координатама: Y=7396373 X=4834496, Y=7396330 X=4834497. Граница прати кат. парц. бр. 5913, 536/1 која се поклапа са границом Парка природе „Златибор“, кат. парц. број 536/1 сече у тачкама са координатама: Y=7395966 X=4837419, Y=7395990 X=4837434, Y=7396008 X=4837428, Y=7396028 X=4837426, Y=7396037 X=4837429, Y=7396069 X=4837434, Y=7396098 X=4837433, Y=7396123 X=4837443, Y=7396134 X=4837448, Y=7396153 X=4837455, Y=7396190 X=4837472, Y=7396225 X=4837473, Y=7396259 X=4837478, Y=7396276 X=4837484, Y=7396288 X=4837493, Y=7396299 X=4837501, Y=7396323 X=4837517, Y=7396363 X=4837548, Y=7396414 X=4837596. Последња ипедена тачка, налази се на међи кат. парц. бр. 536/1 и 5881/1 и прати је у правцу југа у дужини од око 183 m, до тачке у којој сече кат. парц. број 5881/1 (пут): Y=7396467 X=4837426, Y=7396472 X=4837428. Одатле граница долази на границу кат. парц. број 535 и прати је до њене најсеверније тачке, где је непосредно и међа КО Доброселица и КО Љубиш. Граница улази у КО Љубиш, у правцу севера пратећи кат. парц. бр. 6225/1, 6281/2, 6281/3, 6281/1, 6283, 6274, 6250, 6247, 6246, 6245, 6240, 6253, 6254, 6255, 6256, 6184, 6175, излази на међу КО Љубиш и КО Чајетина у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 7063, 7061, 7065, долази до пута кат. парц. број 7354 који не улази у заштићено добро, одија се од међе и прати кат. парц. бр. 7065, 7073, 7071/1, 7070, 7069, 7070, 7071/6, 7071/7, 7065, граница мења правац ка југу пратећи источну границу кат.

парц. бр. 7065, 7075/1, 7106, 7094, 7088, 7087, 7085, 7103, 7105, 7109, 7146, 7144, 7148, 7149, 7176/1, 7167/2, 7167/3, 7167/4, када граница улази КО Алтн поток, пратећи кат. парц. бр. 1500/1, 1549, 1621/1, 1621/2, 1637/8, 1637/1, 1637/2, 1637/3, 1637/4, 1637/5, 1637/6, 1637/7, 1632, 1636, кат. парц. број 3463 (река Катуншница) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401048 X=4839167, Y=7401072 X=4839158. Граница даље прати реку Катуншницу кат. парц. број 3463, низводно, кат. парц. број 1697, опет реку Катуншницу кат. парц. број 3463 којом улази у КО Гостиље, река Катуншница мења број кат. парц. у 3473, али и даље граница прати реку низводно до тачка са координатама: Y=7403576 X=4837549, Y=7403579 X=4837533, у којима сече реку Катуншницу, сиреће на југ, прелази КО Гостиље, прати кат. парц. бр. 72, 18/1, сече кат. парц. број 4913 (водоток) у тачкама са координатама: Y=7403523 X=4837233, Y=7403526 X=4837227. Граница даље прати кат. парц. бр. 1683/4, 1683/5, 1683/6, 1683/1, 1684, 1685, 1682, 1684 и кат. парц. број 1683/1 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403768 X=4836639, Y=7403623 X=4836566. Граница иде међом кат. парц. бр. 1683/1 и 1700, долази до водотока, кат. парц. број 4913, и сече га у тачкама са координатама: Y=7403516 X=4836554, Y=7403498 X=4836548. Граница даље прати кат. парц. бр. 1689, 1688, 1691/2, 1691/1, 1694, 1699, 2023/1, 4791 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403209 X=4836475, Y=7403206 X=4836468. Граница даље прати кат. парц. бр. 2077/1, 2082/1, 2088, 2089, 2100, 2099, 2098, 2097, 2096, 29, 18/1, 4771 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401898 X=4835714, Y=7401896 X=4835711. Граница даље прати кат. парц. бр. 2219/26, 2216/28, 2216/56 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401705 X=4835560, Y=7401706 X=4835557. Граница даље прати кат. парц. бр. 2216/1, 2216/17, 2460/2, 2459/2, 2459/3, 2459/1, 2458, 2455, 2454, 2461, 250, 2447, 2448, 2502/3, 2502/1, 2501/1, 4932 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7403097 X=4834813, Y=7403101 X=4834810. Граница даље прати кат. парц. бр. 2501, 4793 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403415 X=4834967, Y=7403414 X=4834971. Граница даље прати кат. парц. број 2541, затим опет кат. парц. бр. 2501, 4793 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403703 X=4834985, Y=7403703 X=4834988. Граница даље прати кат. парц. бр. 3160, 4793, 2501, 4772 коју сече у тачкама са координатама: Y=7403139 X=4833890, Y=7403141 X=4833887. Граница даље прати кат. парц. бр. 4541/1, 4542/1, 4542/2, 4541/2, 4543, 4550, 4556/3, 4554/3, 4558/2, 4573/2, 4573/1, 4567/1, 4575/2, 4575/1, 4576, 4688, 4633/2, 4632/2, 4631/3, 4630/1, 4817 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7401994 X=4833883, Y=7401991 X=4833878, Y=7401989 X=4833874, Y=7401983 X=4833866.

6) Класура Катуншнице

Граница локалитета почиње у његовој југоисточној тачки, на међи КО Дренова и КО Гостиље, поклапа се једним делом са границом Парка природе „Златибор“. Граница иде у правцу северозапада у КО Гостиље, прати границу Парка природе „Златибор“, односно кат. парц. бр. 3769, 3766, 3767, 3766, 3765, 3764, 3763, 3762, 3759, 3756, 3758, 3757, 3790, 3794/1, 3795, 3796, 3800, 3799, сече кат. парц. број 4803 у тачкама са координатама: Y=7407620 X=4834120, Y=7407618 X=4834121 и наставља да прати кат. парц. бр. 3742, 3727, 3726, 3725, 3721, 3719, 3718, 3719, 3717, 3715, 3714, 3713, 3712, 3711, 3710, 3319/1, 3702, 3701, 3319/1, 3435, 3448, 3449, 3455 3319/1, 3326, 3325, 3324, 3322, 3323, сече кат. парц. број 3319/1 у тачкама са координатама: Y=7406463 X=4835034, Y=7406446 X=4835037, Y=7406413 X=4835078, Y=7406412 X=4835104, Y=7406405 X=4835125, Y=7406433 X=4835180, Y=7406478 X=4835199. Граница даље прати кат. парц. бр. 3329/2, 3320/3, 3320/1, 1254/1, 1268/1, 1268/2, 1270, 1271, 1272, 1254/1 којом се одваја од граница Парка природе „Златибор“, прати кат. парц. бр. 1274, 1254/1, 1283, 1284, 1254/1, 1286, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1301, 1299, 1302, 4812 (река Катуншница) сече у тачкама са координатама: Y=7406230 X=4836375, Y=7406252 X=4836372. Граница даље прати кат. парц. бр. 1227, 1219, 1218/1, 1218/4, 1218/5, 1223/1, 1224, 1225, 1208/1, 1207/2, 1207/1, 1240/1, 1240/2, 1242, 1243, 1244, 3334, 3333, 4783, 3337/1, 3337/2, 3337/3, 3337/4, 3342/3, 3342/1, 3343, 3349, 3347 коју сече у тачкама са координатама: Y=7407019 X=4835774, Y=7407022 X=4835772. Граница даље прати кат. парц. бр. 3362, 3363, 3377, 3379, 3384, 3382/4, 3434, излази на међу КО Гостиље и КО Дренова. Граница прелази у КО Дренова, пратећи кат. парц. бр. 842, 840/1, 839, 836, 837, 836 до њене најисточније тачке од које у правцу југа,

праволнијски сече кат. парц. број 802 до најсеверније тачке кат. парц. број 835. Наставља да прати кат. парц. бр. 835, 831, 830, 827, 868, 865/2, 865/1, 866, 864/2, долази до најисточније тачке кат. парц. број 864/2 и сече је у тачкама са координатама: Y=7408412 X=4834208, Y=7408414 X=4834187, Y=7408411 X=4834172, Y=7408396 X=4834154, Y=7408384 X=4834134. Граница долази до кат. парц. број 1226 и сече је праволнијски у тачкама са координатама: Y=7408384 X=4834136, Y=7408389 X=4834117. Граница долази до кат. парц. број 860/1 и прати њену источну границу до тачка: Y=7408379 X=4834094, Y=7408343 X=4834072 у којима сече кат. парц. број 860/1, излази на међу кат. парц. бр. 858 и 857, прати је до тачка: Y=7408331 X=4834041, Y=7408295 X=4833991. Граница даље прати јужну границу кат. парц. број 857, затим кат. парц. број 856/1 и долази до међе КО Дренова и КО Гостиње, прелази у КО Гостиње и долази до почетне тачке описа границе просторне јединице.

7) Муртевица

Граница локалитета почиње на његовој југоисточној граници, на међи КО Бела река, КО Кућани и КО Негбина у општини Нова Варош, поклања се једином делом са границом Парка природе „Златибор“. Граница иде у правцу југа, у КО Негбина и прати кат. парц. бр. 568, 794, 792, 791, 790, 789, 2903, 736, 737, 738, 752/2, 753/2, 753/1, 754, 2962, 592, 593/1, 2954, 703, 701/6, 699, 701/6, 706/3, 700/2, 700/1, 628, 639, 2965 сече у тачкама са координатама: Y=7404089 X=4825663, Y=7404085 X=4825664. Граница даље прати кат. парц. бр. 202, 652/2, 653/2, 653/1, 654, 655, 656, 661, 663/2, 665, 667/2, 668, 669/2, 672, 671, 840, 839/1, 839/2, 825, 824, 823, 814, 813, 811, 1336, 1338, 1336, 1340, 1343, 1344, 1345, 1346, 1348, 202, 1384, 1390, 1392, 1393, 1391, 2968 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7401830 X=4824510, Y=7401824 X=4824505. Граница парца настала у правцу севера, пратећи кат. парц. бр. 1423, 1405/2, 1406, 1411/2, 1411/1, 1274, 1269, 2950 (поток) сече у тачкама са координатама: Y=7401398 X=4824794, Y=7401386 X=4824795. Граница даље прати кат. парц. број 1243, одваја се од границе Парка природе „Златибор“, скреће на северу и прати границе кат. парц. бр. 1244, 1245, 1246/2, 1247/2, 1247/1, 1248, 1249, 1250, 402, 399, 268, 264, 263, 262, 258/2, 256, 257, 246, 245, 239, 238/2, 242, 226/2, 223/4, 232/3, 232/2, 232/1, 218, граница прелази у КО Дрвинца, пратећи кат. парц. бр. 2139, 2140, 2145, 2161, 2158, 2155, 2151, 2168, 2210/1, 1883, 1899/1, 1906/2, 1905, 1992/2, 1991/3, 1991/2, 1991/4, 1919, 1973/2, 1973/3, 1973/1, 1971/1, 1969, 1968, 1903, 1904, 1960, 1959, 1958, 1956, 1953, 1950, 1946, 522, 521, 519/2, 2274/1 сече у тачкама са координатама: Y=7401776 X=4828735, Y=7401770 X=4828736. Граница даље прати кат. парц. бр. 648, 647, 652 коју сече у тачкама са координатама: Y=7401621 X=4828894, Y=7401631 X=4829063. Наставља границом кат. парц. број 652 која долази до пута кат. парц. број 2270 коју сече у тачкама са координатама: Y=7401729 X=4829105, Y=7401740 X=4829104. Граница даље прати кат. парц. бр. 479/1, 486/2 коју сече у тачкама са координатама: Y=7402206 X=4829037, Y=7402209 X=4829033. Граница даље прати кат. парц. бр. 485, 488 коју сече у тачкама са координатама: Y=7402251 X=4829002, Y=7402249 X=4828996. Граница даље прати кат. парц. број 489/1, долази до границе са КО Љубиш и прелази у општину Чајетина у КО Љубиш, и прати кат. парц. бр. 6121, 6123, 6730 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7403519 X=4829289, Y=7403517 X=4829295. Граница даље прати кат. парц. бр. 2999, 3002, 3001, 3000, 2977 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7404254 X=4829837, Y=7404256 X=4829836. Граница даље прати кат. парц. број 3006/1, поново сече пут, кат. парц. број 2977, у тачкама са координатама: Y=7404483 X=4830121, Y=7404481 X=4830123. Граница даље прати кат. парц. бр. 3003, 3004, 3003, 2978, 3003, 2977, 2976, 3006/1, 3183 сече у тачкама са координатама: Y=7405417 X=4831346, Y=7405426 X=4831353 и настала да прати кат. парц. бр. 3180, 3183, 3003, до локалитета Ребра, где у тачкама са координатама: Y=7405930 X=4831025, Y=7405927 X=4831002, Y=7405932 X=4830971, Y=7405941 X=4830947, Y=7405960 X=4830923, Y=7405966 X=4830905, Y=7405965 X=4830873, Y=7405967 X=4830864 сече кат. парц. број 3006/1 и пратећи границу исте кат. парц. број 3006/1, ка северозападу, долази до висине које 1.116 m, где на тромеђи кат. парц. бр. 3030/1, 3035/2 и 3006/1 скреће на југ, пратећи границе кат. парц. бр. 3030/1, 3030/2, 3029, 3020, 3021, 3023, 3024, 3015, 3012, 3011, 3091, 3092 и излази

на међу КО Љубиш и КО Бела река, као и међу општина Чајетина и Нова Варош. Граница прелази у општину Нова Варош, КО Бела река и прати границе кат. парц. бр. 107/10, 107/4, 107/3, 107/2, 107/1, 106, 115, 117, 118, 198, 197, 173, 172/1, 172/3, 171/1, 171/2, 170, 169, 182, 183, 3159/1 (пут) коју сече у тачкама са координатама: Y=7406492 X=4828709, Y=7406477 X=4828704, Y=7406468 X=4828702 и даље прати кат. парц. бр. 229/4, 229/5, 229/2, 229/8, 229/10, 230/5, 221, 220/2, 219/3, 1993, 1992, 1988/2, 1987/2, 1986/2, 1986/1, 1998, 1999, 2004, 2005, сече кат. парц. број 2008 (пут) у тачкама са координатама: Y=7406013 X=4828036, Y=7406011 X=4828034. Прати кат. парц. број 1967, а кат. парц. број 3162 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405922 X=4828015, Y=7405921 X=4828008. Граница даље прати кат. парц. бр. 2014, 2015, 2016, 3175 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405896 X=4827910, Y=7405898 X=4827907. Граница даље прати кат. парц. бр. 2041, 2042, 2041, 2040, 2039, 2036, 2174/1, 2174/3, 2174/4, 2089 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7405820 X=4827622, Y=7405826 X=4827606. Граница даље прати кат. парц. бр. 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2097, 2098, 2099, 2106/2, 2105, 2104, 2131, 2130, 2127, 2126, 2125, излази на међу граница КО Бела река и КО Кућани. Прати међу општина у правцу северозапада, пратећи кат. парц. бр. 2125, 2126, 3168, 2133, 2134 чијом најужој тачком долази до тромеђе КО Бела река, КО Кућани и КО Негбина, тј. до почетне тачке описа границе просторне јединице.

8) Подручје око клисуре Уша

Граница почиње на међи општина Чајетина и Прибој и граници Србије са Босном и Херцеговином, у општини Чајетина, КО Јабланица, код локалитета Ђуров Јастук, у тачки на реци Уша кат. парц. број 4946, креће се ка северу, пратећи државну границу све до тачке где се кат. парц. број 2120 одваја од државне границе, одваја се и граница локалитета, прати северну границу кат. парц. број 2120, затим пратећи и источну границу исте парцеле скреће у правцу југа пратећи пут, прати кат. парц. бр. 2121, 2120, 2123, 4940/1 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7382510 X=4836710, Y=7382512 X=4836705. Граница даље прати кат. парц. бр. 2128/3, 2129/2, 2129/1, 2137, 2147/2, 2148/1, 2147/1, 2168, 2167, 2165, 2222/1, 2222/2, 2222/3, 2222/4, 2222/5, 2222/11, 2232, 2231, 4227, 4226/1, 4226/2, 4225, 4424, 4188, 4192, 4200, 4201/1, 4201/25, 4201/6, 4201/9, 4201/10, 4201/12, 4201/26, 4201/12, 4201/14 сече у тачкама са координатама: Y=7385222 X=4834288, Y=7385250 X=4834286, Y=7385401 X=4834290, Y=7385445 X=4834234, Y=7385461 X=4834202, Y=7385473 X=4834177. Граница даље прати северну границу кат. парц. број 4010 до тачка у којима је сече: Y=7385624 X=4834188, Y=7385690 X=4834160. Граница се враћа на кат. парц. бр. 4010, 4006, 4010 коју сече у тачкама са координатама: Y=7385800 X=4834059, Y=7385815 X=4833993. Граница даље прати кат. парц. бр. 4619, 4010, 4007, 4010, 4678, 4679, 4680, 4681 и 4688 које сече у тачкама са координатама: Y=7386694 X=4833390, Y=7386743 X=4833353. Граница даље прати кат. парц. бр. 4689/1, 4699, 4702, сече кат. парц. број 4941 (пут) у тачкама са координатама: Y=7387165 X=4833120, Y=7387168 X=4833118. Граница даље прати кат. парц. бр. 4713, 4711/2, 4711/3, 4718/1, 4719, 1139 сече у тачкама са координатама: Y=7387710 X=4832774, Y=7387729 X=4832770. Граница даље прати кат. парц. бр. 4859, 4854, 4855, 4845 коју сече у тачкама са координатама: Y=7388076 X=4832127, Y=7388223 X=4832208. Граница даље прати кат. парц. бр. 4836/4, 4836/9, 4836/4, 4836/8, 1246 коју сече у тачкама са координатама: Y=7388755 X=4832640, Y=7388727 X=4832612, Y=7388702 X=4832568, Y=7388673 X=4832493, Y=7388654 X=4832357, Y=7388646 X=4832301, Y=7388670 X=4832262, Y=7388658 X=4832225, Y=7388657 X=4832211, Y=7388682 X=4832197, Y=7388727 X=4832210, Y=7388855 X=4832256, Y=7388888 X=4832286, Y=7388933 X=4832322, Y=7388962 X=4832333, Y=7388978 X=4832340, Y=7389056 X=4832364, Y=7389093 X=4832365, Y=7389094 X=4832396, Y=7389076 X=4832432, Y=7389055 X=4832494, Y=7389069 X=4832552, Y=7389072 X=4832565, Y=7389097 X=4832596, Y=7389114 X=4832618, Y=7389116 X=4832621, Y=7389133 X=4832625, Y=7389147 X=4832628, Y=7389191 X=4832651, Y=7389205 X=4832673, Y=7389210 X=4832717, Y=7389218 X=4832735, Y=7389238 X=4832782, Y=7389266 X=4832820, Y=7389290 X=4832838, Y=7389298 X=4832842, Y=7389304 X=4832790, Y=7389293 X=4832723, Y=7389295 X=4832675, Y=7389311

X=4832625, Y=7389304 X=4832568, Y=7389296 X=4832519, Y=7389277 X=4832480, Y=7389259 X=4832432, Y=7389243 X=4832402, Y=7389248 X=4832375, Y=7389267 X=4832342, Y=7389279 X=4832333, Y=7389282 X=4832314, Y=7389251 X=4832297, Y=7389233 X=4832280, Y=7389214 X=4832255, Y=7389207 X=4832224, Y=7389218 X=4832202, Y=7389244 X=4832173, Y=7389253 X=4832143, Y=7389252 X=4832110, Y=7389230 X=4832065, Y=7389216 X=4832036, Y=7389191 X=4832034, Y=7389179 X=4832041, Y=7389161 X=4832069, Y=7389145 X=4832075, Y=7389112 X=4832079, Y=7389101 X=4832067, Y=7389057 X=4832033, Y=7389053 X=4832030, Граница даље прати кат. парц. бр. 4779, 4780, 4783, 4785, 4788, 4754, 4751, 4750/1, 4750/2, 4747, 4746/1, 4746/2, 4746/3, 4745/3, 5901 сече у тачкама са координатама: Y=7389935 X=4831650, Y=7389934 X=4831647. Граница даље прати кат. парц. бр. 4763, 4764, 4766, 4767, 4772/1, 4776, 5195/1 сече у тачкама са координатама: Y=7390129 X=4831262, Y=7390213 X=4831325, Y=7390260 X=4831361, Y=7390366 X=4831421, Y=7390399 X=4831439, Y=7390453 X=4831470, Y=7390541 X=4831519, Y=7390635 X=4831583, Y=7390653 X=4831593, Y=7390656 X=4831595, Y=7390659 X=4831597. Граница даље прати кат. парц. бр. 5195/3, 5195/2, 5280, 5195/1, 5270, 5198, 5197, 5915/1, 5182, 5191, 5182 коју прати једним делом, а онда је сече у тачкама са координатама: Y=7391461 X=4830909, Y=7391470 X=4830909, Y=7391504 X=4830907, Y=7391528 X=4830901, Y=7391560 X=4830878, Y=7391590 X=4830850, Y=7391602 X=4830836, Y=7391612 X=4830826, Y=7391633 X=4830811, Y=7391669 X=4830797, Y=7391699 X=4830788, Y=7391707 X=4830781, Y=7391714 X=4830775, Y=7391723 X=4830756, Y=7391723 X=4830753, Y=7391726 X=4830750, Y=7391747 X=4830729, Y=7391772 X=4830742, Y=7391790 X=4830750, Y=7391811 X=4830746, Y=7391848 X=4830755, Y=7391894 X=4830754, Y=7391904 X=4830783, Y=7391833 X=4830793, Y=7391866 X=4830822, Y=7391905 X=4830857, Y=7391931 X=4830879, Y=7392025 X=4830885, Y=7392118 X=4830893, Y=7392231 X=4830895, Y=7392279 X=4830899, Y=7392286 X=4830900, Y=7392315 X=4830903, Y=7392316 X=4830901, Y=7392337 X=4830871, Y=7392370 X=4830883, Y=7392390 X=4830874, Y=7392419 X=4830871, Y=7392420 X=4830850, Y=7392435 X=4830814, Y=7392520 X=4830727, Y=7392619 X=4830658, Y=7392754 X=4830604, Y=7392779 X=4830550, Y=7392786 X=4830536, Y=7392850 X=4830511, Y=7392937 X=4830494, Y=7393006 X=4830482, Y=7393116 X=4830416, Y=7393165 X=4830407, Y=7393203 X=4830410, Y=7393374 X=4830476. Граница затим сече кат. парц. број 5172 у тачкама са координатама: Y=7393374 X=4830476, Y=7393546 X=4830539, Y=7393561 X=4830546, Y=7393565 X=4830548, Y=7393577 X=4830542. Граница у правцу југа, наставља да прати кат. парц. бр. 5172, 5175, 5182, 5183, 5185, граница улази у КО Доброселица, пратећи кат. парц. бр. 5650/2, 5650/1, 5639, 5642, 5653/1, 5653/2, 5666, 5661/1, 4032, 4031, 4025, 4024, 4012, 4133 (Речица река) коју сече у тачкама са координатама: Y=7394342 X=4829929, Y=7394350 X=4829939. Граница даље прати кат. парц. бр. 3987, 3984 сече у тачкама са координатама: Y=7394394 X=4829974, Y=7394397 X=4829976. Граница у правцу југоистока прати кат. парц. бр. 3984, 3979/2, у кат. парц. број 3982 улази у облику правоугаоника и сече је у тачкама са координатама: Y=7394504 X=4829923, Y=7394494 X=4829924, Y=7394502 X=4829982, Y=7394522 X=4829975. Граница даље прати кат. парц. бр. 3979/2, 3975, 3597 и 3574 сече у тачкама са координатама: Y=7394549 X=4830810, Y=7394578 X=4830833, Y=7394568 X=4830860, Y=7394533 X=4830963, Y=7394522 X=4830993, Y=7394496 X=4831095, Y=7394483 X=4831138, Y=7394431 X=4831208, Y=7394439 X=4831230, Y=7394437 X=4831248, Y=7394436 X=4831267, Y=7394435 X=4831288, Y=7394420 X=4831329, Y=7394427 X=4831424, Y=7394416 X=4831496, Y=7394351 X=4831537, Y=7394340 X=4831562, Y=7394321 X=4831633, Y=7394317 X=4831640, Y=7394290 X=4831697, Y=7394280 X=4831736. Граница наставља да прати северну границу кат. парц. број 3574, кат. парц. број 5907/1 сече у тачкама са координатама: Y=7394382 X=4831878, Y=7394386 X=4831880. Граница даље прати кат. парц. бр. 3448/1, 3447, 3446, 3445, 3444, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448/1, 3448/2, 3448/4, 3450, 3451/2, 3451/1, 3452, 3606, 3610, 3609, 3611, 3612, 5884/1, 3671/6, 3671/5, 3703, 3284, 3707, 3708, 3709, 3706, 3705, 3706, 3729, 5884/1 сече у

тачкама са координатама: Y=7395361 X=4831481, Y=7395359 X=4831480. Граница даље прати кат. парц. бр. 3615, 3604, 3618, 3604, 3965, 3971 сече у тачкама са координатама: Y=7394956 X=4830826, Y=7394955 X=4830826, Y=7394953 X=4830825. Граница даље прати кат. парц. бр. 3967, 5907/1 сече у тачкама са координатама: Y=7394935 X=4830813, Y=7394927 X=4830810. Граница даље прати кат. парц. бр. 3597, 3602, 3597, 5907/1 сече у тачкама са координатама: Y=7395000 X=4830608, Y=7395001 X=4830599. Граница даље прати кат. парц. бр. 3918, 3944 сече у тачкама са координатама: Y=7395100 X=4830574, Y=7395102 X=4830571. Граница даље прати кат. парц. број 5163 до најдужије тачке кат. парц. број 3861/1 и сече кат. парц. број 5163 у тачкама са координатама: Y=7395521 X=4830539, Y=7395489 X=4830485, Y=7395425 X=4830401, Y=7395315 X=4830358, Y=7395262 X=4830329, Y=7395240 X=4830237, Y=7395204 X=4830220, Y=7395201 X=4830153, Y=7395163 X=4830063, Y=7395140 X=4830034, Y=7395100 X=4829985, Y=7395049 X=4829932, Y=7395057 X=4829900, Y=7395087 X=4829801, Y=7395119 X=4829673, Y=7395149 X=4829592, Y=7395262 X=4829407, Y=7395275 X=4829385. Граница се поново враћа на границу кат. парц. број 5163, прелази у кат. парц. број 5724 и сече је у тачкама са координатама: Y=7395380 X=4828898, Y=7395591 X=4828711. Граница се враћа на границу кат. парц. број 5724 и прати кат. парц. бр. 5762, 5785, 5759, 5755/2, 5754/2, 5753/2, 5753/1. Граница локалитета долази до међе КО Доброселица и КО Драглица, улази у КО Драглица и даље прати кат. парц. бр. 1129, 1139, 1131, 1184/3, 1116, 1117, 1114, 4108 (пут) сече у тачкама са координатама: Y=7396493 X=4827817, Y=7396498 X=4827817. Граница даље прати кат. парц. бр. 1087, 1263, 1259, 1260, 1264, 1270/2, 2280 сече у тачкама са координатама: Y=7397508 X=4827582, Y=7397512 X=4827575. Граница даље прати кат. парц. број 2280 (Посрани поток) изнадно до ушћа са Расничком реком, сече Расничку реку у тачкама са координатама: Y=7397312 X=4826737, Y=7397309 X=4826732. Граница улази КО Сеништа и прати кат. парц. бр. 467, 446, 455, 456, 462/1, 414, 418/2, 419, 422, 396, 399, 401, 369, 362, 367, 366, долази до границе Парка природе „Златибор“ и прати је у правцу југоистока до међе КО Сеништа у општини Нова Варош, КО Кратово у општини Прибој и КО Драглица у општини Нова Варош. Граница локалитета и даље прати границу Парка природе „Златибор“, пролазећи кроз општину Прибој, КО Кратово, КО Бања и КО Рава и долази до почетне тачке описа границе просторне јединице.

Целине и потцелине детаљне разраде планираног туристичког комплекса описане су у делу IV, глава „2. Правила уређења и грађевна у обухвату детаљне разраде Просторног плана“, и приказане су на рефералним картама Просторног плана и Карти детаљне разраде (Лист 1-3).

1.5. Посебне намене подручја Просторног плана

Главне посебне намене подручја Просторног плана су заштита природе и културних добара у корелацији са уређењем простора за туризам и рекреацију, развој инфраструктуре и руралне економије. У обухвату Просторног плана се налази више посебних намена:

- 1) Заштитено подручје природних вредности од изузетног значаја (I категорије) – Парк природе „Златибор“;
- 2) Заштитена непокретна културна добра – спомен кућа Димитрија Туцовића у Гостиљу (од изузетног значаја), црква брвнара у Доњој Јабланици (од великог значаја) и др.;
- 3) Део примарне туристичке дестинације Дрина–Тара–Златибор (са туристичким центром Златибор, туристичком инфраструктуром – скијалиште Торник, планирана панорамска гондола и други садржаји туристичке понуде) и кратка деоница будућег међународног друмског туристичког туринг правца (Е-761);
- 4) Делови сликова изворнички у Западноморавско-рзавском региономском систему за снабдевање водом насеља – у регионалним подсистемима „Западна Морана“ (акмулација „Вртаци“ и „Рибничко језеро“), „Рав“ и „Узак“;
- 5) Подручја инфраструктурних коридора – саобраћајне инфраструктуре (планираног аутопута Е-761, Београд–Сарајево, деоница Пожега–Ужаци–Котромани) и енергетске инфраструктуре (постојећи и планирани далеководи 400, 220 и 110 кV, постојећи и планирани разводни гасовод Златибор–Прибој–Нова Варош).

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЛНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Просторни планови

2.1.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године у области заштите и одрживог коришћења природног наслеђа предвиђено је да ће се дефинисати статус, просторни обухват и режим заштите подручја природног наслеђа у Западној Србији, у које је сврстано и природно наслеђе Златибора.

У склопу туристичког кластера „Средишња и Западна Србија“ предвиђен је развој примарне туристичке дестинације са знатним учешћем целогодишње посете Дрина-Тара-Златибор и међународним дружским туристичким туринг правцем на планирном аутопуту Е-761 Појате-Крушевац-Краљево-Чајак-Пожега-Ужице-Котроман (граница са Републиком Српском).

Западноморавско-рзавско регионални систем за снабдевање водом насеља обухвата делове подсистема „Рзав“, „Западна Морава“ (акумулација „Врутици“) и „Увац, Лим и Дрина“ (Чајетина/Златибор – изворишта у сливу Црног Рзав) на подручју Просторног плана. У функционалном и управљачком погледу Златибор је део Западноморавског речног система коришћења, уређења и заштите вода и речног система Дрине са Лимом.

2.1.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана Златиборског и Моравичког управног округа („Службени гласник РС“, број 1/13)

Регионалним просторним планом Златиборског и Моравичког управног округа (у даљем тексту: РПП ЗМО) иницирана је заштита идентификованих просторних целина, као што је и Парк природе „Златибор“.

У РПП ЗМО диференцирани су четири туристичка рејона, међу којима и Златибор са Златарско-Пештерским (Сјеничким) рејоном. Предвиђено је да се главна туристичка понуда рејона развија у Ужицу и општинским центрима (Чајетина), уз интеграцију са бројним туристичким ресурсима и природним и културним вредностима у непосредном окружењу и то: етно селима (Мачкат, Сирогојно, Љубина, и др.), туристичком комплексима Златибора са Краљевим водама, Рибницом са Торњачким скијалиштем (1496 m н.в, националног значаја) и Водинама, и др.

У склопу регионалног подсистема Увац, Лим и Дрине за снабдевање становништва водом, за водоводни субсистем Чајетина/Златибор предвиђено је проширење изворишта сливу Црног Рзав у случају пораста потрошње на платоу Златибора. У склопу речног система коришћења, уређења и заштите вода Дрине са Лимом предвиђена је реализација постројена за пречишћавање отпадних вода за Чајетину/Златибор.

Предвиђена је изградња 400 kV далековода и то: двоструког ДВ 400 kV од планиране ТС 400/x kV „Бајина Башта“ (реконструкције постојеће ТС 220/35 kV „Бајина Башта“) до Пљевља (Црна Гора) са увођењем у планирану РХЕ „Бистрица“. Предвиђено је продужење развојног тасовода од Златибора, поред планиране Торњак, за Прибој и Нову Варош и деониче за Пријевље и Сјеницу.

2.1.3. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац“ („Службени гласник РС“, број 83/10)

Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац“ обухваћен је део територије подручја Просторног плана у КО Негбина и Сеница у општини Нова Варош.

На обухваћеним деловима територије две катастарске општине предвиђено је подручје за заштиту Парк природе „Златибор“ за које су утврђене зоне са режимима II и III степена заштите на површини од 1310 ha (табела 9, реферална карта 1).

На обухваћеним деловима територије две катастарске општине налази се сливно подручје – шира зона заштите акумулација у подсистему Увац у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом.

2.1.4. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене слива акумулације „Врутици“ („Службени гласник РС“, број 91/18)

Просторним планом подручја посебне намене Специјалног слива акумулације „Врутици“ обухваћен је део територије подручја Просторног плана у КО Шљивовица у општини Чајетина, изван граница парка природе.

На обухваћеном делу територије катастарске општине Шљивовица налази се сливно подручје – зона II (насеље Пантелићи и Делића брдо) и зона III (западни део КО Шљивовица) заштите акумулације „Врутици“ у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом.

2.1.5. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав“ („Службени гласник РС“, број 131/04)

Просторним планом подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав“ обухваћен је део територије подручја Просторног плана – целе КО Љубина, Дренова и Бела Река, и делови КО Чајетина, Алин Поток, Гостиље, Драганица у општини Чајетина и део КО Негбина у општини Нова Варош.

На обухваћеном делу територије подручја Просторног плана налази се сливно подручје – зона III заштите подсистема Рзав у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом.

2.1.6. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, број 100/10)

Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Тара“ обухваћен је део територије подручја Просторног плана у КО Мокра Гора у граду Ужицу и КО Семенгово у општини Чајетина.

На обухваћеним деловима територије две катастарске општине предвиђено је подручје за заштиту Парк природе „Златибор“ за које су утврђене зоне са режимима сва три степена заштите на површини од 6917 ha (табела 9).

У селу Семенгово предвиђен је развој мањег туристичког центра и туристичког пута ка туристичком центру Златибор.

2.1.7. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине („Службени гласник РС“, број 104/17)

У Просторном плану подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине обухваћени су делови територије Просторног плана у КО Мокра Гора у граду Ужице и КО Јабланица у општини Чајетина. Положај деонице коридора на територији КО Јабланица прелази преко зоне са режимом заштите II степена.

2.1.8. Просторни планови подручја посебне намене у изради

У току је израда Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега – Ужице – граница са Босном и Херцеговином (обављен јавни увид септембра 2018, у даљем тексту: ППППН Е-761).

У ППППН Е-761 биће обухваћени делови територије Просторног плана у КО Мокра Гора у граду Ужице и КО Бравешки, Шљивовица и Семенгово у општини Чајетина. Положај коридора на територији КО Семенгово захтева преиспитивање ради усклађивања са режимима заштите Парка природе.

2.2. Остали релевантни развојни документи

Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС“, број 98/16) висок приоритет дат је развоју туристичких производа: планине и језера,

и здравствени туризам. У склопу туристичких дестинација издвојена је Туристичка регија Западна Србија, у којој је Златибор једна од кључних вредности, а Чајетина, Ужице и Нова Варош су међу половима развоја.

Пословним (мастер) планом туристичке дестинације Златибор-Златар (2007, <http://mtt.gov.rs/sektori/sektor-za-turizam/master-planovi/?script=lat>) идентификовани су кључни туристички производи, међу којима: планине и језера, посебна интересовања, рурални туризам, здравствени туризам, пословни туризам и др. Издвојена су четири сектора, међу којима су у обухвату овог просторног плана: Туристички центар Златибор са Торником и северним делом Чиготе, и Рурална зона са Чиготом и северноисточним делом Муртењаци. У склопу ова два сектора, према туристичким производима диференцирано је седам региона, и то: (1) Туристички центри Златибор, Чигота и Торник; (2) Водинце, Торник, Борова Глава; (3) Јабланица, Лиска; (4) Рудине, Алин Поток, Спирогајно, Чигота; (5) Гостиље, Чигота; и (6) Љубиш, Муртењаци.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. Посебне намене подручја

3.1.1. Заштита природе, природних вредности и предела

Од природних добара која сходно одредбама Закона о заштити природе имају својство заштићеног подручја, подручје Просторног плана обухвата у целости Парк природе „Златибор“ који је 2017. године уредбом Владе проглашен као природно добро од изузетног значаја на основу Закона о заштити природе на површини 41.923,26 ha, од чега је 46,7% у јавној, првенствено државној својини. Управљање заштићеним подручјем поверено је Јавном предузећу „Србијашуме“, Београд. Парк природе „Златибор“ простире се на територији града Ужича (део КО Мокра Гора), општине Чајетина (КО Стубло у целости и делови КО Алин поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семетњеве, Чајетина и Шљивовица), општине Нова Варош (делови КО Бела река, Драглица, Негбина и Сеништа) и општине Прибој (делови КО Бања, Кратово и Рача).

На заштићеном подручју, уредбом о заштити, установљен је тростепени режим заштите:

Режим заштите I степена, укупне површине 1.968,89 ha, односно 4,69 % подручја Парка природе, обухвата следеће просторне јединице:

- 1) „Вногор“, површине 249,94 ha, општина Чајетина (КО Семетњеве) и град Ужице (КО Мокра Гора);
- 2) „Црни Рзав“, површине 374,96 ha, општина Чајетина (КО Јабланица и Бранешци);
- 3) „Клисура Увца“, укупне површине 1.121,10 ha, са три локалитета: локалитет „Ја“ површине 129,01 ha, локалитет „Зб“ површине 75,49 ha и локалитет „Ја“ површине 916,59 ha, општина Чајетина (КО Јабланица, Доброселица и Стубло) и општина Прибој (КО Рача и Кратово);
- 4) „Клисура Грмже“, површине 222,83 ha, општина Чајетина (КО Стубло и Доброселица).

Режим заштите II степена, укупне површине 19.255,59 ha, односно 45,93% подручја Парка природе, обухвата следеће просторне јединице:

- 1) „Семетњевска гора – Црни Рзав – Чавловац“, површине 5.858,89 ha, општина Чајетина (КО Семетњеве, Јабланица и Бранешци) и град Ужице (КО Мокра Гора);
- 2) „Бијеле воде“, површине 523,74 ha, општина Чајетина (КО Шљивовица и Бранешци);
- 3) „Рибничко језеро“, површине 283,42 ha, општина Чајетина (КО Јабланица и Чајетина);
- 4) „Равни Торник“, површине 293,74 ha, општина Чајетина (КО Доброселица);
- 5) „Чигота“, површине 3.910,35 ha, општина Чајетина (КО Доброселица, Алин поток, Гостиље, Љубиш и Чајетина) и општина Нова Варош (КО Драглица);
- 6) „Клисура Катушнице“, површине 220,35 ha, општина Чајетина (КО Дренова и Гостиље);
- 7) „Муртењаци“, површине 2.466,08 ha, општина Чајетина (КО Љубиш) и Нова Варош (КО Негбина, Драглица и Бела Река);
- 8) „Подручје око клисура Увца“, површине 3.688,72 ha, општина Чајетина (КО Јабланица, Стубло и Доброселица), општина

Нова Варош (КО Драглица и Сеништа) и општина Прибој (КО Кратово, Рача и Бања).

Режим заштите III степена, укупне површине 20.698,78 ha, односно 49,38% подручја Парка природе обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите I и II степена.

Подручје Просторног плана, односно Парка природе „Златибор“ обухвата следећа еколошки значајна подручја (ЕЗП) установљена Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10): Emerald подручје (под именом Златибор, RS034), међународно значајно подручје за биљке – IPA / Important Plant Area (Златибор) и одабрани подручје за дневне лентуре – PBA / Prime Butterfly Area (Златибор, 30). Такође, Парк природе представља и подручје од изузетног, националног значаја за птице, са ознаком ПВАnc-68.

Места, појаве и делови подручја са посебним природним вредностима у односу на разноврсност и богатство популација значајних врста биљака и животиња, њихових заједница и станишта, укључујући и шумске састојке (пре свега аутохтоне шуме преног и белог бора – као потенцијална приоритетна Натура 2000 станишта) и ретке врсте дрвећа (муника, кокошника и др), као и у односу на посебно вредне елементе геонаслеђа и предела обухваћених су просторним јединицама са режимом заштите I и II степена (планинска узвишења – Чигота, Муртењаци, Торник, Вијосор, Чавловац, Семетњевска гора, Грмжа, клисурасте и кањонске долине – Увца, Црни Рзав, Доброселица реке, Грмже, Крвавац, Скакавац, Катушнице, тресаве, водоходи и водоакмулације – Бијеле воде, Рибничко језеро, врело и водопад Гостиљске реке).

На подручју су као респективна природна вредност евидентирани и бројни објекти геонаслеђа (геолошких, геоморфолошких, спелеолошких и хидролошких вредности). Евидентирано је десетак геолошких појава значајних у петролошком и стратиграфском погледу. У кречњачким стенама, под дејством кршких и флувио-кршких процеса израђени су различити елементи површинске и подземне кршке морфологије (суве долине, мање увале и вртаци, пре свега на северозападној и западној страни Муртењаци, затим три прерасти међу којима је најзначајнија и највећа прераст у Доброселици, звана Шупљина или Токовића пећина, већи број пећина и јама – Раумова, Раковице пећине, пећина Градић, Чикива пећина и Мумларска јама, Говећа пећина, јама на Шеварци). Од карстних извора највећи су Гостиљско врело које је у краткој долини створило моћне наслаге бигра и велики водопад на ушћу у Катушницу. Такође, атрактивни су и водопад Скакавац у Семетњеву и водопад на једној притоци речнице Друганице у селу Пањак. Међу клисурасто-кањонским долинама, које нису израђене у кречњацима већ у стенама перидотитског комплекса, најизразитије су мезодарски извијутана долина Увца, затим клисура потока Грмжа (Доброселица) и Крвавац (Јабланица), десних притока Увца, клисура Црни Рзав и потока Скакавац у Семетњеву. Ништурктивне примере геоморфолошког наслеђа представљају и релефно добро изражени делови златиборског флувио-денудационог нивоеплана надморске висице око 1.000 m.

На подручју је регистрован већи број биљака и животиња са статусом строго заштићених и заштићених дивљих врста утврђених Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, на основу Закона о заштити природе. Строго заштићено је 34 биљака, а 112 таксона је заштићено, орнитофауна броја 127 строго заштићених и 27 заштићених врста птица, и 80 врста је у категорији SPEC 1-4, херпетофауна има 13 строго заштићених (7 врста водоzemца и 6 врста змијавица) и 4 заштићене прете, сисари имају 12 строго заштићених и 19 заштићених врста. На листи Уредбе о ставању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, налази се 47 врста биљака и по десетак врста гљива и животиња. На листи Конвенције о међународној трговини угроженим врстама дивље флоре и фауне – CITES је 29 врста биљака и неколико врста сисара (видра, дивља мачка).

Значајна и карактеристична обележја (традиционалног) златиборског типа предела, чије очување је један од циљева успостављања и управљања парком природе су пашњачке заравни облике контура на подлози тамнозелених, повезане скоро црних серпентинита и перидотита, између којих крикудују плитке долине водотока речне мреже Црни Рзав, усамљена стабла или чуперац боровак шума и камено-дрвене зграде, покривене шиндром намењене

становану, држању ствари и стоке. Иава централне и претежне зоне таквих प्रदेशних елемената, на подручју се идентификује и други, равноправни тип предела који се може означити као старовлашки, са модификацијама структуре пејзажа у погледу рељефа, где преовлађују дубоко усечене, клисурасто-кањонске долине у перидотитима и кречњацима, са већим речним токовима, негде и слаповима и водопадима, зитим истакнути планински врхови и карстификоване ботњаве заравни, са шареноликом шумском и жбунастом вегетацијом у којој има и стабала хрста југињана и црног и белог бора, али и тамних четинара представљених смрчом и јелом, при чему су традиционалне куће местимично покривене каменним шкриљавим плочама.

3.1.2. Заштита непокретних културних добара

На подручју Просторног плана, сходно Закону о културним добрима, статус заштићеног непокретног културног добра има седам (7) НКД, и то: једно од изузетног значаја (спомен кућа Димитрија Туцовића у Гостиљу), једно од великог значаја (црква брвнара у Доњој Јабланици) и пет споменика културе (Манастирски комплекс Увац у КО Стубло, Црква брвнара у КО Доброселци и виле Председништва Владе на Палисаду, туристички центар Златибор, Споменик са споменик-гробницом стрељаних ратника на Златибору и Споменик-чесма краља Александра Обреновића на Златибору КО Чајетина).

На основу акта о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђивања мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, који је издао Завод за заштиту споменика културе Краљеве и на основу документације просторних планова јединица локалне самоуправе, осим наведених заштићених односно утврђених непокретних културних добара на подручју Просторног плана налазе се 32 евидентирана културна добра (археолошки локалитети, објекти народног, сакралног и другог тридестелства и знаменита места).

Према Заводу за заштиту споменика културе Краљеве, подручје Просторног плана није било предмет систематског регистровања културног наслеђа, а већина приказаних података је из старе стручне документације. Из тих разлога, ближе локације евидентираних локалитета (осим на нивоу катастарских општина и само за мали део локалитета на нивоу топонима и објеката на терену, као што су сеоска гробља, црква, остаци зграда и сл.) не могу се за сада одредити и картирати. На подручју се налазе различита спомен обележја посвећена историјским догађајима и знаменитим личностима или други објекти који нису за сада евидентирани као потенцијална културна добра.

3.1.3. Воде и водно земљиште

Подручје Просторног плана припада водном подручју Сава, водној јединици број 42 – Западна Морава – Чачак и водном подручју Морав, водној јединици број 10 – Дрина – Лозница, према Правилнику о одређивању водних јединица и њихових граница („Службени гласник РС”, број 8/18). Најзначајније воде су река Дрина и Увац, ван подручја Просторног плана, и река Црн Рзав на подручју Просторног плана, као водоточи I реда према Одлуци о утврђивању пописа вода I реда („Службени гласник РС”, број 83/10).

Западноморавско-рзавско регионални систем за снабдевање водом насеља обухвата делове подсистема „Рзав”, „Западна Морава” (акмулација „Врутица”) и „Увац, Лим и Дрина” (Чајетина/Златибор – изворишта у сливу Црног Рзава) на подручју Просторног плана. У функционалном и управљачком погледу Златибор је део Западноморавског речног система коришћења, уређења и заштите вода и речног система Дрине са Лимом.

Риболовне воде у обухату Просторног плана највећим делом, у границама Парка природе, припадају Рибарском подручју „Златибор”, чији је корисник сходно Закону о заштити и одржном коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, бр. 128/14 и 95/18 – др. закон) ЈП „Србијашуме”, као управљач заштићеног подручја. Најзначајнија риболовна вода је Рибничко језеро.

3.1.4. Туризам и рекреација

Златибор је у 2018. години прославио 125 година туризма. Почетком туристичког развоја сматра се 1893. година када је краљ

Александар Обреновић посетио извор Кулашевац, који је у његову част назван Краљева вода. По овом извору названо је и првобитно насеље, које је после Другог светског рата преименовано у Партизанске Воде, да би касније добило име Златибор. Златибор се најпре фирмисао као прва ваздушна бања у Србији (са функцијом клима-терапијског лечења) и спортивно-рекреативни центар, а касније и као дечији, омладински, конгресни и транзитни туристички центар.

Посебне природне ресурсе и вредности за туризам представљају планинска увашења Торњак (1.496 m н.в.), Чигота и Муреница, Лиска и др., реке Увац са кањоном, Црн Рзав са клисуром, Јабланица, Катунница, Сушица, Љубиница и друге, Рибничко језеро и др., као и бројна природна добра Парка природе. Културна добра као туристички мотиви обухватају претежно сакралне, споменичке и етно објекте, уз нематеријална културна добра у виду старих заната и фолклора. Дестинација има доста повољан географско-саобраћајни положај на државном путу IБ реда, уз близину Барске путе Е-79, планираног аутопута Е-761 према Босни и Херцеговини и планираног аутопута у коридору XI према Црној Гори.

Просторни развој ове дестинације покренут је интензивније од 1965. године, на иницијативу локалне заједнице, уз подршку уживог политичког кадра у државној служби. Иницијативе бање подрживала је посебно Специјална болница (до 2007. године, Институт за штитасту жлезду и метаболизам, као најфирмисанија у својој медицинској области). Но, како је била социјална установа (нису је одређивао СИЗ здравства), болница је због услова на тржишту зашла 80-тих година у материјалне потешкоће, те је издвојила посебан комерцијални здравствено-рекреативан програм „Чигота” за претежно здраве посетиоце, који убрзо постаје заштитни знак Златибора.

Туристичка понуда

Досадашња туристичка понуда Златибора заснивала се на стационарном, одморно-рекреативном туризму, са доминацијом одморног туризма, уз значајно учешће здравствено-рекреативног, спортивно-рекреативног, руралног и пословног (устаном конгресног) туризма, претежно у летњој сезони. Поред развијеног стационарног туризма, Златибор се услед комплексности туристичке понуде и своје саобраћајно-географског положаја развија и као излетничка и транзитна туристичка дестинација. На самом туристичком центру се организују излети на околним туристичким атракцијама, тако да су развијени и секундарни излетничка кретања унутра ширег ареала ове дестинације. Оваква понуда углавном задовољава домаћу тражњу, наво би њено обогаћивање привукло више гостију (посебно млађих генерација на активнијим програмима забаве, авантуризма, едукације и др.). Апсолутни број и удео иностраних туриста се повећава, али и за ову врсту туриста би требало континуирано унапређивати понуду. За транзитни туризам (посебно на релацији Србија – Прногорско приморје) карактеристично је да губи значај, с обзиром да су туристичка кретања према Грчкој постала интегративна, али са друге стране Златибор је постао незобиланан пункт за иностране госте који путују на Јужном Јадрану.

Туристичка понуда на подручју Просторног плана обухвати презентацију заштићених непокретних културних добара (родне куће Димитрија Туцовића у Гостиљу, црква брвнара у Јабланици и Доброселци, виле Председништва Владе на Палисаду), као и евидентираних добара у Чајетини, Шљивовици, Семетљеву, Јабланици, Гостиљу, Љубишу, Драганици и др. На Златибору постоје следеће многобројне манифестације током читаве године, а најпосебеније и са дугом традицијом су: Дочек Нове године, Златиборско културно лето (концерти, представе и сл), Дочек српске Нове године, Сајам сукоместитих производа или популарна „Припутјада” (ван подручја Плана), Сабор Ловца Србије и Златиборски хајка на лукови, Шљивовички сајам домаће ракије, Сеоски вишебој у Јабланици, Традиционални Сабор трубаца и смотра народног стваралаштва, Сабор изворне народне песме „Без извора нема воде...”. Летња улични ереки кабаре, Ликовна колонија „Гришва” и многе др.

Туристичку понуду чине и ловишта „Торњак-Чапловић” и „Шарган” (део) којим гасују ЈП „Србијашуме” и „Златибор” којим управља Ловачки савез Србије преко Ловачког удружења „Златибор” у Чајетини. У понуди учествује и споретски риболов на

риболовним водама језера и река, којим газдује Риболовачко удружење „Рзав“.

Физички садржаји туристичке понуде на подручју Просторног плана најразвијенији су у Туристичком центру Златибор (Краљева Вода), а затим у викенд насељима (Рибница, Водице, Борова Глава, Смиљански Завоси, Царево Поље, Шаниовци, Гајеви, Валевски Гај) и у селима (домаћинске и викенд куће у Гостиљу, Шљивовици, Рудинама, Доброселици, Мушветима, Љубици и др.). Викенд насеља су већином грађена бесправно, села су углавном добро саобраћајно повезана, а сва насеља су недовољно опремљена јавним службама и сервисима. Од понуде у простору, најразвијеније је скијалиште „Торник“ којим газдује ЈП „Скијалишта Србије“.

У ближој и нешто даљој околини подручја Просторног плана, излетничку и трајантну туристичку понуду чине: у оквиру општине Чајетина – Музеј народног градитељства у Сирогојну са етно-занатским производима и Стопића пећина, уређени водовод у Гостиљу са базеном, Стопића пећина, купалишта у Љубици, Семенгјево, Голови и друго. Ван општине Чајетина – град Ужине, Парк природе Шарган – Мокра гора са Међаником – Дрвениградом, скијалиштем „Ивер“ и Шарганском осмином, етно насеља Кремна, Врутич и др., планина Златар, Национални парк Тара, Прибојска Бања са манастиром Св. Николе, језера Врутич, Радоњско, Златарско, Потпећно и Сјеничко и др.

Туристичку понуду координира и промовише Туристичка организација „Златибор“ са седиштем у центру Златибор. Од туристичких агенција, на Златибору функционису „Zlatibor tours“, „Trendy Travel“ и „Navigator Zlatibor“.

Туристички промет

Најбољи резултати туристичког промета на Златибору у бишој Југославији остварени су 1981. године са 123.000 долазака и 644.000 ноћења. Ови резултати надмашени су у броју тек 2015. године (148.372 долазака), а у броју ноћења тек 2016. године (651.798 ноћења).

Према последњим расположивим подацима, на Златибору су остварени следећи резултати регистрованог туристичког промета:

– долазак туриста у 2018. по подацима ресора туризма – укупно 217.311 (36,44% од долазака у планинским местима и 6,33% од долазака у Србији); од тога 158.726 домаћих (73,04%, односно 33,45% од домаћих долазака у планинским местима и 9,23% од домаћих долазака у Србији) и 58.585 страних (26,96%, односно 48,08% од страних долазака у планинским местима и 3,42% од страних долазака у Србији); по „Статистичком годишњаку Републике Србије 2018.“, у оквиру региона Шумадија – Западна Србија, Златибор је у 2017. учествовао са 17,97% долазака туриста, односно 17,78% домаћих и 18,60% страних; учешће долазак домаћих туриста варира уз блажи пораст, а учешће долазак иностраних туриста је у изразајном порасту;

– ноћења туриста у 2018. по подацима ресора туризма – укупно 763.687 (35,15% од ноћења у планинским местима и 8,19% од ноћења у Србији); од тога 616.742 домаћих (80,76%, односно 33,74% од домаћих ноћења у планинским местима и 10,86% од домаћих ноћења у Србији) и 147.125 страних (19,24%, односно 42,64% од страних ноћења у планинским местима и 4,02% од страних ноћења у Србији); просечан број ноћења по госту – укупно 3,52, односно 3,89 домаћих и 2,83 страних; по „Статистичком годишњаку Републике Србије 2018.“, у оквиру региона Шумадија – Западна Србија, Златибор је у 2017. учествовао са 19,47% ноћења туриста, односно 19,34% домаћих и 20,07% страних; учешће домаћих ноћења варира уз блажи пораст, а учешће иностраних ноћења је у значајнијем порасту.

Знатан део туристичког промета није регистрован.

Туристички смештај

Број регистрованих туристичких лежаја на Златибору по „Статистичком годишњаку Републике Србије 2018.“ износио је 2017. године 6.030, односно 26,68% од регистрованих лежаја у планинским местима Србије и 5,69% од регистрованих лежаја у Србији. Туристички смештај заступљен је у хотелима, апартманским насељима, одмаралиштима, вилма, пансионима, викенд кућама, адаптираним сеоским кућама и др.

На Златибору је у 2018. години, по подацима ресора туризма, било категорисано 13 објеката туристичког смештаја (од тога два са 2*, четвори са 3*, шест са 4* и један са 5*) са укупно 1.540 лежаја и то: апартманско насеље „Краљевински“ са 2* и 160 лежаја, хотел „Зеленакада“ са 2* и 78 лежаја, камп „Златибор“ са 3* и 200 места, пансион СЦ „Златибор“ са 3* и 85 лежаја, хотел „Златиборска ноћ“ са 3* и 56 лежаја, хотел „Президент“ са 3* и 29 лежаја, хотел „Златибор Мона“ са 4* и 210 лежаја, хотел „Олимп“ са 4* и 76 лежаја, хотел „Идиша“ са 4* и 43 лежаја, хотел „Мир“ са 4* и 56 лежаја, хотел „Палисад“ са 4* и 304 лежаја, хотел „Ирис“ са 4* и 57 лежаја и „Гранд хотел Торник“ са 5* и 186 лежаја.

Поред наведених категорисаних објеката туристичког смештаја, на Златибору постоји смештај у „Институту/Специјалној болници“, у више виле, одмаралишта и коначишта са угоститељским објектима (пансион), уз бројне викенд куће у центру и на дисперзивним локацијама, од којих се већина излаже, као и адаптиране и нове сеоске и викенд куће у околиним селима Гостиље, Шљивовица, Рудине, Мушвете, Доброселица, Љубиш, Семенгјево, Јабланица, Бранешин и Алини Поток. Од 28 одмаралишта са укупно 1.583 лежаја, 25 припада радним организацијама и јавним установама, два су деција одмаралишта и једно студентско одмаралиште. У сеоском туризму, категорисано је у општини Чајетина око 400 лежаја, на подручју Просторног плана највише у насељима Гостиље, Рудине, Љубиш, Семенгјево, Доброселица, Јабланица и Шљивовица.

Просечна годишња попуњеност смештајних капацитета је око 20% (око 28% код основних и око 17% код комплементарних).

С обзиром да је број регистрованих туристичких лежаја знатно мањи од стариног броја лежаја који се излажу (посебно у комплементарном смештају), регистровани туристички промет у броју долазака и ноћења је такође знатно мањи од стварног.

Стварни постојећи број лежаја који се активно излажу, на подручју Просторног плана се може проценити на око 15.000, од тога око 5.000 основних и око 10.000 комплементарних. У складу са овом проценом броја лежаја, може се проценити реалан годишњи туристички промет и то: у броју долазака око 350.000 и у броју ноћења око 1.300.000.

Квалитет туристичког смештаја на Златибору, уз одређене изузетке, није задовољавајући. Код знатног броја објеката потребна је модернизација и подизање стандарда смештаја, уз обогачавање садржаја рекреације и забаве са разноврсним програмима.

Спортско-рекреативни садржаји

Од спортско-рекреативних садржаја на Златибору постоје:

– јавно алпско скијалиште „Торник“ 1.100–1.495 m н.в. са три жичаре (6-сед „Торник“ дужине 1.850 m капацитета 3.000 ск./л, ски-лифт „Криво планиште“ дужине 1.100 m капацитета 1.200 ск./л и ски-лифт „Бандера“ дужине 850 m капацитета 1.200 ск./л), три ски-стазе и три ски-пута (црвена стаза „Зигота“, хомологована црвена стаза „Торник“ и хомологована црвена стаза „Змајевач“), плавни ски-пут између полазних станица жичаре „Бандера“ и „Торник“, црвени „Рибнички ски-пут“ и црни ски-пут између излазне станице жичаре „Криво планиште“ и полазне станице жичаре „Бандера“; укупна дужина ски-стаза и ски-путева је 8.000 m); у саставу скијалишта је техничка база, полигон ски-школе са беби-лифтом, инфо-центар, ГСС, амбуланта, ски-бафе и паркинг (уз полазнице жичаре „Торник“). Винтор центар (уз излазну станицу жичаре „Торник“), тубинг полигон са покретном траком (уз полазнице жичаре „Криво планиште“), боб на шинама, стаза за адреналинско слушање и садржаји рекреације и забаве (авантура парк, мини голф и мултифункционални спортски терен). Скијалиште је опремљено системом за вештачко оснежавање свих ски-стаза, али без довољно ефеката у условима повишених зимских температура;

– спортско-рекреативни садржаји у оквиру Културно-спортског центра Златибор: језеро у центру, отворени олимпијски базен, спортска хала, два отворена терена за фудбал, терени за мале спортове, као и мало скијалиште „Обудовица“ са једним ски-лифтом и ски-стазом; тениски терени „Језеро“, трим стаза „Караула“, нордијска ски стаза и др.; спортска хала у Чајетини;

– већина спортско-рекреативних садржаја је у саставу хотела и неких других смештајних објеката, највећим делом у центру Златибор (затворен 25-метарски базен, fitness сала и wellness

програм у „Институту/Специјалној болници“; wellness програм, мали затворени базен, хидромасажа, сауна и теретана у хотелу „Златибор-Мона“; отворени олимпијски базен, отворени децијни базен, ара центар и билијар клуб у хотелу „Олимп“; затворени базен, џакузи, сауна и теретана у Хотел-клубу „Сателит“; спортски хала „Златибор“ за све мале спортове на 1.500 m² са могућих 2.500 седишта, fitness центром и теретаном у оквиру комплекса „Краљеве воде“; спортски центар за мали фудбал, кошарку, одбојку и тенис у студентском одмаралишту „Ратко Митровић“) и мањим делом у окружењу (центар за рекреацију ралника – терени за фудбал, кошарку, одбојку, тенис и бојање, сала за стони тенис, теретана и ски-лифт у хотелу „Ловац“, Војнице; два мада отворена базена, џакузи и сауна у Националној кући „Simex“, Љубиш; базен уз вилу „Романтика“ и базен у Гостиљу);

– остали спортско-рекреативни садржаји понуде у окружењу центра Златибор: јахањом полигони Фарма „Златибор“ и Раин „Зона“, параслајдинг полигони на Торнику и Чиготи, купалишта на малим језерима, излетничке, бициклистичке и планинарске стазе и др.; за нордијско скијање уређене су три стазе и стрелиште за бијатлон; за параслајдинг су уређени полигони „Мукер“ на Чиготи, „Градина“ на Торнику и на фарми „Крива Бреза“; за картинг је изграђена стаза дужине 350 m; на подручју и ван подручја Просторног плана уређене су следеће стазе: стазе за планинске бицикле у дужини од 160 km, „Озонске стазе Златибора“ за излете (кружна стаза, стаза здравља на Чиготи, „Авантура Мокра гора“, „Златиборске бочаге“ и „Сиросојно“ укупне дужине од 98 km), стазе за трим рекреацију, јахање и шетњу (пешачка стаза „Споменик“ и др.); од излетништа и купалишта уређени су: Јовино врело – излетниште на путу према Мокрој гори са малим језером за спортисти риболов и уређеним купалиштем (са рестораном и бунгаловима); купалиште уз апартаманско насеље „Златиборска језера“ на путу ка Семетљеву (са 3 апартамана и рестораном); купалиште „Код комше“ на путу ка Семетљеву, купалиште у Мушветана и др.;

– у општини Чајетина постоји 17 спортских друштва и клубова, међу којима Кошаркашки клуб „Златибор“ и Смуچارски клуб „Златибор“; на Златибору су активне две школе кошарке (А. Николића и Пенареког).

Јавни садржаји у функцији туризма

Садржаји јавних служби и сервиса од значаја за туризам заступљени су у Златибору и Чајетини са солидним функцијама кад се ради о здравству, угоститељству и трговини. Садржаји културе, едукације, администрације, развијени су у Чајетини, али су у насељу Златибор ове функције знатно мање заступљене упркос изузетном високом нивоу развоја туризма. Услед неадекватног уређења насеља Златибор, превеликих коефицијената изграђености и збуњености грађевинског простора, као и високе еспратности објеката дошло је до угрожавања концепта развоја туризма (са бројним последицама: трајно губљење јавних површина, проблеми у саобраћају и паркирању, недостатак простора за спорт, забаву и деције садржаје, лимитираност реализације јавних сервиса и др.). У осталим насељима на подручју Просторног плана све јавне службе и сервиси заостају у односу на потребе развоја туризма и локалног становништва.

Јавна туристичка инфраструктура релативно је развијена, претежно у ски-центру „Торник“, а у центру Златибор и нарочито у осталим насељима заостаје. Саобраћајна инфраструктура је недовољно изграђена и недовољног квалитета за потребе туристичких кретања на подручју Просторног плана. Водна инфраструктура не задовољава потребе за коришћењем вода у туризму. Електроенергетска инфраструктура не покрива потребе туризма, посебно у сеоским насељима, што важи и за телекомуникациону инфраструктуру.

3.2. Друге намене на подручју Просторног плана

3.2.1. Природни ресурси

3.2.1.1. Пољопривредно земљиште

Обухватајући 40,9% од укупних површина, земљишта намењена пољопривреди (око 22.244 ha трајних травњака и 4565 ha под интензивним културама) чине један од кључних елемената

уникатних природних и предојних вредности подручја Просторног плана и Парка природе „Златибор“, са пространим пашњацима и ливадама на благо заталасној висоравни. Земљишта која се интензивно користе (више, вргови и воћњаци), скромно су заступљена (око 7% од укупних, односно 17% од пољопривредних површина) и углавном лоцирана у долинама водотока, на теренима са благим нагибима и дубљим педолошким слојем.

Под утицајем процеса деаграризације становништва, праћених депопулацијом малих села, сенилизацијом пољопривредног становништва, напуштањем традиционалног пашњачког сточарства и испланском изградњом објеката за одмор и рекреацију, последњих деценија забележена је тенденција sukcesивног смањивања површина и производно-економског потенцијала пољопривредних земљишта, посебно ливадско-пашњачких екосистема, који су данас у знатној мери захваћени природном сукобљеном жбуња, корова и друге вегетације ниске еколошке и економске вредности.

За разлику од пашњака који се већим делом налазе у државној својини, готово сва обрадива земљишта (оранице, воћњаци и ливаде) су у приватном власништву тзв. домаћинстава са пољопривредним гадништвом, од којих је добар део настао изван подручја Просторног плана. На основу Пописа 2002. године може се проценити да око 90% ових домаћинстава користи мање од 3 ha обрадивог земљишта, већином има мешовите изворе прихода, док је технички опремљена и слабо трајно оријентисана.

Сходно природним одликама преовлађујућих хумусно-силикатних земљишта, већином формираних на серпентинитској основи, и травне вегетације спонтано настале на првобитним шумским стаништима, пољопривреда Златибора почива на узгоју говеда и оваца. Традиционалну зимску крмну базу чини сенажа, а летњу – слободно пашарење, током којег животиње без ограничења користе зелену масу на целој површини пашњака. Пашњачко-ливадске површине се одликују великом разноврсношћу биљних асоцијација, које већином сачињавају биљке велике екосистемске, али ниске хранивне вредности. У 7. и 8. катастарску класу сврстано је око 90% од укупних површина пашњака и 70% ливада.

Око половине економних заступљених и ниско продуктивних ораница (само око 1% њива је у 3. и 4. 22% у 5. и 6. а 77% у 7. и 8. класи) је запарложено. Највише обрађиваних ораница је намењено производњи крмног била, углавном, луцерке и детелине. Од жита се најчешће сеје јечам и овас, такође, за исхрану сточне, а од површа – кромпир.

У воћарству је по броју стабала и површини под засадом најзаступљенија шљива, а затим следи јабука. Ове културе се већином екстензивно узгајају на површинама до 30 a и дају мале и неретовне приносе. На окућницама се среће понеко стабло трешња, вишња и крушака. На локацијама без већих микроклиматских и конфигурационских ограничења се у новије време подижу засади маливи, просечне површине 10–15 a. Иницирано је и искористивање природних погодности за плантажно производњу боровнице.

Реалне изгледе за заокрећиве дугорочних негативних тенденција у коришћењу земљаних и других аграрних ресурса пружају новије активности на развоју пољопривреде у општини Чајетина, којој припада 82,3% од укупних површина, односно 88,4% травних екосистема и 82,7% ораница и воћњака са територије Парка природе „Златибор“. Рел је о ефектима IPA пројеката прекограничне сарадње „Златиборско Комско пашњаци“, која је реализован у сарадњи са општинском Андријевица и млекарне „Наша Златка“ у КО Крива Река – у сарадњи са општинском Плав. Ова млекарна удружује мале произвођаче са интенцијом да у другој фази реализације пинуду јавно-приватно партнерство произвођачима са 20–30 крава који се деценијама уназад баве производњом млека. Јуна 2001. године основано је Привредно друштво за развој пољопривреде Златиборски Еко Аграр ДОО из Чајетине, које пружа логистику субвенцијама, реализује разне донаторске програме и пројекте у сарадњи са министарством надлежним за пољопривреду. Између осталог, програме испитивања земљишких и физичких особина земљишта ради побољшања његове продуктивности и усклађивања структуре коришћења са просторно хетерогеним природним условима. У оквиру овог непрофитног друштва послужује лабораторија за микробиолошку контролу квалитета млека „Крива Река“, основан је фонд за подизање малишњака, обезбеђена стручно-саветодавна подршка Ветеринарског специјалистичког института из Краљева по питањима развоја сточарства, здравствене безбедности

хране, примене правила добре пољопривредне праксе, добробити животиња и др, отворен вебсајт (www.ekoagrac.org) за размену искустава, промоцију производа за тржиште и сл.

3.2.1.1.2. Шуме и шумско земљиште, ловство

На подручју Просторног плана шумом и жбунастом вегетацијом обраста је површина од 366,38 km², тако да садашња шумовитост износи 42,3% (рачунано без жбуња). У укупној површини државне шуме учествују са 11.765 ha, а шуме у приватном власништву на 16.025 ha.

У Парку природе шуме покривају 58,3% површине, травне површине 39,5%, пољопривредно земљиште 1,1% а остало 1,1%.

Територија Просторног плана припада Тарско-златиборском шумском подручју, на коме су издвојени следећи комплекси:

- алувијалних-хидрофилних типова шума,
- ксеротермофилних сладуново-церових и других типова шума,
- ксеромезофилних китњакових и грабових типова шума,
- мезофилних букових и буково-четинарских типова шума,
- појас фригорофилних четинарских типова шума,
- термофилних борових шума.

Стање државних шума

Шуме у државном власништву на подручју Просторног плана покривају 11.764,86 ha или 42,34% површине под шумом. Простору се у два шумска подручја: Тарско-Златиборском (шуме на територији општине Чајетина и града Ужице) и Лимском (шуме на територији општина Нова Варош и Прибој). Њима гаддују ШГ (шумско газдинство) Ужице (ШУ – шумска управа Златибор и Ужице) и ШГ Пријеполје (ШУ Нова Варош и Прибој) које се налазе у оквиру ЈП „Србијашуме“.

Табела 2: Дистрибуција државних шума по ЛИС

ЛИС	Површина (ха)	Површина (%)
Чајетина	7846,64	66,70
Ужице	1177,81	10,03
Прибој	956,80	8,13
Н. Варош	1783,61	15,18
Укупно	11764,86	100

У државним шумама примењује се принцип одрживог и вишефункционалног газдовања. Досадашњом динамичном праксом планирања газдовања шумама и ширења површине под заштитеним природним подручјима, дефицирано је осам приоритетних намена са различитим приоритетним шљевима (примарним, секундарним и пратећим). По површини доминантне су заштитне шуме земљишта и вода са 42,11%, шуме производне намене са 17,61%, шуме у Парку природе са 39,96%. Један део отуђаних састојина је опредељен као семенског објект (0,32%).

Просечна вредност запремине је 141 m³/ha, а запреминског прираста 3,16 m³/ha. У високим шумама производне намене, просечна вредност запремине је 177 m³/ha, а вредност запреминског прираста 3,98 m³/ha, што је блиско просечним вредностима у српским шумама (v 160 m³/ha; iv 4,4 m³/ha). Највеће производне ефекте по јединици површине су у семенским састојинама јеле и смрче, са просечном запремином од 450 m³/ha и просечним прирастом од 9,36 m³/ha, што би се за ову категорију шума могло сматрати производним оптимумом. Релативно високи производни ефекти су у шумама намењеним заштити (изворишта) вода (v 339 m³/ha и iv 7,43 m³/ha). Скромни производни ефекти су у шумама Парка природе (51;52;53), у којима је просечна вредност запремине 140 m³/ha, а запреминског прираста 3,38 m³/ha. Разлог затеченом стању треба тражити у доминантно екстремним ксеротермним условима станишта и старосној структури ових шума. У заштитним шумама земљишта-станишта од водне ерозије тренутни производни ефекти су ниски, у којима се просечна вредност запремине креће од 9 m³/ha до 83 m³/ha, а запреминског прираста од 0,1 m³/ha до 1,4 m³/ha.

У односу на порекло састојина доминирају шуме високог порекла које покривају 85,08% укупно обраста површине, од чега су природно обновљене састојине доминантне са 68,30% учешћа, а вештачка подигнуте састојине покривају 16,78%. Деградационе форме се јављају у високим и изданаčким шумама и

покривају 1,07% површине. Изданаčке шуме су површински релативно скромно заступљене са 11,61%.

У односу на степен отуђаности стање се може сматрати осредњим, иако у укупном шумском фонду доминирају отуђене састојине (са учешћем од 75,3% у шумама којима гаддује ШУ Ужице до 60,0% у шумама којима гаддује ШУ Златибор). Учешће разређених састојина је јасно изражено (23,8% у ШУ Ужице и 30,0% у ШУ Златибор). Девастирани састојине на територији ШУ Ужица покривају 10,0% површине, док је њихово присуство на територији ШУ Златибор незнатно (0,4%). Присутна разређеност и девастирани састојина у доброј мери условљава мере и радове планског карактера у будућем дугорочном периоду.

У укупном шумском фонду доминирају чисте састојине са учешћем од око 70%, док мешовите шуме покривају 30% површине. Најзаступљеније категорије шума су борове чисте и мањим делом мешовите састојине које заједно обухватају укупну површину од 8398 ha, од чега су састојине природног порекла заступљене на 6076 ha. Различити су појавни облици у мешовитим шумама, од мешовитих шума приог и белог бора, преко мешовитих шума букве и приог бора, до полидоминантних заједница смрче/јеле/букве. Састојине природног порекла налазе се на природним боровим стаништима ултрабазичним земљиштима (на еволутивно-тенетској серији земљишта), на периодично и серпентинитно и мањим делом на инвазијалним земљиштима и принципима (реиданцима) на кречњаку и доломиту. Састојине вештачког порекла су највећим делом површине подизане на одговарајућем станишту, али и делом и на стаништима других шума. Борове шуме, у планском смислу, треба дугорочно посматрати као пионерске врсте – предале категорије које по појави прогресивне сукцесије треба препустити аутохтоним врстама.

У односу на актуелне податке састојинске инвентуре шума, евидентирано је 14 врста дрвећа, при чему су 5 са IUCN списак реликтних, ендемичних, ретких и угрожених врста. Специфичност овог подручја је доминација четинарских врста дрвећа са 92% у шумском фонду. Знатно је присуство јеле (12%) као станишно фрагментираних врста на ширем европском простору. Од лишћарских врста дрвећа најзаступљенији су буква (3,95%) и китњак (3,19%).

Приоритет има противпожарна заштита шума, с обзиром на биоеколошке карактеристике шума.

Стање приватних шума

Шуме у приватном власништву покривају 16.025 ha или 57,66% површине под шумом.

Према попису шума и шумског земљишта шумских подручја, у Закону о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон), у Тарско-златиборско шумско подручје улазе и приватне шуме на територији града Ужице и општине Чајетина, а у Лимско шумско подручје улазе и приватне шуме на територији општина Нова Варош и Прибој. Ове шуме нису уређене, него се у њима гаддује на основу Привремених годишњих планова газдовања. Газдовање овим шумама је поверено ШГ „Ужице” из Ужица и ШГ из Пријеполја.

Табела 3: Површина приватних шума

ЛИС	Површина (ха)
Чајетина	13 301
Н. Варош	2 587
Ужице	28
Прибој	108
Укупно	16 024

Доминирају шуме букве (на 30,0% површине), шуме цера (24,5%), шуме китњака (7,9%), шуме граба (7,6%), шуме борове (7,9%), шуме сладуна (6,0%), шуме багрена (5,5%), шуме смрче (5,5%) и шуме грабаћа и приог граба (1,6%). Остале категорије шума су присутне са учешћем мањим од 1,0%. Учешће четинара у обрастај површини у односу на лишћар износи 14,3%.

У односу на порекло у шумском фонду у приватном власништву доминирају изданаčке састојине (69,1%), потом састојине високог природног порекла (27,7%), док је учешће састојина вештачког порекла незнатно (3,2%). Производни ефекти у високим шумама су осредњи (v 216 m³/ha; iv 5,95 m³/ha), и нешто су изнад

просека за ове шуме у Србији. Ипак производни ефекти у наведеној категорији су знатно изнад оних у састојцима изданичног порекла у којима се производи потенцијал користи са око 70% у односу на високе шуме. Скраман производни потенцијал вештачки подигнутих засада четинара је резултат старосне структуре и скромног производног потенцијала станишта на коме се оне налазе. На скромне производне ефекте утиче и тренутна дебелинска структура шумског фонда. Однос запремине таног : средње јакос : јаког дрвета је 62%: 27%: 11%.

У односу на мешовитост, стање се може оценити неповољним. У укупном шумском фонду доминирају чисте састојке које покривају 66% шумом обрасле површине. Овим је значајно угрожена биоekлошка стабилност састојки. Ипак, с аспекта тренутних производних ефеката вредности тих показатеља израженије су у чистим у односу на мешовите састојке.

Здравствено стање шума и изложеност ризицима

Од абиотичких фактора данас се посебан значај приписује климатским променама, веројатноћима и пожарима. Од штетних биотичких фактора највећи значај имају паразитне гљиве и штетни инсекти, а у мањем степену глодари и паразитне цветнице (нпр. меле, видни косица и сл.). На основу смањена здравственог стања шума констатовано је следеће: смањење изумитета стабала појединих врста дрвећа; умањена производност и биоekлошка стабилност; интензивно сушење шума посебно четинара (смрче и јеле), али и релативно слабо изражена дефолијација. Далеко највеће штете од биотичких чинилаца причињавају гљиве *Heterobasidium parviporum* (на смрчи), односно *H. abietinum* (на јели). Од инсеката, то су поткорњаци – ситни и губар, посебно на храстовима. Појава епифитоза пигогенних гљива и/или градиација штетних инсеката имају следеће ефекте: трулеж, рак ране, болести коре (букове), мозаике и преломи. На млађим стаблима белог јасена (*Fraxinus excelsior*), пре две године је први пут констатована паразитска гљива *Hymenochaetia fraxinea*, која доводи до сушења стабла. Свакако ради се о једном од најопаснијих паразита.

Остали фактори ризика су: штете од глодара, појава меле, шумски пожари, светогломи, светогризале, ветроломи и ветропале, мразоушнице, утицај полутанита и других загађивача, бесправне сече.

Према садашњим еколошко-фитогенолошким спознајама и искуству – по ступњу запалјивости, могућностима потпалјавања ватре и брзини ширења пожара – заступљене шуме припадају категоријама I–VI степена угрожености од пожара.

Један од основних предуслова за реализацију планова газдовања шумама у односу на концент аншефункционалне одрживости је одговарајућа отвореност шумских комплекса шумским путевима. Садашња отвореност је различита по појединим шумским подручјима и износи у Тарско Златиборском шумском подручју 9,46 km²/1000 ha, а у Лимском шумском подручју 13,46 km²/1000 ha. Основ наведене отворености су меки шумски путеви, при том нередовно одржавани и запуштени. У целини гледано, полазећи од затечене густине путева и развијености путне мреже, шуме се могу сматрати средње отвореним, што у приоритете истиче потребу одржавања постојеће путне мреже и увећање густине путне мреже изградњом нових шумских путева.

Ловство

Подручје Просторног плана једним делом обухвата ловиште „Златибор“ којим газдује ЛУ „Златибор“ из Чајетине и ловишта „Шарган“, „Торник-Чавловац“ и „Црни врх – Љесковац“, којима газдује ЈП „Србијашуме“. Главне стадио гајене врсте ловне дивљачи су дивља свиња, срна и ласица. Подручје насељавају и друге (негајене) врсте ловне дивљачи које су ловостварем трајно заштићене (медвед у пролазу, видра, ласица), затим врсте које се могу ловити у одређеном периоду (јазвак, куна белаша, куна златна, веверица, дивља мачка и др.) или у току целе године (вук, ласица). Комерцијални лов, односно ловни туризам, није развијен.

Доминантан бонитет станишта за основне врсте дивљачи у ловиштима је трешки, а добар део површина припада и другом бонитету станишта.

Основне карактеристике стања дивљачи у ловиштима су:

– недовољна бројност основних врста дивљачи у односу на бонитет станишта,

– неповољан квалитативни састав у оквиру садашње бројности основних врста,
– неповољна полна и старосна структура високе аутохтоне дивљачи.

3.2.1.3. Ерозиони процеси

На подручју Просторног плана су заступљене геоморфолошке форме и њима припадајући процеси који припадају доминантно делувацијално-продувацијалном али и у одређеном делу крашном рељефу. Нијећи део подручја је под нагибима терена преко 6° (преко 80% површине плана) који, у контексту заступљених геолошких и педолошких формација, има потенцијал за развоју појачаног спирања и одношене земљишног материјала. Велики део подручја покривен је компактним елементима шумске вегетације и квалитетним пашњацима и ливадским формацијама који синергијично инхибирају природну експозицију предсона типова Златибора према генези процеса ерозије земљишта.

На подручју Просторног плана доминира V категорија ерозионих процеса, односно, врло слаби ерозиони земљишта која заузима површину од 426.18km² (59.10%). Ове површине производе око 55,000 t годишње што је у границама природне (нормалне, геолошке) ерозије земљишта. Посебна ерозионе продукције на 5.2t по хектару годишње одвија се на површини од 183.03 km² (25.39%) и представља IV категорију ерозионих процеса. Ове површине су просторно лоциране на вршним деловима сливона Црног Рзава (до ушћа реке Обрадовине укључујући све површине које граничирају Рибничком језеру), водотока Бијела вода (до профила укрштања са железничком пругом), водотока Катунница, водотока Грижа, на подручју атара насељених места Стубла, Семегево и левим долинским странама сливона водотока Грабовица. Ерозиона продукција на овим површинама је око 70,000 t годишње. Средња категорија ерозије је проблематична појава с обзиром на чињеницу да на површини од 103.84 km² (14.40%) производе више од 100,000 t земљишног материјала годишње. Површине под средњом категоријом ерозије се налазе на простору сливона водотока Сушице, атара насељених места Горње Рудине (зона вождолина између сливона водотокова Катунница, Приштаница и Грабовица), Гостиље, Доброселица (слив Доброселичке реке), Јабланица, десне долинске стране реке Увац и делова поделивона Црног Рзава. Ерозија средње интензитета се јавља на површинама које се користе за потребе пољопривредне производње, ливадама и пашњацима у функцији сточарства и рекреације (ски-стале), голим земљиштима, зонама уских водотокова са израженим ваздушним падом и сл. Јака ерозија се налази на укупној површини од 7,86 km² (1.09%) док се екстремна ерозија јавља у траговима, углавном као екстремна форма јаке ерозије, на површини од 0.18 km² (0.02%). Ове две категорије (I и II) разорности земљишних творенина производе годишње скоро 15,000 t земљишног материјала на површини од око 1% подручја што их квалификује као ерозиона подручја. Ове категорије ерозионих форми су лоциране искључиво на просторима са оскудом вегетацијом (форме голети) и пољопривредном земљишту на нагибу.

3.2.1.4. Геолошки ресурси

На основу службене евиденције катастра експлоатационих поља који се води у Министарству рударства и енергетике утврђено је да на територији обухвата Просторног плана постоје експлоатациона поља „Магнетит Ужиче“ за експлоатацију магнетита на локалитетима Торник (површине 0,05 km²), Бер лук (површине 0,46 km²), Словина (површине 0,34 km²), Криве стране (површине 0,09 km²), Драглица (површине 13,9 km²), Стубло (површине 1,1 km²).

На подручју Просторног плана истражене су оверене резерве минералних сировина ПРФГ Агрегати, кречњак као техничко-градњевински камен на локалитету Алин поток (површине 0,1 km²).

На подручју Просторног плана одобрено је извођење геолошких истраживања минералних ресурса „Магнетит Ужиче“, за истраживање магнетита на локалитету Рибница.

На подручју Просторног плана одобрено је захватање и одрживо коришћење ресурса воде за пиће „Златибор 2р вода д.о.о.“ из Субоцине на врелу Гостиље, ХТП „Олјак“ д.о.о. на простору ХТП „Олјак“ на Златибору, Општини Чајетина на изворнику Краљев

трг на Златибору (Бунар НЕБТ – 1/11), „Interchem-Him“ д.о.о. на изворишту Хемел на Златибору, и ПК „Златибор“ а.д. на изворишту Бјела Чесма на Златибору.

Одобрено је истраживање подземних вода – питка вода предузећу „Teikom д.о.о.“, ЈКП Воловод Златибор на изворишту Голово и Љубиш.

Апликанти за истраживање су: а) ЈКП Воловод Златибор на извориштима Голово и Љубиш; б) Construzione д.о.о. за истраживање подземних вода – питка вода.

3.2.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Становништво

Према подацима Пописа из 2011. године, у двадесет осам (статистичких) насеља која су делом или у целости обухваћена Просторним планом живело је 17.952 становника. Подручје Парка природе обухвата делове двадесет три насеља чији је укупан број становника 2011. године износио 13.470. Већину насеља на подручју Просторног плана, изузев Чајетине и Златибора карактерише депопулација. Опдање броја становника последица је ниског природног прираштаја и интензивних миграција становништва ка већим урбаним центрима. У односу на претходни Попис из 2002. године, укупан број становника на подручју Просторног плана смањен је за 8%.

Просечна густина насељености у 2011. години износила је 38 ст./км² при чему је највећа у насељу Чајетина (595 ст./км²), а најмања у насељима Брезна (2 ст./км²) и Семетљево (3 ст./км²). У насељима у обухвату Парка природе просечна густина насељености износила је око 17 ст./км².

У старосној структури на подручју Просторног плана највеће учешће имало је одрасло становништво (19–59 година) са 54%, учешће старог становништва (преко 60 година) износило је 27%, док је учешће младих (0–19) износило 18%. Ученике радно способног становништва (15–64 година) у укупном становништву износило је око 67%. Просечна старост становништва износила је 52 године. Најнеповољнија ситуација је у насељима Семетљево и Стубло где доминира старо становништво (преко 60%), а просечна старост становништва износила је 62 године.

Негативни демографски трендови условљавају смањење броја домаћинства. Према подацима Пописа из 2011. евидентирано је 4.841 домаћинство у насељима која су у обухвату Парка природе, што је за 2.151 домаћинство мање у односу на 2002. годину. На подручју Просторног плана ситуација је повољнија захваљујући константном порасту домаћинства у насељима Чајетина и Рача. У структури домаћинства на подручју Просторног плана највећи удео имала су дволичана (28%), самачка (21%) и четворочлана домаћинства (18%). Просечна величина домаћинства износила је 2,6 чланова.

Стамбени фонд на подручју Просторног плана бројао је 15.418 јединица од којих је око 40% било настанено. Према Попису из 2011. године око 31% укупног стамбеног фонда користило се повремено, за туризам и рекреацију, при чему је овај проценат највећи у насељима Доброселица (69%), Драглица (54%) и Сеништа (51%).

Мрежа насеља

Мрежа насеља обухвата фрагменте формираних мрежа насеља у оквиру територије града Ужича и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој.

То су потпланинска/планинска насеља претежно разбијене морфолошке структуре. Мрежу насеља на подручју Просторног плана карактерише доминација патуљастих насеља (< 250 становника). Према величинској категорији издвајају се четири насеља у којима се број становника кретао од 250 до 500. Пет насеља припадају категорији средње малих насеља (500–700), док су се насеља Чајетина, Бања, Златибор и Рача налазила у категорији великих насеља (преко 1000 становника). Просторна и функцијска трансформација мреже насеља на подручју просторног плана одвијала се под утицајем развоја градског центра Ужиче и општинских центара Чајетина, Нова Варош и Прибој.

У погледу функцијских карактеристика на територији општине Чајетина издвајају се насеља: Чајетина као општински центар,

насеље Златибор која захваљујући развијеној туристичкој функцији има статус градског насеља, Бранешчи и Шљивовица са вешим нивоом опремљености услугама и јавним службама и добром саобраћајном повезаношћу која се остварује државним путевима I и II реда и железничким саобраћајем. Остала насеља/делови насеља на територији града Ужиче, општина Прибој и Нова Варош, чији су мањи делови обухваћени планинским подручјем функционално грађивирају одговарајућим центрима у мрежи насеља града Ужиче и општина Нова Варош и Прибој.

Јавне службе

Предшколско образовање организовано је у оквиру предшколске установе у Чајетини са радном јединицом на Златибору. Поред тога предшколска група постоји у Шљивовици. У насељу Бања на територији општине Прибој (које је делом обухваћено Просторним планом) постоји објект предшколског образовања. Мрежу објеката основног образовања чине матична осморазредна школа у Чајетини и Златибору. Издвојена одељења четвороразредне основне школе постоје у насељима Шљивовица, Аливи Поток, Гостиље, Љубиш, Доброселица, Јабланица, Бања, Драглица, Негбина и Бела Река. У општинском центру Чајетина постоји Средња угоститељско-туристичка школа.

За потребе физичке културе, постоје отворени спортски терени при основној школи у Гостиљу, Доброселици, Златибору, Јабланици, Љубишу, Шљивовици и Чајетини.

Мрежу објеката здравствене заштите чине: Дом здравља у Чајетини, здравствена станица на Златибору и амбуланте у Гостиљу, Љубишу, Јабланици, Негбини и Белој Реци. На Златибору постоји специјална болница за болести штитасте жлезде и болести метаболизма. У непосредној околини планинског подручја, у Прибојској Бањи постоји рехабилитациони центар.

У општинском центру Чајетина функционисао Центар за социјални рад. Објекти културе заступљени су само у Чајетини.

3.2.3. Инфраструктурни системи

3.2.3.1. Водна инфраструктура

Водоснабдевање

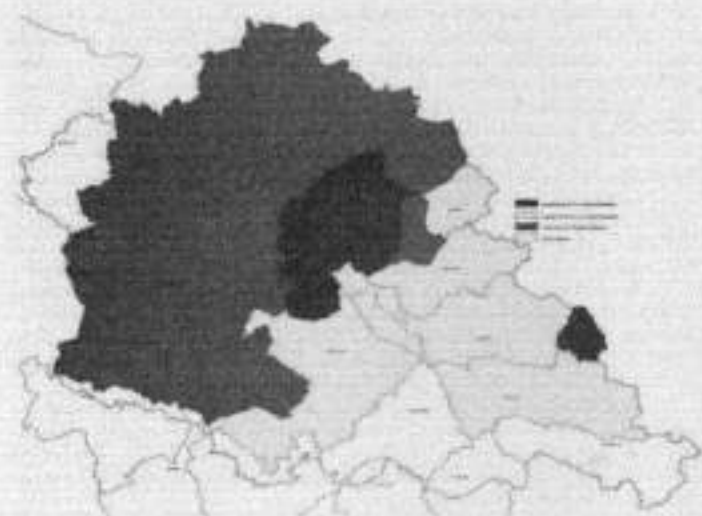
На територији Просторног плана за водоснабдевање становништва и индустрије користе се воде из јавног водовода, сеоских водовода и из индивидуалних бунара. Рачута мрежа сеоских водовода и појединачних водозахвата, санитарно неодржених, има значајне осцилације у количини и квалитету воде.

Водом из јавног водовода, који се налази у надлежности ЈКП Златибор (задовољавајући систем водоснабдевања), снабдевају се урбанизована насеља Чајетина и туристички центар Златибор. Воловодна мрежа снабдева 80% становништва. Водоснабдевање се врши из акумулационог језера Рибница на реци Црни Рав, чији је запремина 3.500.000 м³. Магистралним водоводом, израђеним од армиранобетонских цеви пречника 600 mm, вода се одводи до резервоара Језеро, запремине 300 м³ и 1500 м³ и до резервоара „Караула“ запремине 300 м³. Непосредно уз резервоар „Караула“ налази се и други део резервоара, који се такође зове „Караула“ запремине 500 м³. Извориште располаже већом изданошћу од садашњих потреба, постоји мањак резервоарског простора и потребно је извршити реконструкцију дела водоводне мреже због старости и недовољног пречника.

Категорији „незадовољавајући систем водоснабдевања“ припадају следеће месне заједнице: Голово, Аливи Поток, Гостиље, Љубиш и Доброселица. Ове месне заједнице имају делом централизовано водоснабдевање, а делом се снабдевају водом из индивидуалних водовода. У селу Доброселица 220 домаћинства има прикључке са више локалних водовода, који се снабдевају са изворишта Врело, Царева вода, Пољане, Чингута и Попов колод. Вода је исправна за пиће, али не задовољава садашње потребе становника, а изворишта нису заштићена физичким и нормативним мерама. У селу Љубиш 90% домаћинства (око 150 прикључака) има прикључке са 4 локална водовода, који се снабдевају са изворишта Ђоково врело, Водница и Студенјак. Вода је исправна за пиће, задовољава садашње потребе становника, а изворишта су заштићена физичким, али не и нормативним мерама. У селу Гостиље

домаћинства се снабдевају са изворништа Врело и Тузовића вода, вода је исправна за пиће, задовољава садашње потребе становника, изворништа су физички заштићена, док нормативне мере заштите нису испоштоване.

Категорији насеља која немају решено питање водоснабдевања припадају територије МЗ Шљивовица, МЗ Бранешци, МЗ Мушвете, МЗ Рудине, МЗ Семегјево, МЗ Јабланица и МЗ Стубла где не постоји организован централизован систем водоснабдевања. За потребе водоснабдевања ових месних заједница користе се воде са извора које су примитивним системом ценовода спроведене до домаћинства.

Слика 1: Приказ решености водоснабдевања

У селу Стубла 30 домаћинства има прикључке са локалних водовода, који се снабдевају са изворништа Корита, Дуњића врело и Врело. Вода је исправна за пиће, делимично задовољава садашње потребе становника, а изворништа нису заштићена физичким и нормативним мерама. Прикључцима на око 20 локалних водовода, 250 домаћинства насеља Шљивовица, снабдева се са изворништа Савине воде, Дохоши и Мићићево врело. Вода је исправна за пиће, углавном задовољава садашње потребе становника, изворништа су физички заштићена, али нормативним мерама нису.

Домаћинства у насељу Семегјево снабдевају се преко локалних водовода са изворништа Мало воље, Вилтор, Благојевића стубина и Песковито врело. Вода се не контролише, а изворништа нису заштићена и у лошем су стању.

У селу Рудине 60 домаћинства има прикључак са локалног водовода, који се снабдева са изворништа Хадлучко врело, вода је исправна за пиће, задовољава садашње потребе становника, изворништа су физички заштићена, док нормативне мере заштите нису испоштоване. У селу Мушвете 64 домаћинства има прикључке са више локалних водовода, који се снабдевају са изворништа Бошковића чесма, Грабовица и Стубина. Квалитет воде се врло ретко проверава, задовољава садашње потребе становника. Део изворништа је заштићен физички, али не и нормативним мерама.

У селу Бранешци око 180 домаћинства има прикључке са 10 локалних водовода, који се снабдевају са изворништа Божовића, Боглут и Цамбића врело. Квалитет воде се не прати, не задовољава садашње потребе становника, а изворништа су заштићена физички, али не и нормативним мерама.

Канализације и прикупљање отпадних вода

У обухвату Просторног плана прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода је веома скромно решено. Мрежа је концептирана по сепарационом систему.

У урбанизованим насељима – туристички центар Златибор и Чајетина постоји изграђена канализациона мрежа за употребљене

воде и кишна канализација, која је у надлежности КЈП Златибор. Од примарних водова постоји армиранобетонски колектор за употребљене воде пречника 500 mm (дужине 1450 m) и армиранобетонски кишни колектор пречника 1.000 mm (дужине 1380 m), из којих се воде без пречишћавања упуштају у отворене токове река Баласице и Обдованије, која се изнадом улива у Црну Ржав. Од секуларних водова има укупно 32.575 m канализације за употребљене воде (бетонске, керамичке, ливено-гвоздене и ПВЦ цеви) и 1140m кишне канализације (бетонске и ПВЦ цеви). У мрежу се инфилтрира већа количина кишних вода у току плускова уз стани прстија подземних вода.

У осталим сеоским насељима општине Чајетина отпадне воде се или упуштају у септичке јаме или немају никакав регуларан одвод, док се отпадне воде из пољопривредних објеката (погонијалних загађивача) слободно изливају.

3.2.3.2. Саобраћајна инфраструктура

Путна инфраструктура

Мрежу друшког саобраћаја на подручју Просторног плана чине државни путеви (у даљем тексту: ДП), према Уредби о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, 119/13 и 93/15), и то:

1. ДП ИБ реда бр. 23, у дужини од око 31,8 km (од станицаже на граници Просторног плана km 158+675 до станицаже на граници Просторног плана km 190+300), кога чине деонице број: 02322,02323,02324 и 02325;
2. ДП ИБ реда бр. 28, у дужини од око 12,6 km (од станицаже на граници Просторног плана km 158+675 до станицаже на граници Просторног плана km 133+600), кога чини деоница број: 02811. Овај државни пут је у преклопу са државним путем ИБ реда бр. 23 од чвора 2319 до чвора 2321;
3. ДП ИА реда бр. 195, у дужини од око 25,1 km (од станицаже на граници Просторног плана km 22+090 до станицаже на граници Просторног плана km 42+725), кога чине деонице број: 19502,19503 и 19504;
4. ДП ИА реда бр. 196, у дужини од око 5,1 km (од станицаже на граници Просторног плана km 50+015 до станицаже крајњег чвора бр. 19503 km 55+110), кога чини деоница број: 19602;
5. ДП ИБ реда бр. 406, у дужини од око 1,3 km (од станицаже на граници Просторног плана km 8+042 до крајњег чвора бр. 19502 на станицажи km 9+395), кога чини деоница број: 40601;
6. ДП ИБ реда бр. 404, у дужини од око 11,6 km (од чвора број 2322 km 0+000 до станицаже на чвору бр. 40401 km 11+648), кога чини деоница број: 40401;
7. ДП ИБ реда бр. 405, у дужини од око 5,7 km (од чвора број 2323 km 0+000 до станицаже на чвору бр. 40501 km 5+785), кога чини деоница број: 40501.

Саобраћајну мрежу, поред државних путева чине и општински путеви (у даљем тексту: ОП). Општински путеви, због претежно неповољних теренских услова, имају техничке елементе карактеристичне за планинска подручја: недовољну ширину коловоза, мале радијусе хоризонталних и вертикалних кривина, велике попречне и уздужне нагибе коловоза и др.

Железничка инфраструктура

На подручју Просторног плана и у његовом непосредном окружењу изграђена је следећа железничка инфраструктура или коридори:

1. магистрална једноволосетна електрифицирана пруга (Београд) Ресник – Пожега – Врбница – државна граница – (Бијело Поље) за јавни путнички и теретни саобраћај, деоница дужине око 34 km на подручју Просторног плана;
2. туристичка пруга узаног колосека Шарганска осмица, деоница Мокра Гора – Шарган Витаси, изван подручја Просторног плана.

Стање расположивости капацитета јавне железничке инфраструктуре, нарочито на магистралној прузи указује на дугогодишње недовољно улагање у одржавање, што је резултирало значајним смањењем поузданости железничког саобраћаја.

3.2.3.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

На подручју Просторног плана надлежност над електро-дистрибутивним мрежом има оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд. Огранак ЕД Ужиче са постојећим Чајетина и Нова Варош.

Мрежу далеководила у власништву „Електромержа Србије“ АД, који јединим својим делом пролазе кроз обухват Просторног плана или га тангирају, чине:

- 220 kV бр. 203/1 ТС Бајина Башта – Чвор Вардиште;
- 220 kV бр. 203/2 Чвор Вардиште – ХЕ Биштрица;
- 220 kV бр. 206/1 ТС Бајина Башта – граница/ТС Пљевља 2;
- 220 kV бр. 214/3 ТС Пожега – Чвор Вардиште;
- 220 kV бр. 266 ТС Пожега – граница/ТС Пљевља 2;
- 110 kV бр. 134/1 ТС Својско – ТС Чајетина;
- 110 kV бр. 134/2 ТС Златибор 2 – ХЕ Кокин Брод;
- 110 kV бр. 134/3 ХЕ Кокин Брод – ХЕ Потпећ;
- 110 kV бр. 134/4 ХЕ Потпећ – граница/ТС Пљевља 1;
- 110 kV бр. 134/5 ТС Чајетина – ТС Златибор 2;
- 110 kV бр. 1117 ХЕ Потпећ – ТС Пријеполје.

Снабдевање потрошача електричном енергијом врши се из надземних електроенергетских водова свих напонских нивоа (110 kV, 35 kV, 10 kV и 0,4 kV), подземних водова 10 kV и 0,4 kV и трансформаторских станица:

- ТС 110/35/10 kV „Златибор 2“;
- ТС 35/10 kV „Златибор 1“;
- ТС 35/10 kV „Чајетина“;
- ТС 35/10 kV „Бранешко поље“;
- ТС 110/35 kV „Сушица“, која је на граничном подручју обухвата Просторног плана;
- ТС 35/10 kV „Кокин Брод“, која је ван обухвата Просторног плана, али снабдева потрошаче са тог подручја.

Дистрибутивна мрежа напонског нивоа 10 kV и нискапонска мрежа (0,4 kV) је претежно надземна на армирано-бетонским и дрвеним стубовима. Претежни део развода ове мреже је рађен као „линејска“ са великим дужицама извода, где су велики губини и падови напона у мрежи, као и са немогућношћу двостраног напајања, што не пружа потребну сигурност у снабдевању. Трифазне станице 100,4 kV су најчешће изведене као типске у објектима, зидне, типске МБТС, КБТС, „дула“ и стубне и то различитих снага од 50 до 630 kVA.

Постојећи капацитети електроенергетског система на подручју Просторног плана тренутно задовољавају потребе потрошача. Проблем је у коришћењу електроенергетских потенцијала, велике и нерационалне потрошње енергије, као и мале енергетске ефикасности у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу свих типова енергије. Коришћење електричне енергије за грејање и друге потребе за које је могуће пронаћи алтернативу, као и застарела технологија у аспектима потрошње енергије оштећују електроенергетски систем.

Гасоводна инфраструктура

У обухвату Просторног плана налазе се изграђени објекти и мреже гасоводне инфраструктуре. Изграђен је транспортни гасовод од челичних цеви максималног радног притиска (МОР) 50 бар, пречника Ø 273 mm, РГ 08-19 Ужиче – Чајетина – Златибор и главна мерно регулациона станица (ГМРС) „Златибор Рудине“, 50/16 бар, Q = 10.000 m³/h, на катастарској парцели бр. 3987/3 КО Чајетина. Поред магистралне гасоводне инфраструктуре, изграђени су: дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16 бар, пречника Ø 273 mm, који је на једној деоници изграђен као транспортни гасовод МОР 50 бар и у делу између к.п. 4469/2 и к.п. 3987/3 КО Чајетина је у процесу преквалификације на дистрибутивни гасовод МОР 16 бар и станица за одоризацију на локацији бивше ГМРС „Златибор“ на к.п. 4469/2 (ГМРС је стављена ван функције).

На територији Просторног плана не постоје централни системи топлфикације и даљинског грејања. Обезбеђење топлотне енергије врши се углавном преко индивидуалних котларница, а малог броја објеката преко локалних котларница. Као енергент за грејање се најчешће користе чврсто гориво (дрва и угља), електрична енергија и природни гас.

3.2.3.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај

У погледу јавне телекомуникационе мреже Србије (у даљем тексту: ТК) подручје Просторног плана припада мрежној групи 031 Ужиче и 033 Пријеполје. Услуге фиксне мреже пружа оператор „Телеком Србија“. ТК инфраструктура је добро развијена, а поред телефонских услуга у знатном броју насеља се пружају и услуге преноса података, интернета, IPTV и др. Инфраструктура фиксне мреже, у облику кабловске претплатничке мреже, постоји у свим насељима. Од битног утицаја на развој и квалитет ТК мреже и услуга на овом подручју је постојећа мрежа ТК оптичких каблова. Оптички кабови доведени су до већине насеља. Ови оптички кабови омогућили су да се ТК инфраструктура у већини насеља осавремени и омогући пружање свих врста услуга. Према подацима за прву половину 2018. године у раду је био велики број мултисервисних приступних чворова: 9 типа МСАН, 7 типа ДСЛАМ и 21 типа ИПАН и мипИПАН. Једино у насељима Семетљево и Јабланица нису инсталирани мултисервисни приступни чворови, већ истурени степени дигиталне телефонске централе.

Подручје Просторног плана покривају сва три оператора мобилне телефоније „Теленор“, ВИП и „Телеком Србија“ – „Телеком Србија“ има у раду 27 базних станица, „Теленор“ има 14, док ВИП има 13. Покривеност сигналама је добра у свим насељима.

У обухвату Просторног плана и његовом контактном појасу доприрају су главне емисионе станице за ТВ и ФМ радио пренос – Торник, Мокра Гора, Цињетњак, Пања Глава, Бић, Чајетина, Бела Река, Сирогојно, Забучје и Битовик, што обезбеђује добре услове за пријем ТВ и радиодифузије у дигиталном облику.

Према подацима ЈП „Пошта Србије“, у раду су јединице поштанског саобраћаја у насељима Мокра Гора (ван обухвата Просторног плана), Љубиш, Чајетина (1 и 2), Шљивовица, Златибор, Гостиље и Јабланица. Број и просторни распоред поштанских јединица је задовољавајући.

3.2.3.5. Третман отпада

Прикупљање комуналног отпада са територија у обухвату Просторног плана је једним делом у надлежности јавних комуналних предузећа. Због специфичне морфологије терена, са релативно малим селима разбијеног типа, већих сеоских депонија практично нема, а сав отпад одлаже на многобројним малим и већим сметлиштима, у путне канале, поред или чак у корита река и потока.

На територији општина које су у обухвату Просторног плана налази се једна регионална депонија – „Дубоко“ у Ужичу (ван граница Просторног плана) на коју се одлаже отпад из Чајетине и Ужица. Општине Прибој и Нова Варош имају значајан проблем у прикупљању отпадом будући да се укупни токови отпада, поред неколико дневних депонија одлажу на несанитарну депонију Говењак. Постојећа депонија Говењак је пред затварањем и у 2019. години се очекује привремено преусмеравање укупне количине отпада са целе територије плавског подручја на регионалну депонију „Дубоко“ (до изградње планиране депоније Бањина – за општине Нова Варош, Прибој, Пријеполје и Сјеница).

На регионалну депонију „Дубоко“ се са целе територије града Ужице годишње се одложи 20.000 t отпада, а из општине Чајетина 6.000 t.

Не постоје званични подаци јавних комуналних предузећа о количини прикупљеног отпада, те је, за потребе анализе и детерминисања укупне количине отпада на територији Просторног плана узет у обзир Попис становништва из 2011. године и апроксимације дате Стратегијом управљања отпадом за период 2010–2019. године („Службени гласник РС“, број 29/10), према којима је просек дневне створене количине отпада око 0,6 kg/становник/дневно. На основу ових података проценено је да укупна годишња количина отпада који се продукује на подручју Просторног плана износи око 3.900 t годишње. Узимајући у обзир целогодишњу туристичку понуду и број регистрованих туристичких лекаја (6.030), количина отпада знатно премашује ову вредност и износи око 5.200 t (од тога 1300 је генерисано из туристичких капацитета).

Табела 4: Постојеће и пројектоване количине отпада у насељима на подручју Просторног плана

ЈЛС	Кативтарска општина	Насеље	2011.	Кол. отпада (kg)	2019.	Кол. отпада (kg)	2029.	Кол. Отпада (kg)
Ужиче	Мокра Гора	Мокра Гора	549	120231	500	104500	433	95265
		Палиска	84	18396	60	13140	25	5665
Чајетина	Чајетина	Стубао	128	28032	20	10920	25	5475
		Алиа поља	190	41610	140	30660	80	17520
		Бривошци	237	161403	730	159879	725	158775
		Гостиње	242	32998	150	32850	40	8700
		Гостиње	60	13140	15	3285	8	1752
		Доброселци	367	80373	335	73265	290	63510
		Дренова	96	21024	60	13140	20	4380
		Јабланица	709	155271	520	113880	280	61320
		Љубиш	513	112785	345	75555	135	29865
		Семетљено	183	40077	80	17520	40	8760
		Готова	169	37011	130	28470	85	18615
		Златибор	2821	612799	1245	270655	375	82875
		Мушкет	242	52998	210	45990	170	37230
		Рудно	144	31536	130	28470	115	25185
Шалановица	Чајетина	3336	730884	3490	764310	3685	807035	
	Шалановица	472	103368	380	83220	270	59130	
	Санишница	646	141474	500	109500	320	70680	
Нова Варош	Нова Варош	Горња Бела Река	165	36135	115	25185	45	9855
		Доња Бела Река	237	52998	230	50170	195	42705
		Драглица	173	37887	100	21900	50	10950
		Негбина	352	77988	245	53655	105	22925
Прибој	Прибој	Селишта	214	46866	170	37230	120	26280
		Бана	3013	659847	2705	592395	2320	50880
		Брели	26	5694	10	2190	5	1095
Рача	Рача	Криво	158	34662	75	16425	35	7665
		Рача	1904	416976	2005	439695	2135	467565
Укупно			17952	3931488	16725	3662775	15543	3407917

Поред наведених регионалних и општинских депонија, на подручју Просторног плана налази се и већи број несанитарних одлагалишта, евидентиран према Мали депонија јавних комуналних предузећа и дивљих и старих депонија (Агенција за заштиту животне средине), и то у: КО Шалановица (3 депоније уз постојећи државни пут II реда бр 23), КО Чајетина (3 депоније – 1 уз постојећи државни пут II реда бр. 23 у близини насеља Палиска и 2 на локалитетима Тусто брдо и Пандурица) и КО Драглица (2 депоније уз државни пут II реда бр. 23, у близини насеља Велика Расница)

На депонијама није присутан ни један облик обраде отпада, нити организовано издвајање и рециклажање. И поред тога што у руралним срединама, према карактеристикама отпада, постоје одговарајући услови за компостирање (велики садржај органског отпада), компостирање се не врши.

На подручју Просторног плана не пролази се опасни отпад, осим у случајевима одлагања батерија, акумулатора и електронских уређаја.

4.2.4. Заштита животне средине

Према категоризацији квалитета животне средине датој кроз Просторни план Републике Србије, подручје Просторног плана у великој мери припада територији са квалитетном животном средном. На подручју Просторног плана не врши се систематски (државни и локални) мониторинг животне средине, тако да се оцена елемената и показатеља стања животне средине може извести само посредно, на основу саопштења о објектима и активностима који могу бити извор загађења ваздуха и земљишта, односно који могу генерисати буку, отпад и зрачење.

Главни локални извори загађења ваздуха су издувни гасови моторних возила на саобраћајницама (државним путевима I (бр 23. и 28) и II реда (бр. 195), општинским путевима и железничкој прузи Београд–Бар (деоница Ужиче–Пријеполје) и, знатно мање, доживља на чврсто гориво у домаћинствима и другим објектима у насељима, као и у туристичким објектима, који су део туристичке дестинације Дрина–Тара–Златибор. Основано се претпостављају повремени (дневна и часовна или осмочасовна) прекорачења граничних вредности концентрација SO₂, NO₂, CO, суспендованих и таложних материја угљен моноксида и азотних

оксида у непосредном појасу прометних државних путева Ужиче – Чајетина – Нова Варош – Пријеполје – граница Црне Горе и Чајак – Ужиче – Мокра Гора – граница Босне и Херцеговине, као и у туристичким комплексима Златибор, Чајетина и већим сеоским центрима и на другим локацијама у окружењу Парка природе, али се на основу генералних резултата испитивања квалитета ваздуха у Србији може закључити да је ваздух на планинском подручју у I категорији (чист или незнатно загађен ваздух). Тој категорији (која се утврђује на основу годишњих концентрација) одговарају прве три класе квалитета (одличан, добар и прихватљив), утврђене према вредностима дневних концентрација. Такође, на подручју Просторног плана нема извора дуготрајнијег прекорачења дозвољеног нивоа буке, осим непосредно поред наведеног државног пута и локалитета са високом концентрацијом туристичких објеката.

Како не постоје мерења којима би се експлицитно потврдили величине, односно концентрације и просторна дистрибуција утицаја извора загађења ваздуха и буке у контексту прописаних граничних вредности, може се констатирати да је стање животне средине у погледу квалитета ваздуха и буке на осталим деловима подручја Просторног плана добро. Нема илација о појачаном, вештачком или природном, јонизујућем зрачењу. Извор нејонизујећег зрачења су далеководи, а заштита од њиховог електричног поља и магнетне индукције обезбеђује се у току пројектовања и погона далековода сходно домаћем законодавству и смерницама Светске здравствене организације. Имајући то у виду и постојеће и планиране далеководе, овај утицај на животну средину сматра се контролисаним и безбедним.

Испитивање квалитета вода реке Рибнице, на профилу Рибница (мост) у оквиру државног оперативног и надзорног мониторинга врши Агенција за заштиту животне средине. Узорци се узимају једном месечно, при чему се месечна испитивања разликују по обиму физичко-хемијских, хемијских и микробиолошких параметара (од тридесетак до преко 100 параметара). Централни положај овог водотова у Парку природе изискује и детаљније разматрање његовог квалитета. Сапробни индекси износе 2,02, према рН припада I-IV класи квалитета, према суспендованим честицама I-II класи квалитета, БПК (III класа), нитрати и фосфор (I класа) и по садржају гвозда у IV класи квалитета. Квалитет воде Црног Равна није задовољавајући имајући у виду да се отпадне воде насеља Златибор испуштају у Обудјевицу, десну притоку на уласку у

квалитету. Остали водотокови на планиском подручју нису у систему националног мониторинга. Локални мониторинг квалитета површинских вода на подручју Просторног плана се не обавља.

Проблем представља и висок проценат непречишћених отпадних вода, који према Извештају Агенције за заштиту животне средине о стању животне средине у Републици Србији за 2017. годину износи 95–100%.

У обухвату Просторног плана присуство, одвођење и пречишћавање отпадних вода је углавном неадекватно. Отпадне воде испуштају се у септичке јаме, претежно водопрпусне или често, у пољопривредним домаћинствима и викендницама, директно на површину терена или реципијенте. Мрежа је конципирана по сепарационом систему, док у туристичким центрима Златибор и Чајетина постоји изграђена канализациона мрежа за употребу воде и кишна канализација, која је у надлежности ЈКП Златибор.

Квалитет земљишта, према резултатима испитивања за подручје Златибorskог округа, у односу на присуство загађујућих и штетних материја (кадмијум, бакар, жвапа, цинк, шник) је задовољавајући, са прекорачењем тј. ремедијационих вредности односно нивоа који је безбедан за коришћење земљишта, с обзиром на просторно учешће пољопривредних површина на којима се примењују агрохемијска средства, релативно мали обим примене тих средстава и одсуство објеката и активности који могу бити извор загађења земљишта већег обима. У земљишту нису констатовани арсен, хром и олово. Изливање отпадних вода домаћинстава и других објеката у сеоским насељима, употреба ђубрива и хемијских средстава у пољопривреди не сматрају се фактором промене квалитета земљишта на подручју. Највећи део подручја Просторног плана, око 60%, обухваћен је процесима врло слабе ерозије, доста мање – око 30%, процесима слабе ерозије и под средњом ерозијом је око 10% подручја.

У обухвату Просторног плана не налазе се нити су планирани савесно постројења/комплекси, у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних.

3.2.5. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и у ванредним ситуацијама

На подручју Просторног плана налази се „перспективни“ комплекс специјалне намене са зонама заштите који су неопходни за функционисање система одбране земље.

Подручје Просторног плана је изложено потенцијалној опасности од елементарних непогода, у првом реду изазваних интензивним снежним и кишним падавинама, као и другим атмосферским непогодама, а посебно опасностима од снежних сметова, одрона, клизања земљишта, удара ветра и др. Опасност од шумских пожара је веома изразита с обзиром на велико учешће чистих четинарских шума (око 150 km², односно око 23% подручја Просторног плана).

На подручју Просторног плана могућа је појава неексплоатисаних убојних средстава с обзиром на интензитет војних операција вођених на ширем подручју.

У обухвату Просторног плана нема савесно постројења.

Присутна је одређена опасност од земљотреса с обзиром да је интензитет сеизмичког hazarda на ширем подручју Просторног плана, за повратни период од 475 година, у VII–VIII категорији (према EMS скали, EMS-European macroseismic scale). Ове вредности указују да је део подручја угрожен земљотресима који могу изазвати значајна оштећења објеката. Ипак, у периоду од 1901. до 2010. године забележене су вредности земљотреса између 3,7 и 4,9 MW (MW- скала моментне магнитуде), али чији су епифокуси били претежно ван подручја Просторног плана, односно били су на територијама општина Прибој и Нова Варош.

3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене

Основни потенцијали за развој су:

1) Природне вредности, биодиверзитет и богатство флоре и фауне, геолошко наслеђе највећег ультрамафитског масива у Србији и карактеристична слика предела;

2) Лепилаштни и рекреативни значај субпланинско-планинске климе Златибора који се афирмисао као прва ваздушна бања у Србији;

3) Културно историјско наслеђе (са објектима парадног, са краљевог и другог градитељства и значајним местима) на подручју Просторног плана и у његовом непосредном окружењу;

4) Изворишта (површинских и подземних) вода за регионалне и локалне системе снабдевања насеља водом;

5) Погодак у оквиру примарне туристичке дестинације Дрина–Тара–Златибор, са оптималним условима за целогодишњу понуду планинског туризма, са блиско окружујућим туристичким дестинацијама Златар–Пештер и Голија;

6) Развијена туристичка понуда стационарног, излетничког и транситног одморно-рекреативног туризма, са доминацијом одморног туризма и значајним учешћем здравствено-рекреативног и спорско-рекреативног туризма, уз значајне потенцијале за диверзификацију туристичких производа, развој целогодишње туристичке понуде и повезивање са туристичком понудом примарним туристичким дестинацијама Дрина–Тара–Златибор и Златар–Пештер;

7) Развијени физички садржаји туристичке понуде у Туристичком центру Златибор (Краљева Вода, Палисал, Чоловића брдо и Зона–Ово), викенд насељима (Рибница, Зарино Врело, Водше, Борова Глава, Смљански Завес, Царево Поље, Шаниовци, Гајени, Валенски Гај) и у селима (домаћинске и викенд куће у Гостиљу, Шљивовци, Рудинама, Доброселици, Мушкетерима, Љубици и др.), уз значајне потенцијале за децентрализацију физичких садржаја понуде;

8) Развијени спорско-рекреативни садржаји јавног алпског скијалишта „Торник“, Културно-спортског центра Златибор, у склопу хотела у центру Златибора и у окружењу центра Златибор (јахањки и парапајлинг полигони, купалишта на малим језерима, излетничке, бициклистичке и планинарске стазе), уз знатне потенцијале за унапређење постојећих и развој нових спорско-рекреативних садржаја и активности;

9) Пољопривредно земљиште и релативно очуване шуме као кључни елементи уникатних природних и предеоних вредности подручја;

10) Релативно добра приступачност подручја државним путевима I и II реда и магистралном железничком пругом, која ће у будућности бити унапређена изградњом државног пута II реда (E-761) и активирањем аеродрома „Пошњак“ за ширини ваздушни саобраћај; као и близина урбаног центра Ужиче, а потом и близина других центара Чаčka, Сарајева и Подгориче;

11) Мрежа насеља формирала у очуваном природном окружењу и релативно добра саобраћајна повезаност насеља, обимљиве традиционалне делатности и могућности разноврсних туристичких и комплементарних активности, као основа активирања локалног становништва;

12) Очуван квалитет животне средине на преовлађујућем подручју Просторног плана.

Основа ограничења за развој су:

1) Недовољно истрживено (неспроведено систематско рекогносцирање терена), неадекватно заштићено (32 евидентарана НКД) и неодогавајуће презентирано културно наслеђе на подручју Просторног плана и у његовом непосредном окружењу;

2) Недовољна заштита и одржавање природних вредности и животне средине на просторима интензивнијег туристичког коришћења (посебно у погледу третмана отпада и отпадних вода);

3) Ограничена понуда средњепланинског простора у широким спортовима и рекреацији због морфометријских и климатских услова (посебно климатских промена);

4) Недовољна развијеност и организационост спортске, рекреативне, едукативне, забавне и друге понуде у простору – туристичке инфраструктуре, презентације природних и културних добара и др.;

5) Недовољна понуда савремених здравствених програма за превенцију и очување здравља, посебно у односу на инострану тражињу;

6) Недовољан квалитет туристичког смештаја и неусклађеност са класификацијом и категоризацијом у ЕУ, уз низак степен годишње искоришћености капацитета;

7) Недовољна развијеност саобраћајне и техничке инфраструктуре, у првом реду за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода;

8) Неповољни демографска и образовна структура становништва, пражење удаљенијих села и запустивање сеоских

активности, неопремљеност села комуналном инфраструктуром, јавним службама и сервисима;

9) Непоштовање просторне, урбанистичке и архитектонско-грађевинске регулативе, уз бесправну изградњу, депортацију и губитах појединих локација за туристичку изградњу.

II. ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана јесу:

- заштита природе, природних вредности, предела и културних добара, као приоритетних активности са којима ће бити усклађене све друге активности на подручју посебне намене;
- заштита и унапређење животне средине, посебно квалитета вода, ваздуха и земљишта;
- заштита и одрживо коришћење водног, пољопривредног и шумског земљишта, посебно од неплатске изградње на заштитном подручју и у његовом непосредном окружењу;
- просторно-функционална интегрисаност и усклађен интегрисан развој и заштита природних вредности и културних добара на обухваћеном подручју и на територији јединица локалних самоуправа у окружењу;
- одрживи развој туризма као једне од приоритетних делатности и основе економског развоја подручја посебне намене;
- развој и унапређење зимске и летње понуде јавног скијалишта, реализација и унапређење туристичко рекреативне инфраструктуре (посебно панорамске тандемске жичаре на путу Златибор – Рибничко језеро – Торини, панорамских путева, уређење и коришћење коридора атарских путева за бициклизам и рекреацију, уређење планинарских и шетних стаза и др.) и комуналне инфраструктуре;
- унапређење квалитета комуналне опремљености и саобраћајне приступачности туристичких центара и села;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
- релативизација конфликта у заштити простора, развоју туризма и одрживом развоју локалних заједница.

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни циљ израде Просторног плана јесте дефинисање планског основа за заштиту и одрживи развој Парка природе „Златибор“ и одрживи развој туризма на обухваћеном подручју у склопу примарне туристичке дестинације Дрина–Тара–Златибор. Одрживи развој подручја посебне намене ће се заснивати на заштити, унапређењу и коришћењу природних вредности и културних добара, развоју туризма, спорта и рекреације и функционалној интеграцији подручја Парка природе и ширег окружења.

Имајући у виду планске документе вишег реда, карактер посебне намене, као и препоруке и стандарде Европске уније у погледу одрживог развоја заштитених подручја, општи циљеви заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја јесу:

- обезбеђење трајне и интегрисане заштите природних вредности Парка природе „Златибор“, њихово одрживо коришћење за едукацију, научна истраживања и презентацију јавности, развој комплементарних активности и сеоске економије, као и развој туризма и рекреације;
- уређење, одрживо коришћење и заштита предеоних вредности Златибора, хидрографске мреже са деловима клисура Унца, Црног Рача и других река, пашњачких зона, шумских комплекса и културне баштине за презентацију дуж панорамских путева и развој адекватних спортско-рекреативних активности;
- уређење, одрживо коришћење и заштита сливова акумулација намењених водоснабдевању;
- јачање регионалног идентитета планског подручја уз одрживи развој туризма као приоритетне и кључне функције, синхронизовано са развојем комплементарних делатности (пољопривреде – посебно сточарства, шумарства, сеоске економије и др.) планског подручја у целини;
- развој свих видова туризма и туристичких производа за које постоје потенцијал на подручју Просторног плана: целогодишњи

одморни туризам (планине и језера); спортско-рекреативни туризам (на садржајима зимских и летњих спорта и рекреације), здравствено-рекреативни туризам (типа ваздушне бање, wellness/спа и др.), туризам посебних интересовања (турино скијање, канјонинг, планинарење, пењање, параглајдинг, истраживање природе, спортеки риболов, планински бициклизам, јахање и др), конгресни и пословни туризам, камповање (нпр. *glamping resort – аутентични кампови са додатним садржајима*), рурални туризам (агротуризам, еко-туризам, сеоски туризам, културни туризам и др.), тулинг туризам, и др.

Као посебни циљеви заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја издвајају се:

- заштита, очување, унапређење и одрживо коришћење природних вредности, као и интегритета, лепоте и разноликости предела;
- унапређење услова за одмор, рекреацију и едукацију посетилаца о природним и културним вредностима подручја, организовањем садржајно заокружене туристичке понуде усклађене са режимима заштите Парка природе „Златибор“ и интегрисане у понуду примарне туристичке дестинације Дрина–Тара–Златибор и туристичког кластера Западна Србија;
- усклађивање размештаја активности и физичких структура са режимима заштите природних и културних добара, водопривредних објеката, односно обезбеђења услова за даље функционисање постојећих и планираних привредних активности (посебно развоја туризма и рекреације), насеља и инфраструктурних система;
- подршка развоју мултифункционалне пољопривреде, сточарства (посебно аутохтоних и старих раса домаћих животиња) и сеоске економије, заснованих на традиционалној производњи високоредних локалних производа и пружању агроеколошких и туристичких услуга, у складу са специфичним захтевима заштите и одрживог коришћења природних и културних вредности, биолошке и предеоно разноврсности;
- обезбеђење просторних услова за функционисање и даљи развој саобраћајних и инфраструктурних система, и то: на првом месту државног пута IB реда бр. 23; планираног пута IA реда (аутонут Е-761 Београд–Сарајево, деоница „Покопа–Ужице–Котроман“); железничке пруге Београд–Бар; постојеће и планиране туристичке пруге; и локалне мреже путева;
- даљи просторни развој локалних самоуправа и насеља у обухвату Просторног плана, посебно општине Чајетине (која обухвата преко 80% подручја), уз стварање услова за реализацију компензација локалном становништву у складу са ограничењима, кроз развој саобраћајне, туристичке и комуналне инфраструктуре и објеката, активности и функција јавног значаја, подршку аграрном реструктурирању и диверзификацији економских активности на селу, посебно у области еколошки прихватљивог туризма и других комплементарних делатности.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Подручје просторног плана налази се у региону Шумадије и Западне Србије, у обухвату Златиборског управног округа, на деловима територија града Ужице и општина Чајетина, Нова Варош и Прибој.

Највећи значај за саобраћајну доступност, интеграцију и трансгранично повезивање подручја Просторног плана са окружењем имају путеви: ДП IB реда бр. 23 (Ужице – Чајетина – Нова Варош – Пријеполје – граница Црне Горе), ДП IB реда бр. 28 (Чајак – Ужице – Мокра Гора – граница Босне и Херцеговине) и ДП IA реда бр. 195 (веза са ДП IB реда бр. 23 – Бела Земља – Љубини – Нова Варош), као и железничка пруга Београд–Бар (деоница Ужице–Пријеполје). За већу саобраћајну доступност и интеграцију подручја Просторног плана недостају квалитетнија покретна правни државних путева IIА реда и општинских путева за повећање недовољно активираних делова западног и источног дела подручја са ДП IB реда бр. 23, ДП IB реда бр. 28 и ДП IA реда бр. 195.

У будућности ће повећању квалитета доступности и саобраћајне интеграције са ширим окружењем и јачању регионалног идентитета значајно допринети ревитализација и модернизација железничке пруге Београд – Врбница – граница Црне Горе, и

реализација планираног ДП ПА реда бр. 2 (Београд – Јужни Јадран, аутопут Е-763, деоница Пожега – Бољаре – граница Црне Горе) и планираног ДП ПА реда, аутопута Е-761 (Појате – Крушевац – Краљево – Чачак – Ужице – граница Босне и Херцеговине). Везе са планираним ДП ПА реда бр. 2 подручје Просторног плана оствариваће преко ДП ПА реда бр. 195 на источном делу подручја, ДП ПА реда бр. 196 (на подручју општина Чајетина и Арљаве) и ДП ПА реда бр. 194 (на подручју општина Нова Варош и Ивањаница).

Подручје Просторног плана има могућност остваривања прекограничних веза са Босном и Херцеговином и Црном Гором кроз институционалну сарадњу на међународном, међудржавном, међурегионалном и локалном нивоу.

Успостављање регионалне и трансграничне сарадње условљено је просторно-функционалним односима између урбаних центара различитог хијерархијског ранга у ширем окружењу подручја Просторног плана који опредељују формирање развојних осовина националног и трансграничног значаја: западноморавске развојне осовине (II ранга значаја) на правцу Краљево-Чачак-Ужице са везама ка Крагујевцу, Вишеграду – Босни и Херцеговини и Подгорици – Црној Гори, моравичке развојне осовине (II ранга значаја) на правцу Краљево-Чачак-Ужице са везама ка Крагујевцу, Вишеграду – Босни и Херцеговини и Подгорици – Црној Гори, моравичке развојне осовине (II ранга значаја) на правцу Пожега-Арљаве-Ивањаница са везом ка Црној Гори и трансграничног дринског појаса на правцу Пријеволје – Прибој – Бајина Башта – Зворник – Лопица – Сремска Митровица, са везама ка Босни и Херцеговини. Од подједнаке важности за привредну су и правца регионалног и субрегионалног ранга којима се остварује веза са подручјем статистичко-планиског региона Шумадија и Западна Србија и/или суседним државама на релацијама: Нови Пазар – Сјеница – Нова Варош – Прибој (са везом ка Босни и Херцеговини), Ужице – Бајина Башта (са везом ка Босни и Херцеговини) и др.

За просторно-функцијску трансформацију подручја Просторног плана најзначајнији су утицаји урбаног центра националног значаја Ужице, као и јачање функција општинског центра Чајетина и туристичког центра Златибор.

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

4.1. Општа концепција

Општу концепцију заштите и одрживог развоја опредељују посебне намене подручја Просторног плана. Кључне посебне намене су:

- заштићено подручје природних вредности од изузетног значаја (I категорије) – Парк природе „Златибор“ предвиђено за очување, унапређење, заштиту, културолошко коришћење и туристичку презентацију;

- непокретна културна добра са планираним гранична зона за заштићена и евидентирана непокретна културна добра;

- делови сливног изворништа у Западноморавско-равском регионалном систему за снабдевање водом насеља – у регионалним подсистемима „Западна Морана“ (акумулација „Врутин“ и „Рибничко језеро“), „Рзал“ и „Увап“;

- две примарне туристичке дестинације Дрина – Тара – Златибор.

Остале посебне намене на подручју Просторног плана су подручја инфраструктурних коридора: планираног аутопута Е-761 и енергетске инфраструктуре (постојећи и планирани далеководи 400, 220 и 110 kV, постојећи и планирани разводни гасовод Златибор – Прибој – Нова Варош).

Општа концепција јесте интегрисана заштита природе, природних вредности, предела и културних добара као приоритетне посебне намене, са којом ће се усклађивати све друге активности на подручју посебне намене и на којој ће се заснивати одрживи развој заштићеног подручја и обухваћеног подручја у његовом окружењу.

Основно планиско опредељење је да се са установљеним режимима заштите на подручју Парка природе и режимима заштите непокретних културних добара и сливног изворништа регионалних система снабдевања насеља водом усклађују све остале посебне и друге намене, планиране и реализоване активности које могу да допринесу одрживом развоју обухваћеног подручја и локалних заједница.

Следеће планиско опредељење је да ће јачање регионалног идентитета бити остварено одрживим развојем туризма на подручју Просторног плана и његовим просторним и функцијским интегрисањем са непосредним и регионалним окружењем у примарној туристичкој дестинацији Дрина-Тара-Златибор и туристичком кластеру Западне Србије. Понуђа туризма и рекреације на подручју Просторног плана биће заснована на природним условима, ресурсима и вредностима за зимске и летње активности, на нападнатима туристичког смештаја, рекреације, спорта, јавних служби и сервиса Чајетине, Златибора и сеоских центара, као и на потенцијалној понуди планинских села са здравствено безбедном храном, етно-вредностима и др. Туристичко-рекреативна понуда ће димензирати и задовољати тражњу у стационарном, излетничком и транзитном туризму кроз следеће видове планинског туризма: здравствено-рекреативни, одморични, зимски и летњи спортско-рекреативни, пословно-конгресни, манифестациони, турини, еко и етно, образовни, посебних интересовања, рурални и др.

Планиско опредељење је децентрализација туристичке понуде која ће се остварити развојем и промоцијом постојећих и будућих локалитета или насеља Чајетина и центра Златибор, посебно у традиционалним селима кроз развој интегрисане руралне економије засноване на органској пољопривредној производњи са ознакама Туристичког центра и Парка природе „Златибор“, и на домаћој радности у сеоском туризму, уз обнову старих заната, ревитализацију традиционалних објеката и др. Развој, изградња и реконструкција већиних постојећих и нових туристичких комплекса у центру Златибор, Чајетина, већим сеоским центрима и на другим локалитетима реализоваће се у окружењу Парка природе. Развој, изградња и реконструкција села и посебних локација на подручју Парка природе одвијаће се искључиво у зони III степена заштите. Приоритет има заустављање и савијања непланске туристичке изградње на подручју Парка природе (Водице, Кобиља Глава, Рибница и др.) и у његовом окружењу (центар Златибор и локалитети око тог центра).

Развој пољопривреде на подручју Просторног плана замишља се на концепцији интегралног управљања природним ресурсима, на начин којим се обезбеђује опште побољшање стања животне средине, рехабилитација тла, воде, ваздуха и природних предела и очување флоре и фауне и њихових станишта. У тим оквирима, холистичким приступом биће разрађена решења за пуног валоризацију користи, вредности и услуга које заштићено подручје пружа одрживом пољопривредном и руралном развоју.

Саобраћајна интеграција насеља и туристичких комплекса на подручју Просторног плана међусобно, са ефикасношћу, другим садржајима понуде у простору и окружењем оствариваће се постојећим и новим друмским саобраћајницама (планираним аутопута Е-761), железничким саобраћајницама (железничка пруга Београд-Бар и продужетак уског колосека Шарган-Витаси до Брањеша и Златибора), гондолом Златибор-Торник, као и уређењем бициклических, пешачких, планинарских и излетничких стаза. Саобраћајној и функцијској интеграцији подручја Просторног плана са ширим регионалним и међународним окружењем знатно ће допринети активирање аеродрома „Поинкве“ за шивисни ваздушни саобраћај (на територији града Ужице).

Планиско опредељење је унапређење и развој система водо-снабдевања, одвођења отпадних вода и управљања отпадом.

4.2. Позашишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса

Мере утврђене успостављањем зона заштите природних добара са посебним режимима заштите, настанак планираних мера уређења и коришћења Парка природе „Златибор“ и потреба за развојем туризма, саобраћајне и енергетске инфраструктуре и задовољавања других интереса локалних заједница изазивају значајне конфликти у простору. Један од основних задатака Просторног плана јесте обезбеђење решења за интегрални развој, коришћење и уређење подручја посебне намене, то јест релативизација и услађивање конфликтних интереса заштите и других корисника простора.

Конфликтни интереси су:

- Конфликт I – између постојећих коридора планираног аутопута Е-761 (Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурне коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега-Ужице – граница са Босном и Херцеговином, РЈУ, 2018) и успостављених режима заштите природне I, II и III степена;

- Конфликт 2 - између планираног екојашног истокно „Торник“ и „Мигота“, делова насеља и спортино-рекреативних намена (План генералне регулације насељеног места Чајетина (ослањите општине) са насељеним местом Златибор - II фаза, „Службени лист општине Чајетина“, бр. 12/13 и 7/19) и устојствалених режима заштите природе I и II степена и зона I и II санитарне заштите изворника водоснаблевања.
- Конфликт 3 - између заштите природних вредности и интереса приватних компанија за експлоатацијом минералних сировина на заштићеном подручју;
- Конфликт 4 - између заштите природних вредности и интереса локалне заједнице за економски развој.

Полазишта за релативизацију испољених и потенцијалних конфликтних интереса између посебних намена, као и у односу на одрживи развој подручја и локалних заједница су:

- усклађивање студије оправданости са идејним пројектом и просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега - Ужине - граница са Босном и Херцеговином са зонама и режимима заштите Парка природе;

- усклађивање развоја туристичких активности, садржаја и инфраструктуре са зонама и режимима заштите Парка природе, уз редукцију производње отпада и учешће дела прихода од туризма у очувању и унапређењу природног и културног наслеђа на целом подручју Просторног плана;

- усклађивање развоја експлоатације минералних сировина са зонама и режимима заштите Парка природе, непокретних културних добара и изворника вода, и планираним развојем активности, садржаја и инфраструктуре туристичке понуде;

- реализација користи за локалну заједницу кроз укључивање становништва као најзанимљивијег субјекта ефикасне заштите природних и културних добара и очувања предела и идентитета подручја - увођењем система еколошких услуга заштићеног подручја;

- обезбеђење одговарајућих компензација на име ограничења у производњи и активностима насталих успостављањем режима заштите.

III. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

Главну намену овог просторног плана представља заштита природних вредности на територији Парка природе „Златибор“, чије су границе и површине просторних јединица са режимима заштите I, II и III степена дефинисане Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор“ за заштићено подручје од изузетног значаја, односно I категорије.

Парк природе „Златибор“ има 41.923,26 ха укупних површина, које се простиру на територији града Ужица (део КО Мокра Гора), општине Чајетина (КО Стубло у целости и делови КО Алији Поток, Бранешин, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубина, Семегљево, Чајетина и Шљивовица), општине Нова Варош (делови КО Бела Река, Драглица, Негбина и Сењиница) и општине Прибој (делови КО Бања, Кратово и Рава).

1.1. Просторне јединице и локалитети по режимима заштите у Парку природе „Златибор“

На заштићеном подручју установљен је тростепени заштитни режим у оквиру следећих просторних јединица и локалитета:

1. Режим заштите I степена, укупне површине 1.968,89 ха, тј. 4,7% подручја Парка природе

1) „Виогор“, површине 249,94 ха, општина Чајетина (КО Семегљево) и град Ужине (КО Мокра Гора) који обухвата западне падине узвишења Виогор (Полнице - 1.246 m н.в.), са изворничким челимама Креманског потока, Дубошца и Другањине усечене у стене перидотитског комплекса. Снажна дисекција терена усложњена је тектонским разламањем издигнутог златиборског пине-плена и представља обод златиборске висоравни према западу. Обрастао је природним високим састојинама шума црног бора (*Erico-Pinetum nigrae*, *Euphorbio glabriflorum-Pinetum nigrae*) на иницијалним хумусно-силкатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима. Појединачно су заступљени и ретка стабла

других врста четинара и лишћара, мада их има више на западним падинама, на Каминици. Такође, део локалитета је обрастао шикаром црног граба и црног јасена (*Ostryo-Pinetum nigrae serbicum*). Овај локалитет је значајан за врсте птица које захтевају шумски станишта - четинарске шуме: *B. bonasia*, *E. rubecula*, *D. martius*, *D. major*, *F. coelebs*, *L. curvirostra*, *P. pyrrhula*, *C. familiaris*, *P. ater*, *Parus montanus*, *P. cristatus*, *R. regulus*, *R. ignicapilla*.

2) „Црни Рзав“, површине 374,96 ха, општина Чајетина (КО Јабланица и Бранешин), обухвата клисуру Црног Рзава изводно од ушћа Обудојевице до ушћа Рибнице, испод Белог камена (708 m н.в.). После ушћа Обудојевице, Црни Рзав улази у сужење, пробијајући се кроз Златиборску површ, све дубљом клисуром тако да на релацији Дивчиња (1.073 m) - Суви бор (908 m) достиже 400 m дубине. Лева страна клисура је покривена вегетацијом, док је десна прилично огољена. Дужина тока на овој деоници (у правој линији) прелази 6 km, а апсолутни пад је 255 m. Црни Рзав гради и низ долинских меандара. Квалитет воде Црног Рзава није задовољавајући, пошто се отпадне воде насеља Златибор испуштају у Обудојевицу, његову десну притоку на уласку у клисуру. Класура Црног Рзава се убрја у геоморфолошке, као и у хидролошке објекте геонаслеђа Златибора и Србије. Класура је усечена у дунитске серпентините и лералите јурске старости. У клисури доминирају шумски типови станишта (храстове, борове и маховите шуме) и серпентинитска вегетација. Очуване чисте састојине хрasta китњака налазе се на 780 m н.в. и то по стрмим падинама на десној страни реке и увалама дуж потока који утичу у Рзав. По брдима и косама, на левој страни се јавља комплекс борове шуме, најраспрострањенија и најзначајнији шумски тип на Златибору. У нижим деловима, почев од дна клисура Црног Рзава, до 1000 m н.в. највише су заступљене састојине црног бора који се исто тако често јавља заједно са храстом китњаком и брезом. Основни тип састојине је висока шума црног бора (*Erico-Pinetum nigrae*, *Euphorbio glabriflorum-Pinetum nigrae*) на иницијалним хумусно-силкатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима са примешаним бројним другим врстама (храст, леска, граб, бреза, *Sorbus*, *Ramulus*, липа). Природна црноборова станишта на серпентинитима, каква су и ова, не одликују се великим богатством дендрофаоре. Осим шума црног бора, бележи се и заједница црног и белог бора (*Pinetum nigraesilvestris*) са шашиком (*Sesleria rigida*). На стрмом каменитом терену развија се посебна фашија *senferictosum* чији је главни едиктор шашика која се својим jakim кореном може да одоли обрушавању и поточним бујицама које се повремено сливају са врха планина. Ова варијанта борове шуме најбоље је развијена у клисури на левој страни реке, на врло стрмом терену са крупним блоковима стена, чији нагиби износе и до 60°. На таквим местима нема ни хрasta китњака који је редован у овим састојинама црног бора, док се у приземном сприту срећу многе биљке влажнок камена и маховине. Ендемична асоцијација *Potentillo mollis-Holcussetum senferictosum* заступљена је на стеновитим падинама и стенама са којима се најчешће јављају и *Campylopus rotundifolia*, *Cerastium decalvans* и *Silene piatella*. У току Црног Рзава евидентирале су следеће врсте риба: поточна пастрмка, плеска, укљиа, поточна мрена, клен, гагана, брадавичарка, пеш, сунчица, као и поточни рак. Такође, регистроване су и значајне врсте птица које захтевају шумски станишта - четинарске шуме: *B. bonasia*, *E. rubecula*, *D. martius*, *D. major*, *F. coelebs*, *L. curvirostra*, *P. pyrrhula*, *C. familiaris*, *P. ater*, *Parus montanus*, *P. cristatus*, *R. regulus*, *R. ignicapilla*.

3) „Класура Увца“, укупне површине 1.121,10 ха, са три просторно блиска, али физички одвојена локалитета: локалитет „За“ површине 129,01 ха, локалитет „36“ површине 75,49 ха и локалитет „3в“ површине 916,59 ха, налази се на граници општине Чајетина (КО Јабланица, Доброселица и Стубло) и Прибој (КО Рава и Кратово). Обухвата ужи, ненастањени део клисура и сам ток Увца са бројним долинским меандрима, са леве (мање) и десне (више) стране, од манастира Дубрава до Црног потока. Класура је, у овом делу тока, веома изразита, избраздана мноштвом увала, јаруга и потока, што условљана велики број истакнутих носа и висова. Истиче се својом дивљавином, неприступачношћу и очуваносћу амбијента. На тако неприступачном терену, на стрмим странама клисура, ни притоке Увца нису могле да се уселију другачије, већ дивљави јаругама и вододеринама формирајући кратке клисура. Преовлађујући нагиб је око 30°, а надморске висине се крећу у распону 700-1.100 m н.в. На поједином деловима, граница

локалитета се проширује обухватајући стране клисуре или доњег притока: Дринчино брдо (Орлосед, 1.027 m) са долинином Брезанске реке; Торому дубраву; крајем Криваца; део клисура Шаранског и Црног потока и др. Такве су Јавини поток, Савини поток, Црни поток, Шарански поток, Криваца, Омарски поток и др. Као геоморфолошки објект геонаслеђа на овом локалитету налази се и клисура Криваца – која гради клисуру дубоку преко 500 m, стеновитих литица, избриздану точицима и заругама, проширану жндима магнезита у перидотитима. Клисуре Уица се налазе у јужном делу златиборског ултрамафитског масива и литолошки је представљена серпентинитским харибургитима, харибургитима и серпентинитима. Воде Уица су у ј високог квалитета (и са изузетним живим светом). Неприсушнице и стрме доњег притока, попут клисура Криваца, са аспекта укупних природних вредности и био и геодиверзитета – чине овај локалитет једним од највреднијих у оквиру Парка природе. Термофила еродирано стеноште, са пуно сипара и голети, јако нагнут терен у клисури потока Криваца и реци Уица, условило је да преовлађујући тип вегетације буде термофила шикара мешовитог састава. Стрме, снажно еродирани, камените и стеновити стране су обрасле вегетацијском формацијом у којој важну улогу има карактеристична ниска, жбунаста и ендемична млечика *Euphorbia glabriflora*. Нарочит значај заједнице се огледа у присуству ендемичних таксона где се налази *Halacyna sendneri*, *Stipa novakii*, *Gentiana frivaldszkyi*, *Iris reichenbachii* и друге врсте. Нарочито је добро изражена серпентинитска вегетација. Ендемична асоцијација *Potentilla mollis*-*Halacyna sendneri* заступљена је на стеновитим падинама, а са наведеним врстама најчешће се јављају и *Serratula rotundifolia*, *Cerastium decalvum* и *Silene pusilla*. На брду Малињак, на заравњеном делу платоа, налази се локалитет „Шања вода“, који представља мало мочварно станиште – тресетиште. Са Прелиминарног списка врста за Црвену листу кичменика Србије на овом подручју су од рибљих врста присутне младица и брижа. Осим њих евидентирани су и следеће врсте: поточна мрена, плеска, крушка, клен, гајина, као и поточни рак. Неколико инсекатских врста регистровано је у блиским водотока овог локалитета: *Amphinemura triangularis*, *Leuctra fusca*, *Perlodes microscephala*, *Perla buettneriana*, *Rhyacophila tristis*, *Silo piceus*. У клисури се сусреће значајан број ретких и угрожених врста птица грабљиваца, међу којима се посебно издвајају *Bubo fulvus*, *Aquila chrysaetos*, *Circus cyaneus* и *Falco peregrinus*. Пешинари редовно долазе из својих гнездашница на Уица. Овај локалитет је значајан и за врсте птица које за станишта захтевају планинска камењаре: *A. spinoletta*, *Ph. ochrurus*, *S. rubetra*, *F. tinunculus*, *Oe. oenanthe*, као и стене и литице у клисурама: *Ph. rupestris*, *D. urticae*, *H. daurica*, *B. bubo*, *F. tinunculus*, *M. saxatilis*, *Ph. ochrurus*, *C. livia*, *C. corax*. Такође, на тресетишту Шање воде могу се срести следеће врсте: *A. trivialis*, *L. collurio*, *A. cannabina*, *C. crex*, *M. cinerea*, *M. alba*, *C. cicconia*, *C. nigra*.

4) „Клисуре Грнже“, површине 222,83 ha, општина Чајетина (КО Стубло и Доброселица), обухвата леву страну клисура Грнже при улазу у Уица, доњи део клисура Доброселичке реке и десну долину страну Уица од Тиноског потока до Грнже. То је термофило еродирано станиште са пуно сипара и голети, са јако нагнутим тереном. Највиши врх је Вис (1.007 m н.в.), а надморске висине се спуштају према клисури Уица до 650 m. Клисура реке Грнже се убрја у геоморфолошке објекте геонаслеђа и усечена је у стенама златиборског ултрамафитског масива. Осим клисурасте долине реке Грнже овом просторном јединицом обухваћен је и доњи ток Доброселичке реке. Подручје одликује снажно дисекцијског рељефа, а код Загупа Грнжа улази у доњи део свог тока градећи кратку али изразиту прлетну клисуру голих страна између Виса (1.007 m), са леве и Чавке (1.064 m) са десне долинске стране. На појединим деловима висинска разлика између два дољине и околних узвишња достиже 300 m. Грнжа се код локалитета Пета, на 657 m н.в. улива у Уица као десни притока. Доброселичка река такође усеча живописну долину, све до улаза у Уица испод Чукаре (828 m), на око 670 m н.в. на месту где Уица прави леп долински меандар. Терен је обрастао веома оскудном вегетацијом, ретким боровима по степу и бројним врстама крчкавог дрвећа и грмља. Основни тип састојине је шикара првог траба на станишту шуме коњика и траба (*Quercus sarpanetum toescii*) на смећим и дисцираним смећим земљиштима. Вегетацију камењара, али и стена серпентинитских клисура чине многе реликтне и ендемичне асоцијације, у којима су као едикатори заступљене карактеристичне серпентинитске

(*Potentilla visiani*, *Halacyna sendneri*, *Potentilla mollis*, *Fumana bonapartei*, *Linaria rubioides*, *Silene paradoxa*, *Alyssum markgrafii*, *Notholaena maranthae*), али се јавља и низ других врста карактеристичних за серпентинитске камењаре и стене (*Ariemisia alba*, *Cytisus procumbens*, *Lembotrophis nigricans* и друге врсте). Стрма, снажно еродирани каменита и стеновита подручја серпентинитских клисура обрастају формацијама у којој важну улогу има карактеристична ниска, жбунаста и ендемична млечика *Euphorbia glabriflora*. На локалитету укупна површина под шумом у државном власништву износи 53,15 ha. У клисури реке Грнже евидентирани су следеће врсте птица: *Oe. oenanthe*, *S. rubetra*, *L. collurio*, *E. cirius*, *Ph. ochrurus*, *S. communis*, *M. alba*, *U. epops*.

2. Резерв заштите II степена, укупна површина 19.255,59 ha, односно 45,9% подручја Парка природе

1) „Семењевска гора – Црни Рзав – Чавловци“, површине 5.858,89 ha, општина Чајетина (КО Семењеве, Јабланица и Бранешчи) и град Ужаци (КО Мокра Гора). Обухвата просторно подручје између Семењевске горе (на северу) и десних долинских страна Црног Рзава и Рибнице на југозападу и југу, изузев централног насељеног дела атара села Семењева. Окружујући простор првог степена заштите у клисури Црног Рзава, овим локалитетом је обухваћена северна страна слива Црног Рзава и изломљени и заталасани фрагменти златиборске површи испресецани десним притокама те реке. Са површи се издижу и усамљени узвишња заостала приликом уравнивања нивелеана (Чавловци, 1.101 m, Планиница, 1.037 m, Лисачница, 1.073 m, Тичија глава, 1.058 m). У северном подножју Семењевске горе је површ Гуштерица, најсевернији део златиборског планинства. Осим атрактивних клисура, посебну вредност чине значајна популацијом и очуване борове шуме у самој клисури и на Чавловцу. Једним делом овога простора обухваћена је и клисура потоци Сухавци у Семењеву. Јужни и југоисточни обод просторне јединице чине река Рибница. Речну мрежу чине река Каминица, са извориштима Другачице, Кремљског и Црног потока и притоке средњег тока Црног Рзава са Семењевском реком и више кратких десних притока. Од хидрографских занимљивости издвајају се: локалитет Гуштерица са извориштем Црног потока – са малим басеном Округле баре, која има овалне тресава, као и уска, меандарска клисура доњег тока Семењевске реке, од железничке станице Златибор до улаза у Црни Рзав. На локалитету Чавловци природну, високу састојину чине шуме црног бора (*Erica-Pinetum nigre*, *Euphorbia glabriflorum-Pinetum nigre*) на иницијалним хумусно-силватним земљиштима, на придољитима и серпентинитима. Ту се налазе и вештачки подигнуте састојине црног бора. Међу посебне природне вредности спадају велики столетни представници црног бора. Стрме и камените стране клисура реке Рибнице обрасле су највише првим бором, али и брезоним шумама које освајају терен, као и крчкавим стаблима храста. У подрасту има доста руја и црног јасена, а на многим местима црни борови су засечени смоларњем. На ливадском и пашњакским стаништима забележене су популације литуре (*Gentiana lutea*) значајне бројности. У речном току Рибнице евидентирани су поточни рак. Фауна риба чине: *Salmo trutta*, *Barbus peloponnesius*, *Gobio sp.*, *Leuciscus cephalus*, *Phoxinus phoxinus*, *Cottus gobio*. На подручју овог локалитета регистроване су следеће врсте птица: *D. syriacus*, *C. palumbus*, *C. uenan*, *C. brachyactyla*, *P. cinna*, *S. eurozoea*, *P. caeruleus*, *B. buteo*, *S. turtur*, *G. glandarius*, *A. otus*. На Чавловцу је присутна лештарка (*Bonasa bonasia*). Осим природних вредности, на овом локалитету се налази и већи број колиба, објекта народног градитељства, које подручју дају изузетне предоне карактеристике.

2) „Бијеле воде“, површине 523,74 ha, општина Чајетина (КО Шањковица и Бранешчи). Локалитет обухвата Бијеле воде као један од најбоље очуваних фрагмената златиборског планинства око Бијеле чесме, где је и највиши део златиборске висоравни ове просторне јединице, са затресављеним делом, плитке и широке долине потока Бијеле воде и благо заталасаном равном (920-980 m надморске висине) са заравњеним тесенима. Карактеристична препознатљива златиборска пејзаж – заталасана травната површ са изворишном челеном истоменог потока. Бијеле воде настају од више периодских кракова: средњег – Бијеле воде, који креће од локалитета Ово (958 m), Јакшића баре, Суве луке и још пар безимених, али и сталних извора (Хајдучко прело и Бијела чесма), који су веома значајне хидрографске појаве. Долина је плитко усечена, упореднички усмерена ка западу до сјетина са Кани потоком,

који тече са севера, а који представља југозападну границу овог локалитета. На овом локалитету налазе се стене јурске старости, литолошки представљене харибургитима, стенама које су карактеристичне за златиборски уттрамафитски масив. На источном делу овог локалитета, у тектонском контакту са харибургитима, налазе се серпентинити. У вегетацијском смислу локалитет је препознатљив по влажној ливади коју карактерише бујност и доминација различитих врста фамилије трава. Тамо где је током године тло делимично забарено ризица се вегетација мочварних ливада (класа *Molinio-Arrhenatheretea*). Доминирају крупни бусенови трава (*Deschampsia caespitosa*). Забележено је неколико јединки листуре. Поред пута, где су станишта сува и каменитија, расте *Echium saxicolum* (змијославка). У водама овог локалитета је нађен поточни рак. Од рибљих врста има поточне пастрмке, плеске, поточна мрење, кркуше, клена, гагаци. Евидентирани су следеће врсте птица: *A. spinoletta*, *A. trivialis*, *A. campestris*, *A. arvensis*, *L. arborea*, *A. graeca*, *P. perdix*, *C. coturnix*, *S. rubetra*, *A. cammabina*, *L. collurio*, *C. crex*, *A. spinoletta*, *M. cinerea*, *M. alba*, *C. ciconia*, *C. nigra*.

3) „Рибничко језеро”, површине 283,42 ha (100% у државној својини), општина Чајетина (КО Јабланица и КО Чајетина). Обухвата Рибничко језеро и простор у његовом окружењу, вештачку водоакumulацију површине око 40 ha и дужине око 2 km, формирану 1971. године преграђивањем Црног Рзава код места званог Варагин до. Благо заталасани делови висоравни наизнад су пошумљени боровим засадом у циљу заштите акумулације од околних опирања. И даље је веома изражен проблем бујног опирања у околним речницама и запушавања плитких долина сопственим ишосом. Основна намена акумулације је била водоснабдевање туристичког центра Златибора и варошнице Чајетине. Данас се она користи и у туристичко-рекреативне сврхе, за риболов и рекреацију. На подручју Рибничког језера налазе се серпентинити, израђени од мрежастог серпентина, бацити, акваторног хромита, секундарног праха оксида гвожђа, мало секундарног амфибола и талка. Вегетацију локалитета претежно чини вештачки подигнута састојина црног бора на станишту шуме црног бора (*Pinetum nigrae*) на ивичалним хумусно-сидикатним земљиштима на перидотитима и серпентинитима. У вегетацијском смислу локалитет је препознатљив по влажној ливади коју карактерише бујност и доминација различитих врста фамилије трава. На локалитету су регистроване следеће врсте птица: *A. platyrhynchos*, *F. atra*, *T. trichocollis*, *A. ferina*, *A. querquedula*, *M. alba*, *M. cinerea*, *A. cinerea*, *A. hypoleucos*, *C. crex*.

4) „Равни Торник”, површине 293,74 ha, општина Чајетина (КО Доброселица). Обухвата теме гребена Торник, званог Равни Торник (1.442 m) на дужини око 3 km и део северисточних и југозападних падина овог узвишења израђеног од дијабазита и серпентинитисаних перидотита и издигнутог дуж раседних одсека у одвоју на златиборски пинелена, као његов некадашњи део. Борова шума је најраспрострањенији и најзначајнији шумски тип на Торнику. Очуване су природне састојине црног бора са појединачно примешаним стаблним белог бора, на јужно окренути падинама (*Erico-Pinetum nigrae*, *Euphorbio glabrifloram-Pinetum nigrae*). На теренима од 1.200 до 1.400 m н.в. по његовим северним и западним странама, развила се просторно ограничена шума смрче и јеле (*Pinetum abietis*). Делове где је земљиште мање скелетно и знатно дубоко, обраста шума белог и црног бора са примешаним бројним другим врстама (храст, јаска, граб, бреза, *Sorbus*, *Ramnus*, липа). На јужним до југоисточним експозицијама очуване су природне састојине смрче и јеле на хумусно-сидикатним и смеђим земљиштима на перидотитима и серпентинитима. Само теме гребена Равног Торника је под пашњачком вегетацијом са местимично присутном митичком стеном на површини. Присутна је појединачна појава подмлатка бора.

5) „Чигота”, површине 3.910,35 ha, општина Чајетина (КО Доброселица, Алина поток, Гостиље, Љубиш и Чајетина) и Нова Варош (КО Драглица). Обухвата теме гребена Чиготе на дужини од око 8 km и веће делове његових југозападних падина (у сливу Црног Рзава) и северисточних падина (у сливу Великог Рзава). Геолошку подлогу углавном чине серпентинитисани перидотити, савијем мало кречњаци. Већ од Криве бреге и Смиљанских записа главни гребен почиње постепено да се издиже преко Мале Чиготе (1.161 m), Чукура (1.359 m), Ководера (1.337 m), Главнице (1.324 m), до највишег врха (1.422 m) и Невоље (1.354 m). Јужне падине су континуелне и представљају издигнути али не и изломљени део

старог златиборског пинелена, док се северисточна падина Чиготе, разломљена стрмим раседима нагло спушта ка долини Катуннице. Гребен Чиготе се убрја у објекте геоморфолошког наслеђа Србије. Велики део подручја Чиготе је обешумљен, са непрегледним серпентинитским пашњацима. Већи део терена се пашари, а мањи део коси. Изворишна чешка Црног Рзава представља простор са најпознатијим златиборским пејзажима. Остаци борових шума (*Erico-Pinetum nigrae*, *Euphorbio glabrifloram-Pinetum nigrae*) су се задржали само по појединим дубодолницама. Од листопадних шума, бележе се остаци храстових и букових шума. На источним обронцима Чиготе (локалитет Дубрава, 1.031 m) налази се висока шума јеле и букове на станишту букове и јеле (*Abieti fagetum moesiense*) на кречњаку, а присутна је изданачка шума букове на станишту планиске букове (*Fagetum moesiense montanum*) на различитим смеђим земљиштима. Већи комплекс чисте букове шуме среће се на путу ка Гостиљу. На месту уништених белоборових шума развијена је вегетација сиромашних пашњака (и камењара) који су дозатно деградирани некадашњом претераном ишпашом. Ливаде, керофилног типа, представљене су варијантима заједнице *Koelerio-Danthonietum alpinae* из класе *Festuco-Brometea*. Већи део терена се користи за пашарење, а мањи део коси. На овом локалитету су евидентирани следеће врсте птица: *A. spinoletta*, *A. trivialis*, *A. campestris*, *A. arvensis*, *L. arborea*, *A. graeca*, *P. perdix*, *C. coturnix*, *S. rubetra*, *A. cammabina*.

6) „Клнсура Катуннице”, површине 220,35 ha, општина Чајетина (КО Дренова и Гостиље). Обухвата најкрупнији део кречњачке клнсура Катуннице од локалитета Смиљане до локалитета Попова крушка на дужини око 6 km (мерено дуж речног корита), као и ушће Гостиљске реке. Од морфо-хидролошких занимљивости, тј. објеката геонаслеђа локалитет обухвата и део бигрне акумулације и подолга Гостиљске реке висок преко 20 m и асидентни извор Мало око у кориту Катуннице. Клнсура је највећим делом израђена од банковитих и масивних средњетријаских кречњака. Клнсура Катуннице са алувијалним каменитим наносима и простор око водопада са бигрним падинама обрасли су дрвенастом вегетацијом коју чине глогови и јуниперусе заједнице *Lupinetum obtusum strobilaeus montanum*. На простору овог локалитета срећу се стабла дивље крушке и црне јове већих димензија. Са прелиминарног списка врста за Црвену анстру кичмењаци Србије на овом подручју је од рибљих врста прикутна брковица. Осим брковице може се наћи поточна пастрмка, плеска, поточна мрења, клен и гагаци.

7) „Муртевица”, површине 2.466,08 ha (50,75% у државној, 49,25% у приватној својини), општине: Чајетина (КО Љубиш) и Нова Варош (КО Негбина, Драглица и Бела река). Обухвата планишту Муртевице, дуж раседа издигнути део некадашњег златиборског пинелена, израђен претежно од тријасних кречњака, са највишим врхом Бријачем (1.480 m н.в.) који чине стене перидотитског комплекса. Под врхом Муртевице је и Враћевина, карстификовани, највише издигнут део златиборског пинелена, изрван бројним вртачама и плитком увалама. У северисточном подножју, према Горњем Љубишту је скраћена површ Шеварице са клнсуром Музлаве у којој су бројни крашки феномени (пећине, јаме, понори, прерасти у пећине и бројне вртаче). На јужном стеновитом одсеку Муртевице, под врхом Тулетина (1.433 m) у залеђу села Негбина, на 900 m надморске висине налази се и мала пећина Грњић. Централни део масива Муртевице. Рекачу, карактеришу типични крашки облици рељефа као што су бездани – вертикални већи или мањи отвори крашких јама који достижу дубину до 50 m и више метара. Ови отвори су често неприметни, необележени, па прелетљивој опасност за неудућене. На Муртевици се налази неколико објеката геонаслеђа: Грњић (пећина под врхом Тулетина, на 900 m надморске висине, дуга је 68 m, површине 90 m²), Чигота пећина (2 km узводно од ушћа Музлавског потока) и Јама Музлава (у долини Музлавског потока, недалеко од Љубишке реке, на 900 m надморске висине). Муртевицу карактерише добра очуваност изворне вегетације и богатство фауне. Основни типови шума су висока шума јеле и смрче, висока шума јеле и букове (*Picea fago abietetum*), вештачки подигнута састојина смрче на станишту планиске букове и изданачка депастирана шума букове на станишту планиске шуме. У пределу потока Рекача налази се самоникла састојина смрче као најбоља шума на овом делу Златибора. На локалитету Муртевица налази се десет стаблних муњике (*Pinus heldreichii*). Стабла муњике су у одељењу 75/a, ГЈ „Муртевица”, у деградираној шуми црног бора са примесом белог бора, смрче,

једе и мушке. Према селу Милићи налази се гилет и усамљено стабло мушке велике старости. На Муртеници је евидентирана шумска шљока (*Sceloporus rusticola*). Регистровани су садабени летови муњака, који сугеришу да се ради о добром гнезданишту са више гнездећих женки. Такође на овом простору је присутна и леопарка (*Bombus boeotia*). Посебно је значајно присуство орла змијара (*Circus cygnus*). Од птица грабљавица присутан је мишар (*Buteo buteo*), јастреб (*Accipiter gentilis*), кобац (*Accipiter nisus*) и ветрушка (*Falco tinnunculus*), а локалитет повремено надувава и орлови и лешњари. Од рибањег фонда присутне су: калифорнијска пастрмка, плиска, уклија, поточна мрена, кркуша, клен, гагица, пеш и мрена. Посебно је разноврсна фауна водоземаца и гмизаша, а на ширем подручју су забележене врсте: *Rana graeca* – грчка жаба, *Bufo bufo* – обична крастава жаба, *Rana ridibunda* – прана жаба, *Natrix tessellata* – рибарина, *Lacerta viridis* – обични зелембаћ, *Podarcis muralis* – зидни гуштер, *Elaphis longissima* – ескуланов смук. Инсектску фауну водотока чине врсте које су индикатори ниске загађености: *Protonotaria intricata*, *Leuctra hippopus*, *Leuctra quadrimaculata*, *Isoperla graeca*, *Perla illiesi*, *Siphonoperla neglecta*, *Siphonoperla transylvanica*, *Chloroperla tripunctata*, *Rhyacophila furcifera*, *Rhyacophila nivalis*, *Rhyacophila tristis*, *Philopotamus variegatus*, *Wormaldia subnigra*, *Polycentropus flavomaculatus*, *Silo pallipes*. Поред поменутих, на локалитету су регистровани троглобитни који насељавају пећинске екосистеме и други специфични организми, као што су: *Nargus (Dumochrus) wilkii*, *Nargus badius badius*, *Aprocatops nigrita*, *Catops subfuscus subfuscus*, *Catops coracinus coracinus*, *Catops fuliginosus*, *Catops longulus*, *Catops nigricans*, *Catops kirbyi kirbyi*, *Catops neglectus*, *Sclodropeides watsoni watsoni*, *Anisotoma orbicularis*, *Amphicyllis globiformis*, *Amphicyllis globus*, *Agathidium (s. str.) pisatum*, *Agathidium (s. str.) badium*, *Agathidium (s. str.) atrium*, *Agathidium (s. str.) ramboviski* (која представља балкански ендем). На простору познатом као Миленића ограда, сачувано је неколико тзв. еточарских станова, објеката који служе за боравак чобана и стоке током летњих месеци који су евидентирани као културна добра.

8) „Подручје око клисура Ушца“, површине 5.688,72 ha, општине Чајетина (КО Јабланица, Стубло и Доброселица), Нова Варош (КО Драгалина и Семница) и Прибој (КО Кратово, Рача и Бања). Предстаља појас дуж долине Ушца приближно од Рачичке реке изнад до ушћа у Лим, ужи са леве и знатно шире са десне стране реке, који у потпуности окружује просторне јединице са режимом заштите I степена под именом „Клисура Ушца“ и „Клисура Грње“. Обухвата кријње јужне делове златиборске површи који се као прсти утискују у клисуру и граде бочне гробене у челима меандара, са изванредно зарамљеним темењима између којих су усечене притоке Ушца, стarih страна и уздужних профила. Дужина тока Ушца кроз ову просторну јединицу је око 30 km и са десне стране прима већи број сталних и периодских притока које су често изградиле клисурасте дивље долине (Рачичка река, Доброселичка река, Грњака, Крвавац, Шарански поток, Црн поток, Савин поток, Јањин поток и Вуч поток). Геоморфну подлогу чине серпентинити, а само у средњем делу тока Доброселичке реке, на месту где се налази позната прерад Шуљница (Точковића пећина) налазе се тријасни кречњаци. Вегетацијска разноврсност је посебно изражена тако да се јављају различити типови шума: од очуваних шума црног бора до крукавих шума на камењарима. На голетима су се одржали остаци борових шума са бројним примешаним врстама (храст, леска, граб, бреза, пасдрен и др.). Листопадне шиваре се јављају на кречњачкој подлози у клисури Доброселичке реке. На локалитету Радулова плава и Чукаљино врело расте линијур, а на сувијим местима је присутна врста *Echium ruscicum* (змијоплавка). Серпентинитска вегетација нарочито добро је изражена на камењитим падинама изнад манастира Дубрава (присуство ендемичних таксона где се истичу *Halacyna semdneri*, *Iris reichenbachii* и др.) а значајан је и број ендемичних врста на другим местима ове просторне јединице (*Edraianthus jugoslavicus* и *Athamanta haynaldii* и др.). У клисури Доброселичке реке, осим беле врбе поред реке и старих стабала воћкарица, дивље јабуче и шљиве са интересантним хабитусима, налазе се и шибљачке заједнице (црни граб, граб, сивб, леска, глог, црни јасен, црна зова, црвена зова), уз појединачно присутне борове и ретку врсту врбе (*Salix eleagnis*). Основни тип шуме представља висока шума црног бора (*Erico-Pinetum nigre*, *Euphrasioblogabriflorum-Pinetum nigri*) на иницијалним хумусно-силкатним земљиштима

на перидотитима и серпентинитима, уз присуство високе шуме црног бора (*Humileto - Pinetum nigrae serbicum*) на иницијалним земљиштима и црницама (рецидима) на кречњаку. На местима где се јављају термофила, ерозирана станишта са пуно синара и камењара, по стању расту појединачни црни борови, а по ободу шиваре, разне врсте шишара, грмља и зељасте флоре. На овим голетима одржали су се остаци борових шума са бројним примешаним другим врстама (храст, леска, граб, бреза, пасдрен, и др.). Са Предиминарног списка врста за Црвену листу кичмењана Србије на овом подручју су од рибањих врста присутне млавица и бријунца. Од птица су регистроване следеће врсте: *A. spinoletta*, *Ph. ochristus*, *S. rubetra*, *F. tinnunculus*, *Oe. Oenanthe*, *Ag. chrysaetos*, *F. peregrinus*, *Pt. rupestris*, *D. urbica*, *H. daurica*, *B. bubo*, *F. peregrinus*, *M. saxatilis*, *C. litta*, *C. corax*. Од потенцијалних споменика културе овде се налази манастир Дубрава и већи број објеката народног градитељства, пре свега колиба, сачувана је и понека кућа, што простору дају посебне прелепе карактеристике.

3. Режим заштите III степена, укупне површине 20.698,78 ha, односно 49,38% од површине укупне територије Парка природе и простору се на теренима који нису обухваћени режимима заштите I и II степена.

1.2. Режим заштите природних вредности у Парку природе „Златибор“

Режим заштите у заштићеним подручјима генерално су уређени Законом о заштити природе и Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12), а у Парку природе „Златибор“ ближе прописани уредбом о његовом проглашењу.

Основне законске поставке заштитних режима су следеће:

– у III степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног управљења заштићеног подручја, развој сели и унапређење сеоских домаћанстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, као и развој туризма;

– у II степену заштите могу се вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног управљења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности изворних природних станишта, популација, екосистема, обележја предела и објеката геонаслеђа, обављати традиционалне делатности и ограничено користити природни ресурси на одржив и строго контролисан начин;

– у I степену заштите, као зони строге заштите забрањује се коришћење природних ресурса и изградња објеката у заштићеним подручјима или његовим деловима са изворним или мало измењеним екосистемима изгубљеног научног и практичног значаја; обавеза је строге заштите којом се омогућавају процес природне sukcesije и очување станишта и животињских заједница у условима диспансе.

Поред забрана радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор“ установљена су следећа ограничења тростепеног режима заштите:

1. Режим заштите III степена

У просторним јединицама са режимом заштите III степена такође се забрањује:

- 1) образовање депонија;
- 2) слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водотоке;
- 3) експлоатација минералних сировина у зонама непосредне и уже заштите изворништа водоснабдевања, на подручјима или у близини подручја намењеног туризму, на подручју или у близини заштићене околине непокретних културних добара;
- 4) уништавање и сакупљање строго заштићених и заштићених биљних и животињских врста;
- 5) пустошење и крчење шума, као и чиста сеча шума, која није планирана као редован вид обнављања шума;
- 6) сеча појединачних старих стабала, импозантних дендрометријских карактеристика значајних за очување биодиверзитета и културног наслеђа;

- 7) уклањање аутохтоне вегетације;
- 8) уношење инвазивних аллохтоних врста;
- 9) узнемиравање фауне и сакупљање јаја;
- 10) риболов речног и поточног рака.

Радови и активности ограничавају се на:

1) начин газдовања предвиђен и прописан посебним шумским основама за све гаддинске јединице које су у заштићеном подручју;

2) изградњу енергетских објеката и мини хидроелектрана снаге максимално до 30 MW, изузимајући водотоке са изразито клисурастим и канјонским долинама (Доброселичка река, Рибница, Јабланица);

3) отварање нових површинских копова техничког камена унутар заштићеног подручја уколико се материјал таквих или сличних карактеристика не може наћи на подручју изван граница заштићеног подручја, а који се користе за побољшање услова живота локалне заједнице (изградња и одржавање локалних саобраћајница и сл.);

4) риболов, у складу са прописима о заштити и одржном коришћењу рибљег фонда;

5) начин газдовања на површинама на којима се истраживањима потврди присуство строго заштићених дивљих биљних и животињских врста које су ретке и угрожене и за које су потребне додатне мере заштите. Ограничења и забране дефиницију се прописивањем мера заштите у оквиру посебних услова заштите за дате врсте и њихова станишта.

2. Режим заштите II степена

У просторним јединицама са режимом заштите II степена спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса.

Према чланку 7. Уредабе о проглашењу Парка природе, осим забрана радова и активности које се односе на просторне јединице са режимом заштите III степена, забрањује се и:

1) изградња вишесплетних и других породичних објеката за одмор;

2) изградња јавних скијалишта;

3) изградња нетрогенератора;

4) изградња рударских објеката;

5) експлоатација минералних сировина, тресета и материјала речних корита;

6) природни риболов;

7) изградња објеката за рециклажу и спаљивање отпада и обрађивање депонија отпада;

8) измена морфологије терена, односно извођење радова који би могли да униште или наруше геоморфолошке и хидролошке карактеристике подручја;

9) преношење вода и измена хидродинамичких карактеристика и режима потова и река, као и сви други радови и интервенције које могу утицати на измену хидролошког режима подземних и површинских вода;

10) изградња хидротехничких објеката (брана-акумулација), преграђивање и регулација водотока, као и изградња хидроелектрана на водотоцима или њиховим деловима који су клисурастог или канјонског типа или им акумулације залазе у клисурасте и канјонске делове водотока;

11) промена намене водног земљишта;

12) изградња септичких јама пропусног типа и свако испуштање отпадних и оочних вода у водотокове и земљиште;

13) предузимање радњи и активности које би уништиле, измениле или нарушиле геоморфолошке и хидролошке карактеристике Гостилског и водопада Скакавац;

14) обављање интервенција и активности које неповољно утичу на станишта или строго заштићену дивљу врсту биљака и животиња, чије присуство је утврђено истраживањима подручја, а ограничења и забране дефиницију се прописивањем мера заштите у оквиру посебних услова заштите за дате врсте и њихова станишта;

15) сеча и уништавање стабала муњике, као и уништавање њиховог подмлатка;

16) постављање табла и других обавештења на стаблима;

17) неконтролисано сакупљање лековитог биља;

18) паљење ватре, осим на местима одређеним за ту намену;

19) сваки вид риболова у изворшним деловима Кагушнице, на читавом току Љубишнице, Беле реке, Доброселичке реке и на току реке Увац у границама заштићеног подручја, изузев риболова у научноистраживачке сврхе;

20) риболов речног и поточног рака, као и риболов на ливак и вајушцу;

21) све радње и активности којима се угрожава фауна риба и ремети њихов мрест, раст, исхрана и кретање;

22) уништавање гнезда птица и активности које доводе до узнемиравања птица у периоду размножавања (март-јул);

23) сакупљање и стављање у промет свих врста биљака и животиња које су дефинисане Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље фауне и фауне;

24) сакупљање, оштећење, хватање, убијање и узнемиравање свих врста биљака и животиња обухваћених Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива;

25) формирање мршеништа на подручју карстних седимената природног добра;

26) формирање позјамништа или отварање каменолома;

27) површинска експлоатација минералних сировина.

Радови и активности ограничавају се на:

1) традиционално коришћење камена, глине и другог материјала за локалне потребе;

2) формирање засада шумских и пољопривредних култура;

3) уношење врста, стиграних за дивљи биљни и животињски свет регије у којој се налази заштићено подручје;

4) извођење геолошких истраживања која подризумеву изградњу истражних објеката (бушотине, раскопи, усени, засеци и сл.), осим бушотина које служе за водоснабдевање становништва;

5) китирање извора за потребе водоснабдевања постојећих домаћинства;

6) газдовање шумама и шумским земљиштима утврђеним у плановима и основама газдовања шумама, газдовање блиско природном, којима се обезбеђује одржавање постојећих шумских екосистема и побољшање њиховог састава, структуре и зарајственог стања, очување разнопрости и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама;

7) сечу обивљања шума са мањим интензитетом у више наврата;

8) очување ивине шуме;

9) истраживања природног ширења муњике и примену узгојних мера којима би се омогућила природна обнова, формирање и очување састојине муњике, као и повећање бројности њеног подмлатка;

10) примену одговарајућих биолошких мера против фитопатолошких и ентомолошких обољења шума;

11) активности везане за унапређење популација ретких и угрожених биљних и животињских врста;

12) контролисани посети у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе;

13) спровођење активности у оквиру научноистраживачких радова и праћење природних процеса;

14) спровођење одговарајућих мера противпожарне и противверозне заштите;

15) уклањање ниског растња сходно ортографији терена ради омогућавања несметаног пролаза дуж клисура и канјона;

16) изградњу објеката туристичког смештаја, угоститељства, туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката за презентацију природних вредности или објеката у традиционалном стилу;

17) изградњу објеката саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре, стамбених и економских објеката пољопривредних и шумских газдинстава, и то на објекте који не утичу негативно на повољнији положај животињских или биљних врста, њихових станишта, природних вредности, лепоту предела и тресетница;

18) изградњу објеката за конвенционално стицање домаћих животиња и дивљачи у оквиру постојећих сеоских домаћинства;

19) примену минералних ђубрива на обрадивим површинама, док се хемијска средства за заштиту биља могу користити само уз сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине;

- 20) риболов, рекреативни и научноистраживачки;
21) ловство, санитарни лов дивљачи.

3. Режим заштите I степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена спроводи се строга заштита којом се омогућавају процеси природне сушесуше и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Осим забрана радова и активности које се односе на просторне јединице са режимом заштите III и II степена, у режиму заштите I степена, према члану 8. Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор“, забрањује се и:

- 1) коришћење природних ресурса и изградња објеката;
- 2) слободна, неконтролисана посета и обилазак, кретање ван постојећих путева и специјално утврђених стаза.

Радови и активности ограничавају се на:

- 1) научна истраживања и праћење природних процеса;
- 2) контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, а које нису у супротности са циљевима очувања природних вредности;

3) спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, природних непогода, улеса, реконструкције, санација и одржавања постојећих објеката од посебног значаја као што су постојећи објекти електроенергетске мреже и мреже за транспорт и дистрибуцију природног гаса, болести и пренамножења одређених биљних и животињских врста.

Мере режима заштите које се односе на изградњу објеката нису у супротности са циљевима социјално-економског развоја сеоских насеља.

Границе и правила изградње и уређења простори у зонама изградње утврђеним овим просторним планом ближе ће се утврдити одговарајућим актима органа локалне самоуправе и урбанистичким плановима у складу са условима заштите природе у поступку израде и сертификације документације за изградњу. Реконструкција, доградња и инвестиционо одржавање постојећих објеката не може се допустити уколико нису изградњени на законит начини.

Просторни и временски обим ограничења радова и активности утврђених мерама заштите ближе је одређен Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби Парка природе „Златибор“ („Службени гласник РС“, број 53/18) који је донео управљач заштићеног подручја уз сагласност надлежног министарства.

Планска решења су, сходно закону, усклађена са Уредбом о проглашењу и Планом управљања Парком природе и не издикују непожељне промене стања природе, односно вредности живог света, геонаслеђа и предела. Планирани просторни развој не изазива уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, непожељне промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја, постиче традиционалне видове коришћења простора и обезбеђује контролу над процесима и активностима која могу изазвати загађивање животне средине, ерозију земљишта и прекомерно коришћење шума и обезбеђује очување значајних и карактеристичних обележја предела.

Изградња објеката у режиму заштите III степена, која је законом допуштена или уредбом о проглашењу није ближе регулисана, вршиће се према члану 5. тач. 5, 6. и 9. Уредбе о режимима заштите којима се изградња одређених објеката и развој насеља ограничава на:

- 1) објекте туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурне мреже и инфраструктурних објеката у складу са одређеним коришћењем природних вредности и капацитетом простора;
- 2) складишта индустријске робе и грађевинског материјала и вентилација, и то на рубне делове заштићеног подручја и уз постојећа насеља;
- 3) изградњу насеља и ширење њихових тридесетских подручја на изградњу унутар и око постојећих насеља и на изградњу индивидуалних стамбених и малих индустријских и привредних објеката; није дозвољено ширење постојећих насеља у правцу подручја са режимом заштите I и II степена.

У спровођењу Просторног плана обавезна је примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа у складу са прописима којима се уређује заштита природе.

У поступку израде урбанистичких планова и пројектне документације за изградњу објеката и друге радове неопходно је обезбедити акт о условима заштите природе.

Сходно Закону о заштити природе, узимало се у току рада на истраживања геолошке и палеонтолошке појаве (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност налази да ошлуку обавести министарство надлежно за послове заштите животне средине, у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

Заштита природе и природних вредности на делу Просторног плана изван граница Парка природе обезбеђује се одговарајућим применом закона којима се уређују заштита природе, заштита животне средине, изградња и уређење простора и коришћење природних ресурса.

2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

На подручју Просторног плана, статус заштићеног непокретног културног добра, сходно Закону о културним добрима, имају:

1) Манастирски комплекс Увац у селу Увац, општина Чајетина, КО Стубољ, утврђен за споменик културе Одлуком Владе 1997. године („Службени гласник РС“, број 51/97). Манастир са црквом Рођења Пресвете Богородице, подигнут је, вероватно, почетком 15. века и до краја 17. века више пута је рушен, паљен и напуштан, а затим обилазан и дограђиван. Задња и изузетно темелна и опсежна обнова цркве, манастирских објеката и црквеног живота, после 300 година запуштености у рушевинама, извршена је у периоду 1995–1998. године;

2) Црква брвнара са старим гробљем и саборницама, општина Чајетина, КО Јабланица, заштићена 1948. године, утврђена 1979. године за споменик културе од великог значаја. Црква је подигнута 1838. године и посвећена је Покрову Пресвете Богородице. Поред цркве је дрвени звоник, а у близини су објекти тзв. саборница и сеоско гробље. 2014. године извршени су радови на поправци црквеног крова, покривци саборница и уређењу простора;

3) Црква брвнара, општина Чајетина, КО Доброселица, заштићена 1948. године као споменик културе. Црква је подигнута (или обновљена) 1821. године и посвећена је светом пророку Илији. У близини цркве су дрвени звоник и неколико великих и старих бороних стабала која су посебно заштићена општинском одлуком као споменик природе;

4) Родна кућа Димитрија Туцовића, општина Чајетина, КО Гостиње, заштићена 1950. године и утврђена за споменик културе од изузетног значаја 1979. године. Представља репрезентативни пример златиборске куће брвнаре и спомен музеј. Изградња је 1855. године и у којој је 1881. године рођен Димитрије Туцовић. У периоду 2017–2018. године извршена је обимна обнова и уређење куће и окупине (најпре је то рађено осамдесетих година прошлог века, али без промене крова); кућа је прекривена (после 65 година), постављена је дрвена ограда, урађен помоћни објект, као и извршени други радови на уређењу дворштина у коме се налази и биста овог лидера социјалистичког покрета;

5) Вила Председништва Владе на Палисаду, општина Чајетина, КО Чајетина, заштићена 1949. године као споменик културе. Вила представља специфично архитектонско-грађевинско дело, које је 1937. године подигао Александар Павловић, адвокат из Београда. Конфискована је 1945. године и утврђена у репрезентативне објекте Председништва Владе ФНРЈ (због чега се и називала Титова вила), а 1967. године је пронета на коришћење РТС-у. У поступку реституције започетом 2012. године овај објект је враћен потомцима/наследницима првог власника.

6) Споменик са спомен-гробницом стрељаних рањеника на Златибору, општина Чајетина, КО Чајетина, на локалитету Шумнато брдо, утврђен за споменик културе Одлуком Владе 2019. године („Службени гласник РС“, број 29/19). У спомен гробницу, изграђену 1961 године, положене су кости ово сто партизанских рањеника које су Немци стрељали 30. новембра 1941. године, два истакута првоборца златиборског краја (Сава Јовановић Сиројино и Александар Јовановић Отрој) и око 70 партизанских бораца погинулих у борбама на Златибору 1944. године. У близини гробнице 1967. године подигнут је споменик у виду белог крешањског обелиска. На делу к.п. број 4624/1, КО Чајетина, истом одлуком установљена је заштићена околна споменика културе.

7) Спомен-чесма краља Александра Обреновића на Златибору, општина Чајетина, КО Чајетина, на локалитету Краљеве воде, крај језера, утврђен за споменику културе одлуком Владе Републике Србије 2019. године („Службени гласник РС”, број 54/19). Игралну чесму финансирао је краљ Александар Обреновић после своје посете Златибору 20. августа 1893. године (по старом календару), где је крај познатог извора Кулашевац краљу организован свечан и дотек и ручак. Извору и самом месту на коме се налази тада је промењено име у „Краљева вода”, а овај се догађај сматра почетком организованог туризма Златибора. Уједно, сандану тесаним каменним коцкама, са уграђеном мермерном плочом са натписом „Краљ Александар I 20. август 1893”, одржаване су светковине и представљала је главни мотив старих златиборских разгледница. Заштићена околна споменика културе обухвата к.п. број 4559/9 КО Чајетина.

На основу акта о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, који је издао Завод за заштиту споменика културе Краљево и на основу документације општинских просторних планова, осим наведених заштићених непокретних културних добара на на подручју Просторног плана налазе се просторни и други објекти од интереса за службу заштите као археолошки локалитети, објекти народног, сакралног и другог градитељства и знаменита, културно-историјска места (Табела 5).

Табела 5: Евидентирана непокретна културна добра

Катастарска општина	Назив локалитета	Врста културног добра
Општина Ива Варош		
Бела Река	Градња	Археолошки локалитет
	Полосе - Пилошаш	
	Црква	
	Гробо-гробље	
Драганица	Гробо-кући	Народно градитељство
	Степарски стацији	
Град Ужиче		
Моара Гола	Чинутото гробље, село Пивак	Археолошки локалитет
	Клеветона, село Пивак	Народно градитељство
Општина Чајетина		
Гостале	Манастир	Археолошки локалитет
	Витринте-Буванци	
	Туурска зграда	
	Центар осми	Градитељско наслеђе
	Водостан на Катунци	
Водостан на Госталском врху		
Јабланица	Шана, остаци утврђења	Археолошки локалитет
	Земља Цинга, старо гробље	
	Земље Бретовић	
Љубин	Селаште	Археолошки локалитет
	Црквине	
	Гробо-гробље	
Семењачево	Црква Константина и Јелене	Градитељско наслеђе
	Гробо-гробље	
	Својо гробље	Археолошки локалитет
	Кући Будњари Божићи, Бора	Народно градитељство
Трњак	Добило Брло, вошће	Народно градитељство
	Градња	
Чајетина	Двопани турски кадри	Археолошки локалитет
	Стара школа	
Шљивовица	Црква св. Архангела Гаврила	Градитељско наслеђе
	Стара Кафана	
	Љетна ноћних станица, Чипета	Народно градитељство
	Љетна станица, Царина школа	
Шљивовица	Црква рођена Пресвете Богородице	Градитељско наслеђе
	Градња, транзиторија, бродови доба	

Катастарска општина	Назив локалитета	Врста културног добра
Ужиче	17 локалитета: 8 археолошких локалитета, 5 локалитета народног градитељства и 4 локалитета градитељског наслеђа	

Према Заводу за заштиту споменика културе Краљево, подручје Просторног плана није било предмет систематског ревноцирања културног наслеђа, а већина приказаних података је из старе стручне документације. Из тих разлога, ближе локације евидентираних локалитета (осим на основу катастарских општина и само за мњих део локалитета на нивоу топонима и објеката на терену, као што су сеоска гробља, црква, остаци шанаца и сл.) не могу се за сада одредити и картирати. Такође, сигурно је да ће даља истраживања показати да је број културних добара од интереса за заштиту на овом просторном подручју знатно већи од оне приказаног. Пример је Манастир Дубава, чије су рушевине откривене и истражене 2004. године, а обновљен је и на његовом месту, на уздигнутом рту меандра Уица, са његове десне стране, у селу Доброселица, изграђена је мала црква св. Пантелејмона и већи храмом посвећен св. Василију Острожком. За сада није евидентиран као културно добро, али ће у наредном периоду вероватно бити вреднован и оцењен значај тог црквеног места и истражних истраживачких, стручних и градитељских активности које су претходиле враћању монашког живота.

На подручју Просторног плана налазе се различита спомен обележја посвећена историјским догађајима и знаменитим личностима или други објекти који нису за сада евидентирани као потенцијална културна добра, и то:

- 1) Споменик Крсти Смљанчићу на Краљевом тргу у центру Златибора, родом из Љубина, генералу српске војске, команданту Дринске дивизије у пробоју Солунског фронта;
- 2) Споменик на Паласу у знак сећања на борбе вођене крајем августа 1944. године са бугарским окупационим јединицама;
- 3) Споменик Миладну Пећинару, на Златибору, поред Краљеве чесме, чувеном истраживачу, професору и академику;
- 4) Спомен чесма у Чајетини, подигнута 1900. године у част краља Милана Обреновића (поводом по његов срећног исхода Ивањданског атентата), обновљена 1925. године у славу погинулих у ратовима 1912–1918. године;
- 5) Спомен чесма на Оку подигнута 1930. године у знак сећања на мештани Бранежша и Семењачево погинуле у ратовима за ослобођење и уједињење 1912–1918. године.

На непокретном културном добру, његовој заштићеној околини и добру које ужива претходну заштиту забрањене су мере техничке заштите и радови који могу оштетити или уништити културно добро, као и радови који могу мењати својства, изглед и намењу културног добра без претходно прибављених услова и сагласности надлежне установе за заштиту културних добара.

Према потреби, за извођење мера техничке заштите и других радова прибављају се и услови, сагласности и дозволе у складу са законом којим се уређују изградња објеката и уређење простора.

За мере техничке заштите и радове на Споменнику културе „Кућа Димитрија Туцовића” и његовој околини неопходно је прибављање услова и сагласности Републичког завода за заштиту споменика културе, а за остале заштићене споменике културе и за културна добра која уживају претходну заштиту, прибављање услова и сагласности Завода за заштиту споменика културе Краљево.

За СК „Кућа Димитрија Туцовића”, КО Гостале, к.п. бр. 3941/2, условима за преузимање мера техничке заштите обезбеђују се:

- 1) очување изворне просторне структуре објекта народног градитељства;
- 2) очување екстеријера и интеријера, оригиналног изгледа, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба кровова, стилских и функционалних карактеристика, аутентичних градитељских елемената, материјала и бојови, као и уређења припадајуће парцеле;
- 3) редовно праћење стања споменика културе, свих објеката, инфраструктуре, слободног простора, стања материјала и конструкција, надземних и подземних токова воде, угрожености од влаге, противпожарне сигурности и других потенцијалних опасности које могу да угрозе споменику културе;
- 4) забрана свих интервенција и радова који могу, непосредно или посредно, проузроковати промену облика, изгледа или особености споменика културе;

5) изградњу, реконструкцију и доградњу постојећих објеката могуће је преузети искључиво према условима и уз сагласност надлежног Републичког завода за заштиту споменика културе;

6) урбанистичко, инфраструктурно и хортикултурно опремање, уређење, одржавање и коришћење парцеле као јавног простора може се вршити само уз сагласност надлежног Републичког завода за заштиту споменика културе.

За остала непокретна културна добра (манастир Увац, црква брвнаре у Јабланици и Доброселици, вила на Златибору, споменик-костурница и споменик стреланим рањеницима и споменик цркви), неопходно је примењивати мере заштите утврђене актима о проглашењу тих споменика културе, а на њима и њиховој околини не смеју се предузимати никакви радови без претходно прибављених посебних услова надлежног Завода за заштиту споменика културе Краљево. Те мере, пре свега, претпостављају обавезу трајног чувања и одржавања споменика, оригиналног изгледа, материјала и функција, као и одржавање заштићене околине и спречавање неповољних пејзажних и других промена и утицаја.

За евидентирања односно културна добра под претходном заштитом, услови су следећи:

1) на тим добрима и у њиховој непосредној околини (радијус 100 m) не смеју се изводити никакви радови којима се могу нарушити споменичка својства културног добра;

2) за све радове неопходно је прибављање мера техничке заштите надлежног завода;

3) забрањује се извођење било каквих земљаних радова на просторима дефинисаним као археолошки локалитет, без претходно прибављених услова надлежне службе заштите.

На подручју Просторног плана у целисти, на локалитетима културних добара која уживају претходну заштиту и на местима на којима су идентификоване и евидентирани одговарајуће споменичке/културне вредности, изградња се не може вршити без прибављених услова надлежне установе заштите културних добара која има право да прошири заштитна археолошка и друга истраживања, праћење радова или забрану радова који могу да деградирају културна добра и њихову околину.

Уколико се у току спровођења Просторног плана, израде урбанистичке и инвестиционо-техничке документације и извођења радова открију, истраже и утврде непокретна културна добра и њихова заштићена околнина, основне мере заштите су: забрана изградње и постављање објеката трајног и привременог карактера који својим изгледом, габаритом, карактером или намењеном могу да оштете или униште споменичка својства непокретног културног добра или деградирати израђене и природне елементе његове заштићене околине.

Сходно Закону о културним добрима, надлежна установа заштите културних добара ће у поступку израде документације за изградњу објеката и уређење простора, на захтев и о трошку инвеститора, посебним актом утврдити конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера техничке заштите и друге радове за свако поједино заштићено и културно добро под претходном заштитом за које се у поступку израде те документације закључи да може трпети значајне неповољне утицаје услед планираних радова.

Прибављање и спровођење услова и мера истраживања, техничких мера и других радова на местима и објектима за које се на основу података надлежне установе или других знања претпоставља или зна да имају културне вредности уређени су Законом о културним добрима, посебно су значајне следеће обавезе инвеститора, извођача радова и установе заштите културних добара:

1) уколико се у току грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта и археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;

2) ако постоји непосредна опасност оштећења археолошког налазишта или предмета, надлежни завод за заштиту споменика културе привремено ће обуставити радове док се на основу овог закона не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није;

3) ако надлежни завод за заштиту споменика културе не обустави радове, радове ће обуставити Републички завод за заштиту споменика културе;

4) инвеститор је дужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива претходну заштиту које открије приликом изградње, до предаје добра на чување надлежној установи заштите.

Археолошки налази и објекти народног градитељства представљају важан сегмент културног наслеђа, а о њиховим својствима, хронологији и значају може са сигурношћу судити тек на основу спроведених систематских археолошких истраживања или претходних сондажних истраживања, односно одговарајућих истраживања архитектонско-грађевинских и културно-историјских обележја и садржаја етно и других објеката. Из тих разлога, препоручује се завршетак реконструкција целог подручја Просторног плана са аспекта културног наслеђа и детаљно и систематско истраживање значајних археолошких локалитета и других места и објеката, пре свега народног градитељства на подручју Парка природе, уз обезбеђење потребних материјалних и финансијских услова за послове тих активности, пре свега за Завод за заштиту споменика културе Краљево и Народни музеј Увине и уз одговарајућу помоћ и сарадњу управљача Парка природе и министарства надлежног за заштиту животне средине.

Ради обезбеђења транспарентности и ефикасног спровођења заштите културних добара као и информисаности инвеститора и других носиоца развојних активности, неопходно је да установе надлежне и одговорне за заштиту културних добара утврде прецизне и детаљне локацијске карактеристике простора и објеката са културним вредностима под претходном заштитом, а за проглашења (утврђена) културна добра и локацијске карактеристике заштићене околине и мере и услове заштите и коришћења тих добара и њихове заштићене околине.

Плавњак решењима, посебно у домену основне планске намене, не угрожавају се или неповољно мењају физички интегритет, функције и услови истраживања, уређења и презентације непокретних културних добара подручја Просторног плана.

3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Подручјем Просторног плана обухваћени су делови сливних подручја постојећих акумулација „Врутиш“, Радонишко и Златарско језеро, као и планираних акумулација „Сарачинов“, „Велика Орловица“ и „Роге“ у склопу Западноморавско-рзавског регионалног система за снабдевање водом насеља. На обухваћеном делу слива акумулације „Врутиш“ примењује се режим заштите за зоне II и III санитарне заштите изворништа водоснабдевања који су утврђени Просторним планом подручја посебне намене слива акумулације „Врутиш“ („Службени гласник РС“, број 91/18). На обухваћеном делу слива Радонишког и Златарског језера примењује се режим заштите за зону III санитарне заштите изворништа водоснабдевања који је утврђен Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац“ („Службени гласник РС“, број 83/10). На обухваћеном делу слива планираних акумулација „Сарачинов“, „Велика Орловица“ и „Роге“ примењује се режим заштите за зону III санитарне заштите изворништа водоснабдевања који је утврђен Просторним планом подручја изворништа водоснабдевања Регионалног подсистема „Раша“ („Службени гласник РС“, број 131/04).

Овим просторним планом успостављају се зоне санитарне заштите за: обухваћени део слива изворништа Сушачко врело, сва површинска и подземна изворништа у сливном подручју реке Црне Раше, узводно од бране акумулационог језера Рибница, као и објекти који чине функционалну целину са акумулацијом Рибница.

У циљу заштите квалитета воде у изворништу – акумулацији „Рибница“ успостављају се:

– зона I акумулације – обухвата језеро при врти максималног успора (КМУ) воде и приобално подручје у ширини од 10 m у хоризонталној пројекцији од врте максималног успора, као и делови главних притока акумулације дуж зоне II;

– зона II акумулације – обухвата подручје чија ширина износи 500 m у хоризонталној пројекцији од границе зоне I акумулације око језера, и ужи обухват изворништа реке Црне Раше;

– зона III акумулације – обухвата подручје изван уже зоне санитарне заштите до границе површинског, надземног слива акумулације.

За све три зоне санитарне заштите акумулације „Рибница“ примењује се режим заштите у складу са Правилником о начину

одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворништа водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08), и то:

1) Зона I санитарне заштите акумулације – Дозвољена се уређење приобаља са планиране пешачке, риболовне и бициклистичке стазе, одморништа и видиковце за потребе туристичко-рекреативног коришћења акумулације, уз претходно прибављање мишљења надлежних министарстава, односно јавног водоприпредног предузећа (водни услови) и управљача водоводног система, у координацији са осталим корисницима акумулације (надлежним органом јединице локалне самоуправе и др.) и уз обезбеђење организованог прикупљања и одношења отпада. На акумулацији су могући спортови на води, контролисано коришћење пловила на електрични погон и весла, као и одвијање рекреативног риболова (уз строго ограничено коришћење хране за примамљивање рибе). Забрањено је кавени удео рибе и риболов мрежама, а коришћење акумулације се може обављати искључиво на основу издвојених студената и пројеката урађених од стране за то лиценциране институције. Није дозвољен прилаз моторним возилима, напајање стоке и сл.

2) Зона II санитарне заштите акумулације – Успоставља се режим контролисаног коришћења простора и сталног санитарног надзора са забраном изградње објеката који угрожавају здравствено исправност воде на изворништу. Забрањена је изградња нових стамбених и угоститељских објеката. Изградња нових саобраћајница ограничава се на категорију општинских јавних, пољских и шумских путева. Изградња дистрибутивне електроенергетике, електронске комуникационе мреже, локалне водоводне и канализационе инфраструктуре, усклађује се са режимом заштите акумулације. Дозвољена се уређење пешачко-излетничких, бициклистичких и риболовних стаза, као и планирано уређење приобаља акумулације (за одморништа и видиковце – еколошке пункоте у функцији заштите изворништа и туристичко-рекреативне презентације акумулације и прилаз реинирма за спортски риболов), уз претходно прибављање мишљења јавног водоприпредног предузећа и водних услова, сагласности и дозволе надлежног органа јединице локалне самоуправе и уз обезбеђење организованог прикупљања и одношења отпада. Забрањена је експлоатација камена, шљунка, песка и сви други рударски ресурси. Забрањено је формирање депонија комуналног отпада. Забрањена је употреба фунгицида, инсектицида, хербицида и других пестицида хемијског порекла који су намењени заштити економски значајних биљака и животиња од корова, болести, штетних инсеката, гриња и других штетних организма, као и употреба минералних ђубрива и течног и чврстог стајњака. Употреба биолошких средстава за заштиту биља и дозвољених режима прихрањивања биљака у систему органски, односно интегралне производње, мора бити усклађена, по врсти и количини, са агропедолошким условима и могућностима заштите вода. У погледу врста култура, предност имају оне које са племенитим травмама, лековитим биљем, махушаркама и др. Коришћење шума је у функцији антропогенне заштите, те је дозвољена само селективна сеча, уз очување основне структуре шумске масе као заштитног елемента терена.

3) Зона III санитарне заштите акумулације – Успоставља се режим контролисане изградње и коришћења простора, који обезбеђује заштиту квалитета вода и здравствено исправност воде изворништа. У овој зони се примењују најчешће мере санитације, али не и рестрикција која би угрожавала развој насеља. Дозвољена је изградња стамбених, економских, угоститељских, комерцијалних и туристичких објеката. Није дозвољено неконтролисано депонирање комуналног и другог отпада, ложирање и уређење депонија чврстог отпада, депонирање, складиштење и транспорт опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде. Није дозвољено грађење производних погона, термоенергетских и других објеката, као ни обављање радова, чије отпадне воде садрже загађујуће материје или на било који начин угрожавају квалитет и режим вода. Дозвољена је реализација објеката виших нивоа финализације, са „чистим” технологијама које немају чврсте или течне отпадне и опасне материје. Дозвољено је градити мале занатско-индустрijske погоне (објекти за прераду пољопривредних производа, млино-хладњаче, сушаре, млинове и др.), уз обавезу да се отпадне воде пречишће до прописане класе квалитета пре испуштања у реципијент. У насељима и зонама са стамбеним, туристичким, угоститељским и економским објектима, код којих се на било који начин могу угрожити издвојене, површинске воде и акумулација, обезбеђује се санитарно безбедно прикупљање

и превешивање или одвођење отпадних вода ван слива акумулације, што условљава реализацију канализационих система и одговарајућих ППОВ. За насеља, у којима због конфигурације терена и разуђености, реализација канализационих система није реална – примењује се санитација на нивоу домаћинства или групе кућа, подизањем прописаних септура и резервоара/таложница за сакупљање отпадних вода. Спроводи се санитарно уређење насеља уз забрану депонирања комуналног и другог отпада, те материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде. Извршиће се ложирање и санитација одлагалишта чврстог отпада, као и санација postoјећих мини фарма, мерама којима се обезбеђује испуњавање свих санитарно-техничких услова у погледу потпуне сигурности од загађивања вода и тла. Забрањено је обављање рударских радова (површински и подповршински радови, ложирање тла), продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, и других радова чије отпадне воде садрже загађујуће материје или на било који начин угрожавају квалитет и режим вода. Забрањено је комерцијално складиштење нафте и нафтних деривата, изузев станица за снабдевање погонским горивом. Транспорт опасних материја дозвољен је искључиво уз контролисан превоз и под праћом. Развој и уређење локалне саобраћајне и техничке инфраструктуре реализује се без посебних захтева у погледу заштите акумулације. За потребе туристичко-рекреативног коришћења слива акумулације дозвољена се реализација излетничких, риболовних, пешачких, бициклистичких стаза и друге пратеће инфраструктуре и санитарно обезбеђењених мањих објеката за потребе информисања и предаха туриста (одморништа, видиковци, ресторани, заклони за склониште од неповремена и сл.).

На обухваћеном делу слива изворништа Сушичко врело успоставља се зона III санитарне заштите изворништа водоснабдевања (Рефератне карте бр. 2а и 2б Просторног плана, на основу Елабората о зонама санитарне заштите изворништа Сушичко врело) у којој се примењује режим заштите из тачке 3) претходног става.

За сва остала површинска и подземна изворништа водоснабдевања у сливном подручју реке Црног Равна примењују се зоне и режими заштите у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворништа водоснабдевања.

Најзначајнија риболовна вода је Рибничко језеро, како по броју врста (11), тако и по густини популација и биомаси. Између осталих врста, поточне пастрмке има у језеру, Увцу и Катунцици, младине у Увцу, пијору у Црном Равну, поточне мрене у сва три наведена водотока. Риболов из чамца није дозвољен, а салмонидне врсте могу се ловити искључиво на пешачке мамце и по принципу „улови па пусти”. За злохотне врсте дневна маса улова је неограничена, а за аутохотне врсте (осим младине и пастрмке), дневна маса је 5 kg или је улов ограничен на одређени број комада прописане величине.

4. ТУРИЗАМ

4.1. Планска одређивања просторног развоја туризма

Развој туризма и рекреације на подручју Просторног плана заснива се на следећим планским одређивањима:

– туризам и рекреација, као активности изразито компатибилне заштити, ренитализацији и културолошком коришћењу природних и културних добара, представљаће водећу привредну грану одрживог развоја подручја Просторног плана и агенс развоја других комплементарних активности, посебно пољопривреде, ловства, чисте енергетике, заштите и домаће радности, као и активности усмерених на унапређење друштвеног стандарда (саобраћај, комуналне службе, јавне службе и сервис) локалног становништва;

– развој туризма и рекреације на подручју Парка природе биће функцијски подређен и прилагођен захтевима заштите, очувања, ренитализације и културолошког коришћења природе, природних вредности, неискретних културних добара и животне средине, док ће са захтевима и потребама туризма и рекреације биће усклађене све остале економске активности на том подручју;

– организована презентација природних и културних добара оствариваће се етикерским кроз подручје Просторног плана до природних и културних добара у његовом окружењу (Шарган – Мокра Гора, Златар, Национални парк Тара, Прибојска Бања, Увачко језеро и др.);

– ревитализација руралних насеља, уз очување народног традиционалног занатлиства и оригиналне туристичке понуде, засноване на реafirмацији традиционалних делатности и обичаја планинске руралне културе; представљаће услов трајне заштите аутентичности и идентитета заштићеног подручја и предела Златибора;

– развој туризма и рекреације, изградња, уређење, заштита и коришћење туристичких и рекреативних простора одвијаће се по средњорочним етапама, у функцијским међузависностима са заштитом, ревитализацијом и презентацијом природних и културних добара, као и са развојем функција ваздушне бање, пољопривреде, мале привреде и осталих комплементарних активности;

– плански концепт развоја туризма и рекреације подручја Просторног плана биће постављен на основу вредновања природних и створених услова и ресурса, сагласно утврђеним параметрима еколошког, културолошког, туристичко-рекреативног и здравствено-рекреативног капацитета подручја, у оквиру утврђених услова и режима заштите, ревитализације и културолошког коришћења вредности Парка природе;

– понуда туризма и рекреације на подручју Просторног плана биће заснована на природним условима, ресурсима и вредностима за зимске и летње активности, на капацитетима туристичког смештаја, рекреације, спорта, јавних служби и сервиса Чајетине, Златибора и сеоских центара, као и на потенцијалној понуди планинских села са здравствено безбедном храном, етно-вредностима и др.;

– туристичко-рекреативна понуда на подручју Просторног плана ће анимирати и задовољати тражињу у стационарном, излетничком и транзитном туризму, кроз следеће врлове планинског туризма: здравствено-рекреативни, одморнишн, зимски и летњи спорско-рекреативни, пословно-конгресни, манифестациони, туристички, еко и етно, образовни, посебних интересовања, рурални и др.;

– децентрализација туристичке понуде оствариће се промоцијом постојећих и будућих локалитета ван насеља Чајетина и центра Златибор, посебно у окружењу Парка природе, уз креирање туристичких производа у које ће бити укључени сви туристички ресурси и вредности подручја;

– развој, изградња и реконструкција великих постојећих и нових туристичких комплекса у центру Златибор, Чајетина, већим сеоским центрима и на другим локацијама реализоваће се претежно ван заштићеног подручја; развој, изградња и реконструкција села и посебних локација на подручју Парка природе одвијаће се искључиво у зони III степена заштите природних вредности;

– приоритет има заштита и санација величанске туристичке изградње на подручју Парка природе (Водике, Кобила Глава, Рибница и др.) и у његовом окружењу (центар Златибор и локалитети у његовом ближем окружењу);

– изградња нових викенд насеља биће планска, а санација и уређење постојећих викенд насеља биће заснована на унапређењу стандарда и комерцијализацији туристичког смештаја, опремању јавних службана и сервисима, комуналном опремању и др.

– развој и уређење насеља Рибница биће засновано на повезивању са постојећим и планираним скијалиштем „Торник“, уз унапређивање саобраћаја, јавних служби и комуналне опреме;

– стимулисање очувања традиционалних села засниваће се на развоју интегрисане руралне економије са омакама Туристичког центра и Парка природе Златибор, засноване на органској пољопривреди и домаћој радиности у сеоском туризму, уз обнову старих заната, ревитализацију традиционалних објеката и друго;

– саобраћајна интеграција туристичких комплекса и насеља на подручју Просторног плана међусобно, са скијалиштем, другим садржајима понуде у простору и окружењем оствариће се друмским саобраћајницама, железничким пругама (реконструкција и модернизација постојеће железничке пруге и продужетак увеог колосека Шарган-Витаси до Бранешца и Златибора), тунелом Златибор-Торник и активирањем аеродрома „Поникив“ за цивилни саобраћај;

– планирање и наставак изградње алпских скијалишта „Торник“ и „Лиска“ са жичарима и ски-стазама усмериће се искључиво у III степен заштите Парка природе, уз коришћење најповољнијих терена и без већих просека кроз шуму;

– формирање диференциране мреже зимских нордијских ски-стаза и летњих излетничких и планинарских стаза на теренима изнад 1000 m н.л. у зонама II и III степена заштите Парка природе и у II зони санитарне заштите Рибничког језера, са пратећим

садржајима природно уређених валикована и одморништа у III степену заштите Парка природе;

– уређење и активирање очуваних бачија у III степену заштите Парка природе и на преосталом подручју Просторног плана, у функцији излетничких и планинарских илнперера, активности посебних интересовања и др.

4.2. Усклађивање просторног развоја туризма са планским документима и режимима заштите природних вредности

Планска решења просторног развоја туризма на подручју Просторног плана усклађена су са одредбама Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године (2010) и Регионалног просторног плана Златиборског и Моравичког управног округа (2013).

За однос планских решења просторног развоја туризма овог просторног плана према одредбама осталих планских докумената нижег реда (просторним плановима јединица локалне самоуправе и урбанистичким плановима) и секторских докумената у туризму, полазећи од режима заштите природних вредности, непокретних културних добара и изворишта водоснабдевања заузети су следећи ставови:

– У Мастер плану туристичке дестинације Златибор-Златар (2007) за подручје Просторног плана нацелно су прихваћене све одредбе, осим великих лових скијалишта „Чигота“ и „Мургеница“ и веће проширења скијалишта „Торник“ у Парку природе, због режима заштите природних добара и због климатских услова (посебно климатских промена), која све више ограничавају зимске спортове. У вези с тим, није прихваћена ни посела подручја на туристичке секторе и рејоне, јер се ова подела заснивала првенствено на обухвату делова наведених потенцијалних скијалишта;

– У Просторном плану општине Чајетина прихваћене су све одредбе које се односе на подручје Просторног плана изван граница Парка природе. Одредбе о постојећим и планираним наменама из Просторног плана општине Чајетина на простору Парка природе су пренепитане и кориговане на следећи начин: намена се искључује са мање површине у I степену заштите (зона Црног Рзана) и намена се коригује на површинама у II степену заштите, тако што није могућа нова изградња супраструктуре, док се постојећа изграђеност у овим зонама задржава, без могућности нове изградње и уз поштрвавање мера заштите природе (на локалитетима у зонама Семегњева, Црног Рзана, Водика и Рудина). Нацелно је прихваћена подела територије општине на целине;

– План генералне регулације насељеног места Чајетина (сединте општине) са насељеним местом Златибор – I фаза („Службени лист општине Чајетина“, бр. 2/12, 4/16, 2/17, 4/17, 8/17 и 14/18, у даљем тексту: ППР Чајетина и Златибор – I фаза) односи се на подручје Просторног плана изван граница Парка природе и прихваћен је у целини;

– План генералне регулације насељеног места Чајетина (сединте општине) са насељеним местом Златибор – II фаза („Службени лист општине Чајетина“, бр. 12/13 и 7/19, у даљем тексту: ППР Чајетина и Златибор – II фаза) обухвата централни, најинтеграцијни простор подручја Просторног плана ван центра Златибор (одређен у Просторном плану општине Чајетина), који се простире на подручју Парка природе и изван њега. Одредбе нацрта овог ППР прихваћене су за подручје Просторног плана изван граница Парка природе. Одредбе које се односе на подручје Парка природе детаљно су пренепитане и кориговане на следећи начин: свака намена се искључује са мање површине у I степену заштите (зона Црног Рзана у целини 9. Семегњево), а намена се коригује на површинама у II степену заштите, тако што није могућа нова изградња супраструктуре, док се постојећа изграђеност у овим зонама задржава, без могућности нове изградње и уз поштрвавање мера заштите природе – на локалитетима Семегњева и Црног Рзана (целина 9. Семегњево), на локалитету Попов колач (целина 5. Водике), на локалитетима Рудине (целина 2. Рудине) и на мањем локалитету Кобила глава (целина 8. Кобила глава), с тим да су зона II степена заштите Парка природе и II зона санитарне заштите преклопљени на Рибничком језеру;

– План детаљне регулације за подручје ски центра „Торник“ („Службени лист општине Чајетина“, број 5/17) за простор на подручју Парка природе нацелно је прихваћен, уз услов да се у даљој разради презентирају и коригују следећи елементи: позивна

станција планираног ски-лифта је на стрмом терезу; делови ново-планираних алпских ски стаза су са превеликим попречним нагибима (због којих би било потребно веће засецање терена, што је неприхватљиво), а једна стаза је и са погрешним подужним нагибом;

– План детаљне регулације за изградњу гондолое на Златибору („Службени лист општине Чајетина”, бр. 10/14 и 10/15) начелно су прихватљиве на целој траси, уз захтев спровођења строге заштите Рибничког језера од садржаја међустанике. Станица или међустаника у подножју скијалишта „Торник” у зони насеља Рибница је неопходна за развој Рибнице као врло перспективног насеља уз алпско скијалиште и његове летње садржаје спорта и рекреације.

4.3. Планирани видови туризма

Планира се да се на подручју развијеног планинског туристичког центра, какав је Златибор, настави развој свих видова туризма који су предвиђени релевантним планским документима нишег реда и секторским плановима, уз обogaњивање понуде новим туристичким производима и корекције условљене режимима заштите природних вредности на подручју Просторног плана.

На подручју Просторног плана изван граница Парка природе и у зони III степена заштите Парка природе реализоваће се сви предвиђени видови туризма: одморни туризам, спорско-рекреативни туризам (на садржајима зимских и летњих спортова и рекреације), здравствено-рекреативни туризам (типа ваздушне бање, wellness/спа и др.), туризам посебних интересовања (лов, спортски риболов, планинарење, планински бициклизам, јахање, голф и др.), камповаше у очуаним пределима и еколошком окружењу (нпр. *glamping resort – аутоматички кампови са додатним садржајима* и др.), конгресни-пословни и рурални туризам у стационарним, излетничким и транзитним објектима.

Туристичку понуду треба обогатити активностима туриста посебних интересовања (турио скијање, кањонинг, пењање, параглајдинг, истраживање природе и др.), тулинг туризма, манифестационог туризма, едукативног туризма, еко-туризма, етно-туризма, споменског туризма и др.

Туристичке активности у режиму II степена заштите Парка природе ограничење су искључиво на рекреацију, која ће се одвијати на стазама за турио и пордијско скијање, трекинг планинарење, планински бициклизам, јахање, кањонинг и др., са вадиковима и одморштима, као и на пуиктовима за пењање, параглајдинг, спортски риболов и др. У овом режиму заштите није дозвољена изградња садржаја супраструктуре, као ни алпских скијалишта.

Туристичке намене у режиму I степена заштите Парка природе строго су ограничење на истраживања и едукацију (по природњачким програмима), као и на контролисану туристичку презентацију (у групама до десет посетилаца, обавезно са стручним водичем).

Већина развијених видова туризма – одморни, спорско-рекреативни, здравствено-рекреативни, конгресни и др. у погледу смештаја, спорско-рекреативних садржаја, јавних служби и сервиса у функцији туризма, концентрисана је у централној туристичкој зони Златибора (обухвата ППР Чајетина и Златибор – I и II фаза са продужењем и на територији општине Нова Варош дуж државног пута IB реда бр. 23 и државних путева IB реда бр. 404 и бр. 405), претежно у окружењу Парка природе, уз планирано обogaњивање туристичких активности и садржаја. Ван ове туристичке зоне, проваладаваће екстензивни рурални туризам у селским насељима и екстензивна понуда у простору (лов, спортски риболов, планинарење, планински бициклизам и други видови посебних интересовања), уз планирано обogaњивање и интензивирање понуде.

У оквиру тулинг излетничког и транзитног туризма планирано је обogaњивање итнерера у оквиру подручја Просторног плана (Торник, Чинота, Муртевица, Црин Рав, вавон Увца и др.) и према туристичким мотивима у окружењу – Музеј народног традиционалства у Сирогоју са етно-занатским производима, Стопања пелина, град Ужине, Парк природе Шарган – Мокра гора са Међавињом-Дрвенградом, скијалиштем „Ивер” и Шарганском оштом, етно насеља Кремна и Врутин, планина Затар, Национални парк Тара, Прибојска Бања са манастиром Св. Николе, језера Врутин, Радоњско, Златарско, Потпећко и Сјеничко и др. Као подршка повећања Златибора са туристичким мотивима окружења, предвиђено је продуживање условљене пруге Шарган-Витаси преко Кремне до железничке станице Брањештац на Барској прузи и до

Златибора, а пре тога изградња директног пута од центра Златибора до железничке станице Брањештац.

4.4. Туристичке зоне на подручју Просторног плана

Северноисточно подручје Просторног плана, ван граница Парка природе, предвиђено је по Просторном плану општине Чајетина из 2010. за производњу зону (прерађивачка и друга индустрија, занатство и интензивнија пољопривреда). Ова зона разграничава се са туристичким простором највећег дела подручја Просторног плана на линији: граница општине у КО Шљивовица–Шљивовица–Брањештац–Чајетина–Мушвете – граница подручја Просторног плана у КО Чајетина.

Туристички простор подручја Просторног плана подељен је на следеће туристичке зоне:

1) Централна туристичка зона Златибора (ЦТЗ) са интензивним развојем туризма свих постојећих видова, посебно у северном делу.

Зона је највећим делом утврђена Просторним планом општине Чајетина и разрађена у ППР Чајетина и Златибор – I и II фаза, уз допуне насељима Брањештац, Мушвете, Рудине и Доброселица и скијалиштем „Лиска” на територији општине Чајетина, и продужењем у коридору државног пута IB реда бр. 23. на територији општине Нова Варош.

У оквиру општине Чајетина, зона се простире на деловима катастарских општина Брањештац, Чајетина, Семетљево, Јабланица, Доброселица, Љубиш, Гостиље и Алини Поток, а у оквиру општине Нова Варош зона се простире на деловима катастарских општина Драглица, Негбина и Сеништа.

Зона је подељена на следеће целине:

- (1) Центар Златибор (ППР Чајетина и Златибор – I фаза),
- (2) Чајетина,
- (3) Рудине (са ограничењем режима II степена заштите Парка природе),
- (4) Гајеви,
- (5) Смиљански завод,
- (6) Водине (са ограничењима режима II степена заштите Парка природе),
- (7) Шановци – Рибничко језеро (са ограничењима I и II зоне санитарне заштите језера),
- (8) Торник,
- (9) Кобила глава,
- (10) Семетљево (са ограничењима режима I и II степена заштите Парка природе),
- (11) Драглица (са ограничењима режима II степена заштите Парка природе у КО Сеништа и КО Негбина) на територији општине Нова Варош;

2) Источна туристичка зона (ИТЗ) са наглашеним руралним туризмом и почетком развоја других видова туризма (етно туризам, неке активности посебног интереса).

Зона обухвата КО села Алини Поток, Гостиље, Љубиш (у општини Чајетина) и Бела Река (у општини Нова Варош). Зона је приближно утврђена Просторним планом општине Чајетина на деловима КО Чајетина, КО Алини Поток и КО Љубиш, на целим КО Гостиље и КО Дренова (све у оквиру општине Чајетина) и на целој КО Бела Река и деловима КО Драглица и КО Негбина (у оквиру општине Нова Варош);

3) Западна туристичка зона (ЗТЗ) са екстензивним руралним туризмом (изузет села Шљивовица).

Зона обухвата села Шљивовица, Семетљево и Јабланица. Зона је приближно утврђена Просторним планом општине Чајетина на деловима КО Шљивовица, КО Семетљево, КО Јабланица, на целој КО Стубко и делу КО Доброселица (све у оквиру општине Чајетина), на делу КО Мокра Гора (у оквиру општине Ужине), на деловима КО Рича, КО Бања, КО Кратово (у оквиру општине Прибој) и на делу КО Сеништа (у оквиру општине Нова Варош).

Тенденција ширења централне туристичке зоне у правцу Семетљева (и према Мокрој гори), као и развој скијалишта „Торник” отварају шансе за активирање западне туристичке зоне.

На подручју Просторног плана до 2030. године може се очекивати повећање стварног броја туристичких лежаја на око 18.000, уз побољшање односа основних и шпешеметарних у корист основних лежаја.

Изражена већина туристичких лежаја од око 16.000 биће заступљена у Централној туристичкој зони (укључујући и обухваћена села Бранешини, Мушвете, Рудине и Доброселица), уз израженије повећање удела основних капацитета. Израдањом нових саобраћајница и планирање гондоле омогућиће се у централној зони одређена децентрализована смештајних капацитета према истоку, западу и југозападу.

У Источној туристичкој зони до 2030. може се очекивати укупно око 1.300 лежаја и то израдањом уз границу са централном туристичком зоном и у селима Алин Поток, Гостиље, Љубиш, Бела Река и др.

У Западној туристичкој зони до 2030. може се очекивати укупно око 700 лежаја и то израдањом уз границу са централном туристичком зоном и у селу Шљивовица, као и у селима Семегњево, Јабланица и др.

4.5. Просторно-функцијска организација туризма и рекреације

На подручју Просторног плана предвиђена је следећа просторно-функцијска организација туристичких и рекреативних садржаја:

1) Туристички центар Златибор, са главним садржајима туристичког и мешовитог смештаја, спортско-рекреативним садржајима и садржајима јавних служби и сервиса у функцији туризма (просторни обухват ПГР Чајетина и Златибор – I фаза);

2) Градско туристичко насеље Чајетина и ширин простор Туристичког центра Златибор са селима Бранешини, Мушвете, Рудине и Доброселица у оквиру Централне туристичке зоне, са осталим садржајима туристичког и мешовитог смештаја, спортско-рекреативним садржајима и садржајима јавних служби и сервиса у функцији туризма (проширени просторни обухват ПГР Чајетина и Златибор – II фаза);

3) Ски-центар „Торник-Лиска“ са садржајима зимске и летње туристичке инфраструктуре, у оквиру Централне туристичке зоне (проширени просторни обухват ПГР Чајетина и Златибор – II фаза);

4) Кабинска жичара – гондола „Златибор“ од центра Златибор до врха Торник, са спортско-рекреативним центром уз међустаницу у широј зони Рибничког језера, у оквиру Централне туристичке зоне (просторни обухват ПГР Чајетина и Златибор – I и II фаза);

5) Туристичка села – Алин Поток, Гостиље, Љубиш и Бела Река у Источној туристичкој зони и Шљивовица, Семегњево и Јабланица у Западној туристичкој зони;

6) Викенд насеља уз туристичка села (Шљивовица, Семегњево, Љубиш, Гостиље и Рудине) и на засебним локацијама, у Источној и Западној туристичкој зони;

7) Садржаји дисперсне понуде у простору (стазе и пунктови) у Источној и Западној туристичкој зони.

У оквиру Туристичког центра Златибор (обухват ПГР Чајетина и Златибор – I фаза) предвиђени су следећи туристички и спортско-рекреативни садржаји:

– туристички смештај као основна намена (хотели у центру, хотели у насељу, хотели на периферији, туристичко насеље у центру, туристичко насеље ван центра, етно-еко насеље и камп);

– туристички смештај као компатибилна намена становању (са високим, средњим и ниским густинама), јавним спортско-рекреативним центрима СЦ1 и СЦ2, осталим спортско-рекреативним центрима СП1 и СП2 и Тржном центру Ц1);

– јавни центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СЦ1, СЦ2 и СЦ3;

– остали центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СП1, СП2, СП3 и СП4.

У оквиру градског туристичког насеља Чајетина и ширег простора Туристичког центра Златибор са обухваћеним селима у Централној туристичкој зони (проширени просторни обухват ПГР Чајетина и Златибор – II фаза), предвиђени су следећи туристички и спортско-рекреативни садржаји:

– туристички смештај као основна намена (хотели на периферији и туристичко насеље ван центра);

– туристички смештај као компатибилна намена становању (са високим, средњим и ниским густинама), у спортско-рекреативном центру остале намене СП1, центрима услуга Ц1 и Ц2 и радној зони Р1;

– јавни центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СЦ1 и СЦ2;

– остали центри и локалитети са основном спортско-рекреативном наменом СП1, СП2, СП3 и СП4.

Планирао јединствено скијалиште „Торник-Лиска“ у Централној туристичкој зони биће формирано од постојећег скијалишта „Торник“, његовог проширења по ПДР скијалишта „Торник“ и пакадног проширења са југоисточне и северозападне стране (у оквиру обухвата ПГР Чајетина и Златибор – II фаза и његовог проширења), уз отварање новог скијалишта на локалитету Лиска. Накнадно проширење скијалишта „Торник“ и израда новог скијалишта „Лиска“ исеу предвиђени у ПГР Чајетина и Златибор – II фаза, која треба ускладити у погледу проширеног обухвата на овом делу простора. Укупан капацитет скијалишта „Торник-Лиска“ биће око 4.000 једновременних скијаша, од тога на проширеном скијалишту „Торник“ око 2.500 и на новом скијалишту „Лиска“ око 1.500. Системом алпских ски стаза и путева, ова два скијалишта биће интегрисана у јединствен спортско-рекреативни простор. При конципирању скијалишта потребно је обухватити и насеље Рибница у његовом подножју.

Планирана кабинска жичара – гондола „Златибор“ намењена је транспорту скијаша од центра Златибор до скијалишта „Торник“, транспорту летњих рекреативаца, панорамским возицама и др. Да би сама извезла 4.000 једновременних скијаша на планирано скијалиште „Торник-Лиска“ за око два сата (што је уобичајена норма) пожељно је да жичара оствари крајњи капацитет од 2.000 успона на сат (док се то не оствари, или ако се не оствари, недостајући капацитет жичаре остваривао би се друмским саобраћајем до подножја скијалишта). До полазне и излазне станице, као и до међустанице жичаре неопходно је обезбедити јавни колесни приступ са паркингом, као и садржаје прихвата и отпремања путника (информације, билетарнице, скијашница са гардеробом, сервисом за изнајмљивање и одржавање ски опреме, продајом спортске опреме, угоститељским објектима и др., око ширег приступног простора станица), техничке садржаје жичаре и др. Садржаји међустанице жичаре у зони Рибничког језера не смеју ни на који начин да угрозе језеро.

Спортско-рекреативни центар уз међустаницу кабинске жичаре (који није предвиђен по ПГР Чајетина и Златибор – II фаза), ван режими II степена заштите Парка природе и II зоне санитарне заштите Рибничког језера, биће у категорији јавних спортских центара са следећим садржајима: аква-парк снабдевен водом из Рибничког језера, спортско-рекреативни парк са дорацијом и спортским теренима, трим стазе и др., уз адекватан саобраћајни приступ, неопходне прилаге садржаје сервиса и комуналну опрему.

Села Алин Поток, Гостиље, Љубиш, Бела Река, Шљивовица, Семегњево и Јабланица су са започетим развојем руралног туризма, или са потенцијалима за овај вид понуде. Туристички смештај планиран је у мешовитој намени са становањем малих густина, у традиционалним руралним амбијентима и објектима народног градитељства. Понуда ће се обогатити етно-маијефикацијама, традиционалним заштитама, пласманом домаће хране и пића, уз спортско-рекреативне активности пешачења, јахања, лова и других активности посебних интересовања. До села је потребно обезбедити квалитетнији саобраћајни приступ, а у селима је предвиђено комплетирање садржаја јавних служби и сервиса, као и комуналне опреме.

Дозвољено је настављање започете израде викенд насеља уз туристичка села (Шљивовица, Семегњево, Љубиш, Гостиље и Рудине) и на засебним локацијама, започета су и могућа у Источној и Западној туристичкој зони, са мотивима сезонског и викенд боравка на природно атрактивним локацијама. Туристички смештај на овим локацијама условљен је израдањом квалитетног саобраћајног приступа, прописне комуналне опреме и неопходних јавних садржаја, на основу одговарајућих планских докумената, уз сузбијање нелегалне израде.

Дозвољена је реализација аутентичних кампова – пунктова са додатним садржајима (таз *glamping* *concept*, као најудобнија верзија екотуризма данашњице) у очуваном пределима и еколошком окружењу уз туристичка села/засоке, са обезбеђеним саобраћајним приступом и комуналном опремом. Туристички смештај на овим локацијама предвиђен је у аутентичним шаторима или кућицама, у којима је комфор на нивоу бољих апартмана или хотела. Ову врсту смештаја прати и пољопривредна производња и понуда домаће

квалитетне хране коју припремају домаћинства или власници поседа на коме се налази глампинг. Количина енергије и материјала који се користе за реализацију глампинга је у спрези са природним окружењем: дије се предност природним материјалима, могућности постављања соларних панела и осталих технологија којима боравах у глампингу не оставља последице по природу.

Садржаји дисперзне понуде у простору (стаје и пунктови) у Источној и Западној туристичкој зони обухватају нордијске и турно ски стазе, излетничке и планинарске стазе са видиковцима, одмористима и склонистима, риболовне стазе, ревитализована традиционална бачишта, пунктове екстремних/аша туристичких спортова, планинарске и ловачке домове, глампинг туристичке пунктове, ван грађевинског земљишта, на шумском и необрадином пољопривредном земљишту.

5. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

5.1. Природни системи

5.1.1. *Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде*

Будући да пространи пашњачко-ливадски екосистеми и друге скромно заступљене пољопривредне културе представљају импозантно природно добро Парка природе „Златибор“, који у целисти има својство заштићеног подручја, неопходно је да се на том подручју обезбеди подршка одрживом пољопривредном и руралном развоју, тј. развоју који не угрожава животну средину, технички је примљива, економски исплатива, друштвено прихватљива и продуктиван на дуги рок.

Подршку према шеми Заједничке политике ЕУ за период 2014-2020. године у коју је преко инструмента IPA Rural Development II (IPARD II) укључена и Република Србија, требало би усмерити на:

- унапређење тржишне конкурентности и увођење стандарда ЕУ, кроз: инвестирање у пољопривредна газдинства ради реструктурирања и приближавања европским стандардима; инвестирање у прераду и маркетинг производа пољопривреде и рибарства, и подршку формирању организација пољопривредних произвођача;

- припремање и спровођење активности од значаја за природну средину и рурални предео, и припремање и спровођење локалних стратегија руралног развоја; и

- развој руралне економије кроз: унапређивање и развој руралне инфраструктуре, развој и диверсификацију економских активности на селу, обуку за унапређење вештина и знања особа ангажованих у пољопривредно-прехрамбеном сектору и шумарству, и техничку помоћ за припрему, праћење, евалуацију, информисање и контролу активности на спровођењу пројекта.

Основна планска поставка јесте да се усвојена заштита пољопривредног земљишта и других вредности Парка природе „Златибор“ може остварити само под условом пуног уважавања стратешких циљева и интереса развоја локалних заједница, подршком:

- увођењу наложа, тј. директних буџетских плаћања пољопривредницима за умањене користи услед поштовања ограничења у коришћењу пољопривредних ресурса, у складу са успостављеним режимима заштите природних и културних добара, укључујући ЕМЕРАЛД мрежу, односно потенцијална НАТУРА 2000 станишта;

- реализацији програма обнове традиционалног пашњачког сточарства, којима се утврђују оптимални капацитети, начини коришћења и мере за унапређивање травних заједница, с једне, и савремена санитарно-хигијенски стандарди стајских објеката и здравствене исправности сточних производа и тржишни изледи, с друге стране;

- примени конзервационих метода обраде земљишта, које укључују плодореде, увођење заштитних/покривајућих усева у постојеће плодореде, редуковано орање, малчирање, угаровање, затривање маргиналних орањених површина и одржавање ливада и пашњака редовним кошењем, односно контролисаним напасавњем стоке, а затим и рециклирање инпута у комбинованој биљно-сточарској производњи и сл.;

- потпунијем искоришћавању локалних погодности за развој органског и/или интегралног система у производњи аутохтоних

или ретких сорти житарица високе nutritivne вредности, као што су хељда, просо, спелта, раж и др., као и у производњи свежег поврћа и воћа одговарајућег сортиманта за локално туристичко тржиште;

- обезбеђењу стручно-саветодавне подршке, лабораторијског агејства, система контроле, одговарајуће тржишне инфраструктуре и других услова за сигурни пласман органских производа по ценама којима се компензирају умањени приноси услед поштовања законом прописаних агротехничких стандарда;

- успостављању строге контроле сакупљања шумских плодова и самониклог лековитог биља, упоредо са ширењем праксе плантажног гајења одговарајућих сорти, пожељно аутохтоног генотипа, а затим и унапређивању пчеларства и рибарства уз предузимање активности за сертификацију ових производа и њихових прерађевина;

- задржавању млађег становништва на пољопривредном газдинству и стимулисању процеса концентрације земљишта, стоке и техничких средстава у економски и биолошки виталним домаћинствима, што је условљено развојем локалног тржишта земљишта, односно стимулисањем дугорочног закупа земљишта; и

- дефинисању технолошких и других стандарда за добијање и очување препознатљиве ознаке „златиборског“ производа заштићеног географског имена порекла, упоредо са успостављањем система контроле примене тих стандарда; поред постизања специфичних конкурентских предности, оваква маркетиншка стратегија доприноси и повезивању пословних субјеката у ланцу и промоцији подручја, што значајно доприноси развоју агротуризма, предузетништва и укупном руралном развоју.

С обзиром на посебну намену подручја Просторног плана, нарочито пажњу требало би поклонити пуној валоризацији агро-еколошких услуга које нису обухваћене општеобавезујућим стандардима заштите животне средине и добре пољопривредне праксе, увођењем компензација, односно субвенционисањем производних пракси које доприносе:

- заштити екосистемског диверзитета, применом паралелних мера заштите врста (специјеног диверзитета) и станишта, које се спроводе: одржавањем традиционалних система испаше и сакупљања сена; одложеном екидањем летине са поля, односно одложеном кошењем ливада ради заштите гљеди; одржавањем међа, живица, јаркова, појасева слабо продуктивних ливада, старих воћњака, бара и сл.; постављањем и одржавањем гљеди за птице које се хране инсектима штетним по усеве; засејавањем заштитних појасева одређених биљним врстама намењеним исхрани заштићених врста фауне; уклањањем грмља, папрати и коровских биљка са ливада и пашњака и другим мерама конзервације природних ресурса;

- очувању генетичког диверзитета, гајењем аутохтоних сорти поврћа, воћа и других пољопривредних биљака, раса и сојева стоке, живине и сл.; и

- заштити и обликовању традиционалне структуре предела, карактеристичне за локално поднебље и његов културно-историјски идентитет (очување пространих пашњака на валонитој планинској површи са појединачним или групним стаблима приог и безог бора, бројних пропанака, ризућене насељске мреже и сл.).

5.1.2. *Заштита и коришћење шума и шумског земљишта и развој ловства*

Основна концепција уређења и коришћења шума и шумских земљишта јесте унапређивања стања постојећих шума, и повећање површина под шумом – пошумљавањем.

Унапређивање стања постојећих шума обезбедиће се:

- очувањем и увећањем обраслости и квалитета у високим шумама китњака на 305 ha;

- очувањем обраслости и негом високих шума букве на површини од 32 ha;

- индиректном конверзијом изданацких чистих и мешовитих шума сладуна, пера, китњака и букве, на површини од 50 ha;

- директном конверзијом и делом супституцијом врста у изданацким деградираним и девастираним шумама храстовим шумама сладуна, пера и китњака, као и у шумама букве на површини од 100 ha;

- увећањем обраслости побољшањем квалитета и поправком пребрице структуре и размера смесе пребричних сетама у мешовитим шумама букве и јеле на површини од 68 ha;

– увећањем обраслости побољшањем квалитета и поправком пребирне структуре и размера смесе пребирних сечама у мешовитим шумама јеле, смрче и букве на површини од 400 ha;

– увећањем обраслости побољшањем квалитета и поправком групнично пребирне структуре и размера смесе у мешовитим шумама јеле и смрче на површини од 290 ha;

– очување стабилности и поправка квалитета борових шума (чисте и мешовите састојке црног и белог бора) узгојно санитарним сечама неге и групнично оплодним сечом обнове на површини од 5.400 ha;

– нитезивним мерама неге (чишћењем и проредама) у културама и вештачки подигнутим састојкама четинара (смрче, црног и белог бора, оморике и осталих четинара) на површини од 2300 ha;

– директном конверзијом и делом супституцијом врста у високом деградираним и девастираним шумама борови на површини од 40 ha;

– нитезивним мерама неге (чишћењем и проредама) у високим младим и средњедобним састојкама и изданачким шумама храстова и букве одговарајућег квалитета на површини од 300 ha;

– форсирањем, природним и вештачким путем, обнављања аутохтоних врста дрвећа водећи рачуна о динамички промена станишних граница услед негативног деловања фактора ризика и климатских промена;

– спровођење мера (превентивне и репресивне) заштите шума на површини од 28.000 ha; с обзиром на доминацију борових шума у овим комплексима посебна пажња се мора посветити њиховом свакогодишњем мониторингу, противпожарном осматрању и изградњи противпожарних пруга;

– спровођење мера (превентивне и репресивне) заштите специјалног природног резервата у циљу очувања његове природне вредности и реткости;

– забраном сече ретких, реликtnих и ендемичних врста као што су: горски јавор, планински брест, бреза, јасика, црна јова, црни граб и посебно оморика;

– посебна заштита у односу на засал оморике;

– одржавање саобраћајница и објеката који служе одрживом газдовању шумама.

Мере за унапређење заштите шума састоје се у нитезивирању следећих радова:

– прогнози појаве штетних инсеката;

– развијању и унапређењу извештајне и дијагностико-прогнозне службе;

– стручном оспособљавању оперативаца на терену за препознавање економски штетних инсеката;

– стварање збирке најважнијих економски штетних инсеката у циљу едуковања особља;

– довођењу у ред сечишта, санирање ветролома и снеголома, односно места која би могла да послуже као погодна локација за појаву инсектских жарчишта;

– заштити подмладка (што је посебно важно у деградираним састојкама).

Повећање површина под шумом обезбедиће се пошумљавањем које је прелиминарно планирано на шумском земљишту V, VI, VII и делом VIII категорије, потенцијално и фактички површина угрожених ерозијом земљишта, пошумљавањем површина у прикупништима (извориштима и језерима) питке воде, рекреативних просторних целина. Укупна површина необраслог шумског земљишта на Планском подручју је 1483 ha. Планом пошумљавања површина у државном власништву у наредном десетогодишњем периоду обухваћено је 770 ha, и то: 500 ha у општини Чајетина, 100 ha у граду Ужцу, 150 ha у општини Нова Варош и 20 ha у општини Прибој.

С обзиром на то да травне површине на Планском подручју покривају 22.244 ha (33,9% од укупних површина), и при том се простиру на земљиштима најлошијег бонитета (скелетно, плитко до врло плитко земљиште, најчешће на серпентиниту), на врло стрним странама потенцијално угроженим водном ерозијом и спривљем (посебно уз све чешће појаве великих вода), у залеђу изворишта вода са израженом водоштитном функцијом, у рекреативном и туристичком подручју у коме шума има изражену рекреативну и естетску улогу, у план пошумљавања треба накнадно убацили очекивано оснивање шумских засада на око 3.800 ha (већим делом на територији општине Чајетина, тј. на ширем подручју Златибора). Просторна прераздела пошумљавања обезбедиће

се одговарајућим секторским планом пошумљавања полазећи при том од принципа одрживости и вишефункционалности шума. Врсте дрвећа примерене овим стаништима ће се одабрати сагласно станишном потенцијалу и функцијама шума – при том приоритет је аутохтоност и у могућој мери форсирана биразноврсност врста.

Одрживо ловно газдовање популацијама дивљачи оствариваће се на начин и у обиму који не води на дугорочном смањењу бројности, генетичке разноврсности и ареала њихових популација, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Основни концепција за угај дивљачи и развој ловства јесте:

– значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;

– повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста (медвед, дивља свиња, срна и зец);

– побољшање структуре (позне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја;

– очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи (медвед, тетреб, каменарка, полска јаребница и др.) и остале фауне (соколчи, орлови) и других врста евидентираних студијом вредновања Парка природе „Златибор“.

5.1.3. Заштита и коришћење сељошких ресурса

На подручју Парка природе „Златибор“ налазе се геолошки ресурси за које надлежно министарство издало дозволе/одобрења за:

1) експлоатационо поље магнетита на локалитетима Торник (површине 0,05 km²) – у режиму заштите III степена;

2) извођење геолошких истраживања магнетита на локалитетима Драглица, Стубло и Рибница – у режиму заштите III степена и малим делом у режиму заштите II степена.

Све активности на коришћењу минералних сировина на наведеним и новим локалитетима усклађују се са режимима заштите Парка природе, непокретних културних добара и изворишта водоснаблевања утарђеним овим просторним планом у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА“, главе „1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ“, „2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА“ и „3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ“.

5.2. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Становништво

Имајући у виду да је становништво подручја Просторног плана изложено процесу депопулације, може се очекивати пад укупног броја становника до 2029. године од око 13% у односу на 2011. годину. Наведене процене броја становника обухватају цела статистичка насеља чије се делове налазе у обухвату подручја Просторног плана и треба их посматрати оквирно.

Промене у кретању становника зависће од укупног социјо-економског развоја подручја. Очекује се повећање броја становника у насељима Чајетина и Златибор, као и повећање сезонског становништва у одређеним деловима године у туристичким селима.

Табела 6: Пројекција становништва по насељима на подручју Просторног плана до 2029. године

ЈК	Насеља	2011.*	2029.
Ужце	Мизра Гора, Шаљак	633	470
Чајетина	Алза Поток, Браниште, Гетисље, Гозово, Доброселци, Дренова, Златибор, Јабланица, Лубиш, Мушете, Ракиња, Руђине, Сашовина, Семељско, Стубло, Чајетина, Шљавовица	11053	10063
Нова Варош	Горња Бела Река, Доња Бела Река, Дрешина, Небина, Сивина	1161	515
Прибој	Бала, Брзина, Језина, Рача	5101	4495
Укупно		17952	15543

* Извор: РЗС (2014). Упоредни преглед броја становника 1948–2011.

Мрежа насеља

Насеља на подручју Просторног плана треба посматрати у контексту развоја мреже насеља на територији града Ужца и

општина Чајетина, Нова Варош и Прибој. Поликећни од остварених просторно-функционалних односа и веза на подручју Просторног плана предвиђа се даље јачање основне полифункционалног развоја коју чини Чајетина са претежно административно-привредно-просветним функцијама. Златибор са претежно туристичко-здравственим функцијама и Брањеница са претежно привредно-туристичким функцијама. Насеља Шљивовица, Гостиље и Доброселица врше функцију центара заједнице насеља, док су центри заједнице села Семенјево, Јабланица и Стубло. На подручју општине Нова Варош издваја се Негбина као секундарни општински центар коме гравитирају околна примарна сеоска насеља. На територији општине Прибој и града Ужича издвајају се Мокра Гора и Бања као насеља са специфичним функцијама која према степену развијености имају развојну улогу у мрежи околних насеља.

У наредном периоду развој насеља ће се заснивати на стварању услова за socio-економску трансформацију сеоских насеља у складу са прописаним зонама заштите Парка природе „Златибор“.

Развој мреже насеља ближе се утврђује просторним плановима јединица локалне самоуправе.

Јавне службе

Развој мреже јавних служби заснива се на постојећој мрежи објеката јавних служби, очувањем демографским променама, на развоју туризма и насељских функција. У том контексту једно од основних планских одређења је побољшање доступности и квалитета услуга који су прилагођени потребама корисника (интегрисано пружање услуга здравствене и социјалне заштите, организовање мобилних служби, организовање специјализованог превоза за децу предшколског и школског узраста, мобилна културна понуда и др.).

Просторним плановима јединица локалне самоуправе ближе се утврђује развој мреже објеката и услуга јавних служби за сва насеља која се налазе на подручју Просторног плана.

5.3. Просторни развој инфраструктурних система

5.3.1. Водна инфраструктура

У снабдевању насеља водом приоритетно је максимално коришћење локалних изворишта подземних и површинских вода. Недостајуће количине воде ће се обезбеђивати из регионалних система, са ослањањем на изворишта законом заштићена од загађења (која се димензионишу за обезбеђеност од 97%). Првобитет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње, вишеструко коришћење вода у технолошким процесима (рецикулација) и унапређење технолошких процеса производње и прераде.

Водоснабдевање корисника са подручја Просторног плана ослањаће се на изворишта водоснабдевања из регионалних вода и водотока Црног Рива, као и на водотоке нижег квалитета. У насељима са малом густином и дисперзивном насељеношћу задржаће се постојећи начин водоснабдевања, са већим бројем индивидуалних и сеоских водовода и непосредних водозахвата на локалним изворима. У насељима са јавним водоводима (Голово, Азичи Поток, Гостиље, Јубаш, Доброселица) предвиђено је проширење капацитета водозахвата и ревитализација постројења за пречишћавање воде за пиће.

Водоснабдевање ваннасељских туристичких и других садржаја решаваће се посебним водозахватима, у оквиру расположивих капацитета локалних извора, уз обавезу обезбеђења гарантованог минимума.

Планска решења снабдевања насеља водом обухватају:

- проширења резервоарских простора на мрежи водовода, који снабдева туристички центар Златибор и насеља Чајетина: резервоар „Караула“ на 1500 m³, коришћење резервоара „Језеро“ изнад постројења за пречишћавање питке воде у капацитету од 500 m³ и резервоар „Јеврејско брадо“ на 300 m³;

- санацију акумулације „Рибница“ и пратећих објеката, и контролу ерозионих процеса у сливу реке Црни Рива; у случају престанка коришћења акумулације „Рибница“ за потребе водоснабдевања, основни правац из којег ће се обезбеђивати вода су Сушачка врела;

- проширење водоводне мреже у насељеном месту Чајетина.

Планска решења одвођења употребљених и отпадних вода обухватају:

- изградњу главних колектора;

- изградњу водонепропусних септичких јама одговарајуће запремине, као и водонепропусних јама за осоку и отпадне воде са фарми, где не постоји могућност за прикључење на фекалну канализацију.

Планиране су следеће активности на развоју система за пречишћавање отпадних вода:

- изградња централног постројења за пречишћавање санитарних отпадних вода (у даљем тексту: ПШОВ) за насеља Чајетина и туристички центар Златибор. Проверити ваљаности и иновирати постојећу проектну документацију везану за ПШОВ, поштујући чињеницу да реципијенти са малим могућностима разблажења имају мању отворност на загађење. Размотрити варијанту фазне изградње ПШОВ-а, с обзиром на то да је планирано зацеловано одвођење фекалних вода и њихово пречишћавање и за насеља Торник, Шљивовица, Воднице и Гајеви;

- појединачна постројења за пречишћавање индустријских отпадних вода (пречишћавање отпадних вода из месара, клиница и других постоја), пре упуштања у колектор санитарних отпадних вода;

- за индивидуалне сеоске куће или групе сеоских кућа, за које није исплатива изградња система канализације, предвиђена је изградња септичких резервоара који функционишу као мала постројења за пречишћавање санитарних отпадних вода, из којих се пречишћени ефлуенти инфилтрирају у земљу или упуштају у отворен ток;

- за комплексе са резервоарима за складиштење нафте и нафтних деривата (бензинске станице) и јавна паркиралишта, предвидети сепараторе загађених вода, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода у редовном раду и случају акцидентних ситуација.

Пречишћене отпадне воде које се испуштају у реципијент морају испуњити услове граничних вредности емисије за одређене групе загађујућих супстанци, према Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и рововима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16). Мерење количина и испитивање отпадних вода урадити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини извештаја о извршеном мерењу („Службени гласник РС”, број 33/16).

5.3.2. Саобраћајна инфраструктура

Развој саобраћајне инфраструктуре на подручју Просторног плана усмерен је ка стварању услова за безбедно и функционално одвијање различитих видова саобраћаја у складу са режимима и мерама заштите природних вредности, непокретних културних добара и изворишта водоснабдевања.

Просторним планом утврђује се следеће смернице за развој:

1) Путне инфраструктуре

(1) изградња аутопута Е-761, деоница Пожега-Ужиче – граница са Републиком Српском;

(2) изградња продужетка (настанка) ДП ПА бр. 196 по траси постојећег општинског пута број 42, до укрштаја са постојећим ДП ПБ реда бр. 23, код насеља Доброселица;

(3) изградња државног пута ДП ПБ реда бр. 28 до ДП ПБ реда бр. 404, делимично по траси постојећег општинског пута, у дужини од око 7,2 km; категоризација планираног државног пута биће предложена приликом израде техничке документације на основу критеријума који, осим чињенице да се ради о приступу туристичком месту, обухватају број и категорију возила која ће гравитирати туристичком месту;

(4) побољшање саобраћајне доступности подручју постојећим ДП ПБ реда бр. 23, подражан квалитетном везом преко планираног аутопута ДП ПА реда бр. 2 (Београд – Јужни Јадран, Е-763);

(5) реконструкција и доградња општинских путева;

(6) реконструкција и опремање постојећих и изградња нових паркинга на приступним путевима ка туристичким комплексима и локалитетима, као и реализација туристичке сигнализације на локалним, шумским и пољским путевима.

2) Железничке инфраструктуре:

(1) ревитализација и модернизација магистралне једноколосечне електрифициране пруге (Београд) – Ресник – Пожега

– Врбница – државна граница – (Бијело Поље) како би се створили услови за одвијање контејнерског и свих технологија интермодалног транспорта, са доградњом неопходних капацитета;

(2) реализација инфраструктуре вертикалног транспорта, за шта се обезбеђује потенцијални коридор жичаре „Златибор–Торњак“.

На Рефералној карти број I Просторног плана назначен је оријентациони положај коридора аутопута Е-761, деоница Пожега – Ужице – граница са Босном и Херцеговином. У току израде Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега – Ужице – граница са Босном и Херцеговином и техничке документације преиспитаће се положај коридора аутопута у односу на подручје Парка природе и режиме заштите природних вредности.

5.3.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

Основни захтеви даљег развоја електроенергетског система односе се на стварање оптималног решења за сигурно, квалитетно и економично снабдевање електричном енергијом свих потрошача у обухвату овог просторног плана. Предвиђене су следеће активности:

1) изградња нове 400 kV интерконекције између Републике Србије, Босне и Херцеговине и Црне Горе. Овај далековод је утврђен Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине;

2) увођење ДВ 400 kV ТС „Бајина Башта – ТС Вишеград“ у будуће РП 400 kV „Пожега“ по траси ДВ 220 kV бр. 214/3;

3) изградња нове ТС 220/110 kV „Бистрица“ са расплетом водова (ван обухвата Просторног плана), предвиђено је да се у првој фази изврши увођење ДВ 110 kV бр. 134 ка ТС „Златибор 2“, а постројење 220 kV би се прикључило на далековод 220 kV бр. 266.

За потребе обезбеђења електричне енергије за све кориснике у обухвату Просторног плана извршиће се даља доградња и реконструкција постојеће електроенергетске мреже 10 kV, изградњом трансформатора 10/0,4 kV одговарајућих снага и далековода 10 kV, а где год техничко-финансијски услови то дозвољавају, као и подизањем подземних каблова 10 kV. Изградња нових извода 10 kV из трансформатора 35/10 kV до објеката или простора са посебним карактеристикама, извршиће се у складу са локалним планским документима и развојним плановима надлежних оператора дистрибутивне електромреже.

Потребно је савладати потрошњу енергије у свим аспектима на подручју Просторног плана и предузети мере за већу енергетску ефикасност и мању потрошњу енергената. Као стимуланс, потребно је увести подстицајне мере за иницијативу и економичност за примену мера енергетске ефикасности.

Гасоводна инфраструктура

На подручјима где је преовладајући систем породичног система градње – становања ниже и средње густине, није рационално увођење централног топловодног система, па се из тих разлога на подручју Просторног плана не планира изградња централизованог система топлофикације. Снабдевање тог подручја природним гасом планира се са мерно регулационих станица одакле ће се водити гасоводне мреже максималног радног притиска (МОР) 4 бар до потрошача у насељима у обухвату Просторног плана.

Потрошачи у обухвату Просторног плана снабдеваће се природним гасом из правца Ужица транспортним гасоводом максималног радног притиска 50 бар РГ 08-19 Ужице–Чајетина–Златибор.

У циљу гасификације подручја Просторног плана неопходно је изградити мерно-регулациону станицу (16/4 бар) на к.п. 4469/2 КО Чајетина (локација бивше ГМРС „Златибор“), одговарајућег капацитета у складу са потребама. Планира се наставак изградње дистрибутивних мрежа МОР 16 бар и 4 бар у складу са густином становања и претежном наменом простора у обухвату Просторног плана.

Планира се изградња транспортног гасовода од ГМРС „Златибор Рудине“ трасом ка Прибоју (предвиђеног Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. и Стратегијом развоја

енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године – „Службени гласник РС“, број 101/15). На Рефералној карти број 26 Просторног плана назначен је оријентациони правац трасе гасовода до Прибоја. У току израде планске и техничке документације утврдиће се траса овог транспортног гасовода и припадајућих ГМРС, који ће се на подручју Парка природе ускладити са просторним целимама у режиму I и II степена заштите.

При избору трасе планираних гасовода мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита лузи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину. При избору трасе гасовода мора се осигурати да гасовод не угрожава постојеће или планиране објекте и планирану намену у складу са планским документима.

5.3.4. Електронске комуникације и поштански саобраћај

Планирани развој фиксне телефонске мреже и мобилне телефоније на подручју Просторног плана заснива се на побољшању постојећег стања телекомуникационе мреже осавремењавањем приступних мрежа, као и замена постојећих застарелих дигиталних комутација (централи) новим мултисервисним приступним чворовима у свим насељима где такве центре постоје. Тиме ће се омогућити побољшање приступа интернету и мрежи за пренос података у свим насељима у којима постоји телефонска мрежа.

У условима оператора „Телеком Србија“ наведено је да није планирано проширење постојеће мреже магистралних оптичких каблова на подручју Просторног плана. Та констатација значи да су капацитети постојећих каблова довољни да се покрију потребе подручја.

Модернизација ТК инфраструктуре на подручју Просторног плана оствариће се:

– изградњом оптичких каблова (крајних принода) за насеља Јабланица и Семетљево;

– постављањем мултисервисних приступних чворова у насељима Јабланица и Семетљево, ако се у тим насељима уваже потреба за пренос података, приступ интернету, и других савремених сервиса;

– већом применом оптичких каблова у приступним мрежама свих насеља;

– изградњом планираних базних станица мобилних оператора „Телеком-МТС“ и „Теленор“.

Емисиона мрежа у дигиталном облаку и постојеће емисионе станице омогућавају добру покривеност подручја Просторног плана.

Број и просторни распоред постојећих јединица поштанског саобраћаја задовољава садашње потребе. Отварање нових поштанских јединица укључиваће се са потребама развоја туризма.

5.3.5. Третман отпада

Спровођењем Стратегије управљања отпадом за период 2010–2019. године, којом се утврђују регионални процеси са циљем смањивања и већег искоришћавања отпада, проблем депоновања отпада на територији подручја Просторног плана, делимично је решен укључивањем планског подручја у пројекат регионалне депоније „Дубоко“ у граду Ужицу. Будући да капацитети ове депоније не могу да задоволе општине које су привремено укључене у процес прикупљања и депоновања, реалну опцију представља преусмеривање отпада са планског подручја и на депонију „Бањича“ у општини Нова Варош.

У области управљања отпадом на подручју Просторног плана примењиваће се следећи приоритети: смањење количине отпада (превенција стварања отпада, поновна употреба производа за исту или другу намену); рециклажа отпада ради добијања сировина за производњу истог или другог производа; коришћење вредности отпада (компостирање, коришћење енергије из отпада и др.); безбедно одлагање отпада на регионалне депоније и др.

Управљање отпадом на подручју Просторног плана, до изградње регионалног центра за управљање комуналним отпадом „Бањича“, подразумева санирање и рекултивацију подручја неделањих депонија и локација на којима се врши неадекватно управљање отпадом и унапређење система сакупљања отпада и транспорта комуналног и другог отпада до депонија повећањем броја становника обухваћених организованим прикупљањем

комуналног отпада. Неопходно је зауставити досадашњи тренд или појаве просторне дисперзије депонија дуж аутева и речних токова и у близини сеоских насеља на територији Парка природе „Златибор“ имплементационог пројекта изградње рециклажних дворница (центра за сакупљање и сепарацију отпада са кратким временом складиштења) у границима Просторног плана и ослњавањем на планиране трансфер станице ван граница планског подручја. Управљање отпадом на заштићеном подручју подразумева примену досадашњег система, односно организовано прикупљање и одвожење отпада на места примарне селекције, спровођење забране одлагања свих врста отпада (комуналног, грађевинског, амбалажног, опасног и другог) осим на местима и на местима како је то одређено планом управљања заштићеног подручја, уклањање и санитацију тзв. „дивљих депонија“.

План управљања отпадом ће се утврдити и спроводити као саставни део Плана управљања Парком природе „Златибор“, у непосредној сарадњи надлежних комуналних служби/предузећа општина Чајетина, Прибој, Нова Варош и града Ужице.

Ради ефикаснијег спровођења система управљања отпадом, приоритет има санација и рекултивација постојећих дивљих одлагалишта која су у процесу затварања утврђивањем: механизма санације на основу детаљних анализа еколошке угрожености земљишта и квалитета подземних вода у непосредној близини сваке дивље депоније; и начина рекултивације земљишта ради привођења новим наменама (а према постојећој планској и пројектној документацији), која би (заједно са истраживањима) требало да се обави у периоду од једне до три године након затварања несанитарних одлагалишта.

Узимајући у обзир постојећи начин евакуације отпада на подручју Парка природе, концептуално одређење је лоцирање рециклажних дворница на локалитетима затворених несанитарних одлагалишта у КО Чајетина, Драглица и Шљивовина.

5.4. Заштита животне средине

Концепција заштите животне средине дефинисана је полазећи од односа заштите животне средине и посебних намена на подручју Просторног плана. Полазећи од стања квалитета животне средине на подручју Парка природе, утврђене су следеће категорије животне средине са главним изворима загађивања (а на основу категоризације Просторног плана Републике Србије (2010)) и истраживања рађених за потребе овог просторног плана):

1) виши степен загађености (подручје загађене и деградирание животне средине) – постојећи и планирани државни путеви I и II реда, железничке пруге, коридор планираног пута Е-761 Пожега – Ужице – граница са Босном и Херцеговином, локације са епизодним загађивањем животне средине (ваздуха, земљишта и река, са могућошћу угрожавања буком, непријатним мирисима), локације дивљих депонија;

2) средњи степен загађености (подручје угрожене животне средине) са повременим прекоричењем граничних вредности загађујућих материја у ваздуху и повећаним нивоима буке – локалитети централне туристичке зоне Златибор и градевог туристичког центра Чајетина, зоне интензивне пољопривреде, широк коридор државних путева I и II реда, места са појавама бесправне изградње – сеоска и викенд насеља (Волице, Кобиља Глава и Рибница), зоне јаке ерозије, локације постојећих несанитарних сметница (КО Шљивовина – 3 депоније уз постојећи државни пут БI реда бр. 23; КО Чајетина – 3 депоније, од којих једна уз постојећи државни пут БI реда бр. 23 у близини насеља Палисад и 2 на локалитетима Тусто брдо и Пандуриш; и КО Драглица – 2 депоније уз државни пут БI реда бр. 23, у близини насеља В. Распина);

3) мали степен загађености (подручје претежно квалитетне животне средине) – подручја и локалитети на већем делу подручја са: релативно неизмењеном природном средином; рурална залеђа подручја Парка природе са неадекватно регулисаним саобраћајем, индивидуалним грејањем, нерешеним системом прикупљања и канализације отпадних вода, неадекватном употребом агрохемијских средстава која проузрокују загађивање земљишта; као и туристички комплекси и места са недовољно контролисаном посетом;

4) незагађена подручја (подручја квалитетне животне средине) – подручја и локалитети са скоро неизмењеном или неизмењеном природном средином, који се углавном налазе у заштићеном

подручју природних вредности и који су погодни за живот људи, уз извесни ризик од елементарних непогода; локалитети у режиму заштите I степена (Високо, Црни Рзав, Клисура Увац, Клисура Гриже) и режиму заштите II степена (Семењевска гора – Црни Рзав – Чајлошак, Бијеле воде, Рибничко језеро, Равни Торник, Чигота, Клисура Кагушанише, Муртевица, Подручје око клисура Увац).

Овакав квалитет животне средине представља додатну, комплементарну вредност за високо рангирање подручја у односу на еколошке захтеве и могућности туристичког развоја.

Тростепеним лоцирањем режима заштите Парка природе, за које се већује одређен обим рестрикција у односу на делатности, објекте и радове који могу загадити животну средину, као и темелјним лиценцирањем и ефикасном контролом активности које утичу на животну средину у овим зонама, на већем делу подручја обезбедиће се висок квалитет главних чинилаца животне средине и смањити ризик од загађивања и деградације простора.

Делови подручја Просторног плана на којима су лоцирана већи сеоска и мешовита насеља, као и постојећи и планирани туристички центри и туристичка насеља где је регистрован или индикуван могући утицај или оптерећење животне средине идентификовани су, означени и квалификовани одговарајућим степеном квалитета и угрожености животне средине (средњи степен загађености) и за њих ће се у Извештају о стратешкој процени утврдити детаљни сет планских мера.

Планска решења не индикују значајни неповољан утицај на главне елементе и показатеље стања животне средине, који се не могу умањити/неутрализовати применом мера прописаних овим планом, као и мерама заштите животне средине Регионалног просторног плана Златиборског и Морачичког управног округа, Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац“, Просторног плана подручја посебне намене сливног акумулације „Врутица“, Просторног плана подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав“ и других просторних планова који обухватају делове овог подручја.

Интегрална заштита природе и животне средине на подручју Парка природе и у његовом непосредном окружењу (у и ван обухвата овог просторног плана) засниваће се на спровођењу следећих мера и смерница:

1) Мере заштите подземних и површинских вода

– Изградња и реконструкција јавних канализационих система и изградња ППОВ за ТЦ Чајетину у ЦТЗ Златибор;

– Сакупљање отпадних вода домаћинства и јавних и других објеката у селима у непропусне септичке јаме или њихов третман у малим уређајима за пречишћавање, изградња канализације и пречишћавање отпадних вода индустријских загађивача предвиђени су у овом и наведеним просторним плановима. Активности на заштити вода су обавеза установљена националним законодавством и одговарајућим европским документима, ровони за извршење/имплементацију нису предвиђени утврђени али се не могу одлагати дуже од десет година, док се за нове привредне објекте мере заштите вода одмах примењују, у току израде пројектне документације и њене еколошке и урбанистичко-грађевинске сертификације;

– Строга контрола постојећих извора загађења из постојећих малих привредних објеката (месара и клинча); препознавање и уклањање извора загађивања река испитивањем квалитета отпадних вода и праћењем хаваријских загађења из индустрије и енергетике (према члану 106. Закона о водама – „Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон); пречишћавањем отпадних вода до нивоа који одговара ГВИ, односно до нивоа којим се не нарушавају стандарди квалитета животне средине реципијента (према Закону о водама, члан 99); успостављањем система интегралног управљања отпадом на територијама свих општина у складу са планским решењима; спречавањем одлагања и спирања смећа са постојећих сметница до њиховог затварања и ремедијације; и рационалном и стручном употребом пестицида и ветнатских хубрива на подручју Просторног плана;

– Диспонирање постојећих дивљих депонија комуналног отпада које филтратима атмосферских вода, као о процедином водама са депоније значајно угрожавају квалитет речних токова и локалних изворишта на подручју Парка природе и преосталом подручју у обухвату Просторног плана; уклањање смећа са обала и из корита река које угрожава квалитет воде;

– Утврђивање узрока, врсте и опсега загађивања, оцена степена угрожености еколошке функције вода, здравља и живота људи, као и могућности ширења загађивања;

– Надзор над насталим загађивањем и његовим ширењем, информисање јавности и корисника воде о њеном квалитету и, по потреби, забрана употребе вода;

– Обављање санацијских радова над насталим загађивањем у складу са оперативним плановима, као и уклањање узрока изненадног загађивања;

– Доследна примена Европске директиве о водама¹ (2000/60/ЕС) и Закона о водама РС у домену: утврђивања и координације мера за површинске и подземне воде које припадају истом еколошком, хидролошком и хидрогеолошком сливу; спречавања још смањења утицаја негода код којих долази до изненадног загађивања вода; одређивања општих правила за контролу загађивања и акумулирања количине воде, како би се осигурала еколошка одрживост слива; осигуравања одговарајућих информација о планираним мерама и извештајима о напредовању њиховог спровођења, ради укључивања јавности у процес доношења и остваривања управљања речним сливонима;

– Систематско праћење квалитета вода; редовно праћење вредности показатеља квалитета вода и редовно праћење састава отпадних вода пре испуштања у реципијент;

– Ограничена и пажљива примена органских и минералних ђубрива и хемијских средстава у пољопривреди и санитарно безбедно складиштење стајског ђубрива и њедних вода из објеката узгоја и сточарства; пажљиво руковање бензином, дизел горивом и другим нафтним дериватима и забрана прања возила и машина у водотоцима ради заштите водотока и извора од загађивања;

– Обезбеђивање инструмената финансијске подршке за изградњу и праћење септичких јама домаћинстава, виленица и других објеката на подручјима са статусом заштите.

2) Мере за смањење утицаја на квалитет ваздуха

– Смањење емисија загађујућих материја из постојећих извора загађивања (из саобраћаја, индивидуалних доживишта и др.), контролом граничних вредности емисија загађујућих материја од стране локалних јединица управе на основу утврђених европских и националних стандарда;

– Ограничавање емисија из нових потенцијалних извора загађивања (повећање обима саобраћаја услед изградње аутопута Е-761 и даљег развоја туристичке понуде, повећање антропопресије простора услед повећаног броја корисника простора због развијања туристичке понуде у простору);

– Систематско праћење квалитета ваздуха, у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијенталног ваздуха (96/62/ЕС)², у оквиру државне мреже мерних станица за мерење регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у ваздуху и аероседиментима у оквиру међународних обавеза, а у складу са Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13) и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

3) Мере заштите земљишта

– Очување економских и екосистемских функција земљишта спровођењем техничких и биолошких радова и мера заштите на евидентираним ерозионим теренима;

– Строги надзор над сечама и другим шумарским радовима у шумама сопственика, извођење планираних радова на природном и вештачком обнављању шума у државној својини, подстицај и подршку земљопоседника за пошумљавање pašњака и другог за пољопривреду непродуктивног земљишта, затривање и пошумљавање земљишта оштећеног грађевинским радовима;

– Спречавање загађивања тосичним материјалима које се користе у пољопривреди: левова, боје, пестициди, минерална ђубрива;

– Ограничавање на најмању могућу меру коришћења и фрагментације квалитетног пољопривредног земљишта за непољопривредне намене, у првом реду заштитом од трајног губитка изградњом објеката и инфраструктуре;

– Припрема превентивних и оперативних мера заштите, реаговања и поступака санације земљишта у случају хаваријског изливња опасних материја у околину.

4) Мере за еколошко управљање комуналним и опасним отпадом

– Фазно решавање депоновања комуналног отпада – затварањем несанитарних депонија у КО Шљивовица, Чајетина и Драгица и утврђивање механизма санације постојећих депонија и начина рекултивације земљишта ради привођења новим наменама (а према постојећој планској и пројективној документацији);

– Дефинисање зона за ложирање рециклажних дворница за примарну селекцију отпада;

– Утврђивање локација за депоновање опасног и медицинског отпада са територије Парка природе у складу са регионалним стратегијама и плановима управљања отпадом и Стратегијом управљања отпадом за период 2010–2019. године и касније.

5) Мере заштите од буке

– Утврђивање надлежности за спровођење мерења буке и заштите од буке у оквиру туристичких насеља, малих приредних постројења, као и изградњених подручја.

– Прописивање 24-часовног мониторинга буке на територији ЦТЗ Златибор и ТЦ Чајетина, као и повремена мерења буке у оквиру инфраструктурних коридора и изградњених подручја;

– По потреби, израда акустичких зона буке на територији ЦТЗ Златибор и ТЦ Чајетина;

– Прописивање мониторинга буке за све постојеће објекте на територији туристичких центара и зона за планиране објекте (у фази изградње и експлоатације).

Конкретне мере заштите, односно мере за елиминисање или смањивање утицаја на животну средину приликом изградње објеката и уређења простора у оквиру планираних намена, утицаје се у поступку израде пројектне документације, кроз студије утицаја на животну средину или на други начин утврђен у складу са законом. Кроз услове и мере заштите природе и културних добара, планирани радови и активности код којих је индексом значајнији неповољан утицај у домену квалитета вода и ваздуха, буке и отпада могу се оштарити као сасвим деподесни са становишта пратеће заштите природних или културних вредности или условно прихваћени, уз јача ограничења и строжије мере заштите.

Просторним планом се препоручује доследна примена мера заштите животне средине прописаних законом, посебно мера које се односе на испуштање (емисију) загађујућих, опасних и штетних материја у воду и земљиште, одлагање и елиминацију отпада, антиерозивне и противпожарне заштите, рекултивацију и ремедијацију, како подстицајног, тако и репресивног карактера. Утицај планиране изградње инфраструктурних, услужних, спорско-рекреативних, туристичких и других објеката, посебно утицај на воде, може се успешно контролисати наведеним мерама заштите животне средине и одговорном еколошком сертификацијом урбанистичке и пројектне документације.

5.5. Заштита од антропогената, елементарних непогода и обезбеђење интереса за изјаву земље

Просторним планом су, у складу са условима и захтевима Министарства одбране утврђене одговарајуће зоне заштите перспективних комплекса неопходних за функционисање система одбране. Ове зоне представљају простор са посебним режимом коришћења, уређења и изградње, а правилима уређења дефинишу се као:

а) зона забрањене изградње која подразумева забрану било какве градње осим оне за потребе система одбране;

б) зоне ограничене градње, која подразумева забрану изградње одређених објеката где је за градњу објеката обавезно прибављање услова и сагласност Министарства одбране;

в) зоне контролисаних градње, где је за градњу објеката обавезна сагласност Министарства одбране;

г) зона санитарне заштите са забраном градње.

Комплексе специјалне намене са зонама заштите обрађен је у посебном делу – Анексу овог просторног плана који, у складу са Законом о планирању и изградњи, није доступан јавности.

Пре извођења земљаних радова неопходно је урадити процене ризика од присуства веоиспользованих убојних средстава, мина и касетне муниције.

Општина Чајетина, као и друге јединице локалне самоуправе чије територије се малим делом налазе у обухвату подручја Просторног плана, урадиће процену угрожености од елементарних

1 Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy.
2 Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management, Official Journal L 296, 21/11/1996.

непогода и других несрећа, на основу којих ће се дефинисати планови заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Напади процена угрожености треба да буду третиране и у локалним планским документима. Такође, све јединице локалних самоуправа су дужне да донесу планове за одбрану од поплава за воде другог реда и одлуке о проглашењу ерозионих подручја.

У изради плана заштите од пожара обезбедиће се саобраћајна приступачност шумским подручјима мрежом јавних, службених и шумских путева, стаза за туристичка теренска возила, бицикле и пешаке, рачунајући ове објекте истовремено и као противпожарне баријере које деле шуму на мање сегменте.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Намена простора на подручју Просторног плана (површине око 656,17 km²) има следећу структуру:

- Преовлађују шуме и шумско земљиште са око 55,8% (366,4 km²);
- Пољопривредно земљиште и травна вегетација са око 40,9% (268,1 km²);
- Остало земљиште (изграђено, неплодно и др. са око 3,1% (20,73 km²);
- Водене површине и влажна подручја 0,5% (0,97 km²).

Одредбе овог просторног плана не подразумевају значајније промене у начину коришћења земљишта, осим незначитног повећања осталог земљишта (изграђено, неплодно и др.), на рачун пре свега травнатих површина ван подручја Парка природе „Златибор“. Ове промене се односе на обухват детаљне разраде у складу ППР Чајетина и Златибор – I фаза.

Планским решењима овог просторног плана не мења се начин коришћења земљишта, већ се утврђују зоне заштите са правилима коришћења.

Табела 7: Приказ биланса коришћења простора (у ха)

Година	Пољопривредно	Шумско	Водене површине	Остало земљиште (изграђеници и др.)	Укупно
Режим I степена заштите природе (1)					
2019.	541,88	1421,76	4,01	1,24	1968,89
2029.	541,88	1421,76	4,01	1,24	
2029/2019	0	0	0	0	
Режим II степена заштите природе (2)					
2019.	8260,79	10888,95	52,25	53,00	19255,59
2029.	8260,79	10888,95	52,25	53,00	
2029/2019	0	0	0	0	
Режим III степена заштите природе (3)					
2019.	8265,07	12106,78	25,73	301,20	20698,78
2029.	8265,07	12106,78	25,73	301,20	
2029/2019	0	0	0	0	
Укупно „Парк природе Златибор“ (1+2+3)					
2019.	17067,74	24417,49	81,99	356,04	41923,26
2029.	17067,74	24417,49	81,99	356,04	
2029/2019	0	0	0	0	
Ван режима заштите природе (4)					
2019.	9741,81	12220,5	14,73	1716,99	23694,07
2029.	8921,98	11800,95	14,73	2956,41	
2029/2018	-819,63	-419,85	0	+1239,48	
Укупно Подручје просторног плана (1+2+3+4)					
2019.	26809,35	36638,29	96,72	2072,97	65617,33
2029.	25989,72	36218,44	96,72	3312,45	
2029/2019	-819,63	-419,85	0	+1239,48	

Извор: Републички геодетски завод, 2018. стање 2011. година

IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

I. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

На површинама на којима се прекривају зоне и режим заштите природних вредности, непокретних културних добара и

изворишта водоснаблевања примењује се режим заштите и коришћења простора који је утврђен за зону са најстрожијим режимом заштите.

1.1. Заштита природних вредности

Изградња и уређење простора на подручју Парка природе „Златибор“ спроводиће се на основу одредаба овог просторног плана у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА“, глава „1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ“, у складу са утврђеним режимима заштите природних вредности.

1.2. Заштита непокретних културних добара

Уређење простора утврђених непокретних културних добара (НКД) и њихове заштићене околине, добара која уживају претходну заштиту и простора на којима су евидентирали или идентификовани културне вредности третираће се у складу са одредбама овог просторног плана у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА“, глава „2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА“.

За утврђена НКД и културна добра која уживају претходну заштиту, непокретности тј. земљиште и објекти на којима се примењују одговарајуће мере и услови заштите и коришћења, одређују се актом о утврђивању културног добра односно актом о евидентирању добра које ужива претходну заштиту. Те непокретности обухватају простор на коме се налази културно добро и његову заштићену околину.

Сходно члану 29. Закона о културним добрима, за идентификована НКД док се не изврши њихово евидентирање, односно проглашавање за културна добра, простором од значаја за примену мера и услова њихове заштите и коришћења сматраће се земљиште и објекти које као такве у одговарајућем поступку утврди надлежна установа заштите културних добара.

За идентификована НКД у границама Парка парка, простор за примену мера и услова њихове заштите и коришћења одређиће се у поступку израде Плана управљања Парком природе, а на преосталом подручју Просторног плана, ван граница Парка природе, просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом, или појединачно, на основу захтева власника или корисника непокретности, инвеститора или органа локалне самоуправе.

1.3. Заштита изворишта водоснаблевања

Изградња и уређење простора на сличним подручјима изворишта регионалних и локалних система водоснаблевања третираће се у складу са одредбама овог просторног плана у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА“, глава „3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ“, у складу са утврђеним режимима заштите за зоне санитарне заштите изворишта водоснаблевања.

Заштита водног земљишта (ВЗ) спроводи се на начин који је дефинисан Просторним планом Републике Србије и Законом о водама.

За нерегулисане водотоке на подручју Просторног плана се до завршетка картирања свих зона које се плаве великим водама вероватноће до 1% успоставља водно земљиште на појасу ширине 10 m дуж обала водотока. За ВЗ дуж водотока утврђују се следећа правила уређења и изградње простора:

- 1) забрањена је градња било каквих сталних објеката и легализација постојећих објеката, осим хидротехничких објеката, али се може користити за пољопривредну производњу, засаде шуме и спортско-рекреативне отворене површине;
- 2) не дозвољена се подужно пољење саобраћајних и инфраструктурних система; у случају да је неопходна изградња појединачних деоница инфраструктурних система са подужним повојајем траве; нека се условљава извођењем линијских одбрамбених система за заштиту од поплава вода вероватноће 0,5%;
- 3) на преласку плавних зона објекти линијских и комуналних инфраструктурних система (саобраћајнице, објекти за пренос енергије, неводови) морају се везивати издуби и диспозиционо тако рашти да буду заштићени од поплава вода вероватноће 0,5% (тјв. двестогодишња велика вода);
- 4) формирање заштитне шумске зоне ширине 10–15,0 m дуж свих водотока;

5) регулацију водотока у зони туристичких комплекса и насеља поред функционалних критеријума треба примерити складним повезивању насеља са акваторијом; дуж обала река се мора оставити слободан простор од најмање 7 m ширине.

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ИЗГРАДЊЕ ЗА ТУРИСТИЧКЕ И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНЕ САДРЖАЈЕ

Правила уређења и изградње простора за туристичке и спорско-рекреативне садржаје на подручју Просторног плана утврђују се на следећи начин:

1) За простор центра Златибор обухваћен донетим ППР Чајетина и Златибор – I фаза, важе и примењују се правила уређења и изградње из тог планског документа;

2) За простор градског туристичког насеља Чајетина и ширег подручја Туристичког центра Златибор, обухваћен донетим ППР Чајетина и Златибор – II фаза, важе и примењују се правила уређења и изградње из тог планског документа, изузет у случајевима:

2.1) Мање површине у I степену заштите Парка природе (зона Црног Рзава у целини 9. Семењеве), са које се искључује свака намена осим научног истраживања, едукације и строго контролисане презентације;

2.2) Површину у II степену заштите Парка природе, на којима се ограничава нова изградња у складу са тачком 3. ових правила, док се постојећа изграђеност у овим зонама задржава и поопштавају мере заштите природе – на локалитетима Семењева и Црног Рзава (целина 9. Семењеве), на локалитету Попов колац (целина 5. Воднице), на локалитетима Рудине (целина 2. Рудине) и на мањем локалитету Кобиља глава (целина 8. Кобиља глава).

3) Изградња туристичких садржаја у режиму заштите II степена у Парку природе се ограничава на објекте туристичког смештаја, угоститељства, туристичке инфраструктуре и то на изградњу мањих објеката за презентацију, едукацију и промоцију природних вредности у традиционалном стилу на грађевинском земљишту у грађевинским рејонима постојећих насеља, у започетим вишенамјенским насељима која се настављају на грађевинске рејоне постојећих насеља, као и на започетим засебним локацијима, у последња два случаја на основу израде урбанистичких планова и урбанистичких пројеката:

– ови објекти могу да имају и садржаје за угоститељство и смештај (до 50 лежаја);

– грађевинске парцеле морају имати непосредан приступ јавној саобраћајној површини и решено снабдевање електричном енергијом, водоснабдевање и одвођење отпадних вода;

– максимална дозвољена бруто развијена грађевинска површина (БРПГ) објекта је 1.000 m² за објекте намењене презентацији, едукацији и промоцији природних вредности и вишенаменске објекте, односно 400 m² укључно је објекат део комплекса и намењен је само туристичком смештају или угоститељству;

– индекс заузетости парцеле до 25%;

– дозвољена је изградња више објеката на парцели;

– максимална спрtnост до P+1+Pk;

– дозвољено је пројектовање подрума, а на теренима у нагибу преко 15% и сутерена;

– паркирање се решава у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради објекат или у оквиру комплекса, према следећим нормативима: ППМ/1 смештајна јединица смештајног објекта, односно ППМ/4 столице угоститељског објекта, односно ППМ/50 m² нето површине за остале намене;

– забрањено је оградивање парцела;

– за изградњу ових објеката обавезна је израда урбанистичког пројекта;

– за изградњу ових објеката неопходно је прибављање сагласности Завода за заштиту природе и управљача заштитеног подручја.

4. За остале туристичке и спорско-рекреативне садржаје, који нису обухваћени претходним тач. 1–3), овим просторним планом утврђују се следећа правила уређења и изградње за:

4.1. Садржаје у проширенима централне туристичке зоне на територији општине Чајетина ван ППР Чајетина и Златибор – II фаза (села Бранешчи, Мушвете, Рудине и Доброселица), у Централној туристичкој зони на територији општине Нова Варош (део села Драглица у коридору ДП Б реда бр. 23) и у туристичким селима Источне и Западне туристичке зоне;

4.2. Проширење јавног скијалишта „Торник“ у оквиру и ван ППР Чајетина и Златибор – II фаза и ново јавно скијалиште „Лиска“ у оквиру Централне туристичке зоне ван ППР Чајетина и Златибор – II фаза;

4.3. Нови јавни спорско-рекреативни центар уз међустанциу планиране гоноле у оквиру ППР Чајетина и Златибор – II фаза;

4.4. Садржаје вишеам насеља у Источној и Западној туристичкој зони; и

4.5. Садржаје дисперзне понуде у простору (стазе и пунктови) у Источној и Западној туристичкој зони.

За остале туристичке и спорско-рекреативне садржаје из тачке 4. претходног става утврђују се следећа правила уређења и изградње:

4.1. За села Бранешчи, Мушвете, Рудине и Доброселица у Централној туристичкој зони на територији општине Чајетина ван ППР Чајетина и Златибор – II фаза, у Централној туристичкој зони на територији општине Нова Варош (део села Драглица у коридору ДП Б реда бр. 23) и за туристичка села Шљивовица, Семењеве, Јабланица, Бела Река, Љубиш, Гостиње и Алин Поток у Источној и Западној туристичкој зони, правила уређења и изградње у функцији туризма су:

– на подручју Парка природе изградња је дозвољена само у зони III степена заштите природних вредности;

– туристички смештај је предвиђен у индивидуалним објектима (мешовите функције за становање и туризам и засебни пансион) и мањим туристичким насељима;

– могућа је изградња компатибилних помоћних објеката на парцели;

– иниска густина становања – до 70 ст./ха;

– површина парцеле за изградњу објеката у функцији туризма – за индивидуалне објекте најмање 4 а, за туристичка насеља од 6 до 15 а;

– индекс заузетости парцеле – до 30%;

– индекс изграђености парцеле – до 0,6;

– спрtnост објеката – до P+1+Pk;

– зеленило – најмање на 20% површине парцеле, приликом озеленавања користити врсте природне, потенцијалне вегетације;

– ширина парцеле према улици – најмање 15 m;

– ширина појаса регулације јавних саобраћајница – 10 m;

– ширина коловоза саобраћајног приступа парцели – најмање 3 m;

– растојање од грађевинске линије објекта до регулационе линије улице – најмање 5 m;

– растојање објекта од границе суседних парцела – најмање 2,5 m;

– архитектура објеката – по узору на традиционалну градњу подручја, уз употребу природних локалних материјала на видљивим деловима грађевине;

– изградња објеката бруто грађевинске површине до 500 m² биће заснована на одредбама Просторног плана општине Чајетина и Просторног плана општине Нова Варош, а за изградњу већих објеката и комплекса обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

4.2. За проширење јавног скијалишта „Торник“, у оквиру и ван ППР Чајетина и Златибор – II фаза, и ново јавно скијалиште „Лиска“ у оквиру Централне туристичке зоне, ван ППР Чајетина и Златибор – II фаза, правила уређења и изградње у функцији туризма су:

– на подручју Парка природе скијалиште се гради искључиво у зони III степена заштите природних вредности;

– утврђивање траса жичара и алпских ски-стаза у зони III степена заштите Парка природе условљено је ограничењима дужих просека кроз шуму, терена са истакнутим морфометријским облицима гребена и врхова и неповољних климатских услова (ветар, лед и друго), као и захтевима оптималног уклањања у природне пределе;

– при уређењу скијалишта дозвољавају се минималне интервенције на терену, а у летњем одржавању ски-стаза обавезна је заштита од ерозије (заглављивањем огољеног тла, одржавањем травања прегоном испашом, летњим поливањем, регулацијом малих водотока, дренажом терена и др), регулација прелаза преко водотока и слично;

– скијалиште се уређује као јединствен, повезан систем скијалишке инфраструктуре са два сектора – сектором „Торник“ и сектором „Лиска“;

15. јануар 2020.

Гласник

Број 2

85

– до подножја скијалишта се обезбеђује јавни саобраћајни приступ, са јавним паркингом и пратећим објектима (информативни пункт са билетаријом, сервис, најам и продаја спортске опреме, амбуланта, ГСС, полигон ски-школе и тзубинга, угоститељски објект и др.);

– до врха скијалишта „Торник“ (Бавлера – исходништа планиране гондоле и постојећег шестоседа), обезбеђује се квалитетнији саобраћајни приступ са паркингом и пратећим објектима (информативни пункт са билетаријом, најам спортске опреме, постојећи визитор центар и угоститељски објект);

– скијалиште се опрема објектима водоснабдевања, канализације, електроенергије и телекомуникација;

– за уређење и функционисање јединственог система алпског скијалишта обезбеђују се: превезивање главних ски-стаза на полазиштима и исходништима жичара и између њих путем везних стаза (ски путева), уз остваривање максималних висинских разлика и дужина ски-стаза са оптималним жичарима;

– жичаре и алпске ски-стазе се ложирају, по правилу, на планинским пањацима и на шумском земљишту без шуме или са посеченом шумом;

– алпско скијалиште се планира и уређује на теренима нагиба 15–60%, претежно на хладнијим експозицијама (север, североисток, исток и североисток), на континуално повољним морфоморфолошким облицима, уз избегавање квалитетне шуме, стеновитих, нестабилних и еродираних терена;

– минималне ширине коридора жичара су: (а) ван шуме – 8,0 m за ски-лифтове, 12,0– 16,0 m за седешнице и 18,0 m за кабинске жичаре, и (б) у просечној шуми ширина свих коридора је просечно већа за око 50%;

– просечна ширина алпских стаза је 50,0 m (минимално 40,0 m), а минимална ширина везних ски-стаза (ски путева) мањих нагиба је 10,0 m;

– капацитет једновременних алпских скијалишта обрчунава се на основу капацитета планираних алпских ски-стаза, према нормативу од најмање 333 m² стаза по скијачу;

– у подножју скијалишта обезбеђује се техничка база, а скијалиште се снабдева опремом за вештачки снег и подобравајућим малим акумулацијама и долозахватима;

– главни објект вертикалног транспорта на подручју просторног плана биће планирана кабинска жичара – гондола од центра Златибор до врха Торника (главни улаз у скијалиште, транспортне и панорамске возице), а на подручју скијалишта објекти седешница и ски-лифтова (за потребе скијања и летњих рекреативних активности);

– за проширење постојећег јавног скијалишта „Торник“ и изградњу новог јавног скијалишта „Лиска“ доноси се план детаљне регулације (најбоље уз обухват насеља Рабница у подножју скијалишта), у складу са важећим прописима за изградњу скијалишта.

4.3. За нови јавни спортске-рекреативни центар уз међустанци планиране гондоле, у оквиру ППР Чајетина и Златибор – II фаза, правила уређења и изградње су:

– спортске-рекреативни центар биће лоциран у зони III степена заштите Парка природе и ван зоне II зоне санитарне заштите Рабничког језера, уз обезбеђење стриктне заштите језера од свих могућих облика угрожавања;

– јавни спортске-рекреативни центар уређаће се као аква-парк и парк летњих конвенних спортова, са пратећим садржајима, без туристичког смештаја;

– аква-парк садржаће отворене базене за одрасле и децу са тобоганима, рекреативну тзубинг и кајак стазу на вештачким брзањима и др. уз реверзибилно коришћење воде из Рабничког језера;

– парк летњих конвенних спортова садржаће дворану за мале спортове, отворено зимско катизалиште, отворене терене за фудбал и атлетiku, терене за мале спортове (малт фудбал/рукмет, кошарка и одбојка), тенис терене, отворену теретану, полигоне стрелаштва ваздушним оружјем и стреличарства, трим стазе, пешачке и бицикличке стазе и др.;

– пратећи садржаји спортске-рекреативног центра биће: технички објекти одржавања, објекти свлачионица и санитарија, купуске просторије и угоститељски објекти за исхрану и пиће;

– до спортске-рекреативног центра обезбеђује се јавни саобраћајни приступ са јавним паркингом и опремање центра водоводном, канализационом, електро-енергетском и комуникационом инфраструктуром; од центра до међустанци планиране гондоле центар „Златибор – Торник“ уређаће се пешачки прелаз;

– индекс заузетости земљишта центра отвореним и затвореним садржајима биће до 60%; под зеленилом ће бити најмање 40% земљишта центра;

– индексе изграђености објеката супраструктуре у центру биће до 0,1;

– спратност објеката супраструктуре биће II;

– за изградњу новог јавног спортске-рекреативног центра доноси се план детаљне регулације, у складу са прописима за изградњу спортске-рекреативних садржаја.

4.4. За садржаје викенд насеља уз туристичка села (Шљивовица, Семетљево, Љубин, Гостиње и Рудине) и на засебним локацијама, у Источној и Западној туристичкој зони, правила уређења и изградње су:

– изградња на подручју Парка природе дозвољена је искључиво у зони III степена заштите природних вредности;

– објекти који су незаконито изграђени изван дозвољава овог просторног плана не могу да се олакше;

– побољшаће се саобраћајно повезивање, комунално опремање и опремање јавним службама и сервисима постојећих и нових викенд насеља;

– туристички смештај је предвиђен у индивидуалним објектима; могућа је изградња помоћних објеката на парцели;

– максимална густина становања – до 50 ст./ха;

– површина парцеле – 5 а;

– индекс заузетости парцеле – до 30%;

– индекс изграђености парцеле – до 0,4;

– спратност објеката – до II-III;

– зеленило – најмање на 30% површине парцеле, приликом озелењавања користити врсте природне, потенцијалне вегетације;

– ширина парцеле према улици – најмање 12 m;

– ширина појаса регулације јавних саобраћајница – најмање 8 m;

– ширина коловоза саобраћајног приступа парцели – најмање 3 m;

– растојање од грађевинске линије објекта до регулационе линије улице – најмање 5 m;

– растојање објеката од границе суседних парцела – најмање 2,5 m;

– архитектура објеката биће по узору на традиционалну градњу подручја; уз употребу природних локалних материјала на видљивим деловима грађевина;

– изградња објеката биће заснована на Урбанистичком пројекту насеља или дела насеља, у складу са одредбама просторних планова општина Чајетина, Нова Варош и града Ужича.

4.5. За садржаје дисперзне виле у простору (стазе и пунктови), у Источној и Западној туристичкој зони, правила уређења и изградње су:

– нордијске и турске ски стазе могу се градити на подручју Парка природе у зони са режимом заштите III степена, а у зони са режимом заштите II степена уколико су у коридорима постојећих шумских и атарских путева;

– нордијске ски-стазе се, по правилу, планирају и уређују изнад 1.000 m н.в, на планинским пањацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на траслама шумских и панорамских путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;

– нордијске ски-стазе се уређују са профилом од 3,0 m и максималним нагибом до 20%, са дужинама које су диференциране за рекреативне и такмичарске (сангшлуф и бијатлон);

– на дужим деоницама нордијских ски-стаза у режиму заштите II и III степена Парка природе и ван његових граница, нордијске ски-стазе се опремају уређеним одмористима и склопништима од невремена;

– излетничке и планинарске стазе могу да се ложирају на подручју Парка природе у зонама са режимом заштите II и III степена;

– излетничке и планинарске стазе као доминантна летња попула у простору Парка природе уређују се истовремено у функцији туризма, рекреације, заштите и презентације природних и културних вредности;

– излетничке и планинарске стазе се, по правилу, планирају и уређују на планинским пањацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на траслама шумских и панорамских путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;

– излетничке и планинарске стазе уређују се са профилом од 2,0 m и максималним нагибом до 30%, на двосмерним и кружним трасама;

– излетничке и планинарске стазе се уређују за кретање пешака, јачиха и планинских бикиклиста, са маркирањем и пратећим објектима видиковаца и отворених одморшта, наткривених склоношта за људе и коње, на атрактивним локацијама у близини природних и културних вредности на подручју Просторног плана;

Риболовне стазе и ревири

– риболовне стазе и ревири на малим акумулацијама и већим водотоцима у зонама II и III степена заштите Парка природе и ван његових граница уређују се на погодним деоницама обале, са приручним склоноштима;

– у зони III степена заштите Парка природе и ван његових граница, на излетничким и планинарским стазама, могућа је ревитализација традиционалних бичишта, са сточарством и туристичким услугама угоститељства;

– пунктови екстремних/авантуристичких спортова у зонама II и III степена заштите Парка природе и ван његових граница (алпинизам, слободно пењање, паралајнинг и др) уређују се на одговарајућим природним локацијама, уз приступе са излетничких и планинарских стаза;

– видиковци, одморшта и склоношта на излетничким, планинарским и риболовним стазама уређују се као приземни рустични објекти у духу локалне традиционалне архитектуре, од природних материјала и треба да буду максимално уклопљени у природни предео;

– глamping туристички пунктови могу се реализовати у зони III степена заштите Парка природе и ван његових граница, и уређују се као аутентични кампови у еколошком окружењу, у близини туристичких села/засека, као и уз саобраћајни приступ и комуналну опрему; туристички смештај на овим локацијама предвиђен је у комфорним шаторима или мобилним кућицама од природних материјала, уз коришћење енергије и технологија које не оставља последице по природу; за ове пунктове предвиђен се повезаност са осталим туристичким и спортско-рекреативним садржајима у простору као и са понудом домаће хране која припремају пољопривредна домаћинства или власници посела пункта;

– планинарски и ловачки домови на подручју Парка природе градиће се по правилу у зони III степена заштите природних вредности, изузетно и у зони II степена заштите природних вредности по одобрењу надлежне службе заштите;

– спратност објеката планинарских и ловачких домована биће до П+Пх, на парцелама површине до 15 а, са изузетношћу парцеле до 25% и њеном изграђеношћу до 0,3;

– за планинарске и ловачке домовне обезбедиће се приступ са јавног пута, прикључак на електромережу, локални водовод, бунар или уређен извор, као и септичка јама;

– уређење стаза, нунегова и пратећих објеката дисперзне понуде у простору вршиће се на основу иницијатива и програма спортско-рекреативних и других асоцијација, у складу са одредбама просторних планова јединица локалне самоуправе.

3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ПОВРШНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

3.1. Правила уређења и грађења инфраструктурних система

3.1.1. Правила уређења појасова регулације инфраструктурних система

Појас регулације јесте путно земљиште и земљишни појас других објеката инфраструктурних система.

Просторним планом утврђује се оријентациона ширина појаса регулације за:

– државни пут IV реда ширине око 25,0 m, државни пут II реда ширине око 20,0 m и општински пут ширине око 15,0 m;

– железничку пругу ширине 25,0 m од осе крајњег колосека.

Утврђује се следећа правила уређења појаса регулације јавног државног пута II реда и општинског пута:

1) на изграђеном простору туристичког комплекса и насеља уз коловоз се изводи аутобуско стајалиште најмање ширине 3,0 m, обострани тротоари с нивелицама најмање ширине од по 1,5 m, а само изузетно једностранни тротоар ширине два и више метара,

док се ван изграђеног простора изводе обостране банке ширине по 1,5 m с тврдом зазором;

2) саобраћајни прикључци на државни пут утврђују се на основу услова и сагласности управљача државним путевима, преко реконструисаних постојећих саобраћајних прикључака општинских путева или преко сервисне саобраћајнице, тако да:

– парцеле које излазе на државни пут не могу, свака за себе појединачно, да имају директан излаз на пут већ се приступ таквих парцела мора остварити преко сервисне саобраћајнице на основу прибављене сагласности управљача пута;

– прикључивање прилазног на јавни пут врши се прикључивањем његовим повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем који је већ прикључен на јавни пут, а на подручјима на којима ово није могуће, прикључивање прилазног пута врши се непосредно на јавни пут и то прикључивањем на пут вишег реда;

– земљани и шумски путеви који се укрштају или прикључују на државне путеве, морају имати ширину од најмање 5,0 m са тврдом подлогом или са истим колоницима зазором као и пут на који се прикључује или са њим укршта, у дужини која одговара најмање укупној ширини непосредног појаса заштите државног пута;

– предметна деоница државног пута у изграђеном простору туристичког комплекса и насеља може да се предложи за јавни пут у насељу на основу овог просторног плана или одговарајућег урбанистичког плана;

3) саобраћајни прикључак општинског пута и прикључна саобраћајница улазе на државни пут има минималну ширину саобраћајних трака од 2,75 m и минимални радијус кривине 10,0–12,0 m;

4) пејзажно се уређују косине уссека, засека и насипа, као и друге косине у путном земљишту;

5) дуж свих путева обезбеђује се инфраструктура за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода, са уграђеним сепараторима нафтних деривата на државним путевима у Парку природе и у зонама I и II санитарне заштите изворшта вода; и

6) рекламне табле и панови, ознаке којима се обележавају туристички објекти, природне вредности и други слични објекти, могу се постављати поред државних путева на удаљености од 7,0 m од ивице коловоза, односно поред општинских пута на удаљености од 5 m од ивице коловоза, односно према условима управљача пута.

Ширина појаса регулације и правила уређења за државни пут IA реда утврђују се Просторним планом подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега – Ужце – граница са Босном и Херцеговином.

Правила уређења појаса регулације за високонапонски далековод интерконекција 2 x 400 kV утврђена су Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине.

3.1.2. Правила уређења и грађења заштитних појасова инфраструктурних система

На подручју Просторног плана установљавају се следећи обострани заштитни појасови траса и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система:

1) непосредни појас заштите – простор заштитног појаса од:

– ивице појаса регулације пута ширине 20,0 m за државни пут IB реда, 10,0 m за државни пут II реда, 5,0 m за јавни општински и некатегорисан пут;

– осе крајњег колосека железничке пруге ширине 25,0 m;

– крајњег фазног проваодника далековода од 400 kV ширине 30,0 m; 110 kV ширине 25,0 m, 35 kV ширине од 15,0 m за надземни вод и 1,0 m за подземни вод, и за ниже напонске нивое до 1 kV ширине – за голи проваодник 10,0 m (кроз шумско подручје 3,0 m), слабо изоловане проваоднике 4,0 m (кроз шумско подручје 3,0 m), самоносећи кабловски спон и подземни вод 1,0 m;

– за трансформаторске станице на отвореном за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV ширине 30,0 m, а за напонски ниво 35 kV и ниже напонске нивое до 1 kV ширине 1,0 m;

– осе цевовода гасовода максималног радијус притиска 50 bar ширине 30,0 m; и гасовода максималног радијус притиска до 16 bar ширине до 3,0 m;

– осе оптичког кабла ширине 2,5 m;

2) шири појас заштите – простор контролисане изградње од границе непосредног појаса заштите ширине 20,0 m за државни пут IБ реда, 10,0 m за државни пут II реда и 5,0 m за јавни општински пут, те јест ширине 100,0 m од осе крајњег колосека железничке пруге и ширине 200,0 m од осе цевовода гасовода;

3) појасеви заштите животне средине од утицаја инфраструктурног система:

– појас I степена загађења – са веома великим еколошким интересима животне средине због повећане буке и загађивања земљишта, поклапа се са непосредним појасима заштите јавних путева;

– појас II степена загађења – са великим еколошким интересима животне средине због повећане буке и загађивања земљишта поклапа се са ширим појасима заштите јавних путева.

У непосредном појасу заштите трасе и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система – државних и општинских путева, железничке пруге, далеководи, гасовода и оптичких каблова, успоставља се режим ограничене и строго контролисане изградње и уређења простора са следећим основним правилима:

1) забрањује се реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката који нису у функцији инфраструктурног система који се штити;

2) дозвољава се изградња функционалних и пратећих садржаја, објеката, постројена и уређаја у функцији инфраструктурног система;

3) могу се постављати планиране паралелно вођене трасе осталих инфраструктурних система, објеката и постројена на минималном међусобном растојању на основу закона и прописа донетих на основу закона, а под условима и на начин који утврди надлежно јавно предузеће, односно управљач јавног инфраструктурног система; и

4) дозвољено је извођење потребних радова и спровођење мера заштите окружења од негативних утицаја инфраструктурног система на природне вредности и животну средину, формирања заштитног шумског појаса ширине 10,0–15,0 m за државни пут II реда, односно на растојању од минимум 16–18 m од осе колосека, као и потребне мере заштите инфраструктурног система.

У ширем појасу заштите трасе и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система – државних и општинских путева, железничке пруге, далеководи, гасовода и оптичких каблова успоставља се режим селективне и контролисане изградње и уређења простора са следећим основним правилима:

1) дозвољава се изградња објеката, реконструкција и доградња постојећих и изградња нових објеката на основу урбанистичког плана, с тим да је за повећање густине корисника, степена изграђености и заузетости површина предузелог предузимање мера заштите на основу процене утицаја и ризика од инфраструктурног система на животну средину;

2) сви планирани паралелно вођени инфраструктурни системи који нису постављени у непосредном појасу заштите смештају се у ширем појасу заштите на минималном међусобном растојању на основу закона и прописа донетих на основу закона; и

3) дозвољено је извођење потребних радова и спровођење мера заштите окружења од негативних утицаја инфраструктурног система на природне вредности и животну средину, формирања заштитне шумске зоне ширине 10,0–15,0 m за државни пут II реда, као и потребне мере заштите инфраструктурног система које нису реализоване у непосредном појасу заштите.

Правила уређења и грађења за заштитне појасеве државног пута IA реда утврђују се Просторним планом подручја посебне намене за инфраструктурни коридор ауто-пута Е-761, деоница Пожега – Ужиче – граница са Босном и Херцеговином.

Правила уређења и грађења за заштитне појасеве високонапонског далеководи интерконекција 2 x 400 kV утврђена су Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далеководи интерконекција 2 x 400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине.

3.2. Правила уређења и грађења за објекте јавне намене

Правила уређења и грађења за објекте јавне намене утврђују се урбанистичким пројектом или урбанистичким планом за туристички комплекс и део туристичког насеља на подручју Просторног плана у границама Парка природе.

Правила уређења и грађења за објекте јавне намене на преосталом подручју Просторног плана ван граница Парка природе утврђују се просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом.

4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА

4.1. Правила уређења и грађења за објекте стамбене намене

Забрањује се изградња стамбених објеката у просторним јединицама са режимом I степена заштите природних вредности на подручју Парка природе. У режиму II степена заштите природних вредности дозвољена је изградња, доградња и реконструкција стамбених и економских објеката пољопривредних и шумских тадницастава, и то за објекте који не утичу негативно на повољнији положај животинских или биљних врста, и њихових станишта, природних вредности, депоту предела и тресетништа.

У просторним јединицама са режимом III степена заштите природних вредности на подручју Парка природе дозвољена је изградња стамбених објеката на постојећем грађевинском подручју и на планираном грађевинском подручју насеља које је утврђено шематским приказом уређења насеља за Гостиље, Љубиш, Лабашицу, Семетљево, Доброселицу и Ални Поток у склопу Просторног плана општине Чајетина и шематским приказом уређења насеља за Бели Реку и Драглицу у склопу Просторног плана општине Нова Варош. Постојеће грађевинско подручје и планирано грађевинско подручје насеља на подручју Парка природе преузето је из наведених просторних планова јединица локалне самоуправе, проверено у односу на режим заштите Парка природе и приказано на Рефералној карти број 1, Просторног плана. На простору ван постојећег и планираног грађевинског подручја насеља у просторним јединицама са режимом III степена заштите Парка природе дозвољена је реконструкција и доградња постојећих стамбених и економских објеката пољопривредних домаћинстава. Примењују се правила уређења и грађења за објекте стамбене намене која су утврђена просторним планом јединице локалне самоуправе.

Грађевинско подручје насеља и правила уређења и грађења за објекте стамбене намене на преосталом подручју Просторног плана ван граница Парка природе утврђују се просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом.

4.2. Правила уређења и грађења за објекте пословне и привредне намене

Дозвољена је изградња пословних објеката у функцији туризма и управљања заштићеним подручјем једино у просторним јединицама са режимом III степена заштите природних вредности на подручју Парка природе. Правила уређења и грађења за наведене објекте пословне намене утврђују се урбанистичким пројектом или урбанистичким планом за туристички комплекс и део туристичког насеља на подручју Просторног плана у границама Парка парка.

Правила уређења и грађења за објекте пословне и привредне намене на преосталом подручју Просторног плана ван граница Парка природе утврђују се просторним планом јединице локалне самоуправе и урбанистичким планом.

5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА У ОБУХВАТУ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

5.1. Обухват и опис подручја детаљне разраде Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза“

Укупна површина обухвата подручја детаљне разраде је око 190 ha, на подручју катастарске општине Чајетина и приказана је на рефералним картама Просторног плана и на картама детаљне разраде. У обухват подручја детаљне разраде улази парцела 7005/23 КО Чајетина на којој су планиране нове намене и делови катастарских парцела који омогућавају саобраћајно и инфраструктурно повезивање предметне парцеле са ширим окружењем: 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7040/2, 7041/2, 7310/4, 7310/10, 7310/12, 7310/14, 7357, 4618, 4619, 4621/2 КО Чајетина.

Површине обухвата целина детаљне разраде описане су проломним тачкама граница детаљне разраде у деловима који се не поклањају са граница катастарских парцела, са тачношћу која одговара класи размере картографско-топографске подлоге. Уколико се јави неслагање пописа обухваћених катастарских парцела са стањем приказаним на картама, меродавна је ситуација приказана на картама детаљне разраде, у размери 1:2.500.

Положај подручја детаљне разраде на подручју Просторног плана приказан је на референтним картама Просторног плана, у размери 1:50.000.

У складу са просторном поделом на подручју Просторног плана, описаном у поглављу 4.4. „Туристичке зоне на подручју Просторног плана“ подручје детаљне разраде припада Централној туристичкој зони Златибора, односно целини „Кобила глава“ у оквиру ове зоне.

У складу са свакеђем планском документацијом простор северно и јужно од подручја за детаљну разраду планиран је за изградњу: северни су планирани садржаји етно-еко туризма поред постојећег привредно-индустријског садржаја. Јужно од подручја детаљне разраде планирано је проширење викенд зоне „Зарино врело“ са услужно-туристичким функцијама и садржајима.

Подручје детаљне разраде налази се изван границе Парка природе и у оквиру њега се не налазе заштићене ни предајене за заштитну природне вредности и непокретна културна добра. Мали део подручја детаљне разраде – јужно – припада заштитној зони III акумулације „Рибница“ и за њега важе мере заштите описане у поглављу 3. „Вода и водно земљиште“. У овој зони се примењују појачане мере санитације, али не и рестрикција која би угрожавала развој насеља. Дозвољена је изградња стамбених, економских, угоститељских, комерцијалних и туристичких објеката.

Земљиште у обухвату подручја детаљне разраде је градско грађевинско земљиште – пашњаци, ливаде и шуме – у јавној својини. У оквиру предметног подручја не постоје израђени објекти. Парцела државног пута протеже се западним границом подручја детаљне разраде. Паралелно са северном границом подручја детаљне разраде пролази локални пут „Пржуљев сувац“.

Табела 8: Постојеће намене површина на подручју детаљне разраде

Ознака	Постојећа намена површина	Површина (ha)	Катастарске парцеле КО Чајетина
C	Саобраћајне површине	7,92	делови 7310/12, 7357
II	Пашњаци и остале зелене површине	170,05	делови 4618, 4619, 4621/2, цела 7005/23
III	Заштитно зеленило	11,75	део 7310/10, 7310/4, цела 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7040/2, 7041/2, 7310/14
	УКУПНО	189,73	

Постојеће стање приказано је на карти детаљне разраде I, лист I-1 „Постојећа намена површина“, у размери 1:2.500.

5.2. Планирана намена површина, врста и намена објеката

У подручју детаљне разраде планиране су следеће намене површина (Табела 9):

- Саобраћајне површине – државни пут и планирана присутна саобраћајница;
- Образовни кампус;
- Спорт и рекреација;
- Заштитно зеленило;
- Зелене површине;
- Верски објекат.

Табела 9: Планиране намене површина на подручју детаљне разраде

Ознака	Планирана намена површине	Површина (ha)	Обухваћене катастарске парцеле (све КО Чајетина)
	Јавна намена		
C1	Саобраћајна површина – државни пут	7,92	делови 7005/23, 7310/10, 7310/12, 7357
C2	Саобраћајна површина – присутна саобраћајница	6,02	делови 7005/23, 7310/10, 4618, 4619, 4621/2

Ознака	Планирана намена површине	Површина (ha)	Обухваћене катастарске парцеле (све КО Чајетина)
	Јавна намена		
OK	Образовни кампус	39,28	део 7005/23
CP	Спорт и рекреација	30,55	део 7005/23
Z3	Заштитно зеленило	18,80	делови 7005/23, 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7041/2, 7041/3, 7310/4, 7310/10, 7310/14
Z	Зелене површине	86,11	део 7005/23
	Остала намена		
B	Верски објекат	1,05	део 7005/23
	УКУПНО	189,73	

Планирана намена површина приказана је на карти детаљне разраде I, лист I-2. „Планирана намена простора“, у размери 1:2.500.

Све планиране површине и објекти су јавне намене осим верског објекта.

У оквиру намене образовни кампус планиране су следеће врсте објеката и површина: објекти за настава и студентски смештај, као пратећи садржаји – површине за отаџна пољопривредна добра (у функцији образовања), површине за спорт и рекреацију (терени малих спортова, трим стазе кроз комплекс), као и пејзажно уређене зелене површине.

У оквиру намене спорт и рекреација, поред спортских терена и игралишта на отвореном планиране су следеће врсте објеката: пратећи садржаји (мање спортске хале; свлачионице; мања угоститељски објекти); шетне и рекреативне стазе са уређеним пејзажом). Могућа је изградња објеката специјализованих школа (спортских и тренерских) или спортских кампуса који користе садржаје спортског центра, спортски сервисни, савремена и остале за опрему; пратећи објекти спратности П+0 за свлачионице, санитарне просторије, најам и сервис спортске опреме и реквизита, магацин опреме и алата, просторије за запослене и др.; повезујуће зеленило-пејзажно уређене зелене површине са стазама, парковским мобилитаром и опремом, које ће заузимаати најмање 60% локације.

5.3. Правила уређења

Површине и објекти јавне намене у обухвату детаљне разраде су: саобраћајне површине, образовни кампус, спорт и рекреација, заштитно зеленило и зелене површине.

Табела 10: Површине јавне намене

Саобраћајне површине	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23, 7310/10, 7357, 4618, 4619, 4621/2
Образовни кампус	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23
Спорт и рекреација	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23
Заштитно зеленило	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23, 7010/2, 7010/4, 7010/5, 7010/6, 7041/2, 7310/4, 7310/10, 7310/14
Зелене површине	КО Чајетина, делови катастарских парцела број: 7005/23

5.3.1. Саобраћајне површине

Западну границу подручја детаљне разраде чини државни пут IIБ реда бр. 23 Појате – Крушеvac – Краљево – Прелана – Чаџак – Пожега – Ужиче – Чајетина – Нова Варош – Пријепоље – државна граница са Црном Гором (катастарска парцела 7357 КО Чајетина).

Планирана присутна саобраћајница има регулациону ширину од 30 m. Димензионисана је за несметано двосмерно кретање меродавног возила – туристичког аутобуса. Профил саобраћајнице чине колосовак ширине 10,0 m, обострани тротоари ширине 2,0 m и обострани појас зеленила у профилу саобраћајнице. Овај појас, осим што има заштитну улогу, планиран је за потребе корекције нивелете при изradi техничке документације или изградњи бициклетичких стаза, уколико се при реализацији плана јави ова потреба.

Место прикључка планиране присутне саобраћајнице са државним путем предвиђено је у чвору државног пута број 2323 на стајанишци 171+679 и то преко кружне раскрснице.

У северном делу подручја детаљне разраде планирана при-
ступна саобраћајница се прикључује постојећем путу.

У средишњем делу комплекса планиран је простор намењен
стационарном саобраћају. На овом простору планирано је паркира-
ње 74 путничка возила. Величина паркинга места на отвореном не
сме бити мања од 2,5 m x 5,0 m. При изради техничке документаци-
је могуће је прилагодити паркинг простор будућим потребама.

Осовине саобраћајница дефинисане су графичким путем у
ситуационом плану са бројем темена, потребним координатама
и свим елементима хоризонталних кривина. Због проблема која
могу настати после детаљног геодеetskог снимања терена код израде
касијних планских документација и главних пројеката може се
десити да код неких делова планираних саобраћајница мора доћи
до малих ситуационих промена. За овакве ситуације надлежна је
општинска служба у сарадњи са обрађивачима плана. Сва потребна
проширења коловоза у хоризонталним кривинама за пролазак
меродавног возила обавити на унутрашњој страни кривина.

Нивелационо решење саобраћајница прилагодити што више
теренским условима уз поштовање задате концепције регулације
одвођења површинских вода. Попречно вођење површинских вода
обезбеђују попречни падови за коловоз мин. 2,5% у правцу, за
паркинге 2,5%–4,0% у зависности од површинске обраде и 2,0%
за тротоаре. Подужио вођење воде вршиће се подужним нагибом
који не смеју бити мањи од 0,5%, ни већи од 12%. Приликом нив-
елационог регулисања целог простора треба доzirати сва нис-
ка места и на њима предвидети одговарајуће пропусте, а до њих
обезбедити дотак површинске воде путем отворених канала.

Геомеханичка испитивања потребна за димензионисање ко-
ловозних конструкција радиће се у каснијим фазама пројектовања,
а на основу геомеханичких испитивања и предвиђеног саобраћај-
ног оптерећења према важећим прописима за ову област.

Регулационе ширине и основни елементи нормалних попреч-
них профила дати су у ситуационом плану.

Радн безбедног одвијања саобраћаја нарочито на раскрс-
ницама треба предвидети одговарајућу хоризонталну и вертикалну
сигнализацију. На свим саобраћајницама у зони плана која служе
за проточни саобраћај забранити паркирање.

Саобраћајно решење приказано је на карти детаљне разраде
I, лист I-3 „Регулација и нивелација са елементима синхрон пла-
на”, у размери 1:2.500.

5.3.2. Инфраструктура

У поступку израде Просторног плана нису добијени конкрет-
ни подаци о постојећем стању нити посебни услови за детаљну
разраду од стране надлежних јавних предузећа. Постојеће стање
сагледано је на основу непотпуних и недовољно детаљних подата-
ка, добијених за ниво просторног плана, и рекогносцирањем на
терену.

Постојеће и планиране мреже и објекти инфраструктуре при-
казани су на карти детаљне разраде I, лист I-3 „Регулација и ниве-
лација са елементима синхрон плана”, у размери 1:2.500.

Позиције инфраструктурних водова дате на ситуацији и кар-
актеристичним пресецима су илустративне и могу се по потреби
мењати приликом израде техничке документације, с тим да су ми-
нимална растојања и дубине обавезујући.

У коридорима државних путева, паралелно вођење инфра-
структурних мрежа по правцу планирати на удаљењу од нај-
мање 3 m од крајње тачке попречног профила – ножице насипа
пута, или спољашње ивице путног канала за одводњавање.

Услови за укрштање инсталација са државним путем су:

- да се укрштање врши искључиво управно на пут, механич-
ким подбушивањем испод трупа пута, у прописаној заштитној
цеви, која мора бити постављена на целој дужини између крајњих
тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране;
- укрштање надземног високонапонског далековода са др-
жавним путем предвидети по могућности под углом од 90°; из-
узетно је дозвољено одступање у складу са важећим техничким
прописима. Планирани далековод мора бити трасиран тако да не
угрожава нормално одвијање и безбедност саобраћаја у складу са
важећим законским и техничким прописима и нормативима који
регулишу ову материју, и условима надлежних институција;
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод
пута износи, у зависности од конфигурације терена, од 1,35 m

до 1,5 m од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне
цеви;

– минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод
путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) изно-
си, у зависности од конфигурације терена, од 1,2 m до 1,35 m од
коте дна канала до горње коте заштитне цеви;

– укрштање планираних инсталација удаљити од укрштаја
постојећих инсталација најмање 10 m;

– стубове далековода и стубове трафостанице предвидети
изван заштитног појаса државних путева, у појасу контролисане
градње, поштујући ширину заштитног појаса. У случају да је ви-
сина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса пута, сту-
бове предвидети на минималној удаљености за висину стуба пред-
метног далековода од спољне ивице земљишног појаса државног
пута;

– обезбедити ваздушни простор (сигурносну висину високо-
напонског електровода) изнад коловоза, рачунајући од горње коте
коловоза државног пута, до ланчанице при најнеповољнијим тем-
пературним условима, са предвиђеном механичком или електрич-
ном заштитом.

За све предвиђене интервенције и инсталације које се воде
кроз земљишни појас (парцелу пута) државног пута потребно је
обратити се управлачу државног пута за прибављање услова и са-
гласности за израду пројектне документације за изградњу и поста-
вљање истих у складу са важећом законском регулативом.

5.3.2.1. Водовод и канализација

Увидом у постојећу документацију констатовано је да не
постоје мреже водовода и канализације на подручју обухваћеном
разрадом. Планом се предвиђа водоснабдевање прикључком на
постојећи цевовод из акумулационог језера Рибница, на два при-
кључна места како би се формирао прстен кроз обухват детаљне
разраде. Цевовод је планиран у регулационом појасу будуће са-
обраћајнице, тачније у западном зеленилу, на око 5,0 m у односу
на западну ивицу тротоара. Димензије нових водоводних линија
одредити на основу хидрауличког прорачуна узимајући у обзир
и потребну количину воде за гашење пожара како се то против-
пожарним прописима захтева. Минималан пречник цеви за јавну
мрежу је 100 mm. На водоводним линијама предвидети потребан
број противпожарних хидраната на основу Закона о заштити од
пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 –
др. закон) и Правилника о техничким нормативима за инсталаци-
је хидрантске мреже за гашење пожара („Службени гласник РС”,
број 9/18). Препоручује се уградња надземних противпожарних
хидраната.

Минимална дубина укопавања разводних водоводних линија
је 1,2 m, а магистралних цевовода 1,8 m до темена цеви.

Приликом укрштања водоводне цеви треба да буду изнад кан-
ализационих.

Минималан размак између водоводних линија и других ин-
сталација је 1,5 m.

Појас заштите овог магистралних цевовода је минимум по 2,5
m са сваке стране осовине цевовода. У појасу заштите није дозво-
љена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које
на било који начин могу загадити воду или угрозити стабилност
цевовода.

Коришћење подземних вода као природног ресурса, може се
остварити према:

- условима заштите природе по којима се врше геолошка истраживања;
 - одобрењу за детаљна хидрогеолошка истраживања;
 - елаборату о утврђеним резервама и квалитету подземних
вода;
 - овери билансних резерви подземних вода.
- Сагласност за коришћење ресурса подземних вода обухвата
следеће:
- сагласност – одобрење за коришћење ресурса подземних
вода;
 - границе простора на коме ће се користити ресурс подзем-
них вода;
 - утврђене и оверене резерве ресурса подземне воде;
 - пројекат коришћења ресурса подземних вода;

– акт органа надлежног за послове урбанизма општине о усаглашености коришћења подземне воде са просторним и урбанистичким планом;

– проена утицаја на животну средину за коришћење ресурса подземне воде;

– водни услови надлежног јавног водопривредног предузећа.

Наведена правила не примењују се за изградњу бунара за снабдевање водом за пиће и санитарне потребе једног домаћинства.

Канализација је планирана као сепаратни систем. Употребљене воде са дела северног подручја Плана, предвиђеног за емотуризам, одвести се планираном канализацијом до постојеће мреже која је изграђена са западне стране магистралног пута ка Честарском потоку. Остало подручје гранитира ка јужном делу подручја, ка планираном глумним водонепропусним септичким јамима или постројењу за пречишћавање отпадних вода са механичко-биолошким системима за пречишћавање отпадних вода и упуштањем пречишћене воде у реципијенте. Пречишћене отпадне воде које се испуштају у реципијент морају испуњити услове граничних вредности емисије за одређене групе загађујућих супстанци, према Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање. Мерење количина и испитивање отпадних вода уридити сходно Правилнику о начину и условима за мерење количине и испитивање отпадних вода и садржини измештаја о извршеним мерењима. Локација постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), тј. септичке јаме оријентационо је приказана на графичком прилогу, а тачно ће се одредити приликом израде техничке документације. У случају сакупљања употребљених вода у водонепропусне септичке јаме, оне морају бити потребног капацитета у складу са пројектованим количинама отпадних вода, са организацијом прањењем и одвозом садржаја од стране правних лица регистрованих и овлашћених за ту делатност. Септичке јаме морају бити изграђене без испуста и прелива у околини терен с водонепропусним дном и зидовима, о чему треба приложити атест правног лица које управља јавном канализацијом. Изградњу водонепропусних септичких јама вршити према следећим условима:

- да су приступачне за возило – аутоцистерну које ће их прањити;
- да су коморе изграђене од водонепропусних материјала;
- да су удаљене од свих објеката и међа према суседима најмање 3,0 m;
- да буду удаљене од бунара најмање 10 m.

Траса канализације за употребљене воде планирана је у западном зеленом саобраћајнице, на око 1,5 m – 2,0 m у односу на западну ивицу тротоара и на 3,0 m у односу на планирани цевовод.

Атмосферске воде треба мрежом површинских канала или канализационих цеви одвести до најближег водотока. Воде са заузених површина (паркинга, маневративних површина) обавезно пречистити пре упуштања у неки од узичних сабирних канала. Трасе и димензије канала (канализационих цеви) дефинисаће се издром техничке документације.

Избор грађевинског материјала од кога су изишћене канализационе цеви, над цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличног прорачуна и услова на терену. За контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције: на месту вертикалног прелома цевовода, на месту промене хоризонталног правца пружања цевовода и на месту улива бољног огранка, предвидети ревиционе сидале. Радове, око неколико рова, разупирања зидова рова, полагања и међусобно повезивања цеви, затрпавања цевовода и рова песком и ископанним материјалом, испитивања цевовода и пуштања у рад, извршити на основу највећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација. Приликом паралелног вођења цевовода или његовог укрштања са постојећим објектима инфраструктурне мреже треба поштовати међусобна хоризонтална и вертикална одстојања.

Забрањено је упуштање употребљених вода у водоток и канализацију за атмосферске воде.

5.3.2.2. Електроенергетска инфраструктура

Потрошачи у обухвату подручја детаљне разраде налазе се у комуналном подручју ТС 110/35/10 kV „Златибор 2“ која се налази ван обухвата подручја детаљне разраде. У обухвату подручја детаљне разраде не постоје трафостанице и потрошачи из захвата

се снабдевају са трафостаница из простора наслонених из захват разраде. Трегунто ове трафостанице задовољавају потребе потрошача из захвата.

У захвату плана се налази и 10 kV далековод ТС 110/35/10 kV „Златибор 2“ – постројење за прераду воде, који се простире призем југозапад-северисток, а овај далековод је потребно измештати и кабловски положити у земљу у простор регулације новопланираних саобраћајница.

За обезбеђење електричне енергије за нове кориснике у обухвату подручја детаљне разраде положити се кабловски водови 10 kV који иду по траси планираних 10 kV водова у оквиру регулације саобраћајница – претежно у простор тротоара. Новопланирани кабловски водови 10 kV прикључују се на постојећу мрежу у северном и јужном делу подручја чиме се подиже заштита и ниво сигурности напајања планираних потрошача.

Планирана је трафостаница 10/0,4 kV, за снагу 1x630(1000) kVA и која ће се на 10 kV-ну мрежу прикључити полагањем нових кабловских водова по систему „улаз – излаз“.

Прикључење крајних корисника и потрошача на 0,4 kV мрежу вршити полагањем каблова подземно према условима прикључења издатим од стране надлежне електродистрибуције. Уколико се приликом извођења врши реконструкција или измештање осталих инфраструктурних инсталација, треба водити рачуна о минимално дозвољеном растојању при укрштању или паралелном вођењу са осталим инсталацијама.

У оквиру подручја детаљне разраде дозвољава се полагање каблова 10 kV и 0,4 kV у заједнички ров, а у складу са највећим прописима и техничким препорукама.

Напајања јавног осветљења у захвату Плана радити подземним кабловима са размаком између стубова и типом светилки који ће се одредити издром техничке документације, а у складу са највећим прописима и техничким препорукама. За подземну линију кабловског напајања јавног осветљења користити типове каблова који су у складу са условима прикључења на електроенергетску мрежу оператера мреже.

Постојеће локације за стубове јавног осветљења могуће је измештати у складу са новопланираним и интерним саобраћајницама и то се неће сматрати изменом Плана.

Стабла уличног дрвореда морају по правили бити посађена на средини растојања између два стуба јавног осветљења.

5.3.2.3. Електронске комуникације

Подручје детаљне разраде припада приступној мрежи телефонске централе „Златибор“, чија је претплатничка мрежа претежно положена са северне и западне стране подручја. ТК приступна мрежа је претежно подземна у главним саобраћајницама и ваздушним привојима на корисницима.

Обезбеђење потребног броја телефонских прикључака за комуницирање корисника у комплексу изиришће се полагањем кабла и прикључивањем на постојећу оптички кабл које је положено северно од подручја детаљне разраде. Уколико се због специфичности коришћења простора укаже потреба за инсталацијом активних уређаја, могућа ће бити и инсталација мултисервисног приступног чвора (MSAN) или мини IPAN уређаја (ови уређаји, који замењују класични MSAN/DSLAM уређај би снабдевали мањи број корисника на мањем подручју, радијуса неколико стотина метара). Активни уређаји ће се на виду равни телекомуникационе мреже повезати оптичким кабловима без металних елемената.

За кориснике у комплексу положиће се кабловски водови који иду претежно у простор тротоара саобраћајница и пешачких стаза и са којих ће се градити приводи до планираних и постојећих објеката.

Начин прикључења и радове на постављању ТК прикључака обавити према условима издатим од стране надлежног оператера фиксне телефоније односно власника постојећих телекомуникационих инсталација.

5.3.2.4. Термоенергетска инфраструктура

У обухвату подручја детаљне разраде нема постојећих и планираних топловодних и гасоводних мрежа и објеката гасификације. Загревање објеката у обухвату плана вршити се индивидуално, или у случају потребе блокомски – локалним котларницама за

снабдевање већег броја објеката истовремено. Препорука је да се као потопско гориво користе горива која нису велики загађивачи ваздуха (течни нафтни гас (ТНГ), огревно дрво и сл.). Користићење електричне енергије за ове потребе препоручљиво је искључиво у спрзи са енергетски ефикасним термотехничким системима – топлотним пумпама. Соларну енергију је могуће користити за обезбеђивање топле санитарне воде и додатне топлоте за грејање. Системи грејања, начини прикључивања на котларнице и системи хлађења и вентилације детаљно ће се дефинисати израдом техничке документације. Све радове на термотехничким инсталацијама изводити у складу са техничком документацијом и важећим прописима. Поједини елементи термотехничких инсталација (спољне јединице, вентилатори и сл.) могу се, уколико је то неопходно, налазити и изван габарита планираног објекта (монтажа на фасади, крову, на тлу непосредно уз објекат и сл.).

5.3.3. Општи услови за зеленило

У Парку природе „Златибор“ доминирају жутохтоње шуме црног и белог бора и мешовите шуме црног и белог бора, које су сврстане у приоритетна NATURA 2000 станишта, а присутна је и строго заштићена мушква, као и заштићене врсте клокочника, дрен, хајдучка опута и бреза. У обухвату Плана налазе се састојке: букве, борова, еладуна, цера, югњивака, граба, јеле, смрче, шибљака и шкочара, као и вештачки подигнуте састојке: белог бора, смреке, црног бора, оморике, јеле и осталих четинара. Предвидети максимално очување и заштиту високог зеленила, као и вреднијих примерака дендрофлоре, а приликом озелењавања користити врсте природне, потенцијалне вегетације.

Како би се уклањале вегетације свело на најмању могућу меру потребно је прибавити сагласност надлежних институција за извођење радова који обухватају евентуалну сету одраслих и вредних примерака дендрофлоре.

5.3.3.1. Заштитно зеленило

Заштитни појас зеленила обухвата јавну зелену површину чија основна функција јесте заштита од негативних утицаја (урбанизације, саобраћаја...), од природних негативних утицаја (ветра, наноса снега и др), као и визуелна заштита. Може бити линијске или тракасте форме. Приликом формирања заштитног зеленила сачувати квалитетну дрвенасту вегетацију. Обезбедити спротивност заштитног зеленог појаса употребним земљасте, жбукасте и дрвенасте вегетације. На равном терену дозвољена је висина засада од око 2,5 m, а ако је терен у виду корита засади морају бити виши. Предвидети израду одговарајуће пројектне документације којом претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја.

На потезу државног пута IB реда бр. 23 Појате – Крушевац – Краљево – Предина – Чајак – Пожета – Ужиде – Чајетина – Нова Варош – Пријепље – државна граница са Црном Гором (катастарска парцела 7357 КО Чајетина), у сагласности са просторним могућностима, предвидети заштитни појас против буке, правине и од бљеска, ширине мин 10 m, у комбинацији дрвећа густе крошње и жбуња. Сачувати квалитетну дрвенасту вегетацију и интегрисати је у форму планираног заштитног зеленог појаса.

Заштитни зелени појас треба да чине врсте које имају већу моћ апсорпције штетних загађујућих материја, ублажавања буке, а не угрожавају неопходну видљивост за возаче и безбедно одвијање саобраћаја. У зони око државних путева препоручује се примена аутохтоних, брзорастућих врста, које имају фитонцидно и бактерицидно дејство и изражене естетске вредности. Избегавати врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл.), као и инвазивне (багрем, кисело дрво и сл.).

Приликом израде пројектне документације за формирање заштитног зеленог појаса предвидети одговарајућа геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја.

5.3.3.2. Зелене површине

Простор представља природно подручје и намењен је за туризам и рекреацију. Користе се постојеће ливаде, ливањаци и стаје у целокупном обухвату предметног подручја. Опрема се само

шетним и планинарским стазама, надстрешницама или склоништима уз које се обезбеђују веће отворене површине са објектима за задржавање и рекреацију у природи.

Нихово уређење подразумева извођење стаза, одморашта, надстрешница и других прихватних грађевина. Код уређивања простора за рекреацију обавезна је примена природних материјала без интервенција на терену које доводе до промена природних карактеристика земљишта. Сви изграђени објекти треба да буду од камена и/или дрвета у складу са немарском традицијом подручја и правилима грађења датим у поглављу 5.4.1.6.

Предвидети израду одговарајуће пројектне документације пејзажног уређења са приказом детаљног уређења, коришћења и опремања простора. Уређење, опремање и обележавање вршито у складу са Законом о туризму и Правилником о садржини и начину извођења туристичке сигнализације („Службени гласник РС”, бр. 22/10 и 102/11).

5.4. Правила грађења

5.4.1. Општи правила грађења

5.4.1.1. Услови за формирање грађевинске парцеле

Положај парцеле утврђен је регулационом линијом у односу на површину јавне намене и разделим границама парцеле према суседним парцелама. Овим планом утврђује се регулационе линије, односно, издвајају се површине јавне намене од површина осталих намена. Међне линије између парцела осталих намена, као и између парцела које припадају истој јавној намени (саобраћајне површине и сл.), одређују се у поступку спровођења Плана, кроз израду пројеката парцелације и препарцелације, у складу са правилима из овог плана и важећим регулативом.

Грађевинска парцела мора имати приступ јавној саобраћајној површини, који може бити непосредан или посредан (преко интерне, сукорисничке, саобраћајне површине која није јавна, уз обавезно решење имовинско-правне природе).

Грађевинска парцела има облик који омогућава изградњу објекта у складу са решењима из плана, правилима струке и важећим техничким прописима. Новоформиране парцеле треба да имају облик што ближе правоугаонику или трапезу, са бочним међама управљивим на регулациону линију, а одступана су могућа изузетно, у циљу прилагођавања терену или затеченој парцелацији.

Дозвољав се деоба катастарских парцела до минимума утврђеног овим планом, ради корекција затечене парцелације у циљу формирања грађевинских парцела оптималних величина и облика за изградњу објекта у складу са решењима из Плана, правилима о грађењу и техничким прописима, као и ради обезбеђења саобраћајних и других инфраструктурних коридора.

Дозвољав се формирање нове грађевинске парцеле спајањем делова две или више катастарских парцела под условом да новоформирана парцела није мања од минимума утврђеног овим планом за поједине намене. Мање парцеле могуће је формирати само за објекте инфраструктуре.

Најмања дозвољена површина грађевинске парцеле је 15 a. Најмања ширина фронта грађевинске парцеле је 20 m.

5.4.1.2. Положај објеката на парцели

Грађевинска линија се утврђује овим планом у односу на регулациону линију и представља линију до које је дозвољено грађење основног надземног габарита зграде. Грађевинске линије дефинисане су на карти детаљне разраде 1:3 – „Регулација и нивелација са елементима синхрон плана” у размери 1:2.500.

Површина дела грађевинске парцеле на којој се може вршити извођење грађевинских радова – зона грађења – одређена је грађевинским линијама, минималним растојањима од бочних и задњих граница парцеле, индексом заузетости и процентом зелених и слободних површина на парцели.

Није дозвољена никаква изградња у простору између грађевинске и регулационе линије.

Објекти се по правилу постављају као слободно стојећи.

За међусобна растојања објеката и растојања објеката од граница парцеле примењују се правила из важећег Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу

(„Службени гласник РС”, број 22/15). Изузетно, мања растојања, условљена постојећим стањем изграђености, обликом парцела и морфологијом терена, могу се утврдити кроз израду урбанистичког пројекта, уз сагласност суседа. Прописана растојања и грађевинске линије не односе се на објекте нискоградње и уређење терена, уколико њихова висина не прелази максималну дозвољену висину оградe.

5.4.1.3. Услови за оградњавање

Ограда, стубови оградe и капије морају бити на грађевинској парцели која се оградњава. Изузетно, када постоји писана сагласност суседа, могу се постављати на међу суседних грађевинских парцела. Ограда објекта на углу саобраћајнице, својом висином и материјализацијом не сме да угрожава прегледност раскрснице. Капије се не смеју отварају на свола.

Није дозвољена изградња потпорних зидова, виших од највеће дозвољене висине оградe, на граници парцеле. Уколико је неопходно извршити ивекелацију и каскадирање терена уз примену потпорних конструкција виших од највеће дозвољене висине оградe, за њих важе правила о растојању од суседних парцела и објеката иста као за саме објекте.

5.4.1.4. Обезбеђивање приступа парцели и простора за паркирање возила

Свака грађевинска парцела мора имати приступ на јавну саобраћајну површину. Приступ се по правилу остварује непосредно, делом ширином фронта парцеле. Изузетно, приступ се може остварити преко приступног пута у оквиру саме грађевинске парцеле и посредно, преко интерне, сукорисничке, саобраћајне површине која није јавна. Минимална ширина приступног пута и интерне сукорисничке саобраћајне површине је 3,5 m.

За паркирање возила корисника простора у оквиру грађевинске парцеле, мора се обезбедити паркинг место на предметној грађевинској парцели. Нормативи за одређивање броја паркинг места дати су у правилима грађења за појединачне намене.

5.4.1.5. Минимални степен опремљености инфраструктуром

Грађевинска парцела мора имати прикључак на електроенергетску инфраструктуру, као и решено водоснаблевање, одвођење отпадних вода и евакуацију отпада.

5.4.1.6. Правила архитектонског обликовања

Архитектонско обликовање објеката треба да буде савремено у духу регионалне архитектуре. Волумен и габарит објекта прилагодити условима окружења, водећи рачуна о очувању предела. Архитектура објеката треба да тежи високом естетском дometима. Није дозвољена примена архитектуре историјских стилова нити псеудоисторичких елемената.

Посебну пажњу посветити избору материјала за финалну обраду фасадних равни, водећи рачуна о њиховом квалитету, трајности, боји и текстури, пажљивом и ненападном избору боја на фасади. Примењени материјали морају бити природни и могу се применити: дрво, малтерисана фасада бојена у бело и камен; зидови подрумских етажа, сутерена или подизла који су видни, обрађују се облогом од камена. Кровни покривач је шиндра (по правилу дрвена, изузетно, керамичка) или бибер црп. Материјализација свих објеката на парцели мора бити међусобно усклађена, а архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити успостављању естетски јединствене визуелне целине у оквиру грађевинске парцеле.

Није дозвољена примена пе-ве-це фасадне стипарије. Није дозвољено произвољно постављање спољашњих јединица клима-уређаја на фасадама, без одговарајућег обликовања „маске”. У пројектима објеката одредити позиције спољашњих јединица клима-уређаја.

Нису дозвољени мансардни и лучни кровови. Највећи дозвољени нагиб косог крова је 40°; изузетно може бити и већи, уколико је већи нагиб кровова постојећих суседних објеката. Висина наизвика није ограничена, уз услов да се поштује максимална висина венаца дата у правилима грађења. Нису дозвољене кровне базе.

5.4.2. Образовни кампус

Површине и објекти за образовање решавају се у складу са посебним програмским захтевима за одређену врсту објеката у функцији образовања.

Табела 11. Нормативи за димензионисање парцеле и објекта

Качинет	оптimalно 500 ученика
Парцела m ² /кориснику	40-45 m ² по ученику
БРП покривени објекта	20-25 m ² по ученику

Општа правила уређења и грађења:

– потребна величина земљишта за образовни кампус одређује се у зависности од броја корисника, као и на основу посебних захтева, односно специфичности појединих образовних профила, према нормативима датим у табели 11;

– индекс изузетости грађевинске парцеле до 25%;

– објекти у оквиру образовног кампуса могу бити максималне спратности П+2. Могуће је коришћење сутерена и подрума за помоћне и техничке просторије;

– дистрибуција објеката у оквиру образовног кампуса треба да буде функционална и економична. У изградњи објеката поштовати стандарде из области енергетске ефикасности изградње и експлоатације објеката, у складу са важећом регулативом, као и стандарде приступачности за несметано кретање и приступ особа са посебним потребама (уклањање или ублажавање архитектонских препрека). Комплетан образовни кампус планирати на једној грађевинској парцели – објекти за наставу, објекти за смештај ученика, праћећи објекти и површине за спорт и рекреацију, угоститељство, отворени терени, пољопривредне површине у функцији образовања и зелене површине;

– објекте у функцији спорта и рекреације градити одвојено од објеката за наставу и смештај ученика, тако да се могу користити и од стране спољних корисника и када нема наставе. Објекте у функцији спорта и рекреације градити у складу са важећим прописима који регулишу ту област;

– слободне и зелене површине опремити одговарајућим материјалом, водећи рачуна о избору материјала;

– комплекс може бити ограђен оградом максималне висине 2,0 m, а на делу комплекса где се налазе спортисти терени, максимално до 3,0 m; зидани парметни део може бити максимално 0,5 m висине, остатак оградe треба да је транспарентан (челични профили, жица са одговарајућом подконструкцијом и сл.); могућа је комбинација зелене/живе оградe и транспарентне;

– паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; 1 ПМ на 70 m² корисне површине простора (1 ПМ на 6 запослених);

– за зеленило и слободне површине предвидети минимално 40% површине парцеле и 20% зелених, незастртих површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа);

– пејзажно уређење подразумева слободно непарковско уређење свих слободних небетонираних површина. Зелене површине имају декоративну функцију, тако да је приликом избора врста за озелењавање потребно користити репрезентативне и школоване саднице дрвенасте вегетације, лисно декоративне и цветне форме жбуња, сезонско цвеће и травнате површине. Распоред дрвећа ускладити са положајем објекта, наменом и распоредом прилазних стаза, водећи рачуна о засенчењу. Зелене површине испред објекта и/или на улазно излазном правцу комплекса треба да су декоративно уређене са више цветног материјала, декоративног шибла и дрвећа. Остале зелене површине се озелењавају такође ниским формама зеленила са појединачним примерцима дрвенастих врста средњег и ниског зеленила;

– у оквиру самог комплекса, у складу са просторним могућностима, користити различите вртно-архитектонске елементе и предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засења минимално 50% укупне површине отвореног простора (ортогоналном пројекцијом крошња дрвећа);

– инвеститор је у обавези да изради пројекат пејзажног уређења, при чему је обавезна сарадња или прибављање услова надлежног комуналног предузећа.

Посебна правила уређења и грађења за ову намену и интерна саобраћајна мрежа утврђују се кроз израду урбанистичког

пројекта, уз поштовање општих правила из овог плана и важећих прописа који регулишу ту област.

5.4.3. Спорт и рекреација

Површине и објекти за спорт и рекреацију решавају се у складу са посебним програмским захтевима за одређену врсту рекреације, односно, спорта.

Правила уређења и грађења за ову намену одређују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање Правилника о ближим условима за обављање спортских активности и спортских делатности („Службени гласник РС”, број 42/17), Правилника о коришћењу јавних спортских објеката и обављању спортских активности у јавним спортским објектима („Службени гласник РС”, број 55/13) и других важећих прописа који регулишу ту област:

- минимална површина парцеле је 1000 m²;
- највећи дозвољени индекс заузетости (ИЗ) је 20%;
- највећа дозвољена висина објекта одређује се кроз урбанистички пројекат, у складу са функционалним и технолошким захтевима спортског објекта и Правилником о ближим условима за обављање спортских активности и спортских делатности. Други, пратећи објекти могу имати максималну висину П+1;
- дозвољена је изградња више објеката у функцији планиране намене (спортске хале и терени, трибине, салионионе, просторије управе), као и пратећих објеката (пролазилиште спортске опреме, кафи);
- положај објеката у односу на регулацију одређен је грађевинским линијама;
- растојање објеката од бочних граница парцеле је најмање половина висина објекта, али не мање од 4 m, уз услов поштовања растојања између суседних објеката;
- објекти се по правцу постављају као слободно стојећи;
- минимално растојање објекта од задње границе парцеле је једна висина објекта, али не мање од 8 m;
- међусобна удаљеност објеката на суседним грађевинским парцелама је најмање 8 m, али не мање од једне висине вишег објекта. За одређивање овог растојања меродавна је висина фасаде објекта окренуте ка суседу;
- није дозвољено пројектовање отвора са транспарентном испуном према суседним објектима, који су на растојању мањем од 8 m;
- није дозвољено пројектовање отвора са транспарентном испуном према бочним границама парцеле на растојању мањем од 4 m;
- отвори помоћних просторија могу бити и на мањем растојању, али не мање од 2 m; У том случају морају имати паралелне висине најмање 180 m и морају имати нетранспарентну испуну;
- kota приземља не сме бити нижа од нулте коте; kota приземља може бити максимално 1 m изнад нулте коте;
- у прорачун зелених површина не узимају се травнати спортски терени;
- дозвољена је изградња помоћних објеката у функцији спорта уз услов да не угрожавају друге објекте на парцели и на суседним парцелама; помоћни објекти могу бити искључиво приземни; висина венца помоћног објекта је највише 3 m, према границама парцеле; помоћни објекти се могу градити на растојању не мањем од 4 m од бочних и задњих граница парцеле;
- није дозвољено ограђивање; изузетно, терени за спорове с лоптом могу имати заштитну транспарентну ограду до висине 3 m, са оквима величине усклађене са величином лопте која се користи у предметном спорту;
- обезбедити простор за паркирање возила: 1 ПМ на 2 запослена + 1 играча + 1 члана управе + 8-12 посетилаца или 1 ПМ на 50 m² БРПТ;
- приликом подизања нових зелених површина, неопходно је сачувати квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење;
- обезбедити минимално 40% зелених површина и 30% зелених, незастртих површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних естажа);
- места која су изложена јаким сунчевим зрацима потребно је озелењити биљкама ентинџег листног мозанка са маљавим листом, у комбинацији са четинарима чија асимилациони органи највише упијају сунчеве зраке и дају зеленим површинама мекоћу (гледичија, мљеч, брест и скоро сви четинари);

- обезбедити стандардану инфраструктуру и систем за наводњавање као и вртно-архитектонске елементе (стазе, мобилијар...);
- изградња надземних и/или подземних објеката није дозвољена, осим инфраструктурних објеката од општег интереса утврђених на основу закона;
- паркинги просторе за запослене застрти полупорозним застором и засенили дрворедним садницама, по једно стабло на свака 2-3 паркинга места;
- инвеститор је у обавези да изради Главни пројекат пејзажног уређења, при чему је обавезна сарадња или прибављање услова подложног комуналног предузећа.

Посебна правила уређења и грађења и интерна саобраћајна мрежа утврђују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање општих правила из овог плана и важећих прописа који регулишу ту област.

5.4.4. Верски објекат

Правила грађења утврђују се урбанистичким пројектом, уз поштовање градитељске традиције цркве или верске заједнице за коју је објекат намењен и архитектонско-урбанистичког контекста.

Пратећи и помоћни објекти уз богомоље (палонионе свећа, продајнице верских предмета и књига, и сл.) могу се градити уз обавезну израду урбанистичког пројекта и уз услов да просторно и визуелно не угрожавају главни верски објекат те да се уклапају у окружење.

Верски објекат на подручју овог плана могу градити само оне регистроване цркве и верске заједнице које имају вернике на територији општине Чајетина.

Усмеравајући критеријум за одређивање максималне бруто развијене површине богомоље је 0,075 – 0,15 m² по вернику.

Општи принципи грађења богомоља и других верских објеката:

- поштовање карактера амбијенталне целине;
 - очување слике формираног пејзажа / културног предела;
 - архитектонско и урбанистичко уклапање у окружење;
- Правила грађења богомоља и других верских објеката:
- највећи дозвољени индекс заузетости 10%;
 - највећа дозвољена висина: 8,5 m;
 - паркирање за клирике – припаднике црквене јерархије (свештенослужитеље и црквенослужитеље) решава се на парцели, уз услов да визуелно не угрожава богослужбени објекат; паркирање за вернике планира се на јавним паркингима у непосредном окружењу;
 - предвидети минимално 50% зелених површина у директном контакту са тлом;
 - у складу са просторним могућностима, планирати простор са клупама и чесмом у коме је могућ боравак већег броја верника или гостију;
 - одговарајућим избором биљног материјала и распоредом истаћи храм као и просторну организацију самог објекта.
 - архитектонско обликовање у складу са правилима цркве или верске заједнице, духом места и правилима струке; важе и правила из поглавља 5.4.1.6. „Правила архитектонског обликовања”, која су применљива на ову врсту објеката.
- Посебна правила уређења и грађења утврђују се кроз израду урбанистичког пројекта, уз поштовање општих правила из овог плана и важећих прописа који регулишу ту област.

5.5. Смернице за спровођење плана у границама детаљне разраде

Планска решења овог просторног плана за подручје у границама детаљне разраде представљају основ за:

- издavanje локацијских услова за јавне саобраћајне површине;
 - израду урбанистичких пројеката за све друге намене;
 - утврђивање јавног интереса и спровођење поступка експропријације;
 - израду пројеката парцелације и препарцелације.
- Уколико се пројектом парцелације предвиђа формирање више парцела у оквиру једне планиране намене, обавезна је претходна израда урбанистичког пројекта.

Обавезно је да се границама урбанистичких пројеката за намене „образовни кампус“, „спорт и рекреација“ и „верски објект“ обухвате целе површине планиране за наведене намене.

За потребе израде техничке документације обавезно је:

– снимање постојеће вегетације (стабала) и унос у геодетску подлогу, уз обавезу задржавања квалитета зеленила и заштитних групација шумског дрвећа;

– извршити теренска геомеханичка истраживања на локацији и урадити елаборат о геотехничким условима изградње.

За све планиране интервенције, пре израде техничке документације, неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних органа, организације и јавних предузећа у складу са законом.

V. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имајући у виду принципе и препоруке Просторног плана Републике Србије, одговарајућих националних стратегија и европских политика у области одрживог социо-економског и просторног развоја, заштите природе и културних добара, одређен је оквир имплементације Просторног плана као подручја на којем је, поред очувања и унапређења природних и културних вредности, потребно плански подржати развој туризма и комплементарних делатности на селу, унапређење инфраструктурног опремања и уређења простора и заштите животне средине.

Кључни учесници у имплементацији Просторног плана, у складу са својим надлежностима и делокрутом рада су републички ресорни државни органи, јавна предузећа и установе, посебне организације и јединице локалне самоуправе Ужиче, Чајетина, Нова Варош и Прибој. По потреби, у имплементацију Просторног плана могу се укључити и друге јединице локалне самоуправе у окружењу, као и други заинтересовани субјекти, које у реализацији планских решења виде шири регионални интерес.

Поред наведених учесника неопходно је ангажовати и организације учешће других актера у остваривању овог просторног плана, у првом реду власнике непокретности, привредна предузећа, асоцијације произвођача, невладине организације и друге актере.

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом подразумева развој информационих и мониторинг система и унапређење контролних система у различитим областима, које ће у складу са законом обезбедити:

– министарство надлежно за послове заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије и ЈП „Србијашуме“ управљач заштићеног подручја, означавањем просторних јединица са режимима заштите природе на терену, спровођењем мера заштите тих режима, праћењем стања природних вредности и ефеката примене мера и режима заштите природе, даљим истраживањима и учешћем у дефинисању политике просторног развоја и презентације природних вредности и културних добара;

– министарство надлежно за послове културе, Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе Краљево, мониторингом ефеката примене мера и режима заштите културних добара, даљим истраживањима и учешћем у дефинисању политике просторног развоја и презентације културних добара;

– министарство надлежно за шумарство, у сарадњи са ЈП за газдовање шумама „Србијашуме“ успостављањем информационог и мониторинг система о шумама;

– министарство надлежно за интегрално планирање развоја туризма, у сарадњи са управима јединица локалне самоуправе, формирањем информационог система о туризму и утицајима туризма на животну средину, као и активностима, садржајима и осталим елементима туристичке понуде;

– управе јединица локалне самоуправе Ужиче, Чајетина, Прибој и Нова Варош спречавањем незаконите изградње, посебно појачаним надзором у Парку природе;

– управе јединица локалне самоуправе Ужиче, Чајетина, Прибој и Нова Варош појачаним надзором над стањем комуналних објеката, пружањем комуналних услуга и обављањем комуналних делатности, приоритетно прикупљања и одношења отпада

из зона заштите и туристичко-рекреативних центара, комплекса и насеља на подручју Просторног плана.

Управљање заштитом, развојем и уређењем подручја Просторног плана требало би да се заснива на координисаном деловању државне управе, локалних самоуправа и других корисника простора, путем јавног институционално-организационог аранжмана за имплементацију комбинационих шема и програма.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план се спроводи, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи, на следећи начин:

А. Директно:

1) Издавањем локацијских услова на основу детаљне разраде (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза“) за саобраћајне површине;

2) Издавањем локацијских услова за објекте стамбене намене на постојећем и планираном грађевинском подручју насеља у просторним јединицама са режимом III степена заштите Парка природе на основу: мера заштите за одговарајуће режиме заштите природе датих у овом просторном плану – поглавље II, део „1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ“ и поглавља IV, део „4.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ СТАМБЕНЕ НАМЕНЕ“, као и правила уређења и грађења за објекте стамбене намене утврђене просторним плановима јединица локалне самоуправе (Просторни план општине Чајетина и Просторни план општине Нова Варош).

Б. Индиректно:

– Урбанистичким пројектима за све планиране намене у оквиру детаљне разраде овог просторног плана (Образовни и спортско-рекреативни комплекс „Крива бреза“), осим за јавне саобраћајне површине;

– Применом и разрадом планских решења овог просторног плана у другим просторним плановима подручја посебне намене;

– Применом и разрадом планских решења овог просторног плана у планским документима јединица локалне самоуправе – просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и урбанистички пројекти.

2.1. Смернице за спровођење Просторног плана у другим планским документима и однос према донетим планским документима

Важећи плански документи донети до дана ступања на снагу овог просторног плана, примењују се на следећи начин:

1) У границама просторних јединица са режимом I и II степена заштите Парка природе и на подручју детаљне разраде овог просторног плана не примењују се плански документи, Просторни план општине Чајетина и Просторни план општине Нова Варош;

2) Примењују се планска решења и правила Просторног плана општине Чајетина и Просторног плана општине Нова Варош, у границама просторних јединица са режимом III степена заштите Парка природе и ван граница Парка природе које су у складу са планским решењима и правилима овог просторног плана;

3) На подручју овог просторног плана не примењују се одредбе Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“;

4) Примењују се планска решења и мере за заштиту изворних регионалних система за снабдевање насеља водом које су утврђене Просторним планом подручја изворишта водоснабдевања Регионалног подсистема „Рзав“; Просторним планом подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Увац“ и Просторним планом подручја посебне намене Специјалног слива акумулације „Врутци“;

5) Примењују се у целини Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора високонапонског далековода интерконекција 2x400 kV Република Србија (Бајина Башта) – граница Црне Горе – граница Босне и Херцеговине;

6) Примењују се у целини следећи урбанистички планови: ППР Чајетина и Затибор - I фаза и План детаљне регулације за подручје ски центра „Торник“ („Службени лист општине Чајетина“, број 5/17);

7) Примењују се планска решења и правила Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу гондоле на Затибору

(„Службени лист општине Чајетина”, бр. 10/14 и 10/15) која су у складу са зонама и режимима заштите акумулацији „Рибница”;

8) Усклађује се ПГР Чајетина и Златибор – II фаза, са режимима I и II степена заштите Парка природе и акумулације „Рибница” који су утврђени овим просторним планом, и то: зона Црног Рава у целини 9. Семегњеве; локалитети Семегњеве и Црвја Рава у целини 9. Семегњеве; локалитет Попов капац у целини 5. Воднице; локалитет Рудине у целини 2. Рудине; локалитет Кобиља глава у целини 8. Кобиља глава; као и са планским решењима за развој туризма (проширење обухвата на ски-центар „Торник-Лиска”) утврђеним овим просторним планом.

Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни корисор ауто-пута Е-761, деоница Пожега – Ужиче – граница са Босном и Херцеговином, чија је израда у току, усклађује се са режимима заштите подручја Парка природе (РЈУ, 2018);

Урбанистичко-техничка документација која је потврђена пре ступања на снагу Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор” може се примењивати уколико није у супротности са режимима заштите утврђеним овим просторним планом.

Надлежни органи јединица локалне самоуправе Чајетина и Нова Варош, чији су делови територије у обухвату овог просторног плана, доносе одлуку и покренути поступак услађавања (измене и допуне) донетих планских докумената са овим просторним планом, у року који не може бити дужи од две године од дана доношења овог планског документа.

Надлежни органи јединица локалне самоуправе Чајетина и Нова Варош доносе одлуку о изради планова детаљне регулације и урбанистичког пројекта за туристичка села и викенд насеља, према динамици коју утврде локалним програмима развоја туризма.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе Чајетина доносе одлуку о изради плана детаљне регулације за зону Рибничког језера, након престанка коришћења ове акумулације за водоснабдевање.

2.2. Смернице за спровођење Просторног плана у секторским плановима и програмима

Спровођење и разраду планских концепција, решења и пропозиција утврђених Просторним планом у секторским плановима и програмима у складу са законом обезбеђују:

1) ЈП „Србијашуме” у својству управљача заштићеног подручја, реализацијом Плана управљања Парком природе за период 2018–2027. године;

2) Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе Краљеве систематским и детаљним истраживањима археолошких локалитета и објеката;

3) Министарство здравља, у сарадњи са Републичком дирекцијом за воде и ЈВП „Србијаводе”, израдом Елебората санитарне заштите акумулације „Рибница”, успостављањем и обележавањем зона I и II заштите акумулације;

4) Управа за шуме, ЈП „Србијашуме” и управе јединица локалне самоуправе ревизијом основа стазовања државним шумама и израдом програма газдовања шумама приватних сопственика;

5) ЈП „Скијалишта Србије” надлежно за уређење, опремање, коришћење и управљање јавним скијалиштем и утврђивање простора погодних за уређење скијалишта, усклађивањем Програма пословања (једногодишњи), Средњорочног плана пословне стратегије развоја ЈП „Скијалишта Србије” (петогодишњи) и Дугорочног плана пословне стратегије развоја ЈП „Скијалишта Србије” (десетогодишњи);

6) ЈП „Путеви Србије” надлежно за управљање државним путевима, у сарадњи са надлежним управама јединица локалне самоуправе, усклађивањем средњорочних и годишњих програма изградње, рехабилитације и одржавања државних путева.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритетна планска решења и пројекти одређени су у складу са основним циљем обезбеђења просторних услова за одрживи развој подручја посебне намене, који ће се заснивати на заштити, унапређењу и коришћењу природних вредности и културних добара, развоју туризма, спорта и рекреације и функционалној интеграцији Парка природе у шире окружење.

Приоритетна планска решења и пројекти у периоду до 2022. године су:

1) У области заштите природе и непокретних културних добара:

– успостављање, обележавање и спровођење мера заштите просторних јединица са режимом I, II и III степена заштите Парка природе;

– успостављање мониторинга заштићених вредности на подручју Парка природе;

– утврђивање статуса претходне заштите за евидентирана непокретна културна добра;

2) У области развоја туризма:

– заустављање неплавске изградње туристичких капацитета;

– обнова и модернизација постојећих капацитета туристичког смештаја;

– изградња гондоле од центра Златибор до Торника и комплетирање скијалишта „Торник” са садржајима зимске и летње туристичке инфраструктуре;

– прва етапа изградње спортивно-рекреативног центра уз међустанину гондоле у зони акумулације „Рибница” (терени малих спортова и тениса, пешачке и излетничке стазе, угоститељски објект);

– уговорно обједињавање туристичке понуде са афирмисаним дестинацијама у окружењу (Мокра гора, Златар са уврчким језерима, Тара) и заједнички наступ на привлачењу домаће и иностране тражије;

– формирање информационог система за праћење капацитета стварног туристичког смештаја и стварног туристичког промета;

3) У области коришћења пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде:

– увођење правног реда у власничке односе, укључујући дефинисање сигурности дугорочних права закупа и обавеза корисника земљишта у државном власништву;

– израда привредно-еколошких планова управљања пашњацима и ливадима, у првом реду, у функцији обнове и развоја традиционалног система сточарске производње, утврђивањем капацитета појединих пашњачких серија, еколошки безбедних режима испаше и прикладних мера конзервације, као и компензација локалном становништву за одговарајуће агроеколошке услуге;

– јачање стручно-саветодавне подршке дифузији знања и информација по питањима примене правила добре пољопривредне праксе у условима заштићеног подручја, развоја интегралне и органске производње, спровођења одговарајућих мера и техника конзервационе обраде земљишта и пружање агроеколошких услуга;

– убрзавање процеса удруживања сточара, воћара, пчелара, рибара и произвођача лековитог биља, у циљу заједничких улагања у капацитете за логору, прераду, складиштење и транспорт својих финалних производа; увођења савремених стандарда и система контроле квалитета хране; заштите географског имена порекла локалних високовредних производа и унапређивања њиховог маркетинга; и

– обезбеђење кредитно-инвестиционе подршке и пореских стимулација за младе и образоване становнике села који преузимају иницијативу гајдичтва, оснивају матични завод за пашњачко сточарење, уводе методе органске производње, улажу у развој агротуризма, оснивање микро предузећа за откуп, складиштење и примарну прераду локалних производа, сервиса за пољопривредну механизацију и сл.

4) У области развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре:

– реконструкција и доградња ДП ШБ реда број 404 до Семегњеве;

– реконструкција и доградња ДП ШБ реда број 405 до Јабланице;

– директно путно повезивање центра Златибор са железничком станицом Бранешчи на магистралној прузи;

5) У области развоја комуналне инфраструктуре и заштите животне средине

– припремни радови и почетак изградње централног постројења за пречишћавање отпадних вода за насеље Чајетину и туристички центар Златибор;

– припремни радови и почетак проширења резервоарских простора на мрежи водовода, који снабдева туристички центар Златибор и насеље Чајетина; резервоар „Караула” на 1500 m³, коришћење резервоара „Језеро” изнад постројења за пречишћавање

питке воде у капацитету од 500 m³ и резервоар „Јеврејско брадо“ на 300 m³;

– проширење водоводне мреже у насељеном месту Чајетина.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

За остваривање планских концепција, решења и пропозиција Просторног плана најважнија је примена следећих мера и инструмената:

1) Планско-програмске мере и инструменти имплементације:
– спровођење Плана управљања Парком природе „Златибор“ за период 2018–2027. године;

– израда измена и допуна Просторног плана општине Чајетина;
– израда и усклађивање ППР Чајетина и Златибор – II фаза;
– израда Програма развоја туризма општине Чајетина.

2) Административно-правне и организационе мере и инструменти имплементације (уз претходно дефинисане препоруке за унапређење институционално-организационе подршке):

– обезбеђење мера појачаног надзора урбанистичке и грађевинске инспекције ради контроле режима коришћења, уређења и заштите простора у зонама заштите природних вредности и културних добара;

– отпашивање и информисање становника од стране стручних служби надлежних јединица локалне самоуправе о планским решењима и режимима коришћења, уређења и заштите простора, као и информисање о правима и обавезама власника и корисника обухваћених неокретности и пружање других потребних обавештења у вези са спровођењем Просторног плана;

– систем компензација (услова, облику, медијитета и аранжмана) власницима земљишта и титуларима својине над земљиштем за евентуалне настале штете, ускраћивање и умањење добити (у развоју пољопривреде и села, локалних инфраструктурних система, комуналних објеката, јавних служби, туризма и др.) због ограничења у развоју локалних заједница на подручју Просторног плана ради спровођења режима и мера заштите.

92

На основу члана 35, став 2, Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон) и члана 42, став 1, Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ

о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене манастира Студеница

Члан 1.

Утврђује се Просторни план подручја посебне намене манастира Студеница (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђује се плански основ за: заштиту, уређење и одрживо коришћење подручја Просторног плана; одрживи развој обухваћених локалних заједница на деловима територија града Краљева и општине Ивањица; развој посебних намена комплементарних основној посебној намени и директно спровођење у складу са законом.

Члан 3.

Просторни план се састоји из текстуалног дела и графичких приказа.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Графички прикази су рефералне карте и карта детаљне разраде, и то:

1) Реферална карта 1 – „Посебна намена простора”, израђена у размери 1:50 000;

2) Реферална карта 2 – „Мрежа насеља и инфраструктурни системи”, израђена у размери 1:50 000;

3) Реферална карта 3 – „Природни ресурси, заштита животне средине, природних и културних добара”, израђена у размери 1:50 000;

4) Реферална карта 4 – „Карта спровођења”, израђена у размери 1:50 000;

5) Карта детаљне разраде 1 – „Заштитена околнина манастира Студеница”, израђена у размери 1:2 500, и то: карта 1.1. „Постојећа намена површина”, карта 1.2. „Планирана намена површина”, карта 1.3. „План регулације, нивелације и грађевинских линија, са саобраћајним решењем” и карта 1.4. „Синхрон план инфраструктуре”.

Графичке приказе из става 3. овог члана, израђене у девет примерака, својим потписом оверава овлашћено лице органа надлежног за послове просторног планирања.

Члан 4.

Просторни план ће се спроводити:

1) директно:

(1) на простору који је одређен овим просторним планом за посебне намене, кроз издавање информације о локацији и локацијским условима за делове територије Просторног плана, који исеку обухваћеним разрадом урбанистичким плановима/пројектима, као и на основу детаљне разраде (заштитена околнина манастира Студеница) која је саставни део Просторног плана;

2) индиректно:

(1) применом усаглашених планских решења других просторних планова подручја посебне намене, чији се обухват преклапа са подручјем Просторног плана,

(2) применом просторних планова јединица локалне самоуправе, ван подручја посебне намене дефинисане Просторним планом, уз могућност корекције и детаљнијег одређивања основне намене на том подручју, кроз израду уређајних основа за сеоска насеља, као и измене и допуне, односно усклађивање просторних планова јединица локалне самоуправе (општине Ивањица и града Краљева),

(3) применом донетих урбанистичких планова (планова генералне и детаљне регулације), на начин утврђен овим просторним планом,

(4) разрадом планских решења Просторног плана, израдом урбанистичких планова (планова генералне и детаљне регулације) и урбанистичких пројеката, на начин утврђен овим просторним планом.

Члан 5.

Графички прикази из члана 3. ст. 3. и 4. ове уредбе, чувају се трајно у Влади (један комплет), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (два комплета), Министарству културе и информисања (један комплет), Републичком заводу за заштиту споменика културе (два комплета), манастиру Студеница (један комплет), граду Краљева (један комплет) и општини Ивањица (један комплет).

Члан 6.

Документациона основа Просторног плана израђује се у два примерка (у аналогном и дигиталном формату) и трајно се чува у министарству надлежном за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни план је доступан заинтересованим лицима у електронском облику, преко Централног регистра планских докумената, који води орган надлежан за послове државног прегледа и катастра.

Члан 8.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-13250/2019
У Београду, 30. децембра 2019. године

Влада

Председник,
Ана Брибаћ, с.р.